

~~Львівське~~ Товариство ім. Шевченка
Етнографічна комісія

ЕТНОГРАФІЧНИЙ ЗБІРНИК.

Етнографічний збірник

Т. XVIII.

Л. 15 - 19

ВИДАЄ ЕТНОГРАФІЧНА КОМІСІЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА.

ВОЛОДИМИР ГНАТЮК.

КОЛОМИЙКИ.

ТОМ II.

У ЛЬВОВІ, 1906.

Накладом Наукового Товариства імени Шевченка.

З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка
під зарядом К. Беднарського.

DK 508.42

. N 29

v. 18-19

INDIANA UNIVERSITY LIBRARY

VII.

П Р И Р О Д А.

1. Природні явища.

Вітер.

2636. Ой там, ой там за горою, та за високою,
Розвіяв ся буйний вітер, шумит осокою. (Тустань).
2637. Повій, повій, буйний вітре, повій поза гумно,
Розвесели моє серце, най ни ходжу сумно. (Пост.).
2638. а) Повій вітре буйнеєнький, відки я тя прошу,
Розвій тугу, розвій тугу, що на серцю ношу.
Повій вітре за гори, відки тя жидаю,
А то з тої сторони, де милого маю. (Зал. ст. 194).
2639. б) Повій, вітре, повій буйний, вітки я жидаю,
Повій з тої сторононьки, де я любка маю. (Чорні Ослави).
Пор. Гол. II, ст. 347, ч. 549 і IV, ст. 515, ч. 126. — Врбель
ст. 14, ч. 40.

Вода.

2640. Зашуміли води, броди, зелененькі гаї,
Вилетіла зазуленька у далекі краї.
Перестаньте води, броди, на тот час шуміти,
Та як буде зазуленька до дому летіти.
(Гол. II, ст. 251, ч. 24).

Дош.

2641. Ой заржи, коню, заржи, а в нові пасічи,
Ой чорна хмара стала, дрібний дощик січе. (Пісочна).

2642. Не йди, дождже, не йди дождже, в'лєє роса впасти,
Борони ми, милий Боже, любка від напасти. (Кропив. Н.).
2643. Дощик іде, роса паде, чи чувш ти, тату ?
Якась біда посвистує попід нашу хату. (Григорів).

Звізди.

2644. Кобим була¹⁾ така красна, як та зоря²⁾ ясна,
Сьвіттила бим день і вічку³⁾, ніколиб⁴⁾ не згасла.
Кобим була така красна, як та зоря ясна,
Сьвіттила бим знаю кому, ніколиб не згасла. (Буцнів).
Пасічна: 1) Ой коби я. 2) Як зоронька. 3) На все поле.
4) Ніколи.
Пор. Купчанко, ст. 397, ч. 35. — Кол. ст. 51, 23—24.
2645. Сьвіти, зоре, на всьо поле, заки місяць війде,
Чей се милий догадає тай до мене прийде. (Коропець).
Пор. Сал. ст. 26, ч. 25, 1.
2646. Ой упала звівіда з неба, та упала ясна,
Та на тото подвіренько, де дівчина красна. (Іванівці).
Пор. Гол. IV, ст. 471, ч. 200, другий куплет.
2647. Ой упала звівіда¹⁾ з неба тай упало штири,
Та на тото подвіренько, де парубки пили²⁾. (Іванівці).
Волчнів: 1) Дзвівіда. 2) Де сі хлопці били.
Пор. Гол. IV, ст. 471, ч. 201. — Кол. ст. 78, 431—432.
2648. а) Ой упала звівіда з неба тай розсипала ся,
Пішла мила на водицю, закосичила ся. (Тухля).
2649. б) Ой упала¹⁾ звівіда з неба тай розсипала ся,
А дівчина²⁾ підійшла³⁾ тай затикала ся⁴⁾. (Голгочі, Григорів).
Івачів: 1) А як впала. — Кульчиці: 2) А Марині. 3) Позбирала.
4) Зараз віддала сі. — Наг.: 4) Тай підтикала сі. — Іванівці: 3) Позбирала.
Пор. Кол. ст. 51, 21—22.
2650. в) Ни жури сі ти, Крихівче, чому Марця красна,
Коло неї вчора рано впала зоря ясна.
Як литіла зоря з неба тай розсипала сі,
Марця зорю позбирала тай замаїла сі. (Любеля).
Пор. Кольберг, III, ст. 61, ч. 562—563.
2651. г) Не дивуй сі, не дивуй сі, чого Марта красна,
Перед нею вчора рано впала зоря ясна.
Ой упала, ой упала, тай розсипала сі,
Марта встала, позбирала, тай затикала сі. (Івачів).
Пор. Гол. II, ст. 262, ч. 87. — Сал. ст. 6, ч. 29.

2652. д) Ой упала звізда з неба, поросипала си,
Дівчиночка повбирала тай затикала си.
Ой не падай, звіздо, з неба, тай не росипай си,
Тай не збирай, дівчиночко, тай не затикай си. (Топорівці).
2653. е) Ой упала звізда з неба тай росипала сі,
А дівчина повбирала, закосичила сі.
Ой упала звізда з неба тай золотий клубок,
Та на того подвіречко, де файний парубок. (Жураки, Волосів)
Пор. Кол. ст. 78, ч. 429.
2654. ж) Ой злетіла звізда з неба, тай золота стрівка,
Та на того подвіречко, та де файна дівка.
Тай злетіла звізда з неба тай золотий клубок,
Та на того подвіречко, де файний парубок. (Крехівці).
2655. Ой упала звізда з неба тай золотий клубок;
Ой у тої Іванихи, душа не парубок.
Ой упала звізда з неба, золота ключина;
Але в тої Николихи душа не дівчина. (Топорівці).
2656. Ой упала ззвізда з неба, золота ключина,
Та на того подвіречко, де файна дівчина. (Миловане, Товмач).

Місяць.

2657. Ой засьвіти, місяченьку, най сі видно буде,
Най я виджу, з ким я сиджу, чи подобно буде. (Ів. Бурчак).
2658. Ой засьвіти, місяченьку, засьвіти, засьвіти!
Та на тоті полонини, на хороші цвѣти!
(Гол. II, ст. 263, ч. 90).
2659. Ай засьвіти, місяченьку, по полю, по полю,
Най виберу пшеничейку¹⁾ із того коколю²⁾. (Волосняк).
Скобичівка: 1) Пшениченьку. 2) З куюлю, куюлю.
Пор. Гол. II, ст. 318, ч. 395.
2660. Ой засьвіти, місяченьку, в зилену діброву,
Йвановецким дівчатонькам, як ідут до дому. (Іванівці).
2661. Ой засьвіти, місяченьку, високо, не низько,
Є у мене соколятко далеко, не близько.
(Гол. II, ст. 420, ч. 522).
2662. а) Ой місяцю¹⁾, місяченьку і ти²⁾ зоре ясна,
Засьвіти ми на подвіре³⁾, де дівчина красна. (Біла).
Іванівці: 1) Ой засьвіти. 2) Тай ти. 3) Та на того подвіренью.
Пор. Де-Волавъ, ст. 56.

2663. б) Ой засьвіте, місяченьку, тай ти зоре ясна,
Перед тими воротами, де дівчина красна.
Ой засьвіти, місяченьку, тими долинами,
Куда іде мій миленький на ніч із волами. (Зал. ст. 200).
Пор. Гол. II, ст. 341, ч. 516.
2664. Ой роздвій св¹⁾, місяченьку, на дві половині:
Одна сьвіти²⁾ миленькому, а другая³⁾ шині. (Охрим.).
Вільки Мазов.: 1) Сьвіти мені. 2) Одну мому. 3) А другуго.
Пор. Зал. ст. 188. — Гол. II, ст. 310, ч. 349.
2665. Гей, засьвіти, місяченьку, в Загіря, в Загіря,
Ой час же нам, братя наші, в за стіля, в за стіля.
Та чей-же нам місяченько засьвіти, засьвіти;
Та чей-же нас та й пречиста зістріти, зістріти.
(Гол. IV, ст. 539, ч. 7).
2666. Ой місяцю, місяченьку, місяченьку князю!
Скажи мені щирю правду, із ким я ся авяжу?
(Гол. II, ст. 262, ч. 83).
2667. Ой місяцю, місяченьку, знайди за комору,
Най я собі в своїм милин²⁾ трохи поговору. (Біла).
Іванівці: 1) Най я з своїм милесеньким.
Пор. Зал. ст. 200 і Гол. II, ст. 330, ч. 462, перший куплет. —
Сал. ст. 4, ч. 20, 1.
2668. Ой не сьвіти¹⁾, місяченьку²⁾, нікому³⁾, нікому,
Лишень⁴⁾ мому миленькому, як іде⁵⁾ до дому. (Хотінь).
Вільки Маз.: 1) Ой місяцю. — Кропивник Новий: 2) Місячику.
3) Не сьвіти. — Михайловичі: 4) Тільки. 5) Піде.
Пор. Зал. ст. 200 і Гол. II, ст. 320, ч. 462, другий куплет. —
Кол. ст. 116, 1561.
2669. Ой не сьвіти, місяченьку, нікому, нікому,
Лише мому миленькому, як іде до дому!
Сьвіти ему, місяченьку, сьвіти до півночи,
Нехай хутко приїджає, бо виплачу очи!
Сьвіти ему, місяченьку, сьвіти і зорями,
Ой як буде мій миленький їхати горами!
(Гол. II, ст. 352, ч. 573).
2670. Ой не сьвіти, місяченьку, сьвітит мені сонце,
Хоч ти мене вірно любиш, я тебе не конче. (Желдець).
2671. Ой не сьвітиш, місяченьку, заступила хмара,
Нема мого миленького, не пустила мама.
Чорна хмара розійде сі, ясний місяць вийде,
Бго мати ляже спати, він до мене прийде. (Желдець).

Роса.

2672. За нашили воротами пощибана роса,
Пощибала дівчинонька, як ходила боса. (Жур).

Сніг.

2673. Ой соколи, соколоньку, пович мені ніжок,
Відвідати за дівчину, заким не впав сніжок. (Пасічна).
2674. За горами сніги впали, а я в капелюсі,
А я собі погуляю, як богач в кожусі.
За горами сніги впали, аж се гори здули,
А мій тато плачут в корши, аж се роздггнули. (О. Коцан.)

Сонце.

2675. Коби знало ой сонінько, як добре робити,
Оно би сі не квапило швидко заходити.
А сонінько ой гадає, що сі гірко робит,
Та оно сі покванує, швиденько заходить. (Волосів).
2676. Ой коби то¹⁾ сонце знало, як мені тяженько,
Тоби воно²⁾ заходило за гору живенько³⁾.
Ой коби то⁴⁾ сонце знало, як мині, як мині⁵⁾,
Тоби воно⁶⁾ заходило в одні⁷⁾ годні. (Біла).
- Іванівці: 1) Тя. 2) Ой то ти би. 3) Борвенько. 4) Ой як би ти.
5) Та як мині ниві. 6) Ой то ти би. 7) В четверті.

2. З е м л я.

Гаї.

2677. Ой гаю мій зелененький, ой гаю, мій гаю,
Ой як я тя вирубаю, деж я ся словаю? (Хотінь).
2678. Ой гаю наш¹⁾ зелененький, гаю наш темненський¹⁾,
Нема твого соловія, токус так сумненський. (Коропець).
- Журів: 1) Мій. 2) Зелененький.
2679. Ей гаю мій злиненський, яке в тебе прутья,
А хтош тебе вирубайи, мине больит руки.
А я гаю ни рубаю, тільки конарики,
А я любка ни любила, тільки кучирики. (Сгр).

Гори.

2680. Коби мені не тот вершок і не тот гора,
Добро би ми позирати до того сокола.
(Гол. IV, ст. 492, ч. 30).

2681. Ой ти горо високая, хто тя буде орав,
Штири воли в полонині, шилий захоровав. (Кропив. Н.)
2682. Я у горах не бувала, я гори не знала,
Тепер я си молоденька в пусті гори впала. (Кропив. Н.)
2683. А ви гори високії, позападайте сі,
Тай на мої білі ноги не сподівайте сі. (Невід.)
2684. Гори мої високії, бивайте здорові,
Та най у вас пробивають кавки та ворони!
(Гол. II, ст. 408, ч. 762.)
Пор. Мат. V, ст. 123, ч. 75.
2685. Гори мої високії, мушу вас лишити,
Волів би-м був у вас гнити, як в чужині жити.
(Гол. II, ст. 252, ч. 26.)
2686. Звідти гора, звідци друга, сьвіта не видати,
Межи тими гороньками треба пропадати.
Звідти гора, звідци друга, меже ними кладка,
Переносив Івасенько до Марисі ябка. (Біла).
Пор. Коломийки, I, ч. 1110.

Ліси.

2687. Ой лісова долинонька, лісова долива,
Та най по ній біси ходят, не моя дівчина. (Невід.)
2688. Ой ішов я, пане брате, з того бутиночка,
За нами сі похилила густа ялиночка.
За нами сі похилила, до землі впадала;
Котра дівка ворожила, та сі не віддала. (Волосів).

Майдан.

2689. Ой піду я на майдан, тай на майданицю,
А там біда волохата тьггни колісницю. (Квг.).

Полонини.

2690. Ой ходив я тай учора, ой ходив я нині,
А ни ніг я ісходити краю полонині. (Ж. Павлі, ст. 195).
2691. Ой зелена полонина, зелена, зелена,
По три шори буковина на ній посаджена. (Волосянка).
2692. Яке с тої полонинки студеньке віє!
Та прихили своє личко, най мов загіріє.
(Гол. IV, ст. 452, ч. 65).
2693. Ой зелена полонина з вітром говорила:
Подуй вітре холоднейкый, чей би м ся розвила. (Волосянка).

2694. Ой висока полонина в вітром говорила,
Коби мене розорати, жито-бим родила.
(Гол. II, ст. 221, ч. 32).
Пор. Врабель, ст. 264, ч. 752.
2695. Ой з теплої полонини вітер намагав,
Люби, любко, кого хочіш, най Біг помагав. (Невід.).
2696. Ой во онтій полонині велике звілійко;
А то мині, білявчино, велике звілійко¹). (Волосянка).
1) Звіле — веселість.
2697. В полонині добре мині, голубки несут ся;
Часом душа невинная, люде набрешут ся. (Волосянка).
2698. Кой биваю в полонині, то хожу, то стану,
В полонинцію жинтицю, їм сир та сметану.
(Гол. II, ст. 455, ч. 695).
2699. Попід тоті полонинки будуть будинки;
Ни мала я сего літа веселої днинки. (Чорні Ослави).
2700. Ой піду я в полонину, та в полониночку,
Чи не обдер буйний вітер мою калиночку. (Розлуче).
Пор. Сам. ст. 14, ч. 79, 2.
2701. Ой ходімо в полонину, та в полониночку,
Ци не звалив буйний вітер нашу колибочку?
(Гол. II, ст. 307, ч. 333).
2702. Ой піду я в полонину по зелене сіно,
В полонині при долині сонівко би гріло. (Розлуче).
2703. а) Ой піду я в полонину на зелене сіно,
Полонинку не перейду, бо сонечко сіло.
(Гол. II, ст. 356, ч. 593).
2704. б) Ой ішов я в полонину по зелене сіно,
Як см зійшов на долину, то вже сонце сіло. (Чорні Ослави).
2705. в) Піду же я в полонину по зелене сіно,
В полонині при долині там соненько сіло;
Ще мені ся, посестрице, таке не здавало,
Аби мені в полонині сонце спочивало.
(Гол. II, ст. 252, ч. 31).
2706. Ой завуле сивенькая, позич жи ми ніжок,
Най полину в полонину, поки не впав сніжок. (М. Яцків.)
Пор. висше ч. 2673. — Сам. ст. 14, ч. 77, 2.
2707. Ой я піду в полонину, тай позазираю,
Ци не виїшла моя мила з зеленого гаю. (Кропив. Н.).

2708. Понад саму полонинку густевькі темей;
То ми любо позирати до неї, до неї.
(Гол. II, ст. 456, ч. 701).
2709. Ой ішов я з полонини, ой ішов я з поля,
Наломив я кукурудзків, кілька моя воля. (Орелець).
2710. Видко ного миленького кінець полонинки,
Як розчесав жовту косу аж до ременички.
(Гол. II, ст. 458, ч. 710).
2711. Ой пішла я в полонину, надібала джуса,
Посадила на пеньок, підкрутила вуса. (Кривка).
2712. А я піду в полонину, та стану гадати,
У котрої білявочки нічку почувати? (Волосянка).
2713. Ой як не мож в полонину заїхати возом,
То так не мож до милої перейти морозом. (Розлуче).
2714. В полонині, в полонині, в полонині сиджу,
Тогди серцю відвологне, як тя, душко, виджу. (Волосянка).
2715. Ладно мині в полонині, в полонині сiju,
Що ма мила дома робит, я то вшитко вижу.
(Гол. II, ст. 456, ч. 702).
2716. В полонині, в полонині, в полонині сиджу,
А мій милий фіглі строїт, а я усе виджу. (Кривка).
2717. Пішло бідня в полонинку, наказує мені:
От так бис ся справувала, як я в полонині!
Ой він мені наказує все ластівочками,
А я ему відсилаю перепеличками.
(Гол. II, ст. 363, ч. 625 і 626).
2718. Коли тя ся сподівати, любцю, с полонинки?
Коли буде вечеріти по під буковинки!
(Гол. II, ст. 458, ч. 711).
2719. Колиж ті сї надїяти, серце, в полонини?
Та як буде опадати листок в буковини.
Та як буде опадати, пішлю ти квіточку,
Надїй мї сї, файна любко, рано в суботочку.
Надїй мї сї, файна любко, сьвітої недїлі,
Принесу ти за кресанев на віночок зіле.
Ой принїс я тото зіле, тай зачєв давати.
Ой приходе два ледїні любку й обїямати.

Почекайте, ледіники, най я вам щось скажу,
 Най вітегну пістолетко, най вас опережу.
 Най вітегну пістолетко, най вітегну крешу,
 Тож я вас сі запитаю, ци се любка ваша. (Тулузів).

2720. Не бояв сі голий дожджу, а мокрий розбою,
 Сідай, любко, на коника, поїдеш зо мною.
 Сідай, любко, на коника, а я на кобилу,
 Та поїдем, файна любко, аж у полонину. (М. Яцив).

2721. Та ти сідай на коника, а я на кобилу
 Поїдемо в чисте поле через полонину.
 Ой приїдем в полонину, тай там я загину,
 Скажу собі посадити в головах калину.
 Будут пташки прилітати, ту калнику їсти,
 Будут мені від родини приносити вісти. (Орелець).

Пор. в 2—3 куплетом : Гол. II, ст. 308, ч. 339. — Сам. ст. 15,
 ч. 83.

2722. Ой дину, дину, дину, через полонину.
 Через кого жарно гину? Через білявину. (Волосянка).

Поляни.

2723. Ой поляно, поляночко, люде тя скосили,
 А на мене молодого неславу вложили. (Нагуевичі).

Царинки.

2724. Ой я війшов на царину, царина нівроку,
 А я не знав за царину аж до сего року. (Гвоздець).

3. Р о с т и н и.

Барвінок.

А.

2725. Вчора була виділенька, нині пониділок,
 Посіяли дівке руту, вродив сі барвінок. (Ожомля).

2726. Ой чий же то садок, садок зацвив так біленько?
 Постелив ся барвіночок по землі низенько. (Хотінь).

2727. Ой стелит сі барвіночок в лісі по дорогах,
 Волів би сі постелити дівкам по головах. (Явче).

2728. Ой по-під гай зелененький ходит мій миленький
 Тай збирає на віночок барвінок дрібненький. (Голгочі).

2729. Вчєра була недїленька, нивї понедїлок
 Найшала-м си козаченька косити барвінок.
 Коси, коси, козаченьку, великі покоси,
 Буду мати на недїлю затикати коси. (Охрим).
2730. а) Ой коби я, Боже, знала, же не буду в вінку,
 Я би тебе не полола, крущастий барвінку.
 Я би тебе не полола і не поливала,
 Я би в своїм огородї поля не псувала. (Мшанець, З.).
2731. б) Ой як би¹⁾ я була знала, що не буду в вінку,
 Була би ти не садила, дзелений барвінку.
 Була би ти не садила тай не підливала,
 Я на тебе, барвіночку, всю надїю мала²⁾. (Волосїв).
 Жураки: 1) Ой коби. 2) Була би си коновками ручки не зрвала.
 Пор. Кол. ст. 133, 1611—1614.

Бразилїя.

2732. Попід гору високою ростє бразилїя,
 Таки піду до милої, лиш прийде недїля. (Коропець).
 Пор. Сам. ст. 7, ч. 39, 1.
2733. Я посїю бразилїю нижи бураками,
 То найліпша білявина нижи парїбками. (Кропив. Н.).

Васильок.

2734. Ой василю, василку, люблю ті пахати,
 Та роди сї, василку, коло мої хати. (Жураки).
2735. У мойому городочку ростє васильочок,
 А то мойу миленькому буде на віночок. (Хотїнь).

Дуб.

2736. Не стій, дубе, край дороги, лихо тобі буде,
 Гилє маш зелєненьке, обрубаят люде.
 (Гол. II, ст. 251, ч. 21).
2737. Сухий дубе, сухий дубе, нічо с те ни буде,
 А із мене колясочка мальована¹⁾ буде.
 Колясочка мальована, коник вороненький,
 А як піду, поїхаю, гіркий²⁾ молоденький. (Підвахарч).
 1) Вар.: 1) Березочки колясочка. 2) Козак.
 Пор. Гол. II, ст. 233, ч. 32. — Кольберг, III, ст. 16, ч. 62—63.
2738. а) Ей дуби¹⁾ мій зилнєнський, маю в тобі²⁾ гатку,
 Мушу я ті порубати³⁾ милому⁴⁾ на клатку. (Жур).
 Хотїнь: 1) Дубку. 2) Таку. 3) Вирубаю, подарую. — Нагуєвичі:
 4) Милєнкій.
 Пор. Де-Воллаві, ст. 69. — Кол. ст. 108, 1255.

2739. б) Не стій, дубе, край дороги, я ти скажу гадку,
Скажу я те вирубати дівчині на кладку.
Скажу я те вирубати, й тебе положити,
Щоби було до дівчини близенько ходити. (П. Ст. В.).

2740. в) Ой ти, дубе, край дороги, маю в тобі гадку,
Мушу я ті підрубати дівчині на кладку.
Мушу я ті підрубати тай переможити,
Щоби мала дівчинонька по воду ходити. (Дусанів).

2741. г) Ой дубочку росохатій, маю на тя гадку,
Гадаю тя порубати миленькій на хатку.
Гадаю тя порубати тай помітувати,
А із тебе своїй милій хатку збудувати.

(Гол. II, ст. 618, ч. 12).

Пор. Гол. II, ст. 251, ч. 22. — Купчанко, ст. 404, ч. 56. —
Кольберг, III, ст. 61, ч. 565—566.

2742. Ой як ми се тай любили, сухі дуби цвили.
А як ми се перестали, сирі повсихали. (Григорів).

Пор. Сал. ст. 12, ч. 67, 2. — Враль, ст. 127, ч. 403. —
Де-Воллазъ, ст. 27. — Мат. V, ст. 115, ч. 26.

Зіле.

2743. Солодка ма, білявчино, ти мій солодчику,
То буде же зіля рвати в вашім городчику.
Ай буде же зіля рвати, город городити,
Ай буде же, солодчику, з зільом говорити. (Волосянка).

Калина.

2744. а) Ти червоная калино, чого в лузі стовш?
Та ци ягід ти жалуєш, ци ся сушу боєш?
Та бо ягід не жалую, ни ся сушу бою,
Та я стала та думаю, чим зацвести маю.
Та бо зацвину червоно, мене люди знають,
Та ни червоні калині гіля обламають. (Дидьова).

2745. б) Ой калино¹⁾, калиночко²⁾, чо тл³⁾ в лузі⁴⁾ стоїш?
Чи ти сонці⁵⁾ візираєш, чи дощу⁶⁾ сі бойиш?
Я⁷⁾ сонїнька візираю, дощу сі не⁸⁾ бою,
Де нї⁹⁾ мамка¹⁰⁾ породила, там собі постую¹¹⁾. (М. Яцків).

Волосів: 1) Калиночко. 2) Малиночко. 3) Чого. 4) Чи сонїчка.
6) Вітру. 11) Там я собі стою. — Жураки: 1) Калинонько. 2) Малинонько. 3) Чого. 4) В лісі. 5) Ци соненька. 7) Ой. — Волосянка: 3) Калинице. 3) Чого. 5) Чи сонїчка. 6) Вітру. 7) Не. 8) Ни ся вітру. 9) Де я. 10) Мати. — Кропивник Нов.: 5) Ци сонїнька. 6) Вітру. 8) Вітру ся не. 10) Як ня мама. 11) Так молода стою.

Пор. Гол. IV, ст. 486, ч. 6. — Сал. ст. 51, ч. 174. — Враль, ст. 83, ч. 274. — Мат. V, ст. 126, ч. 96. — Кол. ст. 51.

2746. а) Ой зацвила калиночка¹⁾ недалеко хреста,
А я пішла, наложала²⁾, до дому принесла. (Гвід, Григор., Хотівь).
Вовків: 1) Калинонька. 2) А дівчина виломала.
2747. б) Ой зацвила калинонька недалеко хреста,
А я пішла, наложила, до дому принесла.
Подиви сі, мамуненько, який цьвіт біленький!
Котрий хлопець чорнобривий, то той мій миленький. (Пасічна).
2748. Ни сама, ни сама¹⁾ калину ломала,
Ломав милий чорнобривий²⁾, я му пригивала³⁾. (Нявиці).
Вільки Маз.: 1) Не сама я, не сама я. 2) Ломав її мій миленький.
3) Помагала.
2749. Я калину ломлю, ломлю, на калині стою,
Не зрадь же мя, калинонько, бо ся зради бою. (Пристань).
2750. Ой калино, калиночко, чомус не зродила?
Була зима студененька, тай ні зморозила! (М. Яцків).
Пор. Ж. Павлі, ст. 166. — Гол. II, ст. 251, ч. 23 і ст. 425,
ч. 546.

Коноплі.

2751. Ой видіз я в конопель, взяв ся за під боки:
Подивіт ся, дівчатоцька, який я високий. (Біла).

Липа.

2752. Стоїт липа над водою, липко-ж моя, липко!
Всі дівчата на гуляню, а мої не видко. (Коропець).
Пор. Коломийця, I, ч. 1259. — Сам. ст. 9, ч. 49, 1. — Кол. ст.
107, ч. 1245.

Ліщина.

2753. Ой шуміла ліщинонька від вітру буйного,
А ще буде раз шуміти від голосу мого. (Коропець).
Пор. Коломийця, I, ч. 1618. — Кол. ст. 159, ч. 195² і ст. 168, ч. 4.
2754. Ба чому ти, ліщанице, така не вродлива?
Зима була студененька, мене зморозила.
(Гол. II, ст. 425, ч. 546).
Пор. Гол. II, ст. 251, ч. 23. — Пор. вище ч. 2750.

Меліса.

2755. Ой у моїм городочку зацвила меліса,
Ой не піду до милого, бо сі бою лиса. (Нагуевичі).

Ожини.

2756. По під тої половини зродили ожини,
Тож то ми сі сподобали очинька в дівчини. (Чорні Ослави).

Отава.

2757. Ой я йшов горі лугом, тай горі лугами,
Та шуміла отавина мені під погами. (Кропив. Н.).

Пшениця.

2758. Ой сіяла пшеничину на високім мосьці:
Рости, рости пшеничино, підеш перед госьці. (Дядьова).
2759. Ей дуйна-ж, моя дуйна, пшениченька буйна,
А я би іще радніща, як би ще буйніща. (Іванівці).

Розмайрин.

2760. а) По під гаєм зелененьким ходи мій миленький,
Та збирає на неділю розмайрин дрібненький.
На що тобі, мій миленький, розмайрин дрібненький?
На неділю за капелюх, бо я молоденький. (Івачів).
Пор. Кольберг, III, ст. 60, ч. 556.
2761. б) Ой по під гай зелененький ходит мій миленький,
Та збирає за капелюх розмай зелененький.
На що тобі, мій синочку, того розмайочку?
Ти не знаєш, моя мамко, що за головочку. (М. Яцків).
2762. в) Ой по під гай зелененький ходит¹⁾ мій миленький,
Заложив си²⁾ за капелюх розмайрин дрібненький³⁾.
На що тобі, мій миленький, розмаю з під гаю⁴⁾,
Я для тебе⁵⁾ на неділю⁶⁾ дві пави⁷⁾ тримаю. (Рудно).
Постолівка: 1) Ходив. 2) Збрав собі. 3) Розмай зелененький.
4) Розмаю. 5) Коли я ти. 6) Цвіточку. — Дусанів: 2) Тай збирає.
3) Розмай двезеленький. 4) Із гаю розмаю. 5) Коли я ти. 6) За капелюх.
7) Квіточку. — Тустань: 2) Та збирає. — Білінький: 2) Заткавав си. 3) Розмай зелененький. — Гвізд: Та збирає. 3) За крисанку розмай двезеленький. В останніх трьох варіантах приходять тільки перший куплет. — Липиця Горішна (другий куплет):
Ой не ходи та до гаю, не ломи розмаю
Ой бо я ти на неділю квіточку тримаю.
Пор. Гол. IV, ст. 460, ч. 126. — Кол. ст. 102—103, ч. 1061.
2763. г) По під гаєм зелененьким ходив мій миленький,
Що виломи, то заткне розмай зелененький.
На що-ж тобі, мій миленький, глядіти розмаю,
Я для тебе молодого калину тримаю. (Нивиці).
2764. д) Ой по під гай зелененький, ходит мій миленький
Тай збирає за капелюх розмай зелененький.
На що тобі, мій миленький, розмаю, розмаю,
Як ся будеш жинитоньки, я ти назбираю¹⁾. (Іванівці).
Нагуєвачі: 1) А я тобі капелюшок вільчиком умаю.

Рожа.

2765. Ой я рожі не садила і не підливала,
Сама ми сі красна рожа в саду виховала.
Ой я рожі не садила, сама рожі сходит,
А я хлопці не чарую, сам до мене ходит. (Желдець).

Росада.

2766. Я с переду, я с переду, а Мариська в залу,
А Мариська в середині продає росаду. (Пятичани).

Рута.

2767. Сію руту, сію руту, руту підливаю,
Росте рута зелененька, на вінок стоваю. (Хотівь).
2768. А я руту ни сіяла, ані поливала¹⁾,
Рута така походила²⁾, аж повильгала. (Михайловичі).
Кульчиці: 1) Підливала. 2) Красна війшла.
2769. а) Руто моя зелененька, руто моя дрібна,
Сховаю тя на неділю, будеш ми потрібна.
Рутко-ж моя зелененька, рутко-ж моя яра,
Сховаю тя на виділю, але ще не зара. (Денюсів).
2770. б) Руто моя зелененька, руто моя дрібна,
Викину тя із косоньки, бос ми не потрібна. (Хотівь).

Садовина.

2771. Нема тої садовини, що я ї садила,
Видоптали парубоньки, що я їх любила. (Острів).
2772. Ой виїду я на дорогу, ой Божи мій, Божи,
Садовина як виноград, червона як рожки. (Голгачі).
2773. Моя душко солодонька, я за тебе гину,
Ой шчо тебе не видати черес садовину. (Кроп. П.).

Татарка.

2774. Там на горі, на високі, зацвила татарка,
А Васильцьо і Касунь, то си єдна парка. (Іванівці).

Трава.

2775. Ей підемо, пани брати, в вишневий садочок,
Тамка трава зилиненька лиш по поясочок. (Яв.).
2776. Ой діна-ж моя, діна, діна-ж моя, дайна,
Куда любка походила, туди трава файна.
Куда мила походила, дзвінком подзвонила,
Туди трава як отава, барвінком зацвила. (Вікторів).

Тринда.

2777. А у моїм городочку та зацвила тринда,
Такого-ж си полюбила, шчо всім дівкам кривда. (Кропив. Н.).

Чічки.

2778. Ой поїхав мій миленький тай у дорожічку,
Забула м у наказати за рожеву чічку. (Чорні Ослави).

Явір.

2779. А у поли керничина, в ній вода не чиста,
Нападало з яворика зеленого листа. (Угринів Дол.).
Сей куплет творить звичайно початок окремої пісні.
Пор. Кольберг III, ст. 18, ч. 86—87. — Вратель, ст. 219 ч. 624.
— Де-Волланъ, ст. 122. — Мат. V, ст. 112, ч. 10.

Б.

2780. Ой із гори на долину тай на долиноньку,
Похилив сі дуб на дуба, зломив калиноньку. (Войничів).
2781. Ой ти дуб, ой ти дуб, а я березонька,
С тебе, дуби, ніц ни буди, з мени колисонька¹). (Жур.).
Желдець: 1) Коновойка.
2782. а) Ой могила, пане брате, могила, могила,
Коби її ровкопати, жито би вродила. (Нагуєвці).
Пор. више ч. 2694.
2783. б) Ой могила, тай могила з вітром говорила:
Коби мене розорали, жито би вродила.
Коби мене розорали, розкоренували,
Ой жито би посіяли, пшеницю збирали.
Ой жито би посіяли, пшеницю збирали,
Тай на нині на могилі, два стоги поклали. (Чортовець).
2784. Вчора була неділейка¹), а днесь²) понеділок,
Посіяла мати жито, вродив ся барвінок.
Барвіночку зеленейкий, тос по житі зійшов,
Парібочку молодеїкий, тос на бідку прийшов. (Боберка).
Дусанів: 1) Неділенька. 2) Нині. (Без другого куплета).
Пор. више ч. 2725.
2785. Кукурудза не доруза, гарбуз николайко,
А дівчина чорнобрива, хлопець підсвистайко. (Іванівці).
2786. Ой не ходи поїд хату, не допчи лілії,
Бо лілію-ж посадила своїй компанії.
Ой не ходи поїд хату і не допчи тої,
Бо я тою посадила тай для братової. (Охрим.).

2787. Ой ліщина говорила, калина казала,
Що дівчина за парубком сім раз умлівала. (Скобичівка).
2788. Ой за гайом брала льон, брала конопельки,
Ой нічо ї не в голові, ой по витребеньки.
Ой виydi по, дівчинонько, виydi, подиви сі,
Конопельки не вибрані, льонец постелив сі. (Дусанів).
2789. Павонія, гергонія, а то ладні квіти,
А Касуні і Івась, то паристі діти. (Вовків).
2790. Ішов милий доріжкою, шила долиною,
Зацвив милий роженькою, шила калиною. (Іванівці).
2791. Ой у моїм городечку зацвила романка,
Та я свому миленькому кума тай коханка.
Ой у моїм городечку зацвила маруна,
Не велика люба була, уже си минула.
Ще маруна не зацвила, лиш пополовила,
Ще си люба не минула, лиш си притаїла.
Там у моїм городечку цвите одоляна;
Очи чорні, брови рівні в мого Івана.
Ой у моїм городечку зацвила патина;
Очи чорні, брови рівні в мого Максима. (Гопорівці).
2792. Ой зацвили туліпани, зацвили ґрішпани;
Там то мені сумно, нудно, як вечір настане. (Жредець).
2793. Я шельвію пересію, руту перетичу,
Та кого я вірне люблю, а дороги закличу. (Чорні Ослави).
2794. Ой Господи милосерний, що ся в світі діє,
Що яворик процвітає, кал'на зеленіє. (Кропив. Н.).

4. З ь в і р і.

А.

1. Ссавці.

Вівці.

2795. Ой баране, бараночку, та я твоя вівця,
Укоси шні, бараночку, двеленого сінця.
Бо Бог знає, бараночку, яка зима буде,
Відав мені старій вівци погибочок буде. (Журави).

Пор. Кольберг III, ст. 68, ч. 700—701. — Мат. V, ст. 147, ч. 239.

2796. Баран косив, баран косив, а ягниця гребла,
Таку стирту накидали від землі до неба. (Кропив, Н.).
2797. Кучеривий баранец, кучериві роги,
Пішов би я до дівчини, не знаю дороги.
Кучеривий баранец, кучерива вівце,
Кучерива дівчинонька була на горівці. (Дусанів).
2798. А я в гори на долину баранами їду,
Барани се показали, я пішки не піду. (Іванівка, Козівка).

Вовки.

2799. Питає сі дівки тато: Дес сі забавила?
Там сі вовки розіграли, а я сі дивила.
Там сі вовки розіграли, зачили сі їсти,
А я так сі напудила, не можу вповісти. (Угринів Гор.).
2800. Я гадала молодийка, що то милий чупкав,
То вовчице телятище із ва воріт хрупкав. (Тухля).
Пор. Гол. II, ст. 449, ч. 668.
2801. Бодай тебе, файна душко, вся вороня іла,
А нав же сми одну козу і ту вовча з'їла. (Ясенів Гор.).
2802. Ой озму я бук у руки, займу вовка д горі,
Із'їв вовчік, каже, козу, лишив мні роги.
Ой будеш же ти, вовчику, мине памстати!
Та ни йшов ес до богачи кови бракувати. (Ясенів Гор.).

Воли (корови).

2803. а) Веду багрю, веду багрю, припав їм до моста,
Якась біда вигадала, що багря безхвоста.
Виду багрю, виду багрю, припав їм до дуба,
Якась біда вигадала, що багря беззуба. (Кропив, Н.).
2804. б) Повів багрю на ярмарок та припав до моста,
А Жиди сі придивили, що багря безфоста.
Вивів багрю на ярмарок, привезав до дуба,
А Жиди сі придивили, що багря беззуба. (Жураки).
2805. Воли мої сивенькії, воли мої, воли,
Хто вас буде випасати, я не маю коли. (Ясениця).
2806. Цабє воли половії, не бійте сі вовка,
Бо поверну до дівчини, болит мні головка. (Жураки).

2807. Сиваники, сиваники не знали дороги,
Поїхали в березину, пощибали роги. (Невід).
2808. Ей чиїж то воли срірі поплили без річку,
Коби я знав, що то мої, йшов бим на всю нічку. (Голгочі).
2809. Ой чиї то срірі воли без Дунай поплили?
Чи не мої дівчиноньки, коби не займили. (Голгочі).
2810. Воли мої сіренькії, пас би я вас, пас, пас,
Ой як прийде неділенька, порівав би я вас. (Голгочі).
2811. Ой орали сиві воли, орали, орали,
Коби они сіно їли, воду попивали. (Волосянка).
2812. Ой¹⁾ у поли керниченька, три милї до неї,
Напувала²⁾ дівчинонька сиваника³⁾ з неї. (Войничів).
Вороблевичі: 1) А. 2) Там посла. 3) Сірі воли.
2813. За дівчинов умираю, за дівчинов гину:
Жени мені штири воли з гори на долину.
Ой щоби я дурна була, розуму не мала,
Щоби я ти штири воли на долину гнала. (О. Коцан).

Заяць.

2814. Сидит заяць¹⁾ під корчем²⁾ тай дужку думає,
Не давно сі оженив, вже³⁾ жінки не має. (Вільки Мас.).
Волцїв: 1) Заяць. 2) На межі. 3) Оженив сі тай стратив
сі тай.
2815. а) Іде¹⁾ стрілець поїд гасц²⁾ тай сі Богу молит,
А так заяць⁴⁾ утікає, най Господь⁴⁾ боронит. (Тюшменця).
Скобичівка: 1) Ішов. 2) Дорогою. 3) А заяць так. 4) Памбіг.
2816. б) Ци знасти, дівчитоцька, як сі заяць майї?
Він сі в ночі попасаїи, на день сі сховаїи.
Сховаїи сі, сховаїи сі я в глибокі ріки,
Стрілець ходит, зазираїи, тай ни знаїи вітки.
Зазираїи, зазираїи, вочима говорит,
А пан заяць утікаїи, най Господь боронит. (Жур.).
2817. в) Ой не знаш, товаришу, як сі заяць має,
Через нічку траву пасе, у день сі ховає.
Ховає сі в тоті гори, тай в того терміте,
За ним, за ним два змисливці, а він далїй в тіки.
За ним, за ним два змисливці, отченаш говорет,
Заячинка так тікає, най Господь боронит. (М. Яцків).

2818. г) Чи знаєш ти, пане брате, як заяц триває?
 Я в ночі сі напасає, я в день сі ховає.
 Ой ховає сі, ховає в велике склепите,
 Ой а стрілець забігає, ще й вігонит вітти.
 Ой а стрілець іде за ним, очинаш говорит,
 Ой а заяц так тікає, най Господь боронит.
 Ой вістріляв тайстру проху, а шріту могилу,
 Убив собі два заяці, та на цілу зиму. (Тулухів, Косів).

2819. д) Ой коби ви, люде, знали, йик заєц триває:
 На всю нічку траву пасе, в днину си ховає.
 Іде стрілець за заєцем, та Богу си молит,
 А заєц так утікає, ней Господь боронит.
 Вістрілив він та сорок куль, пороху могилу;
 Убив одного зайиці на всю божу зиму.
 Зносив нові чоботи, тай чірвоні гачі,
 А, шож тото за заробок стрілцеви, сарачі? (Кобакви).
 Пор. Врабель, ст. 204—205, ч. 565 і ст. 252—253, ч. 739.

Коні.

2820. Як я їхав с Коломиї на сиві кобилі,
 Кобила сі сполошила, а я впав в помії. (Комарно).
2821. а) Ой їхав я понад воду¹), лоше в воду впало,
 А я кличу: цьоню, цьоню, аби не²) пропало. (Нагузвичі).
 Тростінець: 1) З Коломиї. 2) Цьось, цьось, мое лоши! На віши.
2822. б) Ой ішов я с кіньми на ніч, лоши в воду вїало:
 Цісьцьо, цісьцьо, худобонько, бо вже коний мало. (Жур).
2823. Ай кобила сивенькая, лошатко бурое,
 Прийшов вовчок неборачок тай поїв обое. (П. Ст. Б.).
2824. Ой поведу я коника на росу, на росу,
 А що коник я не виість, косою викошу. (Вільки Мазов.).
2825. Ой чиї то коні сиві по зрубі літают?
 Ци ни мого миленького кирниці шукают. (Кнг.).
2826. Ей господар у дорові коня напуває,
 А молода дівчинонька води доливає. (Михайловичі).
2827. Ой я пасла коні, коні у чужій стороні,
 За кульчики, за перстені, за ябка червоні. (Кульчиці).
2828. Ой чиї то карі коні за Дунай поплили?
 Ой заплили край Дуная, там си відпочили. (Хотінь).

2829. Ой чії то карі коні Дунаєи поплили?
 Чи нашої дівчиноньки, шо ми сі любили?
 Ой чії то карі коні під горов пасут сі,
 Чорні очі завертают, кучері тріснут сі. (Хотінь).
2830. Ой ходила, говорила попова кобила,
 Коби ї хто сіна дав, дрова би вовила. (О. Коцан).
2831. Ой кобила говорила, як ішла¹⁾ до ліса:
 Древа я ти не повезу²⁾, як ми не даш³⁾ вівса. (Ровлуче).
 О. Коцан: 1) Ідучи. 2) Не буду ти дрова везти. 3) Бом не їла.
2832. Ой нікто так не доходит ані доходяє,
 Тільки милий чорнобривий коня напуває.
 Ой по саді проходжає, коня випасає,
 А до мене молоді листи посилає. (Хотінь).
2833. Ой ішов я понід ліски, хрустав я орішки,
 Тай прохрустав ворон коня, тепер ходжу пішки. (Невід.).
2834. а) Ой вижену сіру клячу на могилу пасти,
 Змовили сі два влодії мою клячу вкрасти.
 Ой а моя сіра клячі так сі того звергла,
 Що забігла до болота тай ноги задерла.
 А я кажу свої жінці: відорвім підкови,
 Бо вже наша сіра клячі не верне ніколи. (Нагуєвичі).
2835. б) Ой вивів я на толоку кобильчину пасти,
 А вовчиця підглядає, хоче її вкрасти.
 Кобильчина як зобачит тай до дому вдерла,
 Зачіпила за будаче тай ноги задерла.
 Іди, сину, до попа, дай понови знати,
 Най іде піп кобильчину на смерть сповідати. (Буцаїв).
-
2836. Чиїґтя буду годувати, кобилюнько біла?
 Ой що туча не вібила, то саранча звїла. (Ценїв).
2837. Сивий коню, сивий коню, де я ті напою?
 А в керниці нема води, до¹⁾ ставу сі бою. (Грядя).
 Ситїхів: 1) А.
2838. Сивий коню, сивий коню, де я ті напою?
 Кириці сі завалила, Дунаю сі бою.
 Веду конє до Дунаю, кінь не хоче пити,
 Подубує ноженьками, хоче мене бити. (Угринїв Дол.).

2839. Ой конику вороненький, конику, конику,
Привів ес мні, мій конику, на біду велику. (Жураки).
2841. а) Не стій, коню, коло плота, не їж воколота,
Ні ти ми сі не сподобав, ні твоя гирзота. (О. Коцан).
2842. б) Не стій, коню, коло плота, не їдж околота,
Не йди, дурню, до дівчини, то дарма робота.
Не стій, коню, коло плота, не їдж околота,
Питаю зя, сивий коню, дес був на зальотах?
Ой був же я на зальотах, там на горі хата,
Тато сліпий, мати крива, дівчина горбата. (Буцнів).
2842. Коню ти мій вороненький, вчини мою волю,
Як я їду до дівчини, підскоч піді мною. (Желець).
2843. Ой бий¹⁾, коню, копитами перед воротами,
Нехай²⁾ виїде дівчинонька³⁾ з чорними бровами. (Біла).
Хотіть: 1) Удар. 2) Та най. 3) Красна любка. — Редодуби
1) Тай вдар. 2) Та най.
2844. Ой бий коню копитами, ней болото бризне,
Нехай мене ляда дурень за руку не тисне. (Біла).
2845. Ой конику, воронику, конику каштанку,
Ой як їдеш до дівчини, постій коло ганку. (Волосів).
2846. Ей як седу на коника, гоя коню, гоя,
Де ворота відхилені, там дівчина моя.
А як седу на коника, стисну вострогами:
Перебирай, сивий коню, дрібненько ногами. (Григорів, Чортків).
Пор. Кол. ст. 99, 939—940.
2847. Ой конику вороненький, вези ти ня боком,
А то мої миленької хата над потоком. (Кропив. Н.).
2848. а) Ой вези ня, кониченьку, ой вези ня, вези,
Тільки мене не завези до якої мерзи. (Нагуєвці, Кроп. Н., Григ.).
Пор. Гол. II, ст. 260, ч. 74. — Кол. ст. 99, ч. 933.
2849. б) Ой вези ня, кониченьку, ой вези, ой вези,
Іно мене не завези до якої мерзи.
Як ня маши, кониченьку, до мерзи возити,
Не дам я ти вівса їсти, ані води пити. (Вулька Гамулець).
2850. Або мене, коню, вези, або з тебе влажу¹⁾,
Або мене²⁾ там завези³⁾, де я ходив зрау⁴⁾. (Біла, Григ.).
Нивиці: 1) Злаву. 2) Або там ня ти. — Пасічна: 3) Тамки неси. —
Войнилів: 4) Тобі скажу.

2851. Альбо ти ні, коню, вези, альбо я злізаю,
Альбо ти ні там завези, де я гадку маю. (Михайловичі).
2852. Ой коню мій сивий, сивий, будь же ми щасливий,
Занеси ме, завези ме до мої дівчини.
(Гол. IV, ст. 464, ч. 153).
2853. Ой коняку, воронику білокоптитий,
Занеси мні в полонину на верх каменистий. (Орелець).
Пор. Гол. II, ст. 275, ч. 158.
2854. Сивий коню, сивий коню, я на тобі їду.
Спускаю ся в долиноньку, до дівчини піду. (Нивиці).
2855. а) Сивий коню¹⁾, сивий коню²⁾, грива ти біленька³⁾,
Завези⁴⁾ ме, занеси⁵⁾ ме, де моя миленька. (Голгочі).
Войняків: 1) Ой коняку. 2) Воронику. 3) Сивенька. 4) Занеси.
5) Завези. — Охримівці: 1) Ой коняку. 2) Соколику. — Іванівці:
1) Ой коняку. 2) Мій миленький. 3) Сивенька. — Кропивник Н. 1) А
коняку. 2) Вороненький. 3) Гриватий, біленький. — Нагуевичі: 1) Ой
коняку. 2) Воронику. — Нивиці: 3) А грива біленька. 5) Під ворота.
Пор. Гол. II, ст. 275, ч. 157. — Кол. ст. 99, 935—936.
2856. б) Ой коняку воронику, грива ти біленька,
Занеси мя в тое село, де моя миленька.
Як би тебе я заніс, де твоя миленька,
Та злетіла би мені гривочка біленька.
(Гол. II, ст. 616, ч. 1).
2857. Ой коняку вороненький, грива ти біленька,
Завези ні в тоти краї, де моя миленька.
Завези ні в тоти краї, та в тогу країну,
Та най я сі відвідаю за своєю дівчину. (Волосів).
2858. а) Ой коняку, соколику, грива ті сивіе,
Завези ні, занеси ні, де зора зоріє.
Ой коняку, соколику, наїдж сі оброку,
Поїдемо до дівчини в земленьку глибоку. (Івачів).
2859. б) Сивий коню, сивий коню, наїч се воброку,
Поженеш се за дівчином у землю глибоку. (Іванівка).
2860. а) Сивий коню, сивий коню, сива твоя грива,
Скажи мені, сивий коню, де дівчина мила? (Пісочна).
Пор. Залеский, ст. 193. — Гол. II, ст. 291, ч. 247.
2861. б) Сивий коню, сивий коню, сива тобі грива,
Скажи мні, сивий коню, де моя є мила?
Скажу я ти, козаченьку, ай там за горою,
Потирає очи чорні хусточков білою.

Мині нічка темненькая спочинку ни дає,
 А в вечера аж до раня слези валиває;
 Вийду рано вдихаючи, говорю з росою:
 Прибуди, прибуди, бо сву душу пішлю за тобою.
 (Ж. Павлі, ст. 132 і 133).

2862. Сивий коню, сивий коню, тай сивенька гривка¹),
 Завези мя, сивий коню, де моя дівчинка. (Тумир).
 Григорів Б.: 1) Сивенька ти гривка.
2863. Ей конику, соколику¹), бігай по дівчину,
 Ой най²) мені³) раду дає⁴), бо я марно⁵) гину. (Григ., Голгоці).
 Нагуєвичі: 1) Воронику. 2) Нехай. 3) Іде. 4) Ради дати.
 5) Марне. — Яцків: 1) Вороненький. 2) і 3) Най вона мн. 5) Марне
 з сьвіта. — Григорів: 1) Ой коню мій вороненький. 2) Та най.
 3) Ми вна.
2864. Ой коники вороники, деж ви почували?
 Там в дівчини під горою каміне глодали. (Іванівка).

Кози.

2865. Ой коби я козу мав, я би не журив се,
 Я би козу видоїв, молока напив се. (Григорів, Коцан).
2866. А я козу вицеркав, давши козі сїна,
 Моя коза на публіку на дорозі сіла. (Михайловичі).
2867. Коби то я козу мав, козу пилихату,
 Тоби її надоїв, викнуув на хату. (Сгр.).
2868. Ой прийшов я та до церкви на сьвіту неділю,
 Дали мині за простибіг там козочку білу.
 Ой займу я козу в траву, най си коза правит,
 Ой є в селї весілочко, добре легінь знаєт. (Ясенів Гор.).
2869. Петниця би те тай побіла, що ни разував се,
 Із'їв вовчик, каже, козу, що ни дозирає се.
 Вилитїло та на сада зелене потетко,
 Лишило си та від кози козле сиротетко. (Ясенів Гор.).
2870. Коза меле, коза меле, а цап насипає,
 Козинетко-цапинетко мірку відбирає. (Охрим.).

Лис.

2871. Коло млина яворина, коло млина тиса,
 Я не піду та до млина, бо ся бою лиса.
 Не того ся лиса бою, що кури їмає,
 А того ся лиса бою, що жони не має. (Тухля).

Пси.

2872. Та я ішов горі селом, пси на ня брехали,
Та я метав по дві бульби, аби утихали. (Уйбард).
2873. Чи я тобі не казала, песюку маленький,
Абис тогди не дзявулив, як прийде миленький. (Жураки).
2874. А біг пес біз вовес, сука біз пшеницю,
Загубив пес штани, а сука спідницю. (Козівка).
2875. Ах вай васідус на жидіскі кучки,
Приїхали два Жиди до нашої сучки.
Наші сучка цванцік пуриц високо сі носит,
Скоро рабін на поріг, вона фіст підносит. (Явче).

Свині.

2876. Свині в ріпі, свині в ріпі, телята в капусті,
Не виганяй, пане брате, най ми будут тлусті. (Нагуєвичі).
2877. Свині в ріпі, свині в ріпі, а пацята в моркви,
Пішов Іван завертати, зняли з нього портки. (Мшанець, 3).

Б.

2878. По під море свиня оре, а когут волочит,
А дівчина чорнобрива боровди толочит. (Підбереже).
2879. Через гору високою мара вовка гнала,
А там заяць цівки вив, серна кросна ткама. (Ходовичі).
2880. Ой ішов я по під ліс, там сі набрав страху,
Заяць грає, вовк гуляє, а серна за сваху. (Нагуєвичі).
2881. Ой піду я до млина, що сі в млині діє,
Вода камінь обертає, питель муку сіє.
Коза меле, коза меле, а цап насипає,
А козатко, небожетко мерки відбирає.
Муха місит, муха місит, комар воду носит,
Кітка пече, кітка пече, а кіт Бога просит. (Черче).
2882. Сидит заяць на колоді, рукавиці крас,
А воробчик, добрий хлопчик, на скрипочки грає.
А сороки-білобоки ноженьками дуб! дуб!
А ворони старі жони оченьками луп! луп!
А сороки-білобоки прийшли танцювати,
А ворони старі жони прийшли переймати. (М. Яцків).

2883. А сорока білоока пішла танцювати,
Чорний крук увів друк, пішов підганяти. (Ожомля).
2884. Сидит сова на купині, чипці виплітає,
А соловій в сопілочку колошійку грає. (Посіч).
2885. Два когуги, два когуги жито молотили,
Дві кокошки, дві кокошки до млина возили.
Баран меле, баран меле, коза насипає,
А ковета небожита шерки відбирають.
А коростіль попід постіль ноженьками дуб, дуб,
А самиці с під полиці крилоньками луп, луп.
Сорока сі закасала, бере вітер в танець,
Ворона сі задивила, вломила си палець.
Бодай тебе, сорочино, та із твоїм танцем,
Як я піду до домоньку із зломаним пальцем? (Кульчиці).
2886. Комар луки покосив, муха посушила,
Зяць в купи поскладав, мишка повозила.
Журила ся моя мила, що ми нич не маєм,
Ми комара варіжеме, літо перепхаєм.
Половину ми в'їме, половину діти,
А так мусим, моя мила, літо пережити. (Боберка).
2887. Ой писала стара¹⁾ вош до мурахль²⁾ карту,
Збирай жи ся, мурахилью³⁾, до блохи на варту. (Явче).
Іванівна: 1) Біла. 2) Муравля. 3) Щоби пішов мурагель.
2888. Ой в мораля — гачкура воши гніздо ввили,
Зібрали ся моралі, всі воши вибили.
Лишила ся стара вош, написала карту
Ставай во мнов до бою, а ніт, давай варту. (Боберка).
2889. Ішли блихи ек раз в місто, мухи в міста в гори,
Стрітили ся, пішли спати до чужой комори.
Блихи мухи, мухи блихи шіпают, кусають,
Що в газда в свої хаті, того не питають. (Підзахарич).

Б. П т а х и.

Бузьки.

2890. Ой до Рувьки, парубочки, до Рувьки, до Рувьки,
Рувька ходит по болоті тай щупає бузьки.
Добрий вечир, Рузуненько, с чорними вочима,
Ци багато маєш бузьків на завтрі з яйцєма? (Жур).

Воробці.

2891. Воробець збив горнец, воробчица миску,
Воробятко сиротятко дістало по миску. (Іванівці).
2892. Ой не літай, воробчику, понад нову стелю,
Та не валяй порошеньків на мою постелю.
Бо то моя постеленька як сніжок біленький,
Щоби на ній ніхто не спав, тільки мій миленький. (Камінка).
Пор. Кольберг, III, ст. 60, ч. 543. — Мат. V, ст. 148, ч. 241.

Гуси.

2893. Через гору високою гусочка летіла,
Сіла собі під смереків та все гоґотіла. (Жураки).
2894. Там на ставі гуска, гуска крилоньками плюска,
А за нею гусачок до дому не пуска. (Біла).

Жайворонок.

2895. Ой заспівай мені пташку, співай жайворонку,
По над мої чорні брови, по над головоньку. (Хотінь).

Журавлі.

2896. Попід гору високою журавель ся крутит,
Коби яка дівка жвава, дурень збаламутит. (Вулька Гамулець).
2897. Ой ни ходи, журавелю, до возира пити,
Бо засіло¹⁾ два²⁾ Ляшеньки, хотят тибе вбити³⁾. (Жур.).
О. Коцан: 1) Бо там сидят. 2) Три. 3) Хотят тя убити.
Пор. Гол. II, ст. 353, ч. 581. — Коломийки, I, ч. 158.

Зазуля.

2898. Ой не літай, зазулечко, в ночі по убочи,
Щобис собі не вибила на калинку очи.
Ой й така пригодонька на людех буває,
Що зазуля на калині очи вібирає. (Чорні Ослави).
Пор. Гол. II, ст. 251, ч. 25.
2899. Ой ти сива зазулейко, не літай по ночі,
Та жибис си на калинку не виняла вочи.
Ой я сива зазулейка по ночі літала,
Та я собі на калину вочи не виняла.
Ой бо сива зазулейко, де будеш кувала,
Або ти си на калинку вочи не виняла. (Дидьова).
2900. Вже зазуля кує, кує, бо весноньку чує,
А соловії вже щечече, бо бук листє мече. (Біла).

2901. Ой зазуле, зазуленько, не куй так раненько,
Бо ти куєш, а я чую, жаль йому серденьку. (Таурів).
2902. Ой ніхто так не закує, як сива зазуля,
А ніхто так не заплаче, як рідна мамуня. (Таурів).
2903. А ти сива зазуленько, закуй же красенько,
Панбіг знає, де я буду на друге літенько. (Невід.).
2904. Ой кого я вірне люблю, вірненько, вірненько,
Принеси го на крилоньках, сива зазуленько. (Невід.).
2905. Ой кувала зазуленька під збіжом, під збіжом,
А вна мені повідала, куда милий пішов. (Кропив. Н.).
2906. а) Ти сивая зазуленько по сьвіті літаєш,
Повіж мині щирю правду, де любка видаєш.
Повім я ти щирю правду, стоєт над водою,
Протираї сиві очі хустков едвабною. (Горуцько).
Пор. Гол. II, ст. 315, ч. 378 і ст. 406, ч. 755. — Сал. ст. 31,
ч. 54 і ст. 14, ч. 77, 1. — Кол. ст. 152, 1873.
2907. б) Зазучечко, сивулечко, високо літаєш,
Іскажи-ж ми вірну правду, де з любком буваєш?
Ой буваю та видаю на широкім полі,
Вигравав в сопілочку з голубими воли.
(Гол. II, ст. 315, ч. 381).
2908. в) Зазуленько сивенькая, по лісі літаєш,
Та скажи ми щирю правду, де любку видаєш?
Ой скажу ти щирю правду саму невеселу:
Уже твою файну любку до сльобу ведемо. (Волосів).
2909. Ой ти, сива зазуленько, позич мині крилець,
Най полечу, відвідаю, де мій чорнобривец. (Чорні Ослави).
Пор. Гол. II, ст. 265, ч. 106. — Мат. V, ст. 121, ч. 63.
2910. Ой возуле, возуленько, позич мені крильця,
Най полечу, відвідаю свого чорнобривця. (Біла).
2911. Ой ти сива зазуленько, лети під віконци,
Привитай ми дівчиноньку, скоро зійди сонци. (Іванівці).
2912. Ей ти сива зазулейко, де будеш кувала?
А я твої калинойці виршочок зломала. (Ожомля).
2913. Надлетіла зазуленька та сказала „гаю“,
Та впустила сиве пірце на тихім Дунаю. (Пасічна).

2914. Ой литіла зазуленька через¹⁾ садовину,
І пустила сиве перце²⁾, вбудила дитину.
Аби тобі³⁾, зазуленько, друге⁴⁾ перце впало⁵⁾,
Збудилас ми дитиночку, була би ще спала⁶⁾. (Пасічна).

Гвізд: 1) Попід. 2) Закукала у віконце. 3) Бодай ти сі. 5) Піре
посипало. 6) Ще би було спало. — Волосів: 2) Закукала в віконечко.
3) Бодай з тебе. 4) Сиве.

2915. Ой кувала зазуленька, далеко ї чути,
Тай на того подвіренько, де я маю бути. (Михайловичі).

2916. Ой¹⁾ кувала зазуленька, тепер не чувати,
Полетіла в гай зелений²⁾ нічку почувати.
Ой кувала зазуленька, ой кувала сива;
Ци знайде ся така друга, як я нещаслива? (Будьчиці).

Ожомля: 1) А. 2) В темний лісок.

2917. Ой зазуле, зазуленько, ти зазуле сива,
Лиш ти една, а я друга в Бога нещаслива.
Ой зазуле, зазуленько, зазуле сивенька,
Лиш ти една, а я друга на світі бідненька.
Ой зазуле, зазуленько, пожич мені чубка,
Най полечу, защебечу коло свого любка.
Ой зазуле, зазуленько, пожич мені крила,
Най полечу, защебечу там, де моя мила.
Ой зазуле, зазуленько, пожич мені ніжок,
Най полечу до шилого, ваким не впав сніжок. (Тустань).

У Пасічній співають третю строфу саму.

До п'ятої строфи пор. Гол. II, ст. 315, ч. 380. — Сал. ст. 14,
ч. 77, 2. — Мат. V, ст. 121, ч. 63.

2918. Ой кувала зазучка¹⁾, кувала, кувала,
Від світої неділечки²⁾ до самого³⁾ Йвана. (М. Яцків).

Ямниця: 1) Зазуленька. 2) Неділоньки. 3) Св'ятого.

2919. Ой кувала зазуленька, кувала, кувала,
Від св'ятої неділоньки до св'ятого Йвана.
Ой кувала зазуленька, тепер не чувати,
Де мя мамка не родила, мушу привикати.

(Гол. II, ст. 262, ч. 89).

2920. Та кувала зазуленька тонким голосочком,
Та поки сі не вдавила житним колосочком. (Пасічна, Посіч).

2921. Ой¹⁾ кувала зазуленька тоненьким²⁾ голосом,
Аж поки ся не³⁾ вдавила ячмінним колосом. (П. Ст. Б.).
Жур.: 1) Тоненьким. 3) Ой чому се ни. — Нагуєвичі: 3) Бодай
уна сі. — Бульчиці: 2) Тоненьким.
Пор. Кольбері, ст. 51, 31—32.
2922. Чи чули ви, добрі люде, таке дивуване,
Що кувала зазулечка в другий день по Йвані. (М. Яцків).
2923. Ой кувала зазуленька, тепер не чувати,
Полетіла в темні ліси нічку почувати. (Н. Гулений).
2924. Ой кувала зазулейка, кувала, кувала
На зеленій полонині нічку почувала. (Тухля).
2925. а) Ой кувала ми зазулька, кувала, кувала,
Як упала тяжка зима, она ся сховала;
Як упала тяжка зима, кувати забула,
Далеко ся іховала, аби ту не була. (Зал. ст. 196).
Пор. Гол. II, ст. 329, ч. 457. — Купчанко, ст. 416, ч. 83.
2926. б) Ой кувала зазуленька, кувала, кувала,
Як почула¹⁾ зима буде, она сі сховала.
Як учула¹⁾ зима буде, зима студененька,
Сховала сі в полонину²⁾ зазулі сивенька³⁾. (Журавно).
Іванівці: 1) Зачула. 2) Полетіла в ліси, гори. 3) Сива зазу-
ленька. — Чернолізці: 2) Полетіла в гай зелений. 3) Сива зазуленька. —
Постолівка: 2) Сховала сі в гай зелений. — Яцків: 1) Буде зима,
буде зима. 2) Полетіла в краї. — Пасічна: 2) Полетіла в гай зелений.
Пор. Гол. IV, ст. 457, ч. 107. — Кол. ст. 51, 27—30.
2927. в) Ой кувала зазуленька, кувала, кувала,
Як почула¹⁾, зима буди²⁾, у гай³⁾ ся сховала.
Як почула⁴⁾, зима буди⁵⁾ і⁶⁾ сніжок біленький,
Сховала ся⁷⁾ зазуленька⁸⁾ у гай зиліненський. (Нивиці).
Тустань: 1) Учула. 2) Тугу зиму. 3) Вона. 4) Учула. 5) Тугу
зиму. 6) Тай. 7) Вона взяла. 8) Полетіла. — Куропатники: 2) Зимно
буде. 3) Зараз.
Пор. Кольбері, III, ст. 59, ч. 525—526. — Мат. V, ст. 116, ч. 29.
2928. г) Ой кувала зазуленька, кувала, кувала,
Як зачула лиху зиму, зарас сі сховала.
Як зачула лиху зиму, тай той сніг біленький,
Сховала сі зазуленька я в гай зиліненський.
Ей гаюш мій зеліненський, ей гаюш мій, гаю,
Як я тебе вирубаю, деш я сі сховаю? (Сгр.).

2929. д) Ой ковала зазулиця, ковала, ковала,
Як учула тешку зинку, уна си сховала.
Як учула тешку зинку, мороз студененький,
А вна собі залетіла у гай зелененький.
А я гаю, та я гаю, гаїм си затичу,
Таке маю файне бідне, ни дам, ни позичу. (Підзахарич).

Качки.

2930. Стоїт качка над водою, а качур на кладці,
Ой питає сі качуройко: Що тобі на гадці?
Ой качури, качуройку, пчола ні вкусила;
Я і буду памітала, поки буду жила. (Ожомля).

Кіс.

2931. Ой сів си кіс на покіс зачъв¹⁾ щебетати,
Утішив сі: маю²⁾ ніж, буду майструвати³⁾. (Посіч).
Журів: 1) Та взяв. 2) Маю гріш, купю. 3) Дівки скоботати.
2932. Ой сів кіс на покіс, тай став щебетати;
Порадь мені, пане брате, де дівчину взяти.
Пораджу ти, пане брате, у нашого віта,
Чорнобрива, румянонька, лише перобітна. (Григорів).
Пор. Врабель, ст. 164, ч. 508.
2933. Кос горівку, мамко, не це, а піцу не курит,
Та знає го псова мати, чин овун ся журит. (Уйбард).

Коростіль.

2934. Ой не літай, коростелю¹⁾, по під²⁾ чорну³⁾ стелю,
Не натрісай вечеровньки⁴⁾ мому приятелю⁵⁾. (Григорів).
Орелець: 1) Журавелю. 2) Понад. 3) Мою. 4) Миленькому.
б) На білу постелю. — Пристань: 3) Тую. 4) В вечеровьку — Вульга
Гамулець = Орелець.
Пор. Кол. ст. 199, 2055. — Пор. вище ч. 2892.

Кури.

2935. А той ми ся, посеструню, парубок сподобав,
Що го кури не доїли, когут не подзьобав. (О. Коцан).
2936. Ой заїйте, кури, рано, заїйте куроньки,
Іно мене не заїйте коло дівчиноньки. (Біла).
2937. Тютю, тютю, чубатенька, пуцу ті до хати,
А ти будеш яйці нести, я буду ховати. (Сгр).
2938. а) Ой мала я¹⁾ єдну курку, тай та²⁾ сі ни несла,
Бачу на ню Матка Божа³⁾ яструба наднесла. (Іванівці).
Угринів Доліш.: 1) Мав же я. 2) Й тота. 3) Якась біда від Якимна.
Пор. Кольберг, ст. 59 ч. 333.

2939. б) Не мав же я худобоньки, лише єдна курка,
Тай тога ся ісказила, пристала до Турка.
Ой мав же я одну курку, тога ся не несла,
Ай коби то Матка Божа яструба принесла. (Тустань.)
2940. в) Ой мав же я їдну курку, й тога сі ни несла,
Щоби ділай матка Божа яструба наднесла.
Ой надлетів чорний яструб, фатив курку в лаби,
А я ходжу тай заводжу: віддай курку, драби. (Стр.)
2941. Ой когутац на вирбі на сопівку граї...
Я алапали когутце тай видут до пана¹).
Ой курочко, дрибуричко, присігни за мене,
Ни присегну, песій сину, боє ходив до мене. (Журів).
1) Тут попований текст.
2942. А у лісі на орисі сиділа кокошка
Сивенькая, быленькая тай чубата трошка. (Кропив. Н.).
2943. Два когута, два когута¹) жито²) молотили,
Дві курочці³), дві курочці⁴) до млина носили.
Гляди: 1) Червоненькі. 3) Курочки. 4) Чубатенькі. — Черче:
2) Гречку. 4) Чубатенькі.
Пор. више ч. 2885.
2944. Ой піду я до млина, що сі в млинї дїє,
Там¹) всі²) кури поздыхали³), іно⁴) когут⁵) піє. (Вовків).
Вільки Маз.: 1) А. — 2) Нагуевичі: 2) Усі. 3) Виядижали.
4) Тільки. — Григорів: 2) Усі. 5) Когут оден.
Пор. више ч. 2881.
2945. Ци чулисте, люди добрі, шчо ся в сьвітї дїє?
Когут хату замітає, курка муку сіє. (Кропивник Н.).
2946. Бодай тобі, когутику, пірі воблито,
Ти ни піяв, я ни стала, аж сі розвиділо. (Ожомля).
Пор. Кол. ст. 52, 57—58.
2947. Бодай тебе, когутику, три пера болїли,
Я не спала, а ти все пів, вже зорі біліли.
Хоть-єм спала, хоть не спала, кедь-єм рано встала,
Хоть лем свому миленькому слїдки протоптала.
(Гол. IV, ст. 508, ч. 95).
2948. Бодай ти ся, когутику, на сідалї энудив,
Шчо ти мене молодую так раненько збудив!
А я знаю, когутику, як рано вставати,
Як сонечко в віконечко, а милий до хати.
(Гол. II, ст. 354, ч. 585).

2949. Заприжу я когута тай курку чубату,
Тай поїду на Майдан по жінку богату.
А когут сі стріпотав, в курки чубки впали,
Тай вже мої майданочки на віки пропали. (Вовків).
2950. Заприжу я когута, заприжу я¹⁾ курку,
Тай поїду посватаю до богачи²⁾ дівку. (Кнг.).
Рябно: 1) І чубату. 2) Ой піду я до попа по богату.
2951. Когутику гребенистий, когутику сивий,
Чому тебе ястріб не вбив, який ти щісливий!
Когутику гребенистий¹⁾, не греби²⁾ петрушку,
Бо тя скажу порубати³⁾ милому на юшку. (Ж. Павлі, ст. 185)
Журів: 1) Грїбнатиї. 2) Ни ходи в. 3) Бо я тебе зарубаю.
2952. а) Ізаа гори високої їхали Вірмене,
Купували когутика біленького в мене.
А я цього когутика не продам, не продам,
Бо цесь в мене когутичок великий господар.
Ой як вийде на вуличку, то все гребє, гребє,
Та на кожду вечерочку курочку приведе.
А курочко, рибущечко, позич ко ми крильця,
Та най іду відознати свого чорнобривца. (Кобакн, 3.).
2953. б) В Станіславі на риночку стоят два Вірмени,
Та купуют когутика цілий день у мене.
А я того когутика не продам, не продам,
Бо у мене той когутик великий господар.
А він вийде на вулицю, сьмітєчко розгребе,
А курочки за чубочки до дому приведе.
Бодай тобі, когутику, викапали очи,
Завів курки у огірки тай сам потолочив. (Посіч).
2954. в) Ой заа гори високої їхали Вірмени,
Купували когутика біленького в мене.
А я того когутика не продам, не продам,
Бо у мене той когутик великий господар.
Та як віде на подвірє, громадит, громадит,
Мені ціле подвірїчко курочок навабит.
Бодай тобі, когутику, почорніли очи,
Завів курки а в огірки, дуже потолочив.
Когутику гребенястий, не греби питрушку,
Я ті скажу зарізати милому на юшку. (Загвіде).

2955. Казали ми кури пасти й кожухи латати,
Тю, тю, тю, тю, чубатенька, кличу ті до хати. (Нагуєвичі).
2956. Казали ми кури пасти, тай кожухи шити,
Кури яйці погубили, мене мали вбити.
Ой на тебе лиш сварили, а мене і били,
Ой на мні сі поломили яворові вили. (Нагуєвичі).
2957. а) Казали ми кури пасти і капусту січи,
Кури яйці погубили, а я мусів втічи. (Ожомля, Вільхи Мазов.).
2958. б) Казали ми кури пасти за стодолов в просі,
Кури яйці погубили, я дістав по носі. (Ожомля).
2959. в) Казали ми кури пасти на городі в зілю,
Кури яйця погубили, я був на весілю.
Казали ми кури пасти на городі в просі,
Кури яйця погубили — я джолобав в носі.
Казали ми кури пасти, горох молотити,
Кури яйця погубили — мене хтіли бити. (Охримівці).
2960. г) Казали ми кури пасти, горох молотити,
Кури яйці погубили, мене хтіли бити.
Кури яйці погубили тай порозливали,
Мене хтіли мама бити тай подарували. (Волцнів).
2961. д) Казали ми кури пасти, горох молотити,
Кури яйці погубили, мене хтіли бити.
Хтіли бити, хтіли бити, тай подарували,
Бодай тії злосні кури разом поздижали. (Пісочна).
2962. е) Казали ми кури пасти, горох молотити!
Кури яйці погубили, мене хтіли бити!
Кури яйці погубили попін саджінніці,
Казали ми позбирати, буди смажінніці. (Батятчі).

Лебеді.

2963. По під гору високою летіли лебеді,
Ой вже мене омовили Занькові медведі¹⁾. (Вулька Гамулець).
1) Занько = прозвище гадки; медведі — хлопці.

Орел.

2964. Молоді орденята, позичте ми крилят,
Нехай же я там полечу, де ніхто не биват!
(Гол II, ст. 264, ч. 100).

Орябна.

2965. Ой пішла на білявина ой на полюванє,
Орябочку ми сполює на ранне сніданє. (Коростів).

Перепелиця.

2966. Ой нікому так не гаразд¹⁾, як перепелиця,
Вона сяє тай співає²⁾ в зеленій пшениці. (Вільки Мазов.).
Посіч: 1) Добре. 2) Вона ходит та щєбєчє. 3) У ярій.

Синиця.

2967. Ой чи знаєш, пане брате, лісову синицу,
А вна собі спроважєє в ночи вечерниці.
А в синиці такий тулуб, як горіх волоский,
Семеро дітний годує, там то ровум хлопский. (Тулукив).

Сікора.

2968. А сікора робит кола, сікориха саан,
А сікора їди кіньма, сікориха псаши. (Жур.).

Сова.

2969. Ой на горі на колоді бавили сі сови,
А як сова сову дзвігла, аж колода дригла. (Посіч).
2970. Сидит сова кінець¹⁾ стола, дув ся²⁾ як пудло,
Черев сову до сокола проловити трудно. (Тухля).
Боберка: 1) Пониж. 2) Здула ся.
2971. Ой у лісі на галузі сова воду пила,
Галуза сі уломила, сова сі втопила.
Галуза сі уломила, сова сі втопила,
А вітиха свого сина коронислом била. (Волосів, Угривів Дол.).
Пор. Врєбєль, ст. 21, ч. 70.

Сокіл.

2972. а) Ой заспівай¹⁾, защебєчи, сивий соколоньку²⁾,
Понад мої³⁾ чорні очі⁴⁾, понад головоньку⁵⁾. (Біла).
Сугрів: 1) Заспівай ми. 3) Мій дїм. 4) Воротонька. — Крошєв-
ник Н.: 2) Соколучку. 4) Очи чорні. 5) Головачку.
Пор. Врєбєль, ст. 80, ч. 267. — Кол. ст. 104, 111б.
2973. б) Ой заспівай, защебєчи, сивий соколоньку,
Понад мої чорні очі, понад головоньку.
Ой заспівай, защебєчи, мій миленький пташку,
Мене мати породила на біду на тяжку. (Волосів).
2974. в) Ой заспівай, защебєчи, чорний соколоньку,
Понад мої чорні вочі, понад головоньку.

Ой заспівай, защебечи, сивий соловію,
 Понад мої чорні вочі, понад компанію.
 Ой заспівай, защебечи, тай ти сивий горлі,
 А хто-ш мене молоденьку до себе пригорни? (Постолівка).

2975. Ой соколе, соколику, високо літаш,
 Ой скажи ми вірну правду, де дівче кохаш?
 Ой скажу ти вірну правду: в місті на риночку,
 Ой в вірлами, соколами пе під-горівочку. (Чортовець).
 Пор. Сал. ст. 14, ч. 77.

2976. Вилетіли два соколи з нової стодоли,
 Сіли собі на явора на широкім поли.
 Сіли собі на явора, взьили говорити:
 З котрої би керниченьки води сї налити?
 Цили би смо, брате, з сеї, коли бо не чиста,
 Нападало з яворика двеленого листа.
 Постава, постава, дівчинюнько, кедровий мосточок,
 Тай вибери з керниченьки двеленний листочок. (Грабовець).
 Пор. висше ч. 2779.

Соловій.

2977. По під газм зелененьким бистро вода тече,
 На яворі зелененьким соловії щебече. (Іванівці).

2978. Ой заспівай соловію¹⁾, заспівай²⁾ маленький,
 Та заспівай³⁾ на той голос, що співав миленький.
 Перекажи, соловію, до мої⁴⁾ дівчини,
 Най вона сї не віддає⁵⁾ без мої⁶⁾ причини.
 Перекажи, соловію, і я перекажу,
 Най вона сї не віддає⁷⁾ без мого розказу⁷⁾. (Вовків),

Волцнів: 1) Соловію щебетію. 2) Ти пташку маленький. 3) Защебечи. — Журів: 8) Поки я не скажу. — Холоїв: 4) Меї. 5) Нех не іде вона заміж. 6) Меї. 7) Доки і не скажу. — Ожомля: 5) Най весіле не справляе. 7) Поки я ни скажу.

2979. Ой заспівай соловію, тай ти соколоньку,
 Понад мої сиві вочка, понад головоньку.
 Ой заспівай соловію, тай ти лебедію,
 Тай заспівай на той голос, що милий в неділю
 Ой заспівай соловію, тай ти сивий орле,
 А хтож мене молоденьку до себе пригорне?
 Ой заспівай соловію, тай ти сивий пташку,
 Мене мати породила на біду на тяжку. (Дусанів).

2980. Соловію наш миленький, куда ти літаш,
 Чому ти нам, як бувало, в гаю не співаеш? (Невід.).

2981. Соловію, щebetію, щebetати вміеш,
Чому тогди не щebetиш, як ти зголодівш ! (Івалівці).
Пор. Коломийки, т. I, ч. 1466.
2982. Соловію, гречку сію, соловію вяжу,
Соловію мій маленький, в ким я спати ляжу ? (Сілець Б.)

Яструб.

2983. Та яструбе білокрилий, тось ми курку зперив,
О роченьку сегорішній, тось ми ся навкивив. (Тустань).

В. Р и б и.

2984. Меджи двома берегами вода каламутна,
Меджи двома озерами рибка баламутна.
(Гол. IV, ст. 421).
2985. А під мостом риба с фостом, коби ї їнши,
Щоби йому миленькому на вечір зварити. (Кропивник Н.),
Пор. Гол. II, ст. 320, ч. 406.

Г. П ч о л и.

2986. Ой на вчора, ой на вчора вкусила мя пчола,
Не велика тотя ранка, загоїт коханка. (Волосянка).

Д. В о ш і.

2987. А мій тато бив стрілець, купив си фузію,
Забив вош, вкинув в борщ на саму вілію. (Ожомля).
2988. Бантромій везе гвій на старих санчицох,
А все їде, спочиває, бє вуши в портчицох. (Нагуєвичі).

Б. Ча ст и т і л а.**Брови.**

2989. Змїнив ми сі голосочок, змїнила сі мова,
Лише ми сі не змїнили мої чорні брова. (Войняків).
2990. Мене мати породила в стодолі на тоці,
Дала мені чорні брови, моргати на хлопці. (Хотїнь).
2991. Ой зійшов я свїт навкола з сивими волами,
Не здибав я дівчиноньки з чорними бровами. (Руда Сїлецька).
2992. Понад рівці пасут вівці, баран коло мени,
Котра дівка чорнобрива, кошцигер до мени. (Грг.).

2993. За гай, мати, за гай, мати, за гай по корови;
Як у тебе, так у мене чорненькій крові. (Нагуєвичі).
2994. На полиці варениці і гречана каша;
Котра дівка чорноброва, тота буде наша. (Нагуєвичі).
2995. Ой у поли на ланови пшеничка зацвила;
За то мене хлопці люблять, що я чорнобрива. (Нагуєвичі).
2996. Ой бий, коню, копитами перед воротами,
Нехай вийде дівчинонька з чорними бровами. (Нагуєвичі).
2997. Ой піду я по під сад, чи не впаде сливка,
Чи не вийде дівчинонька, моя чорнобривка. (Нагуєвичі).
2998. Одна гора високая, а другая низька,
Одна мила далекая, а другая близька.
А я тую близенькую людям подарую,
А до тої далекої пішки помандрую.
А у тої близенької воли та корови,
А у тої далекої чорненькій брови. (Нагуєвичі, Григорів).
2999. Ой дівчино, дівчинонько, маляр тї малює,
Що на твої чорні брови фарби не жалює.
Мене маляр не малював, лише Господь з неба,
Бо я бідна сиротина, мені краси треба. (Нагуєвичі).

Волосє.

А. В о л о с є.

3000. Яке в мого миленького жовтеньке волося,
Я мовила, що ровчешу, а вно відвело ся. (Кропив. Н.).
3001. Ой жала я пшениченьку, дрібненьке колосє,
А я того хлопець люблю, що жовте волосє. (Жалдець).
3002. Ой тади-ну, моя мила, тади-ну, тади-ну,
Крутит ми сі волосічко на всю половину.
(Гол. IV, ст. 494, ч. 39).
3003. Ой у мого миленького волосєчко руле,
А як іде горі селом, завидують люди. (Пасічна).
Пор. Кол. ст. 106, 1149.
3004. Ой піду я в полонину, посвищу в листину,
Не шунай мя, леда бідо, за мою чуприну.
(Гол. IV, ст. 498, ч. 57).

3005. Ой чиєсь то парубочок такий як дубочок,
Йому гира зачесана, брови, як шнурочок (Ниваці).

Б. Кучері.

3006. Кой ня мати виправляла на тоги музики,
Понад вічка розчесала жовті кучерики. (Мшанець).
3007. Повили ся кучирики, повили, повили,
Коло свої матіночки легонько робили. (Невід).
3008. Ой по мої головоньці, по мої, по мої,
Повили ся кучерики, як лист по яворі.
Ой по мої головоньці, ой по мої думці,
Повили ся кучерики, як листок на грушці. (Кропив. Н.).
3009. Ой сиділа дівчинонька під чорним тиреном,
Тай винула кучерики новим виритеном. (Постолівка).
3010. Кучерики, каже, мої, котіт-же сі д' горі,
А я буду бай за вами горі ліщинами. (М. Яців).
3011. Ой гладкі сте, кучерики, гладкі сте на мнї,
Коби мені дозволили, женив биш се нпї. (Ходовичі).
3012. Як сі буду віддавати, возьму файну друшку,
Аби ї сі положили кучері на хустку. (Врб.).
3013. Ви музики тернопільські, грайте мої дружці,
Жеби ї сі потрісали кучері на хустці. (Таурів).
3014. Ой у мого миленького кучері кручені,
Нераз-їм сі настояла з ними до вечері.
Нераз-їм сі настояла, шо аж кури піли,
Водов двері підливала, шоби не скрипіли. (Печеніжин).
3015. Ой кучері, кучерики, кучері, кучері,
Ніколи вас не згадаю, лиш коло вечері. (Миліване).
3016. Ей кучері мої шплі, кучері, кучері,
Ни були сти на обіді, будьти на вичері. (Срп.).
3017. а) Ой зацвила пшениченька на лану, на лану,
Дрібненькїі кучерики на моїм Івану.
Дрібненькїі кучерики і сам не поганий,
Ой як виїде меже хлопці, як намальований. (Ж Павли, ст. 184).

3018. б) Ой на лаві пшениченька, на лані, на лані,
Повили ся кучерики на моїм Івані.
А хто буде на тім лані пшениченьку жати,
Та той буде на Йваночку кучері чесати. (Тустась).
Пор. Коломийки, I, ч. 646.
3019. Повій, повій буйний вітре, по високі горі,
Та розчеси кучерики по мої голові.
Хоць я буду та по горі високі віяти,
Такі треба кучерики гребенем чесати. (Зал ст. 187).
Пор. Гол. II, ст. 306, ч. 326.
3020. Повій вітри буйнисенький по високі горі,
Та розчіши кучерики на мої голові.
Узев вітр повівати, ни приставати,
Такі граба грибинни кучірі чесати.
Чіши, мила, грибиннов, чіши, мила, щітков,
Масти, мила, губки медом, кучірі позлітков.
Масти, мила, губки медом, шоби солоділи,
А кучірі русявіі, шоби си ліліли. (Усте).
3021. а) Не я Бойко, не я Бойко, Бойкова лдина,
Та на мені кучерики, як гороховина.
Та на мені кучерики, як на бараночку,
Тай ще-ж мені пєся мати дав доганочку. (Задарів).
Пор. Коломийки, I, ч. 104.
3022. б) Повили си кучерики, як на бараночку,
Та ще мені пєся матір дав доганочку.
Повили си кучерики, як на баранети,
Та ще мені пєся матір буде доганети. (Тустась).
Пор. Врabelь, ст. 31, ч. 112.
3023. в) А мій милий чорнобривий під горов волочит,
Дрібний іде дощик, дощик, кучері намочит.
Кобис дала, файна любко, білої платини,
Та най утру кучерики з вечера до днини. (Орелець).
3024. б) Там мій милий чорнобривий на толоці косит,
Буйний вітрец повіває, кучері підносит.
Там мій милий чорнобривий за двором волочит,
Дробен дощик крокроляе, кучері замочит. (Дусанів, Журів).
Пор. Кол. ст. 103, ч. 1067.
3025. Я ти скажу, дівчинчко, котре твій миленький;
Поза уха кучірики, на личку біленький. (Кобаки).

3026. Ой повіяв буйний вітер по сухій ліщині,
Та розвіяв кучерика на мої дівчині. (Підмайхалівці).
3027. Ой не ходи по над річку, тоненький, біленький,
Вже сі ляде догадали, що ти мій миленький.
Ой не ходи по над річку, не полошій¹⁾ риби,
Бо вже твої кучерика закупили Жиди.
Закупили, закупили, тай заторгували,
А вже твої кучерика на віки пропали. (Ясениця).
3028. Ой до міста до Бережан самі перелогі,
Валют се кучерика Жидаш по під ноги. (Голгочі).
3029. Ой піду я до домоньку, спитаю ся мамі,
Чи файнійше без кучерів, чи з кучериками. (Олешинці Старі)
3030. Ой тресут ся кучерика, тресут ся, тресут ся,
Та як тої горівочки напют ся, напют ся. (Кропив. Н.).
3031. а) Чомус мене, моя мамко, в горосі не вишла,
Щоби моя головонька була кучерава. (Рибно, О. Коцан).
3032. б) Чом ти мене, моя мати, в горосі не мила,
Щоби моя головонька була кучерива.
Мила я ті, мій синопьку, три рази на днину,
Ой-но см ті тай не вишла в щісливу годину. (Дусанів).
3033. Купала ня моя мати та в гороховині,
Повили ся кучерика на голові шині;
Купала ня моя мати в гороховій ющці,
А на мені молоденькім кучерика вют сі.
(Гол. IV, ст. 460, ч 124).
3034. Ой у моім городчику трава кучерава,
Ой до мене хлопці ходят, бо я кучерава. (Невід).
3035. Кучеравий баранец, кучерава ярка,
Кучерава моя мила, як в городі лялька. (Охрим).
3036. Ти до мене не холи, кучеравий враже,
Я за тебе не піду, бо мати не каже. (Невід).
3037. О жени ся, кучеравий, жени, небоже,
Уже тобі з парубками ходити не гоже! (Ж. Павлі, ст. 190).
3038. Стоїт пень, як білий день, кудравий, кудравий,
Обіцяв ся ми, що прийде, любко кучеравий. (Ж. Павлі, ст. 187).

3039. А у моїм городечку зацвив мак волоский,
 А я того хлопця люблю, що збитошний тронки.
 А у моїм городечку зацвив мак кудревий,
 А я того хлопця люблю, що він кучеревий. (Кобакя).

В. К о с а.

3040. Мара знаї, що робити, ци тибе чикати,
 Росте коса до пояса, ни мож розчисати. (Жур.).
3041. Дивуют ся менї люди, що я дівонькою,
 А я плота ни городжу свою косонькою.
 А я плота ни городжу, ні кіля ни гачу,
 Я за свою косу-росу податку не плачу.
 Рости, косо, до пояса, я буду чисати,
 Десь мій милый у цісара, я буду чикати. (Нявиці),
3042. Ліпше було росу косу ружев косичити,
 Як теперка росу косу вже молодичити. (Жураки).
3043. Косо моя, роса моя, косо моя дрібна,
 Чому тебе не розплела матінонька рідна? (Таурів).
3044. Косо моя русявая, то том тя чесала,
 Теперіс ся негідному у руки дістала.
 Косо моя русявая, косо моя, косо,
 То тож я тя розчесала під віночок борзо. (Біла).
 Пор. Сал. ст. 54, ч. 195.
3045. Ой на горі жито, жито, тоненькі покоси;
 А хто буде розплітати дівчиноньці коси?
 Козак буде розплітати, козак буде плести,
 Козак буде дівчиноньку до шлюбоньку вести. (Невід.).

Лице.

3046. Або мене любцю люби, або мене лиши,
 Або мов біле личко на папері спиши. (Нагуєвичі).
3047. Калинонька біло цвила, червоно зродила;
 Шкода, дурню, вроди мої, щом тебе любила.
 Шкода, дурню, вроди мої тай вонору мого,
 Щос сї тільки націлував личка румяного. (Нагуєвичі).
3048. Ой змарніло мов личко, змарніло, змарніло,
 За тобою, мій миленький, що ті не виділо. (Нагуєвичі).

3049. Молодице, молодице тай молодиченко,
Не можу сі надивити на твоє личенко. (Нагуєвичі).
3050. Ой зацвила калинонька на самім вершечку,
Їхав козак до дівчини, згубив кінь уздечку.
Не багато коштувала, іно золотого,
Не раз я сі націлував личка румяного. (Нагуєвичі).

Ноги.

3051. Ци чули ви, добрі люде, коли кури піли ?
Тогди мої білі ніжки долі селом бігли !
(Гол. II, ст. 448, ч. 662).
3052. Ци чули ви, добрі люде, коли пси брехали ?
Тогди мої білі ніжки під вікном стояли !
(Гол. II, ст. 448, ч. 663).

Очи.

3053. В веселі дівчиноньки веселії очка,
Та коли сі потрісає коло парубочка. (Нагуєвичі).
Пор. Коломийки, I, ч. 1330.
3054. Ой заспівай, защебечи, сивий соловію,
Сховай, сховай, дівчинонько, очка на неділю. (Волцнів).
3055. В мене очка чорненькіі, як тери на галузі,
Личко таке румяненцьке, як калина в лузі.
(Гол. II, ст. 312, ч. 360).
Пор. Сам. ст. 5, ч. 24, 1.
3056. Ой піду я в гай по шай, а в ліс по телята,
Які в мене, такі в тебе, чорні оченята. (Пасічна).
3057. Ой Петрику, голубчику, заверни ягнята !
Які в тебе, такі в мене, чорні оченята. (Тухля).
3058. Ой на ставі, на ставочку¹⁾, дрібні²⁾ каченята,
Як у тебе, так у мене чорні оченята. (Голгоці).
Іванівці: 1) Ставоньку. 2) Шарі. — Біла: 2) Білі.
Пор. Кол. ст. 93, ч. 721.
3059. За гай, мати, за гай, мати, за гай по телята,
Як у тебе, так у мене чорні оченята.
За гай, мати, за гай, мати, за гай по корови,
Як у тебе, так у мене чорненькіі брови. (Нивиці, Біла).
3060. Очи мої, чорні очи, я ся вами дивлю
Люде за вас много брешут, я ся не противлю !
(Гол. II, ст. 416, ч. 50).

3061. Очи мої, чорні очи, я ся ваши тішу,
Люде за вас часто брешуть, я ся не повішу!
(Гол. II, ст. 416, ч. 506).
3062. Ой у тебе чорні очи, в мене гранатові,
А нім твої помагають, мої вже готові. (Гвізд).
3063. А у мене очи сиві і в милого такі,
А як ми се поберемо, то будут еднакі. (Григорів).
3064. В тебе очи чорні, чорні, а в мени як галка,
Як зійдем си до купоньки, як голубів парка. (Чорні Ослави).
3065. Ой у тебе очи сині, в мени мурганисті,
А як ми сі поберемо, то буде паристі. (Липиця Гор.).
Пор. Сал. ст. 76, ч. 72. — Кол. ст. 111, 1371.
3066. В тебе вочка сиві, сиві, а у мене такі,
А як ми сі побиремо, будемо іднакі.
Вочка-ж твої чорні, чорні, а муї бурисьті,
Ой як ми сі побиремо, будемо парисьті. (Жур.).
Пор. Кол. ст. 111, 1373.
3067. Очка мої чорненькії, брови качуристі,
На що ми ся полюбили такі непаристі! (Нагуевичі).
3068. Ой до гуті, карі очи, до гуті, до гуті!
Скажи мені, моя любко, де з тобою бути?
Скажи мені, моя любко, де з тобов зійти сі,
Твого личка румяного націлувати сі? (Нагуевичі).
3069. Очка мої сивуваті, то сти дурноваті,
Чого ви сі впадаєте на сини богаті? (Тисьменичани).
3070. а) Сиві¹⁾ очи, сиві очи²⁾, що си³⁾ гадаєте,
Цілу нічку на розмові, а в день дримаєте. (Вовків).
Постолівка : 1) Шо ви. 2) Думаєте. 3) Що ви. — Холоїв :
2) Очи мої сивенькії. 3) Що ви.
Пор. Гол. IV, ст. 468, ч. 181.
3071. б) Вочка мої сивенькії, що си гадаєти,
Цілу нічку на розмові, а в день дримаєти.
Коби ви сп, мої вочка, одну пару взяли,
Цілу нічку на розмові, а в день ни дримали. (Гр.).

3072. Очи мої сиві, сиві¹⁾, то сте²⁾ зависливі³⁾,
Та на тоті⁴⁾ дівчатонька⁵⁾, котрі⁶⁾ чорнобриві. (Григорів).
Нивиці: 1) Сиві очи. 2) Очи. 4) Моргаєте на. 5) Ті хлопці. —
Підбереже: 1) Очка мої, очка чорні. 2) Тож ви. 3) Долегливі. 5) Парубочки. 6) Та на. — Холодів: 2) То ви. 4) Та на ті. 5) Парубочки. 6) Що то. — Тустань: 5) Парубочки.
Пор. Сал. ст. 69, ч. 1. — Кольберг, III, ст. 65, ч. 630.
3073. Очи мої сиві, сиві, йкісте зависливі,
Моргаєте на вулиці лиш на чорнобриві.
Ой моргайте, мої очи, та знайте на кого,
Не моргайте, очи мої, на леда якого. (Видинів).
3074. Очи мої чорненькіі¹⁾, біда мені з вами,
Хоч не дивлю си на хлопців²⁾, моргайте сами. (Усте над Ч.).
Вовків: 1) Сиві очи. 2) Як вийдете на вулицю.
Пор. Ж. Павлі, ст. 166. — Гол. II, ст. 416, ч. 502. — Сал. ст. 80, ч. 31. — Де-Волманъ, ст. 42.
3075. Чорні очи, чорні очи, біда мені з вами,
Не хочете почувати одну нічку сами.
Єдну есте почували тай тоту не спали,
То вставали, то лягали, любка вигирали. (Волціів).
Пор. Де-Волманъ, ст. 44—45. — Мат. V, ст. 144, ч. 215. —
Кол. ст. 92, ч. 669.
3076. а) Вочі мої¹⁾, сиві вочі²⁾, біда мнї з вами,
Як я вийду³⁾ на вулицю, моргаєте⁴⁾ сами.
Моргаєте⁴⁾, моргаєте⁵⁾, знаєте на кого,
Хочби було⁶⁾ дваццять штири, то все⁷⁾ на їдного.
Хоч би було дваццять штири, хоч би було триста,
Хоч на мене люди брешут, моя душа чиста. (Нивиці, Красне).
Вовків: 1) Сиві очи. 3) Як вийдете. 6) Щоб їх було. 7) А все.
Оба вар. без 3-го куплета. — Сугрів: 2) Чорні, чорні. 3) Як вийдете.
4) Мругаєте. 5) Чорні очка. 6) Най їх буде. 7) Я все.
3077. б) Вочка мої сиві, сиві, біда мені з вами,
Як вийдете на вулицю, мругаєте сами.
Мругаєте, мругаєте, знаєте на кого,
Щоби було дваццять штири, то все на єдного.
Очи мої сиві, сиві, очи мурганисті,
Щоби були такі другі, були би паристі.
Очи мої сиві, сиві, плакати будете,
Чому ви ся не давите, за кого ви йдете? (Дусліів).

3078. Чорні очі із чорними¹⁾ то сє²⁾ покохали,
Бодай були чорні очі за тоги³⁾ ни знали. (Чорні Ослави).
Кропивник Новий: 1) Чорні очі. 2) Саві. 3) Сиві.
3079. Мене мама породила¹⁾ в stodолі на тоці,
Дала мині очі чорні²⁾ иругати на хлопці. (Іванівці).
Григорів: 1) Мала мине моя мати. 2) Чорні очі.
3080. Мене мати породила у темнейкій¹⁾ ночі,
Дала мині біле тіло тай чорнейкі²⁾ очі. (Волосянка).
Боберка: 1) Теменької. 2) Сивенькі.
3081. Вічка мої сивенькії, в голову-сте впали,
Не видно вам ружности на біленькій тварі. (Мшанець, 3.).
3082. Очка мої сивенькії, тамто ви блудите,
Ой нема вже того тутка, кого ви любите.
Очка мої сивенькії, в голову-сте впали,
Ви би сте вже слъозоньками все море заляли. (Біла).
Пор. Сам. ст. 32, ч. 64.
3083. Туда, дуби¹⁾, хвляйте сі, куда вам похило,
Туда вочи²⁾ зглядайте сі³⁾, куда серцю мило.
Хилили сі густі лози, аж землянку вкрили,
Чорні очі дивили сі, аж плакати ввели. (Батятчі).
Кунин: 1) Луги. 2) Очка. 3) Дивіте ся.
3084. Сюда, лози, хиліте ся, куда вітер віє,
Туда, очка, дивіте ся, куда милий іде.
Кежко лугам хилити ся перед вітровьками:
Кежко очкам дивити ся перед слъозоньками.
(Гол. IV. ст. 460, ч. 128.
Пор. Сам. ст. 5, ч. 28, 1.
3085. Закувала вазуленька в Стрию на рогатці,
Напишіт ми чорні очка на біленькій картці. (Іванівці).
3086. Або тоту кучу тручу, або ї завалю,
Най я свої чорні очка на ні ни зриваю. (Іванівці).
Пор. Зал. ст. 199.
3087. Вочка мої чорненькії, очка, мої очка,
Де будете ночувати, така темна ночка.
Вой будемо ночувати в Настунній нивці,
Та будемо вечерати капусту у рищі. (Невід.).

3088. Плачте, очи, в день і в ночі, бодай викапали,
Чи ви, очи, не виділи, кого ви кохали?
Плачте, очи, в день і в ночі, бо маєте чого,
Любили сте по два, по три, тепер ні одного. (Качанівка).
3089. Котили си вози з гори, на долині стали,
Любили си чорні очи, тепер перестали.
Та котїт си, вози, з гори, як сти си котили,
Тай любїт си, чорні очи, як сти си любили. (Орелець).
3090. Ой на зрадї, чорні очка, на зрадї, на зрадї,
Вчора були на пиредї, а нинька на задї.
Вчора були на пиредї, тай сї запишили,
А нинї вже на задї, з заду сї лишили. (Іванівці).
3091. Очка мої чорненькії, брови як шнурочок,
Губки мої пишненькії, лиш до співаночок. (Волосів).
Пор. Коломийки, I, ч. 1555.
3092. Ой чиї то сиві конї під горов пасут ся,
Чорні очи завертают, кучері трясут ся. (Кропив. Н.).
3093. Ой мій милий чорнобривий пасе конї в ночі,
А як прийде до домоньку, сьміют ся му очи. (Кропив. Н.).
3094. Очи мої чорненькії, ой ви мої очи,
Не дайте сї, каже, звести темненької ночі.
Не дайте сї, каже, звести, не дайте сї звести,
Та не дайте косу-росу без братів росплести.
Як музики ой заграли, свашки заплакали,
Тогди мою косу-росу братї росплїтали. (Печенїжин).

Уста.

3095. Ой чом в тебе, дївчинонько, губки солодейкі?
Смарувала мати медом іще солодейкі. (Невід.).
Пор. Де-Волманъ, ст. 30.
3096. Тай у любки тонкі губки, тоненькі, тоненькі,
Та вни медом намащенї, аби солоденькі. (Уйбард).
3097. Сїм раз на раз поцюлював губки солоденькі,
Мастила їх мама медом, щем була маленька.
Намастила медом мама, тай забула втерти,
Щоби були солоденькі до самої смерти. (Пасїчна).
3098. Губки мої солоденькі, губки мої, губки,
Мастили вас мама медом, були сте мацюнкї. (Іванівці).

3099. Коби борше до вечера, та піду до любки,
Сім раз не раз поцілую в солоденькі губки. (Нагуєвичі).
3100. Ой у мого миленького губки солоденькі,
Намастила мама медом, ще були маленькі.
Намастила мама медом та не повтирала,
Та дрібними ноженьками до мене прислала. (Хотінь).
3101. А мій милий чорнобривий зачесав ся шітков,
Тай намастив губки медом, кучері повлітков.
Намастив си щоки медом, аби солоділи,
Кучерики повлітоньков, аби сї ясніли. (Іванівці).
Пор. вище. ч. 3020.

6. П о ж и в а.

А.

Бомбони.

3102. Ой йдут люди до церквиці, бо вдарили дзвони,
Каськів Ясько коло коршми купує бамбони. (Вовків).
3103. Ой із гори високої їхали вагони,
Парубочок до дівчини приносив бамбони. (Іванівці).

Будженина.

3104. Подивіт си, люди добрі, шо си в поду діє,
В поду така бужениці, шо аш серце мліє. (Ясенів Гор.).

Гриби.

3105. Ой піду я в ліс на гриби, назираю грибів,
Тай понесу до білявки, би ніхто ни видів. (Боберка).
3106. А вже вечер вечеріє, сонце над вербами,
Дівчинонька через поле пішла за грибами. (Михайловичі).
3107. Післала ня моя мати на гриби біленькі,
А там мене визирают хлопці молоденькі. (Кропив. Н.).
3108. Дівчинонька мила, мила, по гриби ходила,
А як прийшла до домовьку, води сї напила. (Іванівці).
3109. Ни тпер, ни тпер, на гриби ходити,
В осини, в осини, як будут родити.
Ни з мішком, ни з мішком, тільки з коробочков,
Ни сама, ни сама, тільки з парубочком. (Іванівці, Волц., Вільки).

3110. В козаря весіле, а в гриба гостина,
Голубінка, добра жінка, в пропій запросила. (Гвізд).

Кава.

3111. По під ліс, по під ліс, тай по під отаву,
А хто піди за Михайла, буди пити каву. (Іванівці).

Картофля.

3112. Ой підемо, пане брате, в гори на весіле,
Та принесем пасічної бульби на насіне. (Сьвіт, 1882 р., ст. 328).
3113. Ой ріпко, моя ріпко, саджу я тя рідко;
Садив бим тя, ріпко, густо, та в коморі пусто! (Сьвіт, ст. 328).
3114. Ой Господи милосерний тай ти сьвітій Грицьку,
Та зароди, Боже, бульбу тоту гамерицьку! (Сьвіт, ст. 328).
3115. Ой Господи милосерний, та ми твої діти!
Та зароди, Боже, бульбу, щоби не жедіти! (Сьвіт, ст. 328).
3116. Як не хочеш дівчиноньки, женись на вдовици,
Она тобі наварит крошплі на водици. (Невід.).
3117. Ой Господи милосерний, тож том зголодніла,
Коби борво нова бульба, то бим попоїла! (Сьвіт, ст. 328).
3118. Ой як хочеш ситий бути, небораче Грицьку,
Сади бульбу не рапату, а йно ясеницьку!
Ясеницьку не садив, рапата погнила,
Тож то мене лиха долі без прута побила. (Сьвіт, ст. 328).
3119. Ой заки ся мандибурка по поли родила,
То погана Гуцулія по верхах хоїла.
Як зачала мандибурка ой по поли гнити
То зачала Гуцулія із верхів сходити. (Сьвіт, ст. 328).
3120. Ци чули ви, люде добрі, таку новиночку,
Що тікала бульбаночка на Буковиночку?
Як тікала, як тікала, а взяла тікати,
А маденька дітиночка а взяла плакати.
Ходім, люде, до церковці, просім Бога ревне,
Чей сі Панбіг ізшилує та наш бульбу верне.
Чей сі вродит бульбаночка хоть на сінокоси!
Бо есмо сі здогадали, як бувало доси.

Що згубала бульбаночка, ой біла як клубки :
 А вже тото, люде добрі, за наші проступки !
 А щож я вам, люде добрі, таке догурила ?
 Що варена тай печена по тижневи гнила. (Сьвіт, ст. 328).
 Пор. Сьвіт, 1882, ст. 327—328. — Мат. V, ст. 114, ч. 19.

3121. Ой де ти сі вибираш, мандибурко біла ?
 Ой я іду в свої краї, бох вам надоїла.
 Ой як пішла на край села : наїжти сі нужли !
 Було мене не шкребтати в неділю до служби. (Волосів).
3122. Ой де ти сі вибираш, мандибурко біла ?
 Ой я іду в инчі краї, бох вам надоїла.
 Ой я іду в инчі краї, бох вам надоїла,
 То варена, то печена, по тижневи гнила. (Волосів).

Каша.

3123. Матка Божа, Матка Божа каші наварила
 Тай кинула лижку масла, щоби добра була. (Волиців).
3124. Ой займу я кониченька на дзелену пашу,
 А сам піду до дівчини на молочну кашу.
 Ой дала ми дівчинонька каші попоїсти,
 А я не міг від дівчини поріг передігти. (Грабовець).

Кісіль.

3125. Ой ни зель ми на братову, лиш на брата свого.
 Що ми ни дав попоїсти кісілиці много. (Михайловичі).
3126. Наїв я ся кісілю, заталапав вуса,
 Мовлю пацєр по вімецки до пана Бауса. (Біла).

Колач.

3127. Ой казала приходити, колач приносити,
 Бідна-ж моя головонько, де колачьи взети ? (Іванівці).

Кукурудзи.

3128. Кукурудзи наваріт¹⁾, кукурудзи дати,
 Кукурудза ни поможи, дівчини шукайти. (Іванівці).
 Волиців : 1) Наварили.
3129. Ой сирота Поляночка кукурудзу сіє,
 А погана Гуцулія на то ся надіє.
 Ой сирота Поляночка кукурудзу сапат,
 А погана Гуцулія вже бисаги латат.
 Ой сирота Поляночка кукурудзу лупит,
 А погана Гуцулія с хати сі не вступит. (Сьвіт, ст. 328).
 Пор. Коломийки, I, ч. 24—25.

Обарінки.

3130. Чи чула ти, дівчинонько, як я тебе кликав,
Як я тобі за ворота обарінки сипав ?
Ой ци чула, чи не чула, не обаявала сє,
Бо я твоїх обарінків не сподівала сє. (О. Коцан).
3131. Ой вже нема і не буде такого другого,
Щоб купував обарінки за пів золотого. (Біла).

Оріхи.

3132. а) Пішла баба на оріхи, тай я йду, тай я йду,
Гірки її орішеньки, як я її найду. (Волцнів).
Пор. Гол. IV, ст. 488, ч. 13. — Кольберг, III, ст. 59, ч. 527. —
Кол. ст. 96, ч. 811.
3133. б) Пішла Таця на орішки, тай я йду, тай я йду,
Бідна-ж моя головочка, де-ж я Тацю найду? (Кропив. Н.).
3134. в) Післала ня¹⁾ моя мати горішеньки²⁾ рвати,
Та³⁾ висока ліщинонька, не мож досягати⁴⁾. (Нагуєвичі).
Кропивник Нов.: 1) Ня. 2) Орішата. 3) Ой. 4) Не можна дістати.
Пор. Гол. II, ст. 252, ч. 30.
3135. г) Ой післала мене мати горішеньки рвати,
Високая ліщиночка, не мож пригинати.
Ой бодай ви, горішеньки, більше не зродили,
Щоби мої білі віжки па вас не ходили. (Тисьменичани).
3136. Бодай тота ліщинонька більше не зродила,
Я горіхів не нарвала, мене мама била. (Ходовичі).
3137. Ой не тепер, ой не тепер на оріхи ходят,
А в осени, а в осени, як сі добре вродят. (Дахнів).
3138. Попід ліс, похід ліс, похід сухе терні,
Самі їли горішеньки, мині дали зерні. (Жур.).

Пасна.

3139. Ой Господи милосерний, Господи ласкавий,
Який тогди день веселий, як ідут в пасками.
Ой Господи милосерний, ой Господи любий,
Який тогди день веселий, як спечут корж грубий. (Цуцнів).

Пирог.

3140. Ой коби я очи мала, як у тої плиски,
Я би ними виморгала всі пироги в миски.
(Гол. IV, ст. 446, ч. 12).

3141. Ой із гори на долину поволеньки війду,
Звари, любко, пирожата, в вечір до тя прийду!
Зварила би пирожата, коби сир та масло,
Пішла сита тай корита, а в печи погасло!
(Гол. II, ст. 363, ч. 623).

Пляцки.

3142. Ой прийшов я до дівчини, она пече пляцки,
Як ми дала лопатою, аж їм полів рачки. (Біла).

Редька.

3143. Редьку саджу, редьку сію, редьку підливаю,
Рости, редько, великая, на зиму сховаю.
Рости, редько, великая, ни будь жи гіркая,
За тобою, мій миленький, туга великая. (Гнівдичів).

Сало.

3144. Кажут мені женити ся, на що то ся здало,
Волів би я за ті гроші купити си сало.
Сало їсти, сало їсти, бороду мастити,
Як як виїду на вулицю, дівки мут любити. (Буцнів).

Самокиш.

3145. Ой як тебе полюбила, так тебе полишу,
Тебе мати годувала та на самокишу. (Невід.).

Сир.

3146. Ой кувала зазулейка, ой кувала сива,
Ой йшли дівки на вісіле, шоби з'їли сира!
Сіли собі дівчатойка в хаті на ослоні:
Наважили на той сир, як влодій на коні!

Хліб.

3147. Та на горі, на високій, там сі пасли коні,
Дайте мені трошки хліпці, нанашуньцю мої. (Журавно).

Чир.

3148. Ей дівки, каже, дівки, я не пив горівки,
Лише троха чиру хлиснув, тай за вами свиснув. (Тисьменичани).
3149. Ой з гори ся похмарило, з долу буде льяти,
Зварила ми мила чиру в маленькім горняти. (Кропив. Н.).

Яблока.

3150. Коби борше до осени та до осеночки,
Буду їсти винні ябка тай обаріночки. (Хотінь).

3151. Пішов милий на ярмарок тай на ярмарочок,
Принесе ми сорок яблук тай обаріночок.
(Гол. П, ст. 431, ч. 579).
3152. Відси гора, відси друга, в сиридинї кладка,
Та носила дівчинонька до парубка ябка. (Іванівці).
3153. Ой над ставом, над ставочком, положена кладка,
Ой носила Зосуненька Стасуневи ябка. (Жур).
3154. Ото біда кучирива, ото біда гладка,
Ото носит по кишеньох червоенькі ябка. (Іванівці).
3155. З того боку на таштой бік пририта кладка,
Приносив козаченько до дівчини ябка.
Прикидав ябка, ябка, а потім квасниці,
Відложили висїле на зимні мясниці. (Глядки).
3156. А я піду попід сад, ци не впаде ябло,
А ци вийде, ци не вийде моє біляватко. (Кропив. Н.).
3157. Я си вкручу повересла з вівса дзеленого,
Яке ябло солоденьке від мого милого. (Кропив. Н.).

В.

3158. Ой що то ми за вечера, що така припишна,
Бараболі з лущпатою і стиранка смєсла. (Бишин).
3159. Ой прийшов я до дівчини, казала си¹⁾ сісти,
Дала мені з решитинов бараболі²⁾ їсти.
А я їм, а я їм, тай ще³⁾ доїдаю,
Лежит пиріг на полиці, во си⁴⁾ поглядаю. (Буцнів).
- Манява: 1) Ми. 2) Та дала ми нелуплену мандибурку. 3) Не.
4) На полиці пироженьки, туди.
3160. На полиці вариниці і гречана каша,
Котра дівка чорнобрива, то то буде наша. (Біла).
3161. А де будеш начувати? В гаївські долині.
А що будеш вечеріти? Гарбузи тай дині. (Михайловичі).
3162. Ізварила капустиці, тай жентицев зальє:
Ой їдж же ти капустицю, най тя жура зайє. (Нагуєвичі).
3163. Іде кісіль дорогою, здибає ся з квашив:
Помагай Біг, кісілку, я посестра ваши. (О. Коцан).

3164. Ой їхали кісілі, а за ними кваша;
Зачекайте, кісілі, бо я сестра ваша. (Біла).
3165. Напишу я до шилого, напишу, напишу,
Занесу ну в полонину з кромплев самокишу. (Кривка).
3166. А я вийду на толоку, на толоці стану,
Усі любки їдет месо, а моя сметану. (Ясенів Гор.).
3167. На полиця пироженьки, на припічку сир, сир,
Ніхто ми сі не сподобав, лиш богацкый син, син. (Манява).
3168. А я тобі навару періжочків з шаком,
А ти мене погодуй своїм пастернаком. (Волцаїв).
3169. Ріта, ріта, каже ріта, їла би сі ріпа,
Їла би сі кіселиці, коби молодичі. (Угрянів Доліш).
3170. Ой зварю я Михасєви обідок не такій,
Я ну зварю на обідець з солонинов кваки¹). (Кривка).
1) Бруква.
3171. Мовіт люди, що я груба, а я сі так спасла;
З'їла сира за два срібла, а за штири масла. (Ожомля).

В.

3172. Ой Божи мій милосерний, як я зголодніла,
Коби борзо святий вечір, то бни сі наїла. (Іванівці).
3173. Ой не сам я тому винен, а так мені Біг дав,
Що я вчора не вечерів, нині не обідав. (Нагуєвичі).

Г. Тютюн.

3174. а) Ішов тїтюн¹) дорогою, вдибала го люлька;
Тїтюняку, бакуника²), закурім си тутка³). (Біла).
Посіч: 1) Тютюн. 2) Ходи, ходи, тютюняку. 3) Закуримо туйка.
3175. б) Іде скакун дорогою, вдибай го люлька,
Свакуника, братуника, закурім си тутка. (Жур.).
3176. Ой тютюне, тютюнику, тютюне шатане,
Не мож ті сі накурити, як вечір настане. (Волосів, Г'рабовець).

7. Н е д у г и.

А.

3177. Я йшов вчора, я йшов вчора, вкусила ня пчола,
Якаж тота моя ранка, не згоїт коханка. (Кропив. Н.).
Пор. више ч. 2986.
3178. Ой кувала зазуленька та на штири гранки,
Боли мене головонька в вечер до коханки. (Нагуєвичі).
3179. Ой ішов я до дівчини по під береженьки,
Заболїла головонька мої вороженьки. (Нагуєвичі).
3180. От то мені надоїли тоті дороженьки,
І сам їду, коня веду, болят мї ноженьки. (Михайловичі).
3181. По під тоті синї гори кругїї дороги,
Та не знаєш, моя мила, як то болєт ноги. (Коропець).
Пор. Гол. IV, ст. 459, ч. 119.
3182. А ти ходиш по горі, а я по долині,
Тебе боли голова, мене в середині. (Голгочі).
3183. Через твої вічка чорні, через пишній ротик,
Та не можу перелїсти по колїна плотик. (Волосянка).
3184. Головно моя бідна, що ділати жаю?
Та деж моя білявиця, що ї не видаю. (Ж. Павлі, ст. 186).
3185. Не далеко до дівчини, но через дорогу,
Як не піду, відвідаю, криваю на ногу. (Іванівка).
3186. а) Ни далеко до дівчини, лишень чириз¹⁾ межу,
Як я її день²⁾ ни виджу³⁾, то три дни⁴⁾ відлежу. (Жур).
Красне: 1) Іно чириз. 2) Як її два дни. 3) Бачу. 4) Тиждень. —
Глядки: Но біз єдну. 3) Як ни піду два дни, три дни. 4) Тиждень. —
Іванівці: 1) Тілько через.
Пор. Де-Волянъ, ст. 47.
3187. б) Ой дівчино, дівчинонько, рад биш ті любити,
Йно далека дороженька до тебе ходити.
Недалека, недалека, іно через межу,
Як ті два дни ни зобачу, то три дни відлежу. (Пісочна).
3188. Не¹⁾ далеко до дівчини, но²⁾ переказати,
Щоби дала хустиночку головку звязати. (Красне).
Іванівка: 1) Ой. 2) Тай.
3189. Моя душко солодонька, з оріха веренце,
Тебе ведут за рученьки, мене боли сердце. (Кропив. Н.).

3190. Ой за вину, за провину, та за марне діло,
За дівочі карі очі серце так боліло. (Хотінь).
3191. Ой Марисю, Марисуню, ти жовтоволоса,
То ня болит головочка, що ти ходиш боса. (Кропив. Н.).
3192. Болит мене головонька і за серце тисне,
Все ти мені, моя мила, все стоїш на мисли. (Петрилів).
3193. Положу я головоньку милій на коліна,
Щоби мене головонька більше не боліла. (Пасічна).
3194. Люби мене, дівчинонько, якіс ні любила,
Щоби мене головонька боліти лишила. (Пасічна).
3195. а) Коломиїку запалити, коломиїка горит,
Такої мене за дівчинов головонька болит.
Болит мене головонька, ні дотулити ся,
Коби дали на пся віру хоть подивити ся. (Тустань).
3196. б) Коломию запалили, Коломия горит,
Ой тож мене за дівчинов головонька болит.
Ой болит ні головонька, ой болит, ой болит,
Я вже мою головоньку ніхто не загоет. (Пасічна).
Пор. Ж. Павлі, ст. 196. — Сал. ст. 35, ч. 78.
3197. Не велика пташиночка, все гіля вгинає,
А хто знає від любости, нехай мені дає!
А хто знає від любости, то порадьте, люде,
Бо вже мені за дівчинов загибелька буде!
(Гол. II, ст. 288, ч. 234).
З 2-м купл. пор. Гол. II, ст. 279, ч. 181 і II, ст. 346, ч. 543.
3198. а) Ей гаю мій дзилиненький, якеж в тобі прутья,
А хтош тебе вирубає, болят мне руки. (Срп.).
Пор. висше ч. 2679.
3199. б) Ой ліщино, ліщинонько, яке мавш прутє,
А хтож тебе вирубає, мене болят руки.
Болят ручки від роботи, ноженьки від ходу,
А оченька дивити ся на милої вроду.
Болят ручки від роботи, ноженьки від танцю,
А оченька дививши ся на тебе, коханцю. (Нагуєвичі).
3200. Чомус ти мя тогди не брав, колим була паннов,
А тепер тя очка болят дивючи ся за мнов. (Жер. Павлі, ст. 192).
3201. Ой я рубав дрива в лісі, на ліщину-м зийшов,
Як ем згадав за дівчину, за годину-м прийшов.

Кобис знала, файна любко, як ні болет ноги,
Тож в долину швидко йдучи, до гори поволи.
Кобис знала, файна любко, як ні болет ручки,
Рубаючи в Буковині ялиці тай бучки! (М. Яцків.)

3202. А я тікав тай від любки тай убив коліно,
Най на ката любка буде, як нї заболіло. (Мсенів Гор.).
Пор. Врабель, ст. 183, ч. 536.
3203. Ой летіла зазуленька тай сказала: куку,
Відломил дівчинонька парубкови руку.
А парубок молоденький не сказав нікому,
Завив руку у фустину тай пішов до дому.
Ой як прийшов до домоньку, а із печі горит:
Мамко моя старенькая, то нї ручка болит.
Най ті болит, най ті болит, та най ті лунає,
Та най твоя біла ручка дівки не вбійшає. (Пасічна).
Пор. Кольберг, III, ст. 44, ч. 379—382.
3204. Через воду нема броду, плине ялівчина,
Чую, чую через люди, що хора дівчина.
Через воду нема броду, плине ялівочка,
Ой чую я через людей — хора білявочка. (Волцинів).
3205. Ой горіло сухе листє, горіло, горіло,
Та чому ти не сказала, що тебе боліло? (Посіч).
3206. Ей я тебе порубаю, лавочко тоненька,
Скажи, скажи, що тя болит, любко солоденька? (Уйбард).
3207. Буковая паличейка, гусячов перце,
Мене болит головоюка, мою милу — серце.
(Гол. IV, ст. 487, ч. 8).
3208. Ой яворе зелененький, яворе, яворе,
Би ми дівча подужало, бо ми дуже хоре. (Дрогобич).
3209. Ой цора, ой цора,
Ото моя файна любка від неділі хора.
Ой хора, каже, хора, треба і дохтора,
Аби який молоденький, була би адорова. (Волосів).
3210. Ой явори, пани брати, явори, явори,
Вчора дівче поганєло, двіся лжигт хори.
Вчора дівче поганєло синини волами,
Двіся лжигт на постели до гори ногами. (Ожонга).
Пор. Кол. III, ст. 62, ч. 592—593. — Мат. V, ст. ч. 104.

Б.

3211. Ой за лісом дороженька, за лісом, за лісом,
Не болит мні головонька ні за яким бісом. (Жураки).
3212. Ой до гаю дороженька, до гаю, до гаю,
Таке маю на сирденьку, що ни витришаю. (Іванівці).
3213. Болит мене головонька тай болит, тай болит,
Кажут мені їсти нести вівчарови в поле.
Кажут мені їсти нести під гай зелененький,
Бідна-ж моя головонька, вівчар молоденький. (Осташівці).
3214. Очка ми ся придивили, гошовка мя болит,
А чому же мій миленький до мня не приходит? (Павлі, ст. 171).
3215. Нема ного миленького, нема меї лялі,
Приїде ми сі розболіти на студеній лаві. (Гвізд).
3216. Ой на горі, на високі, огонь розгорів ся,
Коби ти знав, що я знаю, то бис розболів ся. (Тустань).
3217. Ой на броду беру воду, на що тої води?
Болит любка головонька, треба охолоди. (Пасічна).
3218. Ой болит ні головонька, болит ні, болит ні,
Ой одного любка маю¹⁾, ще й другий²⁾ кортит ні. (Пасічна).
Довга Войнилівська: 1) Ой маю я дві любочки. 2) А трета.
3219. Бодай тибє та вирвало¹⁾, ти перістий бику,
То мнє болит²⁾ головонька та від того³⁾ крику⁴⁾. (Чорні Ослави).
Жураки: 1) Господь побив. 2) Болит мене. 3) Від твогого.
4) Ригу.
3220. Ой славнії вечерниці, пусти мене, невько,
Бо там хлопець молоденький, болит мя сирденько. (Хотіав).
3221. Тече вода скоком, скоком, долі тин потоком,
То ня болит головочка за торічним роком. (Кропив. Н.).
3222. Болит мене головонька, тай чоло, тай чоло,
Чи ни знаеш, мій миленький, від чого, від чого? (Іванівці).
3223. Болит мене головонька тай чоло, тай чоло,
Но ни знаю молоденька від чого, від чого. (Трускавець).
3224. Болит мене головонька, я не знаю чого,
Чи від цукру, чи від меду, чи від миленького. (Желдець).

3225. Болит мене¹⁾ головонька²⁾, я не споминаю³⁾,
Щоби ми ся що не стало з великого жалю. (Таурів).
Кропивник Нов.: 1) Ой болит на. 2) Головочка. 3) Повідаю. —
Горуцько: 3) Повідаю.
3226. Ой ішла я лісом, лісом, форостом гілявим,
Та болит мї головонька за хлопцьом білявим.
Болит мене головонька, я не повідаю,
Щоби ми сї що не стало з великого жалю. (Ясениця).
3227. А на котрім кожущина, шапочка дрібонька,
За тим мене, моя мати, болит головонька. (Осташівці).
3228. а) Болит мене головонька, чим же я ї¹⁾ звязу?
За тобою²⁾, козаченьку³⁾, то ти правду⁴⁾ скажу. (Біла)
Іванівці: 1) Я си хустков. 2) А від чого. 3) Мій миленький.
4) Нікому ни. — Степева: 1) Я головку. 2) Болит мене. 3) За миленьким. 4) Я по правді. — Горуцько: 1) Я си хустков. 2) За хлопцями. 3) Мамунцюю. 4) По правді вам. — Григорів: 1) Я си хустков звязу. 2) Ой за тобов. 3) Мій миленький. 4) По правді ти.
Пор. Сал. ст. 27, ч. 31.
3229. б) Болит мене головонька, головоньку звязу,
Болит мене за миленьким, по правді вам скажу.
Болит мене головонька за своїм миленьким,
За очками чорненькими, за станом тоненьким. (Черче).
3230. в) Ой тадріта, мамуненько, тадріта, тадріта,
Болит мене головонька, аж ни виджу сьїта.
Болит мене головонька, я головку звязу,
Болит серци за миленьким, щирю правду скажу. (Львів).
3231. Болит мене головочка, я рубочком звязу,
Я за тобов, мій миленький, головов наляжу.
Болит мене головочка, коле за плечима,
То за тобов, мій любочку, вазуленько сива. (Михайловичі).
3232. Болит мене головойка, чоло над очима,
Люблю, люблю хлопчука з чорними очима. (Гуйско).
3233. Болит мене головонька, болит мене серце,
За тим милим чорнобривим, щом любила перше. (Кнг. Явче).
3234. А я піду лісом трісом, хоростом гілявим,
То мнї болит головочка за хлопцем білявим.
А я піду лісом трісом, хоростом як димом¹⁾,
То ні болит²⁾ головочка за вдовиним³⁾ сином. (М. Яцків).
Волціїв (лиш 2-ий куп.): 1) Самов серединов. 2) Болит мене.
3) Богацким.

3235. А у поли кирниченька опсипана мачком¹⁾,
 Болит мене головонька за тим єдиначком²⁾.
 А у поли кирниченька опсипана сиром,
 Болит мене головонька за вдовиним сином. (Кнг.).
 Іванівці: 1) Магом. 2) Одянаком. 3) Вітовим.
3236. Ой болит мї головонька тай чоло, тай чоло,
 Тай не знаю молоденька від чого, від чого.
 А я тоту гору звору тай засїю книном,
 Болит мене головонька за богацьким сином. (Кульчиці).
3237. Болит мене головонька, понад чолом терпне,
 Ой маю я миленького, сидит коло церкви. (Вовків).
3238. Болит мене головонька, понад чолом коле,
 Ой маю я миленького недалеко школи. (Вовків).
3239. Чогос, мила, побіліла як переміточка?
 Ой за тобов, мій миленький, болит головочка.
 Чогос, мила, побіліла як то полотенеце?
 Гей за тобов, мій миленький, болит мене серце. (Стецева).
3240. Недалеко любка маю, лише через нежу,
 Як го динку не зобачу, то тиждень відлежу. (М. Яцків).
 Пор. Ж. Павлі, ст. 186. — Кольберг, III, ст. 12, ч. 26. — Кол.
 ст. 101, ч. 989. — Пор. теж вище ч. 3186.
3241. Ой мій милїй заговорит, та як в давн задзвонит,
 Та як я его не виджу, голова мя болит.
 Ой болит мя головочка, не виходжу з хати,
 Ой далеко мій миленький, та не буде знати. (Жет. Павлі, ст. 196).
 Пор. Кольберг, II, ч. 129 і III, ст. 60, ч. 541—542. — Сая, ст. 27,
 ч. 34.
3242. а) Болит мене головонька, нема чим звязати¹⁾,
 Тай не маю²⁾ до милого³⁾ ким переказати⁴⁾.
 Ой звезу я⁵⁾ головоньку тоненьким шнуроньком⁶⁾
 Перекажу до милого³⁾ сивим соколочком⁷⁾. (Грабовець).
 Желдець: 1) Нічим завязати. 2) Не маю я. 3) Завязу я. 4) Бі-
 леньким рубочком. 5) Соколочком. — Голгочі: 2) Не маю ким. 3) До-
 дівчши. 4) Листу передати. 5) Я си звязу. 6) Рубочком. 7) Голубоч-
 ком. — Батятчі: 6) Єдвабним шнурочком. 7) Соколочком.
3243. б) Болит мене головонька, нема чим звязати,
 Нема кому до милого тай переказати.
 Тай івезу головоньку шовковов платинов,
 Перекажу до милого свойов побратинив. (Топорівці)

3244. в) Ой по горі, по високій щось се зеленіє,
Рада би я відвідати, що мій милий діє.
Болит мене головочька, нічим і звязати,
Рада би я до милого хоть переказати.
Ой звсжу я головочьку тоненьким рубочком,
Перекажу до милого сивим соколочьком.
Ци він сіє, ци він оре, тай ци він волочит,
Рада би я відвідати, ци їсти не хоче. (Стецева).
3245. Болит мене головонька, в чола вітер віє,
Нема кому відвідати, що мій милий діє.
Ой діє він, діє, пшениченьку сіє,
За ним рута зелененька на вес сьвіт ледіє. (Топорівці).
3246. Боліла ня головонька, боліла, боліла,
Ой за тобов, мій миленький, щом тя не виділа. (Остапівці).
3247. А сьвічечка тай горіла, я на ліжку мліла,
За тобою, мій миленький, щом ті ни виділа. (Григорів).
3248. Болит мене головонька, як вечер¹⁾ настане,
Прийди, прийди, мій миленький, може²⁾ перестане. (Желдець).
Вовків: 1) Вечір. 2) Скоро милий на подвіру, зараз.
3249. Боліла ня головонька, боліла, боліла,
Аж тогди ня перестала, яким любка взріла. (Тустань).
3250. Ой за двором, за покойом¹⁾, солома згоріла²⁾,
Прийди, прийди³⁾, мій миленький, бом се розболіла.
Та⁴⁾ на щось се розболіла? Та на головоньку,
Прийди, прийди, мій миленький, хоть на годиноньку (Тустань).
Жураки: 1) Сеї ночи о півночи. 3) Коби прийшов. — Журів:
2) А на Йвана зіле рвала, на Петра майла. 4) А.
Пор. Гол. II, ст. 322, ч. 418. — Кольберг, III, ст. 12, ч. 28—29. —
Мат. V, ст. 142, ч. 199.
3251. Ї, ді, в мене в городочку червона ружочка,
За любочком моїм милим болит головочка.
(Гол. II, ст. 312, ч. 362).
Пор. ЖЕГ. Павлі, ст. 195. — Кольберг, III, ст. 60, ч. 544.
3252. Ой сонівко ясно сьвітит, вітер тихо віє,
Ой як я тя тай не виджу, серце мині мліє.
(Гол. II, ст. 353, ч. 578).
Пор. Гол. II, ст. 327, ч. 443.

3253. а) Болит мене головонька від круга до круга,
 Ни виділаи миленького, вже виділа друга.
 Ни виділаи миленького ні вчора, ні нині,
 Як ще завтра ни zobачу, вже буде по мині. (Іванівці).
3254. а) Болит мене головонька від самого¹⁾ чола,
 Не бачилаи²⁾ миленького ні нині, ні вчора.
 Не бачилаи³⁾ миленького ні вчора, ні нині,
 Як ще³⁾ завтра не побачу⁴⁾, то буде по мині. (Біла).
 Буцив: 1) Від чола до. 2) Не виділаи. — Дусанів: 1) Половина.
 2) Не виділаи. 3) Ще як. 4) Zobачу.
 До першого купл. пор. Гол. II, ст. 347, ч. 545. — Кольберг, III,
 ст. 17, ч. 75.
3255. а) Болит мене¹⁾ головонька тай меже плечима²⁾,
 Приведіт ми³⁾ докторика з чорними очима.
 Тай⁴⁾ не того докторика⁵⁾, що він⁶⁾ докторує,
 Іно⁷⁾ того докторика⁸⁾, що личко⁸⁾ цілує. (Григорів, Біла).
 Підзахаряч: 1) Ой болит ні. 3) Треба мині. 7) Але. — Журани:
 б) Ой не той то докторичов. 6) То. 8) Але той то докторичов. —
 Ясенів Гор.: 2) Кучіріки розчесала, кучірі плечіма. 3) Мині треба.
 4) А. 7) Треба. 8) Файно.
 Пор. в 1 куплетом: Гол. IV, ст. 468, ч. 184. — Надто: Врabelь,
 ст. 100, ч. 316. — Де-Волманъ, ст. 201, ч. 89 і 215, ч. 4.
3256. б) Болит мене головонька, болят мене ребра,
 А я хочу дохторойка, мині їго треба!
 Ой ни того дохторойка, що він дохторує,
 Іно того дохторойка, що він поцілує. (Сілець Б.).
3257. в) Ой тадріта, шамуненько, тадріта, тадріта,
 Болит мене головонька, аж ни виджу сьвіта.
 Болит мене головонька, тай нижи плечима,
 Привидіт ми дохторонька з чорними очима.
 Тай ни того дохторонька, що люди корує,
 Али того дохторонька, що личка цюлює. (Львів).
 Пор. Кольберг, III, ст. 25, 176—177.
3258. а) Болит мене головонька, коле за¹⁾ плечима,
 Приведіт ми²⁾ цирулика з чорними очима.
 Я цирулик не поможе, приведіт³⁾ дохтора,
 Лиш якого³⁾ молодого, бо я дуже хора. (Тростянець).
 Нагуєвичі: 1) Тай межи. 2) Треба мині. 3) Треба мині цирулика,
 треба ми.
 Пор. Гол. IV, ст. 508, ч. 96.

3259. б) Болит мене головоїка, болит мене дуже,
Не виділаи милейкого три неділі уже.
Болит мене головоїка, коле за плечима,
Приведіт мені доктора з чорними очима.
Болит мене головоїка, приведіт доктора,
Хоч якого молодого, бо я дуже хора. (Боберка).
3260. в) Болит мене головонька, треба би звязати,
Тай не маю до милого ким переказати.
Болит мене головонька, треба ми доктора,
Йно якого молодого, бо я дуже хора. (Біла).
З друг. купл. пор. Кольберг, III, ст. 17, ч. 76.
3261. г) Ой дайти ми цирулика, дайти ми доктора,
Та якого молодого, бо я дуже хора.
Хора бо я, мамунцуню, тай уже вираю,
Крижом лежу на лавици, на хлопців шургаю.
А дівчина умирала, матери питала:
Чи не грає, мамо, Марко, я би танцювала. (Раковець).
3262. а) А я вчора була хора, хотіла доктора,
Ще якого молодого, бо я дуже хора.
А я вчора була хора, хотіла умерти,
Сидів любко коло дверей, не допускав смерти. (Невід.).
3263. б) А я вчора була хора, хотіла умерти,
Прийшов любко коло мене, не допустив смерти. (Хотінь).
3264. Болит мене головонька та не за такими,
За такими як я сама, за молоденькими. (Жур.).
3265. Боліла мі головонька, боділа, боліла,
Та за тобов, мій миленький, щом ті не виділа.
Боліла мі головонька тай кісточки в тілі,
Не виділаи миленького вже штири неділі.
Не виділаи миленького, ще як у вівторок,
А вже ми сі тай видає, що вже цілай рочок.
Як ем вчора увиділа, а щож мені з того,
Гирша туга прибуває до серденька зого. (Дрогобич).
3266. Ой як я си нагадаю торішне літенько,
Заболит ми головонька тай моє серденько.
Болит мене головонька від чола до чола,
Не виділаи миленького ні нинька, ні вчора.
Ни виділаи миленького, тай вже ни видіти,
Бош то ми сі так любили, як маленькі діти. (Явче).

3267. Болят мене чорні очка, ні подивити сі,
Коби дали до милого хоть притулити сі. (Іванівці).
3268. Болит мене головонька, ні притулити ся¹⁾,
Не дали ми²⁾ на милого ні³⁾ подивити ся. (Тростянець).
Дусавів: 1) Дотулити сі. 2) Коби дали. 3) Хоч. — Біла: 1) Ані
підвести ся. 2) Коб ми дали. 3) Хоть.
Пор. Кольберг, III, ст. 11, ч. 8. — Сал. ст. 25, ч. 17. — Де-Вол-
ланъ, ст. 62. — Кол. ст. 110, 1321.
3269. Болит мене головонька як в зимі, так в літі,
Нема мого парубочка, десь на тамтім сьвіті.
Болит мене головонька, ні дотулити ся,
Ой дайте ми на милого хоть подивити ся. (Буцнів).
3270. Волиж мої половії, чому не орете?
Літа мої молодії, марне в сьвіта йдете!
Волиж мої половії, не бійте ся вовка,
Ой верніт мя до милої, болит мя головка.
Ой болит мя головочка, ні дотулити ся,
Коби дали на милую хоть подивити ся.
Ой болит мя головочка і знати я умру,
Ой підіте, приведіте, кого вірне люблю. (Зах. ст. 201).
3271. Ой хоренький мій миленький, хоренький, хоренький,
Куда¹⁾ хожу, Бога просю²⁾, щоби³⁾ здорovenький.
Куда хожу, Бога просю, щоби милий здоров,
А він мене засватає без волів, без коров. (Виднів).
Волців: 1) А я. 2) Прошу. 3) Ви був. — Вовків: 1) А я.
2) Прошу. 3) Щоб був. — Оба вар. мають лиш 1-ий куп.
3272. Ой кувала завуленька на хаті на латі,
Не раз би то заплакати в свекрушині хаті.
Не раз би то заплакати, не раз заскуліти,
Та як буде від кулаків голова боліти. (Пасічна).
3273. Кавали сте, мамуненько, що я неробонька,
Я вже мене від роботи болит головонька.
Болит мене головонька, болит мене, болит,
Я вже мої головоньки ніхто не загоїт. (Черче).
3274. Іваночку, Рахманочку, тос ні вдарив дуже,
А я лежу тай гадаю, що не встану уже. (Волосів).
3275. Ой встань, мила, ой встань, мила, приніє єм ти вина,
Ой не встану, мій миленький, бос наробив дива.
Ой встань, мила, ой встань, мила, приніє єм ти меду;
Ой я така дуже хора, головки не зведу. (Грг.).

3276. Ой як собі нагадаю молодії літа,
Болит мене головонька, що не виджу сьвіта. (Котузів).
3277. А як я си нагадаю ще давні давности,
Заболит ня головонька і всі разом кості. (О. Коцан).
3278. Ой як я си нагадаю миленького голос,
Заболит ми головонька по за кожний волос. (Іванівці).
3279. Ой ци мині, любку, дане, ци мині сухоти?
Нема мині в ночі спанє, ані в день роботи. (Михайловичі).
3280. Болит мене головочка, та відай я умру,
Підіт мені та приведіт, та кого я люблю.
Ой як пішли та привели, кого я любила,
Лишень милий двері втворив, головка лишила (Видинів).
Пор. Больберг, III, ст. 17, ч. 77—78.
3281. Болит мене головонька, либонь же я умру,
Зроби мені, мій миленький, кедровую трумну.
Звіткнж тобі, моя мила, кедрини набрати,
Не еднако тобі буде в дубові лежати ?¹⁾ (Коропець).
Допи: 1) Зробиме ти смерекову, тай будеш лежати.
Пор. Гол. IV, ст. 457, ч. 106.
3282. То ня болит головонька і чоло лоптит ня,
Любила я професора, ще й дяка кортит ня. (Кропив. Н.).
-

VIII.

РОДИННЕ ЖИТЄ.

1. Родичі й діти.

Батьки.

3283. Діти мої дрібенькіі, діти мої, діти,
Дай ми, Боже, меже вами віку увидіти. (Ясениця).
3284. Діти мої дрібенькіі, як дрібна полова,
Я вас буду годувати, поки я здорова. (Березин).
3285. Наварила мати дїтьом та по пирогови :
Їчте, діти, но не кажіт вітцю, вороговп.
Прийшов воріг через поріг, а діти повіли :
Татуницю наш солодойкій, ми пироги їли. (Боберка).
3286. Ой піду я на весіле, піду й заночую,
Та най дома діти плачут, коли я не чую. (Жураки).
3287. Ой татуню, татунцюню, ти сивий голубе,
Згодував єс малі діти, я хтож тебе буде ? (Пасічна).
3288. А кувала завулечка у пана на брані,
Та дай, Боже, здоровччко, дедикови й мамі. (Криворівня).

При колиці.

3289. Ой зацвила калиночка на всі штири листи,
Хотьби яка роботніці, сідай до колицки. (Кропив. Н.).
3290. Ходит мати коло хати, та плеще руками :
Діти мої дрібенькіі, най Біг буде з вами!
(Гол. IV, ст. 452, ч. 68).

3291. Я повішу колиську на віху, на віху,
Я дітинку виколишу матери на віху. (Боберка).
3292. Я повішу колисочку та на калиночку :
Йдіт, ангели, колисати мою дітиночку. (Боберка).
3293. Ой повішу колисочку та на беріаочку,
Буде Господь колисати мою дитиночку.
Буде Господь колисати, колисков хитати,
Будут пташки прилітати, дитині сьпівати. (Жураки).
3294. Я дітинку приколишу, я дітинку лишу,
Я дітинці у Богойка доленьки випрошу. (Боберка).
3295. Люлю, люлю, люлю, люлю, дай ти Боже долю,
Тай добрий розум до долі, дітиночці мої. (Боберка).
3296. Спи дитино, хоч годину, а другу маленьку,
Приспи собі, дитиночко, доленьку добреньку. (Григорів).
3297. Ой лю-лю-лю, ой лю-лю-лю колиско новейка,
То ся в тобі колисала дітина малейка. (Мшанець).
3298. Спи, дитино, без колиски тай без колисочки,
Прийде мати та те піве в тонкі пеленочки. (Григорів).
3299. Ой спи, дитя, бес повптя тай бес пеленочок,
Прийде мамка, ушівє ті в тоненький рубочок. (Печеніжин).
3300. Тай засьвіти, місячику, я в вишу шварину,
Би ся видно повивати маленьку дітину. (Кропив. Н.).
3301. Колисочка з яворика, вороски тоненькі,
Тай у ні сі бай колише дитина маленька.
Колисочка з яворика, вороски с попруга,
Тай у ні сі бай колише мамина послуга. (Печеніжин).
3302. Люлю, люлю, люлю, люлю, дитино маленька,
Урвала сі ворозочка піг тобов тоненька.
Та не жель ми за ворозков, шо сі тонка врьла,
Але жель ми за дитинков, шо маленька впала. (Печеніжин).
3303. Ой колишу дітиночку, колишу, колишу,
Та я твої красні вічка на папері пишу. (Боберка).
3304. Гейда, гейда, гейда, гейда на личку ти крейда,
Ой мамунця крейду мала, як та повивала. (Боберка).

3305. Ой щос по тім варіночку густа материнка :
Уважного вітця, мати, уважна дитинка. (Кобаки).

Шоло матери.

3306. Не є цвѣтку на всім сьвітку, як на тій калині,
Не¹⁾ ліпшого, щирійшого, як мати дитині. (Дидьова).
1) Нема.
3307. Нема цвѣту на всім сьвіту, лиш на ягідоньці,
Нема мені нігде ліпше, як при матіноньці. (Нагузвичі).
3308. Ой летіли дикі гуси, за ними лебеді,
А я в свої мамуненьки, як зоря на небі. (Буцнів).
3309. Мамцю моя старенькая, тос ня годувала,
Студеному вітройкови дуті-с не давала. (Мшанець, З.).
3310. Ой гаю мій зеленький, гаю мій, розмаю,
Я у свої мамуненьки три роскоші маю.
А першую роскіш маю, файно ся убрати,
А другу роскіш маю, пускают гуляти.
А третю роскіш маю, мене мама люблят,
Щобим спала до полудня, они мя не збудят. (Біла).
3311. Ой я воли не гонила, корови не пасла,
Мене мати годувала, щобим була красна.
Мене мати годувала, в папір завивала,
Студеному вітройкови подути не дала. (Боберка).
3312. а) Якжеж¹⁾ мені не гуляти²⁾, коли рідна³⁾ мати
І постелит і⁴⁾ накрив : Легай, сину⁵⁾, спати ! (М. Яцив).
Іванівці : 1) Та як. 2) Погуляти. 3) Як рідная. 4) Постелити таї накрив. 5) Доню. — Охри-
мівці : 1) Добре. 2) Погуляти. 3) Як рідная. 4) Доньцю.
Пор. Гол. II, ст. 359, ч. 606.
3313. б) Тепер мені погуляти, доки своя мати,
І простеле і накрив : лягай, доню, спати.
А в чужої мамуненьки вже того не буде,
Не простелит, не накрив, іще раньше збудит.
У чужої мамуненьки, як камінь на воді,
Ой а чужій мамуненьці догодити годі. (Хотінь).
3314. По під гору високу лїтают вірляни,
Нігде мені так не добре, як в рідної мамі.
А в рідної мамуненьки сніданє раненько,
Коса роса розчесана, сорочка біленька.

А я в свої мамуненьки роскоші зазиала,
 В понеділок лягла спати, а в суботу встала.
 А в суботу рано встала, косу розчесала,
 Ой Господи милосерний, тамтом ся виспала.
 Ой Господи милосерний, до тебе ся молю,
 Не вважаю на богача, йно на добру долю.
 Не вважаю на богача сіяти, орати,
 Йно вважаю на доброго, щоби погуляти. (Віла).

3315. Чи я тобі не казала, ньєкож моя, ньєко,
 Чому ти ня не збудила в неділю раненько?
 Не будилам тебе, доню, бож тя жалувала,
 В петрівочку мала нічка, щоби ся виспала. (Хотівь)...
3316. Ой мамуню, мамунцуню, ой мамуню, мамо,
 Було мене ізбудити в неділеньку рано. (Губичі).
3317. Ой мамо-ж моя, мамо, не буди мї в рано,
 Ой бо я сама знаю, коли встати маю.
 Ой бо я сама знаю, коли встати маю,
 А як сонце на полудне, я ще не гадаю.
 А як сонце на полудне, дисета година,
 Я вставати не гадаю, бо я ще дитина. (Містки).
3318. а) Як я була в свої мамі, то ніц не робила,
 Від порога до порога ключики носила. (Вільки Мазовь)...
3319. б) А я в свої мамуненьки нічо не робила,
 Від комори до комори ключьмки носила. (Пасічна).
3320. А я в свої матусеньки нічо ни робила,
 Їцну гуску на мотуску до води гошила. (Кнг.).
3321. Ой казала мені мати лату замїтати,
 А я гиц тай на пец, бо я хочу спати. (Хотівь).
3322. Ой ходила по садочку, питала сі мамі,
 Ей ци лїпши я с косою, ци с кучериками?
 Лїпше, доню, я с косою, як с кучериками,
 Куда схочш, погуляйш, все віт свої мамі. (Журь).
3323. Ой кувала завулечка, кували обї враз,
 Ой поки я маму маю, попи мені горазд.
 Ой як мої матусеньки не стапе, не стане,
 Тогди моя неділенька від людий вістане. (Мшанець, З.)...

3324. Журила ся мати мною, як риба водою:
 Що я буду робитойки, донейко, з тобою?
 Не журіт ся, мамунейко, якось оно буди,
 Як я більша підросту, возьмут мене люди.
 Як-ни більша підросла і на порі стала,
 Не одному козакови до серця пристала. (Камінка).

Батьківська кара.

3325. Пасу вівці по дібрівці, баран за горою,
 Вийди, вийди, стара мати, до нас з кацюбою. (Ожомля).
3326. Мати моя, старейкая, поворожи міні,
 Би ми серце не вмлївало за тими легіні!
 Дівко моя молодая, поворожу тобі:
 Є у мене паличейка, поламлю на тобі!
 (Гол. IV, ст. 499, ч. 59).
3327. Ой по під гай дзелененький ходила дівчина,
 А вна сумна, невесела, що ї пенька була. (Ямниця).
3328. Я ще туди не ходила, як-ни се вродила,
 Тепер ходжу, тай заводжу, бо мне мати була. (Бишки).
3329. Була мене моя мати, була мене, була,
 Щом лиш трохи не рідного братчика любила. (Чорні Ослави).
3330. Ой йой, йой, о йой, йой, мене мати була,
 А за що? за того, щом хлопці любила. (Біла).
3331. Була мене мамуненька на печи лопатов,
 Щом си троха постояла з любком перед хатов. (Хотїнь).
3332. Відколи ния мати була, віт тогди ся бою,
 По під чужі обороги нічку перестою. (Дрогобич).
 Пор. Кол. ст. 99, 775.
3333. Від коли ні мати була, від тогди сі бою,
 А як вийду на улицю, три години стою. (Волциїв, Іванівці).
3334. Від коли ми мама били, від тогди статкую,
 А як вийду на вулицю то й пириначую. (Іванівці).
 Пор. Кол. ст. 95, 777.
3335. Ой мамуню, мамуненько, за що ви мні били?
 Як ви були молоденькі, вас хлопці любили. (М. Яцків, Іванівці)
 Пор. Кол. ст. 95, 773.

3336. Кой єм в тобов йміна пасла, із тобов гонгла,
Не раз мене моя мати через тебе била.
Та не бий ня, мамцю вила, я ще не забула,
Здогадай си, мамцю моя, кой єс така была. (Мшанець).
3337. Била мене моя ненька в плечі кулаками:
Та не ходи, не розмовлей з тими парубками.
Ой бий мене, моя нене, на смерть мене убий,
А я вийду на вулицю: парубочку любий. (Загвізде).
Пор. Кол. ст. 57, ч. 255.
3338. Била мене мамка спочи за милого очи,
А хоть буде сїм раз бити, ни лишу любити. (Чорні О славн).
3339. То ня била моя мати, то ня била спочи,
Жеби я ся не дивила жонатому в очи. (Мшанець, З.).
3340. Била инне моя мати, ой била, ой била,
Щоби я сї миленькому в вочи ни дивила. (Григорів).
3341. Била мене моя мати, била мене, била,
Щоби я єс парубкови в очи не дивила.
Такой мене, мати, вбий, такой мене забий,
А я піду до сусїди, там де хлопець ладний. (Голгочі).
3342. Ой била мї моя мати сїм рас по битому,
Жеби я сї ни дивила в вочи молодому.
Ой била мї моя мати, ой била, ой била,
Дай ї, Божи, здоровенька, на дєбри мї вчила.
Дай ї, Божи, здоровенька, дай ї, Божи, царство,
Що на зле мї ни привела, но на господарство. (Явче).
Пор. Де-Волманъ, ст. 35.
3343. Билаж мене¹⁾ моя мати, ой билаж мя²⁾, била,
Дай їй, Боже, здоровечко, на добре мя вчила. (Нагуєвичі).
Іванівці: 1) Ой била ме. 2) Ой.
Пор. Кольберг, ст. 38, ч. 316. — Кол. ст. 57, 251.
3344. а) Била мене моя мати березовим прутом,
Та щоби я не стояла та з тим баламутом. (Вїла).
3345. б) Била мене моя мати березовим прутом,
Щобис, доню, не стояла, в таким баламутом.
Била мене моя мати сухою ловою,
Щобис, доню, не стояла з такою мерзою.
Била мене моя мати, ой била, ой била,
А до мене поломала зі соломи вила. (Желдець).

3346. в) Била мене моя мати в четвер по вечери,
Щоби я ся не дивила в очі панничеві.
Била мене моя мати березовим прутом,
Щоби я ся не любила з молодим рекрутом.
Била мене моя мати в плечі кулаками,
Та щоби я не стояла межі парубками. (Біла).
3347. г) Ой била мене моя мати, ой била, ой била,
Лиш на мині поломила ясеніві вила.
Ой била мене моя мати, ой била, ой била,
То по хаті, то по сінюх коцюбов гонила.
Ой била мене моя мати бирезовим прутом,
Ой щоби я ни стояла з молодим рекрутом.
Ой бий мене, моя мати, ой бий мене, забвий,
Такий піду за рекрута, бо то хлопці ладий. (Пост.).
3348. Била мене моя мати зва ліса темного,
Вой щоби я не любила хлопці молодого.
Била мене моя мати поліном рубаним,
Ой щоби я не стояла з парубком поганим. (Дрогобич).
3349. Ізза гори високої, зза ліса темного,
Ой била ні моя мама за хлопця файшого.
Ой ти мене, моя мамо, до гробу положиш,
Через того парубочка, же ми го зборониш. (Дрогобич).
3350. Ой не бий мя, моя мати, березовим прутом,
Уже ти мя не розлучиш із тии баламутом. (Нагуєвичі).
3351. Ни бий ти ні, моя мамунь, бирезовов різков,
Буди мене свекір бити, як буду нивістков. (Ожомля).
3352. Не бий мене, мамунько, березовов різков,
Не буду я на стороні нікому невістков.
Не бий мене, моя мати, березовим прутом,
Ти вже мене перозлучиш з молодим рекрутом. (Хотінь).
Пор. Кол. ст. 57, 247.
3353. Ой не бий мя, моя мати, тай не клини мінї,
Ой кого я вірне люблю, не бороши мінї. (Нагуєвичі).
3354. Не бий мене, моя мати, бо ми ни научиш,
Кого я си полюбила, вже ми ни розлучиш. (Іванівці).
3355. Не бий мене, моя мамко, ніколи, ніколи,
То я буду щebetати, як ластівка в поли. (Журава).

3356. Не бийте мї, мамуненько, вігди в головоньку.
 Бо я буду вандрувати в чужу сторононьку.
 Не бийте мї, мамуненько, ніколи ні за що,
 Побє мене лиха доля, як буде ледащо. (Черче).
 Пор. Гол. IV, ст. 449, ч. 40.
3357. То ня біла моя мати, то ня біла, біла,
 Калинкову паличину на мні положила.
 Ой не бий ня, мамцю моя, та й не суяти ня,
 Хустков очи завяжи ми, на Дунай пусти ня.
 Ой не бий ня, мамцю моя, не треба ня бити,
 Побила ня лиха доля, бож пішла служити. (Мшанець).
3358. Ой мамуню, мамуненько, я ваша доненька,
 Було мене вчити-бити, як була маленька.
 А тепер я піросла, на станочку стала,
 Не їдному гультайови до серця пристала (Охрим).
3359. Ей мамуню, мамунцуню, я ваші донька,
 Було мене тогди бити, як була маленька.
 Було мене тогди бити, плакати ни дати,
 Було мене молоденьку так ни роспускати. (Жур.).
3360. А у ксьондза на толоці мід-горівку нили,
 Два парубки одну дівку до дому водили.
 Не ведїт ні гороньками, ведїт ні понад став,
 В мого тата сьвітло горит, відав же він устав.
 Ой я прийшла до домочку, петек розгорнула,
 А мій тато до батого: де ти, донько, була?
 Ой була я, мій таточку, в ксьондза на толоці,
 Та до дому самам не йшла, вели мене хлопці. (Волосів).
3361. Ой не піду, мамуненько, в високі пороги,
 Бо там сидит батько старий, обломит ми ноги. (Осташівцї).
3362. Сїм раз на день буду бита, тай не боропена,
 Терновая паличевька на мні поломлена. (Невід).
3364. Посїяла команицю, вродило ся жито,
 Ой яке то сьвято буде, що мя днесь не бито? (Невід).
3363. Тибе били, тибе били, мене хтіли бити,
 Щоби разом ни стояти тай ни говорити. (Григ.).
3365. Ой там в лісі па орісі сова воду нпла,
 Добра мати свого сына макогоном біла. (Пристаць).

3366. Вой там в лісі при ворісі сова воду пила,
А в коршмоїці при горівці мати сина била.
За шо ти мя, мамо, беш? За мід, за горівку,
На шос, сину, напував богацкую дівку.
Ни я її напував, сама вона пила,
Казала ся любитойки, вона чорнобрива. (Кунин).
3367. Кажіт, мамо, татунькови, аби мні живили,
Я бим казав, тай сі бою, аби мні не били. (Угринів Дол.).
3368. Та били ня молодого, та били ня, били,
Коби ми ся до неділі плечі поговли. (Кропив. Н.).
3369. Ой бив мене дедик тричі, а ненецька двічі,
Та все того за гайдуки та за молодичці. (Ценів).
3370. Ой не ходи, стара нене, в мої бараболі:
Як злапаю, буду бити, всаджу до неволі. (Поет).
- Син.**
3371. Мене мати породила темнької ночи,
Та дала ми стап високий і чорненькі очи. (Хогінь).
3372. Ой зацвила ліщичка, зродила горіхи,
Годувала пенька сина, не мала потіхи. (Посіч).
3373. Коби не ліс, коби не ліс тай не нові гати,
Я би в отім селі не бив, би ин моя мати. (Дидьова).
3374. Пішли кози попід лози, стали жито жати,
Питає ся син матери, де би дівки взяти. (Дядьова).
3375. Тай ше мене моя мати на руках носила,
Тай вже мене до дівчини вохота зносила. (Іванівці).
3376. Змінив ми ся, моя мати, тонкий голосочок,
Та ходячи до дівчини у прикрий горбочок. (Ж. Павлі, ст. 188).
Пор. Коломийки, I, ч. 1628.
3377. Ой зийй мене, моя мати, у бобовій юспці,
Та щоби си ізподобав моїй милій дружці. (Ж. Павлі, ст. 184).
3378. Ой важив я на дівчину, важив тай наважив,
Мати сіни замикала, я вікопцьом лазив. (О. Коцап).
3379. а) Ой мамко, моя мамко, серце ми ся замкло,
Ні ключиком, ні колодков, рибочков солодков. (Нагуєвичі).
3380. б) Каже, мамко, каже, мамко, серце ми сі замкло,
Та на ключик, на колодку, за любку солодку. (Жураки, Пасічна).

3381. Подивіт ся, мамушенько, який з мене хлопець,
А я скочу, перескочу до дівчини плотець.
А я скочу, перескочу та і не забю ся,
А на свою дівчиноньку таки подивлю ся. (Біла).
3382. Мамко моя солодка, дай ми порадоцьку,
Ци любити, ци лишити тоту чорнявочку.
Даю я ти, милий свицю, таку порадицю,
Кедь ти мила, роботлива, возьми чорнявицю!
(Гол. II, ст. 434, ч. 592 і 593).
3383. Як би була не калина, тай не яворина,
Була би мнї, моя мати, вода принулила.
Була би мнї принулила, був би я сї втонив,
Вийшла мила по водицю, а я ї сї вхопив.
Вийшла мила по водицю з двома коновками,
А я ї сї шиї вхопив обома руками. (Нагуєвичі).
3384. Ой я хлопець молоденький, як голуб синевський,
Не пускай мнї, мамко, в ночи, бо я свавільненький. (Гвізд).
3385. Пила би ся горівочка, хоть би яка квасна,
Кажут любку понехати, хоть би яка красна.
Кажут любку понехати, очи заплювати,
Не ходити на вечірки, дома ночувати.
Не ходити на вечірки, тай на вечерниці,
Не любити дівчаточка, ані молодиці. (Нагуєвичі).
3386. Ой не вітси місяць сходит, вітки му сї годит,
Ой не знайи стара мати, куда ї снн ходит. (Ів.).
3387. Ой чи тебе, мій синочку, мила забавела,
Ой що твоя вечеронька на столі застила. (Коропець).
3388. Деж ти, дубе, зимував, тай не розвивав се,
Деж ти, сину, вачував тай не визував се?
Я в дубині зимував тай не розвивав се,
Я в дівчини ночував тай не роззував се. (Іваківка).
3389. Де ти, хмелю, зимував, щос не розвивав ся,
Де ти, сину, ночував, щос не роззував ся?
Ночував я, моя мамо, в зеленій ліщині,
Загадував загадочки молоді дівчині.
А я її загадав, вона відгадала,
Тамто ми ся, моя мамо, дівча сподобала. (Біла).

3390. а) Мати моя старенькая, що зо мнов гадаєш?
Чому мині молодому пари пи шукаєш?
А як тобі, мій синоньку, я пари шукати,
Як ти прийдиш до домоньку, вже має свитати. (Жур.)
3391. б) Мамко моя старенькая, що зо мнов гадаєш,
Що ти мені молодому пари не шукаєш?
На що тобі, мій синочку, ай пари шукати,
Як ти прийшов до домочку зачело свитати.
Мамко-ж моя старенькая, я твої дитина,
Не повиннас ніц казати, хочби біла днина.
Мамко моя старенькая, я твій синок рідний,
Не повиннас ніц казати, хоть би був день білий. (Гвізд)
3392. а) Чому, коню, воду не пєш, по на воду дуєш?
Ой чому ти, мій синюйку, в дома не почувєш?
Як я маю, стара мати, в дома почувати?
Прийде пічка тешиенькая, ні з ким розмовляти. (Камінка).
3393. б) Чому, коню, води не пєш, чом на воду дуєш?
Чом ти сину, Василеньку, в дома не почувєш?
А як мені, стара мати, в дома почувати,
Яка пічка невиднєнька, ні з ким розмовляти.
Ой возьми си, мій синоньку, коня вороного,
Заведи си до стаєнки, говори до нього.
Бодай тобі, моя мати, так легко конати,
Як є легко, мені мати, з конем розмавляти. (Полгоні).
Пор. Кол. ст. 79, 483.
3394. Що ти сину, каже, робиш, що по ночех ходиш?
Скаржєт ми сі молодиці, що їм шкоду робиш.
Буду я та ходити, та шкоду робити,
Було мене, моя мати, в сім літ ожєнити.
Чи я тобі, мій синочку, того боронила,
Було ти сі ожєнити, лишем тї повила.
А як мені, моя мати, дома почувати,
Прийде нічка тешиенькая, ні з ким розмовляти.
А як би я, мамунцуню, тай дома почував,
Ой то би я в Заліщиках черєвчки взував. (Рибно).
3395. Ой мамуню, мамунцуню, продайте бочулю,
Бо я черєс ту бочулю в дома не почувю. (Бірки Дом.).

3396. Ой татто я, мамцю, вдію, ой там то я вчиню,
Продам коня вороного, викуплю дівчину. (Біла).
3397. Продай, мати, сиві воли, та вкупи сипа,
Най не ходит, най не плаче, молода дівчина. (Григорів).
3398. Ой татуню, татунюку, гоніт коні на ніч,
А я піду до дівчини віддати добраніч. (Угринів Гор.).
3399. а) Ой до гаю дороженька, до гаю, до гаю,
Литит мати в'макогоном: вирни сі, бугаю.
Литит мати в'макогоном, тато в'магівнищев,
Ой де ти ідеш бугаю? Я йду за тилищев. (Кнг.).
3400. б) Ой ішов я через село, на фуяру граю,
Біжит мати в'макогоном: верни ся, бугаю! (Нагуєвичі, Вовків).
3401. в) А ішов я биз сило, на фуяру граю,
Тато ввійшов в'макогоном: де ідеш, бугаю? (Ожмля).
3402. а) А ти, тату, рубай дрова, я буду лучину,
А ти, тату, люби маму, я буду дівчину.
Тобі, тату, журити ся, снопи повозити,
Мні, тату, журити ся, де їх положити.
Тобі, тату, журити ся, сіяти, орати,
Мні, тату, журити ся, де дівчину взяти. (Нивиці).
3403. б) Тобі, тату, в'головоньці сіяти, орати,
Мені, тату, в'головоньці в'коршні погуляти¹).
Тобі, тату, в'головоньці широкая²) пивка,
Мені, тату, в'головоньці дівка³) чорнобривка.
Сіят би я, орав би я, коби моя пивка,
Щоб во мною поганяла дівка чорнобривка. (Хотінь).
Вовків: 1) Де дівчину взяти. 2) Де широка. 3) Де в. (З-ого
куплету нема). — У Пасічні зам. „тату“ стоїть всюди „дядю“.
3404. в) Тобі, тату, журити ся сіяти, орати,
Мені, тату, журити ся, де дівчину взяти.
Тобі, тату, журити ся, коби добра нива,
Мені, тату, журити ся, коби чорнобрива. (Голгочі).
Пор. Жер. Павли, ст. 173. — Кол. ст. 81, 569.
3405. г) А ти, дядю, до роботи, косити, орати,
А я, дядю, до гуляня, гуляти, співати.
А ти, дядю, до роботи, коби була пивка,
А я, дядю, до гуляня, коби чорнобривка. (Підзахарич).

3406. Ой зродила верба грушка, а тополя ябка :
За тоє мя Біг покарав, щом не слухав батька.
(Гол. IV. ст. 449, ч. 40.)
3407. Ой, ньенько, каже ньенько, болит ні серденько,
Було, сину, не рубати круте деревенько.
Було, сину, не рубати, було сі спитати :
А щож тото за деревце росте коло хати? (Волосів).

Донька.

3408. Ей матко, моя матко, виховуй ме гладко,
Від неділі до неділі, як червоне ябло. (Вільки Мав.).
3409. Ой мамуню, мамуненько, а я ваша донця,
Купіт мені парасольку від вітру, від сонця. (Охрим.).
3410. Кобим такі очка мала, як у тебе, мамко,
Я бим собі віморгала паничика з ганку. (Пасічна).
3411. Мене мати породила в stodолі на тоці,
Дала мені чорні вочи мругати на хлопці.
Мене мати породила тай коло потока,
Казала ми : рости, доню, тоненька, висока. (Врб.).
3412. Ой зварила¹⁾ мама рибу тай²⁾ не посолила,
Ой любила сама³⁾ хлопців⁴⁾ тай²⁾ мене навчила. (Михайловичі).
Волцнів: 1) Варила. 2) I. 3) Мама. 4) Хлопці.
3413. Ой варила мама рибу, а сама не їла,
Ой любила мама хлопці тай жіні веліла.
Ой варила мама рибу тай не приперчила,
Ой любила мама хлопці тай мене навчила. (Нагуєвичі).
3414. Та не знаєш, моя мати, яка в мене гадка,
Шуру-буру похід гору на червоні ябка.
(Гол. IV, ст. 462, ч. 142.)
3415. Ой гадка ми, моя мамо, ой гадка ми, гадка,
Любко кусав, мені давав червоного ябка.
А я ябка не кусала, мамі-м показала,
А мама ми так казала: абиш му віддала. (Михайловичі).
3416. Ти мя мати стережеш, но не остережеш;
Я си годі поговору, як ти спати лежеш. (Кульчиці).

3417. Чи ти мене, моя мати, купала в румнянцю,
Що я така молоденька охоча до тацю?
Чому ти мене, моя мати, ни зміла в кашусьці,
Щоби ми се закидали кучері по хусьні.
Чому ти мене, моя мати, в горосі ни зміла,
Щоби моя головонька була кучирива. (Жуків).
3418. Гуляй доцю, не бороню, тепер маш волю,
Зажене ті лиха долі, заплачеш за шпою. (Центів).
3419. Тато добрий¹⁾, тато добрий¹⁾, мама²⁾ не лихая,
Не боронит³⁾ погуляти, поким молодая.
Гуляй доцю, не бороню, та нагуляеш сі,
А як підеш за нелюба, лиш задумаш сі. (Березів).
Біла (лиш 1-ий куп.): 1) Добрі. 2) Мати. 3) Боронят.
Пор. Коломийки, I, ч. 1366. — Сал. ст. 78, ч. 18.
3420. Ой горами, долинами, пшениця ланами,
Нігде нема розкошейки, як то в свої мамі.
Як я в свої не гуляю, в чужої не буду,
По чім же я свої літа памстати буду? (Ж. Павлі, ст. 176).
3421. Ой казала мені мати, тай наказувала,
Щоб я хлопців у садочок не принажувала. (Біла).
3422. Ой пустіт мі, мамуненько, на гриби дрібненькі,
Там повели коні пасти хлопці молоденькі. (Кульчиці).
3423. Іди, донько, до церковці, бо всі дзвони дзвонет!
Не піду я, моя мамцю, бо мні ноги болет.
Іди, донько, до коршмовьки, там музика грає!
Дай ми, мамцю, чоботста, я пошкатульгаю. (Волосів).
3424. А в суботу на роботу, то най йде мамуне,
А в неділю на музику то н'й йде доцуне. (Дусанів).
Пор. Коломийки, I, ч. 1338.
3425. Постав мені, тату, хату в нової ялини,
Бо до мене хлопці ходет з малої дитини. (Пісчана).
3426. Ой засвіти, мати, свічку най перейду річку,
Ой засвіти, мати, другу най перейду стругу. (Дрогобич).
3427. Ой засвіти, мамо, свічку ней перейду річку,
Ой засвіти, мамо, обі най перейду д' тобі. (Дрогобич).
Пор. Кол. ст. 113, 1441.

3428. Ой засьвіти, мати, сьвічку, нехай ясно горит,
Ней я виджу, з ким я сиджу, бо ми серце болит. (Біла).
3429. Запали ми, мамо, сьвічку, най ся видно буде,
Най я виджу, з ким я сиджу, чи подібно буде. (Вільки Мав.).
Пор. више ч. 2657. — Кол. ст. 113, 1439.
3430. Ой вишенька, черешенька, во споду гладонька,
Не знаш ти, моя мати, що в мії за гадонька.
Ой не знає отец, мати, анї рідна зестра,
На котрі мя кучерика охотонька внесла. (Коропець).
3431. Подиви ся, моя мамцю, який цьвіт біленький,
Котрий милий чорнобривий, то той мій миленький. (Хотінь).
3432. Щоб ви знали, мамуненько, котрой мій кавалір,
Ви би дали що неділі червоні коралі. (Охрим.).
3433. Щоб ви знали, мамуненько, котрой мій миленький,
Ви би дали що неділі фартушок біленький. (Охрим.).
3434. Ой на котрім сїрак білий, шипочка дрібонька,
За тим мене, моя мати, болит головоцька.
Ой ти, доню, моя доню, якас ми миленька,
Не дай же сї на підмову, бо щес молоденька.
Не дай же сї на підмову, не дай сї зрадити,
Ой бо ще тобі подобно паньков ходити. (Ж. Павлі, ст. 179).
3435. Гиче ми сї, моя мати, ой гиче, ой гиче,
Тай все ми ся причуває, що мя милий кляче. (Вовків).
3436. Щоб ви знали, мамунцю, яка я змислива,
Завела го аж до брами тай тутки пустила. (Шибалин).
3437. Ой зроби мії, моя мамко, тонке повересло,
Аби мого миленького з вітром перенесло. (Жураки).
3438. А я того хлопце люблю, жи має краватку,
Бо він буде шанувати мою пані-матку. (Березяна).
3439. Ой то я си полюбила молодого Йвана,
Пені бми си долюбила, як би знала мама. (Мшанець, 3.).
3440. Любив мене, мамцю, Йванцьо, а я его ніт, ніт,
А він мнї на серденьку як солодкий мід, мід.
Любив мене, мамцю, Йванцьо, а го не любила,
Він до мене по словечку, а го поганьбила. (Ж. Павлі, ст. 199).

3441. Кличе мати вечеряти, вечеряйте самі,
Нема мого миленького, не буду я з вами.
(Гол. II, ст. 327, ч. 445).
3442. Не виділам миленького та як у вівторок,
А мені сі, мамко, здає¹⁾, що вже неділь сорок.
Ой не сорок, моя доцю²⁾, не сорок, не сорок,
Учера був поведілок³⁾, а нині⁴⁾ вівторок. (Журави).
Косів: 1) Здає ми си, моя мамко. 2) Мій синочку. 3) Сьогодні є
середа. 4) Вчера.
3443. Мати моя старенькая так мні ворожила,
Не вір, доню, ні єдному, не будеш тужила. (Івачів)
3444. Я гадала, моя ненько, що то люба фрашки,
Мое серце люба спила, як пшеницу пташки.
Ой пшеницу пташки спили, нічо молотити,
Мое серце люба спила, мало буду жити. (Виднів).
3445. а) Купала мі моя мати то в меді, то в вині,
Чому ви мі не скупали в червоній калині? (Вовків).
3446. б) Купалас¹⁾ мі, моя мати, три рази на днину,
А раз менес²⁾ не скупала в щасливу годину.
Купалас мі, моя мати, то в меді, то в вині,
А раз менес не скупала в щасливій годині.
Купалас¹⁾ мі, моя мати, в солодкім молоці,
Тепер ходиш³⁾, нарікаєш⁴⁾, що мя люблять хлопці. (Галич).
Черче: 1) Купала. 2) А рази мє. (Другого куплетя нема). 3) Хо-
дит. 4) Нарікає. — Журів: Сей вар. має два куплети: 1 і 3, але перш
йде 3, потім 1. 2) Чомус мене.
3447. Було мене, моя мати, що день не купати,
То була бис не виділа хлопців коло хати.
Було мене ізкупати в гіркім полночку,
Була бис мі віддавала в зеленім віночку.
Було мене, моя мати, малов віддавати,
Покі я сі не навчила на хлопців вругати. (Невід).
3448. Та віду я тай на город, на городі сливка,
Мене, ненько, хлопці любі, бо я чорнобривка. (Орелець).
3449. Та віду я на город, на городі грушка,
Мене, ненько, хлопці любі, бо я щебетушка. (Орелець).
3450. Ой виїду я на ворота у білій сорочці,
Не я тото, мамко, винна, ото винні хлопці.
(Гол. II, ст. 421, ч. 527).

3451. Стара нени, стара нени, ни свари па мени,
Ні на того парубочка, що ходит до мени.
Як ти будеш, стара нени, на мени сварити,
Пирягани файний хлопиц до мени ходити. (Сгр.).
3452. Стара¹⁾ нене, стара¹⁾ нене, не свари па мене,
Насвари си²⁾ на синоцька³⁾, най не йде⁴⁾ до мене. (Голгочі).
Загвізде: 1) Каже. 2) Та посвари. 3) Синочка. — Волцнів:
2) Посвари си. 3) Синочка. 4) Як іде.
3453. Ой кувала зазуленька, а тепер не кує,
Чогось мене моя мати тепер не жалув.
Тоді я ті, моя доню, буду жалувати,
Ой як буде зазуленька в осени кувати.
Ой мамуню, мамуненько, я ще не чувала,
Щоби сива зазуленька в осени кувала. (Вовків).
Пор. Сал. ст. 61, ч. 13—14.
3454. Ой кувала зазуленька, кувала, кувала,
Дякую ти, мамуненько, щос ня годувала. (Хотінь).
3455. Ой кувала зазуленька, кувала, кувала,
Шкода, мати, того хліба, шос мє годувала. (Явче).
3456. Шкода мати того хліба, тай тої капусти,
Було мені не давати маленьков розпусти. (Черче).
3457. Мамцю моя старенькая, маш доньок сїм, сїм,
Не пуцай їх на вечірки, буде доля всім, всім.
Мамцю моя старенькая, маш доньок пять, пять,
Не пуцай їх на вечірки, нехай в дома спять, спять. (Боберка).
3458. Мати моя старенькая, мати моя, мати,
Було мене не родити, тай не годувати. (Губичі, Михайловичі).
3459. Було-ж мене, моя мати, малою втоптити,
Завязавши чорні очі у воду пустити.
(Гол. II, ст. 271, ч. 134).
3460. Волїлас ми, моя мати, в купели втоптити,
Нїж я маю молоденька на людий робити. (Губичі).
3461. Мати моя старейкая, бити би тя, бити,
Чомус мене не навчила малейков робити?
Ой я тебе не учила, бож ты шанувала,
Рости, дівко, великая, научиш ся сама!
(Гол. IV, ст. 490, ч. 22).
Пор. Врabelь, ст. 214, ч. 606.

3462. а) Сонце гріє, вітер віє, береза біліє,
Мати¹⁾ хату замітає, бо донька ни вміє. (Явче).
Підмихайлівці: 1) Мама.
3463. б) Там на горі на високій білий когут піє,
Мати хату замітає, бо дочка не вміє. (Волцнів).
3464. Ой у лісі на смиреці сорока скрегоче,
Мати хату замітає, бо донька ни хоче. (Чорні Ослави).
3465. Мати хату замітає, доньці сі не хоче,
А старости на порові, она сі регоче. (Волцнів).
3466. Ой у лузі на галузі сорока скрегоче,
Чого мамка миски мие? Бо донька не хоче. (Жураки).

2. Р і д н я.

Рід.

3467. Ой кувала зазуленька, та на заріночку,
Та ввійшов сі рід із родом, тай не горівочку. (Чорні Ослави).
3468. Ой зацвила калинонька від верха до споду
Придала ся красна любка до нашого роду. (Хотінь).
3469. Ой скоч, перескоч, вирви собі бобу,
Та як хочеш мене ваяти, проси мого роду. (Вовнів).
3470. А там в нові стаїноїці кобила гірзала,
Іще ми сі ни любили, юж родина знала. (Ожомля).
3471. Пили люди горівочку, білі гуси воду,
Плиніт, плиніт білі гуси, аж до мого роду.
Ой ще гуси не доплили, вже родина знала,
Вже ся мною молодою родина цурала. (Нагуєвичі).
3472. Та що мені за хосен, що родину маю,
Я в родини по три роки в хаті не буваю. (Ясениця).
3473. Ой дай мене, моя мамко, за малого хлопці,
Щоби мое личко цвило, як ружі в городці.
Цвите ружі у городі, цвите за городом,
Не уганей, моя мамко, за великим родом.
Але вганей, моя мамко, аби не п'яниці,
Аби мені сором не був, що я одиниці. (Волосів).

Бабуня.

3474. Ой я прийшов до бабуні, а бабуне спали,
Я бабуню за чипчину, а бабуне встали. (Іванівці).

Тета.

3475. Ой не маю більше роду, лише одну тету,
А вна мені постелила діраву верету. (Жураки).

Вуйки.

3476. Ой не кури, вуйку, люльку у малі¹⁾ хатині²⁾,
Не викуруй³⁾ чорні очка молоді дівчині. (Войнилів).
Григорів і Задарів: 1) Нові. 2) Хатчині. 3) Бо викуруш.
Пор. Зал. ст. 199. — Гол. II, ст. 292, ч. 253.

3477. а) А наш вуйко курив люльку в зелені ліщині,
Тай прикурив карі вочи молоді дівчині. (Раковець).

3478. б) А ти, вуйку, куриш люльку в зеленій ліщині,
Викуривис чорні вочи молодій дівчині.
А ти, вуйку, куриш люльку, а я вже ни буду,
Вибила ми вуйна зуби, я ї ни забуду. (Постолівка).
Пор. Гол. IV, ст. 539, ч. 6.

3479. А наш вуйко курив люльку в пристиглі пшеници,
Тай прикурив чорні вочи старі молодици. (Березина).

3480. Ей ти вуйку не бий вуйни, бо не маєш за що,
Наша вуйна господиня, ти вуйку ледащо. (О. Коцан).

3481. Не маю я родиньки, лиш одного вуйка,
І той вийшов на улицю, забила го кулька. (Ясениця).

Брати.

3482. Ой ідного брата маю, на того дуфаю,
А як іду вулицею, плотами хитаю. (Жураки).

3483. Оба браті, вба еднак в купці сі родили,
Тай попід гай дзелененький до любки ходили. (Волосів).

3484. Ой братуню, братунику, не бий мою сьостру,
Бо на тебе, братунику, топорятко гостру. (Кропивник Н.).

3485. Ой брат мий вмер в зелененькім гаю,
Сестра ми сі утопила в глибокім Дунаю. (Камінка С.).

3486. Ой друтова дороженька, друтова, друтова,
Перше була компанія, а тепер братова. (Іванівка).

3487. Не жаль мені на братову, но ми жаль на брата,
На що-ж я ся наробила, деж моя заплата? (Кульчиці).

Сестри.

3488. Ой не зель сі подивити, очками повести,
Як надійдуть дорогою миленького сестри. (Михайловичі).
3489. Сестро моя рідненькая, сестро моя, сестро,
А ти несла коновки, а я коромешло. (Біла).

Свати.

3490. А я люблю свого свата таї сватові діти,
Я поставлю свого свата за столом сидіти. (Волцаїв).
3491. Ей, каже, сватку, сватку, постав же ми хатку,
І садочок в виноградом і цибулі грядку.
А я свого свата люблю і сватові діти,
А я в свого свата люблю за столом сидіти. (Буцаїв).
3492. Ой чия то в краю хата, чи не мого свата?
Кукурудза не сапана, пшениця не жата. (Хотінь).
3493. Ой у свата нова хата, та нова підлога,
До свата сі люди сходет, як до пана Бога. (Жураки).
Пор. Гол. IV, ст. 447, ч. 29.

Теща.

3494. Ой тещо, моя тещо, подаруй ми де що,
Ой дай же ми сира груду, то ти зетьом буду. (Нагуєвичі).
3495. Теще моя, теще!
Так ні твоя донька любить, аж в долоні плеще.
А бодай-іс, моя теще, а зпровікувала,
Що ти мені до вподоби доньку згодувала. (Волосів).
3496. Сказав бим ти мамо, мамо, сказав бим ти нене,
Кобис дала свою дочку в осени за мене!
(Гол. II, ст. 288, ч. 230).
3497. Летит качур, летит качур, крилоньками плеще,
На добраніч, серце, на ніч наричені тещи. (Зал. ст. 182).
3498. Ой утвори, теще, двері, най водп напю сі,
Чи хорошу дочку маєш, нехай подивлю сі. (Губичі).

Свекроха.

3499. Ой піду я городами таї городоньками,
Ой куплю я горівоньки свого люпка мамі.
Ой пий, мати, горівоньку таї знаєш за кого,
Придало сі твого сина личенько до мого. (Явче).
3500. Ой у моїм городочку викопана яма,
Ніхто ми ся не сподобав, лиш любкова мама. (Хотінь).

3501. Чому пчоли не йдуть в поле, чому не роєт ся?
 Чому дівки не йдуть за муж? Свекрухи боєт ся.
 А всі пчоли полетіли, іно їдна здохла,
 Не бійте сі, дівчичонька, бо свекруха добра. (Вовків).
3502. Чому пчоли не йдуть в поле, чому не роєт ся?
 Чому дівки не гуляють? Свекрохи боєт ся.
 Ой свекрохи так як льохи, не хочут робити,
 Тільки ідуть до сусіди невістку гудити. (Кульчиці).
3503. Ой дай мене, моя мати до нової хати,
 Там зовиця, як сестриця, свекроха як мати. (Котузів).
3504. Ой посію нецки гречки, решето гороху,
 Ой щоби то натрафити на добру свекроху.
 Ой щось ми сі погикує, хтось ні споминає,
 Ой десь моя свекрушенька невістки не має. (Вовків).
3505. а) Ой жиби я, Боже, знала, котра моя свекра,
 Я би взяла на тачки, завезла до пекла. (Кульчиці).
3506. б) А щоби я була знала, де є моя свекра,
 Була бим ї затагнула за ноги до пекла. (Бишки).
 Пор. Кол., 238, 2285.
3507. А щоби я була знала, де моя свекроха,
 Була бим ї помагала робити потроха. (Бишки).
3508. А в свекрохи їсти трохи, робити до волі,
 Не тре мені молоденькій гіршої неволі. (Бишки).
3509. В мої мати всюди гори, гуляти до волі,
 А в свекрохи всюди рівно, гуляти не вільно. (Бишки).
3510. Ой кувала зазуленька в пошовій загаті,
 Як я буду привикати в свекрушиній хаті? (Красне).
3511. Шумит мені, як у млині¹⁾, в мої головоньці,
 Як я буду вгаджувати чужі матіноньці? (О Коцан).
 Вовків: 1) Ой шумит, тай гудит.
3512. Ой шумит тай гудит, як коза на спусті,
 Як я буду привикала на чужі капусті? (Вовків).
3513. Ой кувала зазуленька на хаті на латі,
 Нерав би сі наплакати в свекрушиній хаті. (Жураки).
 Пор. Гол. II, ст. 616, ч. 2.

3514. Поки була коло тата, том була чубата,
А як пішла до свекрухи, в'їли чубок мухи. (Старі Богородч.)
3515. Посію я гарнец проса, а гарнец гороху,
Дай ми, Боже, натрафити на добру свекроху.
Бо в свекрохи хліба трохи, роботи до волі,
Не треба ми, мамуненько, гіршої неволі. (Дусанів).
3516. Закувала завуленька на хаті на латі,
Треба мені привикати в свекрушиній хаті.
Закувала завуленька в городі на бобі,
Будемо сі розходити, мамунейко, обі. (Желдець).
3517. Ой на горі на високій вигоріли дуби,
Піди, мамо, до свекрухи, чи ми добре буде.
Бо в свекрухи пізно лечи, а рано би встати,
Та найменшій дитиньці догани не дати. (Ямниця).
3518. а) Як я була при мамунці, при мої рідненькі,
Були в мене кучерики, як горох дрібненькі.
Як я пішла на свекруху, на лихіі руки,
Звили ся мні кучерики, як бобові струки.
Ой возьму я гребінчика кучері чесати,
А свекруха за коцюбу, вигнала мня з хати.
Якне мала, невістонько, кучері чесати,
Було мої дитиньці сьвіта не вязати. (Ровношниця).
3519. б) Як я була в свої мами, в свої мамуненьки,
Чесала я кучерита, як мачок дрібненькі.
Як я пішла до свекрухи, в свекрушині руки,
Повили сі кучерита, як на бобі струки.
А я взяла гребінце, хтіла розчесати,
А свекруха за коцюбу, тай вигнала с хати.
Колис хтіла, невістонько, кучері чесати,
Було мої дитиньці сьвіта не везати. (Вовків).
3520. а) Ой на горі вiorано, пшениці не буде,
У чужої матіоньки роскоші не буде.
Своя мати кладе спати, постіль постелила,
А свекруха нарікає: щес не заробила.
Своя мати я в полудень, тай ще прикриває,
А в свекрухи спати трохи, тай ще нарікає. (Березів, Перерісь).
Пор. Сал. ст. 55, ч. 199—200.

3521. б) Ой на горі росте сосна, пшениці ни буде,
У чужої матіноньки роскошу ни буде.
Ой тихими долинами пшениці ланами,
Нема нігде роскошеньку, тільки в свої мамі.
Своя мати постелила, спати положила,
А в свекрухи спання трохи, тай щем і ни мила.
В свої мамі до полудня, тай ще прикриває,
А в свекрухи спання трохи, тай ще проклінає. (Кобачи).
3522. Як я була в свої мамі, то я була біла,
Бо я в свої мамуненьки сметаноньку їла.
Як я пішла до свекрухи, зробила ся чорна,
Того мні наробили свекрушині жорна.
Ой то мні наробили свекрушині жорна,
Товчи, мели цілий день, а в вечір голодна. (Нивиці).
3523. а) А я в свої мамуненьки гуляла, гуляла,
Червона калинонька в воротях стояла.
Ой як мене молоденьку до свекрухи взяли,
То червону калиноньку в воротях зломви.
Ой не ломіт калиноньки, іно ломіт вербу,
Ой як буде лиха долі, я сі назад верну. (Вовків).
3524. б) Як я була при мамуні, гуляла, буяла,
То червона калинонька в воротях стояла.
А як мене молоденьку від мамуні взяли,
То червону калиноньку в воротях зітали.
Як я була при мамуні, бринів голосочок,
Як в косяболі на пристолі голосний дзвіночок. (Дусанів).
3525. Ой у поли плужок оре, Михайло, Михайло,
Кажут мені їсти нести, убралам сі файно.
Ой у поли плужок оре, Іванко, Іванко,
Кажут мені їсти нести: несіт ко ви, мамко.
Зрештов я сі запитала: де мій любко оре?
Она мені відповіла: най ті колька сколе.
А я була молоденька, зналам, що повісти:
Та най тоту колька коле, що варила їсти. (Волосів).
Пор. Коломийки, I, ч. 839—841. — Мат. V, ст. 142, ч. 203. —
Врабель, ст. 6, ч. 1.
3526. Добре було калиноньці тай при долиноньці,
Добре було дівчиноньці тай при матіноньці.
Калинонька одцвітає, цвіток одпадає,
Йде дівчина від матінки, гаразд і минає. (Жер. Павлі, ст. 166).

3527. Поки я була у мамки, я цвила як рузя,
А як пішла від мамочки, я більши недужа.
Поки я була у мамки, цвила як калина,
А як пішла від мамочки, усхла як билина.
Поки я була у мамки, чоботетка троп, троп,
А як пішла від мамочки, застітками льоп, льоп. (Криворівня).
Пор. Гол. II, ст. 267, ч. 117.
3528. Як я була у ненецьки, мала голос як дзвін,
Та як пішла від ненецьки, дес си голос подїв.
Як я була в свої веньки, цвила як калинка,
Як я пішла від ненецьки, вісла як билинка. (Орелець).
3529. Як я була у матінки, цвилам як калина,
Як я пішла від матінки, не ня й половина. (Боберка).
3530. а) Ой сивая зазуленька, сивая, сивая,
Пожелуй ні хоць раз на рік, матінко чужая.
Як же я ті, мій синоньку, маю жалувати?
Ти не моя дїтинонька, я не твоя мати. (Нагуєвичі).
3531. б) Ой сивая зазуленька, сивая, сивая,
Пожалуй мя, матіночко, хоть разок, чужая.
Як я тебе, мій сивочку, жалувати мала,
Ти не моя дїтиночка, я не твоя мама. (Нагуєвичі).
3532. Поки була коло мамки, том знала сьпіванки,
Як я пішла до чужої, зазнала цеволі.
Тільком сіла у чужої сьпіванки сьпівати,
Як ем сіла на ліжечку дитя колисати. (Коростів).

Невістка.

3533. Ой не зьяль сі подивити, очками глянути,
Де гадаю тай де мислю за невістку бути. (Михайловичі).
3534. Ой у моїм городочку вросли огірки,
Я там буду за невістку, де жовті одвірки. (Михайловичі).
3535. Попід гору високою сїє нан канарок,
Я там буду за невістку, де в хаті дзигарок.
Ой тамже я, моя мамко, швиденько привикну,
Бо я седу під куделю, на дзигарок глишчу. (Гвізд)
3536. Кажут люди, щом гонорна, я такій гонорна,
Я там буду за невістку, де корова чорна.
Кажут люде, що я біла, та такої ем біла,
Я там буду за невістку, де корова сіра. (Гвізд)

3537. Я капусту ни садила, я капусту їла,
Я там буду за невістку, де корова біла. (Іванівці).
3538. Ой рогата коровці, рогата, рогата,
Я там буду за невістку, де с кошином хата. (Вовків).
3539. Ой кувала зазуленька у хаті на латі,
Там я буду за невістку, та де в три хаті. (Іванівці).
3540. Мальовані воротенька, мальована брама,
Пішла би я за невістку, коби добра мама. (Гвізд).
3541. Відси гора, відси друга, в сиринні ліска,
Ніхто ни знав і ни буди, чия я невістка. (Іванівці).
3542. Звідси гора, звідси гора, в середині дейрас,
Колись буду невісткою, але ще не зараз.
Колись буду невісткою, колись буду ваша,
Як закіпит на порові ячмінная каша.
Як закіпит, як закіпит, ой як заклеочи,
Ой чи буду, ой чи ні, як ся випі схожи. (Нивці).
3543. Полюбила матусенька невістоньку кральку
Звалила ю по плечох зломанов ватральков. (Кривка).
3544. На тім боці при потоці ватерка лелії,
Але наша невісточка робити не вмії.
На тім боці при потоці водиці блищит сї,
Чей же наша невісточка робити навчат сї. (Пістень).
3545. Ой нікому так не гаразд, як нашій невістці,
А брат оре в чистім поли, невістка не в місті.
А брат оре в чистім поли, на волики соб! соб!
А невістка іде з міста та в підківки цор, цор. (Пістень).
3546. Вставай, вставай, невістонько, бо вже-с сї виспала,
Жени тії воли пасти, що ти мати дала.
А ти знала, стара мати, щом волів не мала,
Ой на що ти свого сина за мнов посилала? (Вовків).

Нанашка.

3547. Чи чулиш, добрі люди, таку придибанку,
Що похресник на вулиці витайи нанашку. (Скобичівка).
3548. Через мак в пастернак далеко ходити,
Полиш, полиш, похреснику, нанашку любити. (Волосянка).

Ріжні кривні.

3549. Браті сіют, браті сіют, а сестри волочут,
А татуньо січку ріжут, бо сі парубочут. (Вовків).
3550. Всюди сухо, всюди сухо, на хаті болото,
Вступю ти си, мати, с хати, буде ти широко.
Всюди сухо, всюди сухо, на хаті кирине,
Вступю ти си, братовици, будеш господинє. (Постолівка).
3551. Та дедику, лебедику, та дедику пане,
До кого-ж я в гості прийду, та як вас не стане?
Та прийду я до братчика, братчик мені рад, рад,
Невістка се скрива дивит, верну-ж я се назад.
Як будете, мої діти, добрий розум мати,
То мете ся поводити, як отец і мати. (Кобани, І.).
3552. Ой прийшла я та до брата, а брат мині рад, рад,
А невістка чужа кістка, а я відти назад. (Ясенів Гор.).
3553. Мовте, стрику, татуньови, жеби ня женили,
Я би мовив, та ся бою, жеби ня не били. (З Мшанець)-
3554. Ей дуйна, моя дуйна, побила мі вуйна,
Тай побила мене стрина, вся моя родина. (Ожомля).
3555. А я того любка люблю, що лиш має тата,
Та ще має дві сестриці і одного брата. (Хотінь).
3556. Ой засьвіти, місяченьку, зза хати, зза хати,
Я ни піду за миленьким двері запирати.
Тай ни віду запирати, з тобов говорити,
Бо є в мене старша сестра, буде мії сварити.
Сестра сварит, сестра сварит, а пенечка клене,
А дедичок соколокоч: слухай, сику, мене! (Орелець).

3. О д и н а к и.

3557. А я в свої мамунцуні¹⁾ єден єдиначок,
Або з мене буде хлопець²⁾, або гайдамашок. (Нагуєвичі).
Кульчиці: 1) Мамуненьки. 2) Іазда.
3558. Ой ти єден, тай я єден, оба єдинаки,
Ти хороший, я без гроший, обасмо однакі. (Тустань).
3559. Віддай, мати, єдиницю, тай за єдинака,
Щоби люде не казали, що она ніяка. (Невід.).

3560. Оженив ся єдпнак, тай взяв єдиначку,
Не мав він що тай робити, продавав табачку. (Кульчиці).
3561. Ой по горі, по долині, засіяно маком,
Тамто мене серце болит за тим єдинаком. (Біла).
3562. Ой у Львові доріженька засіяна маком,
Серце ми ся розпадає за тим єдинаком. (Волциїв).
3563. В мого любка нема сестри, бо він єдиначок,
В него личко процвітає як червоний мачок. (Грабовець).
3564. Ой я тебе, єдинаку, три роки любила,
А я твої, єдинаку, горівки не пила. (Нагуевичі, Печеніжин).
3565. Ой мій милий єдиначок та зацвив як мачок,
А я єго пила дружя, зацвила як ружя. (Видинів).
3566. Ой на ставу, на ставочку, там виплила качка,
Шукайте ми єдинака, бо я єдиначка. (Черче).
3567. а) А я в свої матіноньки єдна, єдна,
Як у саді ябліночка вишня, вишня. (Дрогобич).
3568. б) Та я в свої мамуненьки їдна, їдна,
Як у саду ябліночка вишня, вишня.
Та я¹⁾ в свої²⁾ мамуненьки³⁾ їдна їдиниці⁴⁾,
Я по воду не ходила, бо в саду⁵⁾ кирниці⁶⁾.
Я по воду не ходила, і дров⁷⁾ ни рубала,
То я в⁸⁾ свої мамуненьки³⁾ гаразду⁹⁾ зазнала¹⁰⁾. (Пасічна).
Волосів: 1) А я. 3) Матіноньки. 4) Одна одиниці. 7) Дрова. —
Іванівка: 1) А я. 4) Сама єдинице. 6) Кирнице. Далі йде отсей
куплет:
- А я в свої мамуненьки сама єдна була,
Я по воду не ходила, бо наймичка була.
- Кульчиці: Перший куплет такий, як далі ч. 3575. Другий
куплет звучить:
- Ой я в свої мамуненьки єдна, єдна,
Я по воду не ходила, бо була другая.
- Далі: 7) Дрова. 9) Розкошу. 10) Півнала. — Гвізд: 1) А я.
2) Собі в. 3) Матіноньки. 7) Дрова. 8) Коло. В жаднім варіанті
нема 1-ого куп.
- Пор. Мат. V, ст. 134, ч. 153 і 145, ч. 224.
3569. в) Я у свої мамунцуні єдна єдинице,
Я по воду ни ходила, бо в саді кирнице.
Я по воду ни ходила, тай дров ни рубала;
По чім я сі, мій миленький, тобі сподобала? (Іванівці).

3570. г) А я в свої мамуненьки коровицю пасла,
Тай сиділа в холодочку, абим була красна.
А я в свої мамуненьки була єдинице,
Я по воду не ходила, бо була кернице.
А я в свої мамуненьки сама єдна була,
Я по воду не ходила, в саду вода була. (Денисів).
3571. д) Я у свої матусеньки нічо не робила,
З маленькими коновками по воду ходила.
А в чужої воду ношу двома коновками,
Она іще повідає: пльонтаєш ногами. (Рудно).
3572. є) Погадай си, дівчиновько, в свої головоцьці.
Як то треба догодити чужі матіноньці.
У чужої матіноньки з двома коновками,
Вона мині повідає: ни рушиш ногами?
Я у своєї матіноньки дома єдна була,
Я по воду ни ходила, в саду вода була. (Камінка С.).
3573. ж) А була я в свої мамки одна єдиниця,
Я по воду ни ходила, бо в саду кирниця.
Я по воду ни ходила, дриець ни рубала,
Та тільки я в свої мамки гаразду завпала.
А прийшла я до свекрухи, ни спостигла сїсти,
А свекруха ісказала в поле нести їсти.
А я си і запитала: де то ваше поле?
А вона мині відповіла: най те колька вколе.
А я була молоденька, внала відповісти:
Та най того колька вколе, шо паварив їсти. (Підзахарич).
Пор. висше. ч. 3525.
3574. в) Я у свої мамуненьки єдна єдиниця,
Я по воду не ходила, бо в садї керниця.
Я по воду не ходила, хіба зі збанетком,
Она мені вповідала: помалу, дитєтко. (Волциїв).
3575. А я в свої мамуненьки¹⁾ іно єдна²⁾ була,
Косу свою³⁾ розчесала, всю роботу збула. (Пристань, Хотїнь).
Іванівці: 1) Мамунцуні. 2) Єдна дочка. 3) Русу. — Волосів:
1) Матіноньки. 2) Єдна лише. 3) Русу косу.
3576. А я в свої мамунцуні єдна єдиниця,
Або в мене буде дівка, або молодиця. (Нагуєвичі).

3577. А на моїм городеньку копапа керниця,
А мій милий не єдинак, я не єдиниця. (Таурів).
3578. а) Цвите віде-у городі, цвите за городом,
Ни впадай сі, мій таточку, за великим родом.
Лиш впадай сі, мій таточку, щоби ни паниці,
Щоби мині ни жель було, що я єдиниці. (Чорні Ослав).
3579. б) Цвите ружа у горідци, цвите за городом,
Не вганей-ко, моя мамко, за великим родом.
Але вганей, моя мамко, щоби ни пениця,
Щоби мині ни був сором, шо я єдиниця. (Підзахарич).
3580. А у лісі під явором копают керницю,
Віддай, віддай, мамуненько, свою єдиницю.
А ще в тії керниченьці вода прибуває,
Най си моя єдиниці трохи погуляє. (Батятичі).
Пор. Сал. ст. 43, ч. 126.
3581. Штири воли як соколи рогами се чешут,
Віддай, мати, єдиницю, най люди не брешут. (Голгочі).
3582. Ой не бери, пане брате, тогу єдиначку,
Бо їй будеш наймати серед літа прачку.
Ой най я ї, пане брате, прачку наймаю,
А як виїду межи люде, красну жінку маю. (Нагуєвичі).
3583. Ни бири ко, легінику, дівку єдиницу,
Бо мут тобі зазирати котюги в полицу.
А бири ко, легінику, де три та чотири,
Щоби твою головоньку ни точили гниди. (Ясенів Гор.).
3584. а) Там на горі воли в ярмі, а копки в сідлі,
Ой не бери єдиначки, хоть би була в сріблі.
Мати свою єдиначку як на вогонь дує,
Вона свою єдиначку за криле готує. (Підберівці).
Пор. Сал. ст. 18, ч. 105.
3585. б) Ой на горі воли в ярмі, а коники в сідлі,
Не бери ту єдиницу, хоть най буде в сріблі.
Бо на тогу єдиницу як на воду дуют,
Они тогу єдиницу для пана годуют.
Та ни дали ї за пана, дали за мужика,
Та щос з тої єдиниці пустоха велика. (Кобани).
Пор. Кол. ст. 80, 531.

3586. Бодай же ті Христос побив й с твоєв одианицв,
 Шож ти мені запиравш ворота драницев.
 А як схочу, перескочу ялову драницю,
 А як схочу, розволочу богацку й даницю.
 А як схочу, перескочу, ані докпну сі,
 А на тоту одианицю аві поливлю сі.
 А на тоту одианицю як на воду дуют,
 Але-ж тоту одианицю за пана ріхтуют.
 А за пана ріхтували, за Цигана дали,
 Штари води повбіцели, сліне коті дали. (Пістинь).
3587. Запри собі воротонька, заложн віячку,
 Та най тобі мать мордує с таков єдначков. (Грг).

4 Сироти.

3588. А Господи милосерпий, вплиуй ся над нами,
 Над бідними сиротами, що не мають мамн. (Тустань).
3589. А із тої полонини студена змочка,
 А хто-ж мене пожалує, умерла мамочка!
 (Гол. II, ст. 619, ч. 19).
3590. Журила ся мати мною, як риба водою,
 Тепер мати в сирім гробі, а я сиротою. (Біла, Тухля, Григор, Тисьм.).
 Іванівка: 1) Темнім.
3591. А я хожу понад беріг, теженько вдихаю,
 Бідна-ж моя головочко, шо долі ни маю.
 Журила си мати мною, ек риба водою.
 Але мати уже в гробі, а я сиротою.
 А нікому так ни гірко, ек тоті сироті,
 Силу свою виробила на чужі работі. (Підвахарич).
3592. Як то тяжко камениви без воду плпнути,
 Як то тяжко сиротині без матінки бутн. (Іванівка).
3593. Люцкі діти мают щастя, а я сирітойка,
 Люцкі діти мают матір, моя у Богойка. (Боберка).
 Пор. Сам. ст. 60, ч. 5.
3594. Ой я всучу сьвічку в воску та пушу до Бога,
 Чей би моїй мамунейці шаслива дорога.
 Ой я всучу сьвічку в воску, та буду держати,
 Чей би моїй мамунейці легойко лежати. (Боберка).

3595. Які тогі цвіти красні, котрі зацвітают,
 Які тогі діти щасні, котрі матір мают.
 Людські діти як дітоньки, а я сиротонька,
 Людські діти матір мают, моя у Боговька.
 Гей умерла моя мати, бідонькож, бідонько,
 Вже не скаже, не промовит: що чиниш, дівонько?
 Та як я си спогадаю мамусеньку свою,
 Мене такі жалі возмут, що я ледво стою.
 Нема цвітку на всім сьвітку, як на тій калині,
 Ніхто не є такий милий, як мати дитині.
 Ай бо в нашій полонині житенько зростає,
 Ай бо моя матусенька Богонька витає. (Камінка).
 Пор. Сал. ст. 60, ч. 5—7.
3596. Ой я піду до церковці, стану на порозі,
 Усі мамки у церковці, лиш моя в дорозі.
 А не в тії дорожечці, щоби сі вернути,
 Але в тії дорожечці, деби більше бути. (Гвізд).
3597. Дунаю не перебити, ні перебродити,
 Не буду ті, моя мати, во віки видіти. (Михайловачі).
3598. Ой я піду до церковці, Богу ся помолю,
 Прийми, Боже, до царства мамунейку мою.
 Ой я піду до церковці тай вітхну до Бога,
 Щоби в небі царствувала мамунейка моя. (Боберка).
3599. Та не видко Городенки, лиш самі оденки,
 Та шьо тоти діти робє, шьо не мают ньєнки?
 Они піаненько лігают, а раненько встают,
 Словочьками си вишвают, шьо ньєнки не мают. (Кобаки, І.).
3600. Ой у моїм городочку росте лелїйочка,
 Що ми з того, щом молода, колиш сироточка. (Пасічна).
 Пор. Сал. ст. 59, ч. 2.
3601. Ой зацвила черешенька на чотири грапки,
 Заплакала дівчинонька, що не має мамки.
 Не плач, не плач, дівчинонько, але повтирай сі,
 Онде ідут старостоньки, до шлюбу збирай сі. (Жураки).
3602. Ой піду я на цвинтарик тай на цвинтарочок,
 А на моїй мамуненці росте муравочок.
 Ой возьму я лопаточку тай муравку здойму,
 А я свою мамуненьку за руки підойму.

Ой устаньте, мамуненько, уже час вставати,
 Лишилисте ні маленьку, вже час віддавати.
 Ой устаньте, мамуненько, уже час холити,
 Лишили сте ні маленьку, час благословити. (Пасічна).

3603. Ой посію пшениченьку на чотири гранки,
 Нікому си поскаржити, бо не маю мамки.
 Тож мене си молоденьку бідонька наїла,
 А вже мою рідну мамку муравка присіла.
 Ой возьму я лопаточку, тей муравку згорну,
 Чей я свою рідну мамку за ручьку підойму.
 А вставайте, рідна мамко, час вам уставати,
 Лишилисте дрібні діти, час нас вінувати.
 Не встану я, рідна донько, не встану, не встану,
 Бо вже мене лиха доля закопала в яму.
 Ой вставайте, рідна мамко, буде вже лежати,
 Лишилисте дрібні діти, нікому дружити. (Степева).
3604. Заричила коровиці, заскрипіла верба,
 Ой плакала дівчинонька, як і мама вмерла.
 Не плач, не плач, дівчинонько, не впускай сі в тугу,
 Тато буде женити сі тай. приведе другу. (Вовків).
3605. Ой піду я попід гай, наломлю си маю,
 Люцкі діти мами мают, я бідна ни маю.
 Вясіле се зачинає, там пют і гуляют,
 А за мою мамуненьку ніхто не згадає.
 Ой мамуню, мамуненько, погадайти собі,
 В ваші хаті пют, гуляют, ви лежите в гробі. (Постолівка).
3606. Плине рибка, плине рибка по воді, по воді,
 Та приплини, рідна мамко, ід мнї сироті.
 Я би рада, мій синочку, д тобі приплинути,
 Сира земля, тежкий камінь, не мож го двигнути.
 У суботу поховали, в неділю дзвонили,
 А вже мої рідні мамці рученьки погнили.
 Тей коби я мамку мала, тобим не думала,
 Через тиждень не робила, в неділю гуляла.
 Тей щьо мені тей по тому, щьо я неня маю,
 Через тиждень тежко робю, в неділю гуляю.
 Ей коби я мамку мала, мамочку рідненьку,
 Ой тоби я не збивала росу студененьку. (Степева).

3607. Сирота я, мамуненько, сирота, сирота,
Ніди сонце не пригрів на мої ворота.
Сиротам ся уродила, сироті вмирати,
Бо ня в таку годиноньку породила мати. (Тустань).
3608. Ой зазуде зазуленько, ти сива, ти сива,
А ти една, а я друга в сьвіті нещаслива.
А ти тому нещаслива, що летиш дугами,
А я тому нещаслива, що не маю мамі.
А ти тому нещаслива, що летиш до броду,
А я тому нещаслива, що не маю роду. (Біла).
3609. Ой згоріла стирта сїна на білім пісочку,
Тата нема, мамі нема, бідна головочко!
(Гол. II, ст. 255, ч. 43).
3610. Ой виїду я на гороньку, горонько, горонько,
Ані тата, ані мамі, бідна головонько. (Григорів, Хотінь).
3611. Ой ходила понад ріки тай збирала ліки;
Ані тата, ані¹) мати, сирота на віки. (Гляди).
Гиновичі: 1) Хто ни має тата.
3612. Ой січена калинонька на ліки, на ліки,
Ані тата, ані мамі, сирота на віки. (Нивиці).
3613. Тече вода з під города, тече вода з ріки,
Хто не має тата й мати, сирота на віки. (Вулька Гамулець).
3614. Ой впав сніжок на обліжок, до річки, до річки,
Подивіт сі, добрі люде, я сирота вічна. (Мавковичі).
3615. Жиб ся тії сиротоньці змля роступила,
Тоб ся тая сиротонька на сьвіт ни дивила. (Нивиці).
3616. В переході води нема, бо випили воли;
Для сироти правди нема на сьвіті ніколи.
Пізно легла, рано встає, кутає, хлипає,
До полудня без обїду їсти виглядає.
Отворіт си, райські двері, най сирота звійде,
Там три слові заговорит, назад собі піде.
Отворіт си, райські двері, отвори си раю,
Най сирота умяраю, бо правди не знаю. (Підзахарич).
3617. Ой коби я тата мала, тай мамку рїдпую,
Ой то би я не збивала росу студеную. (Березів).

3618. Ой вийду я рано в поли, говорю в росю,
Тай в нев разом нарікаю на нещасну долю.
Ой вийду я на гороньку тай си задумаю,
Зостала си сиротою, нікого не маю. (Устє н. Черемош).
Пор. Сал. ст. 59, ч. 1.
3619. А я бідна сиротонька з сирітного дому,
Ни дайти ми доганоїки, я ни дам нікому. (Жур.).
3620. Лишилас мя, мамцю моя, лишила, лишила,
Ой коби ся сиротоїці земля розступила.
Би ся земля розступила, бим під ню пропала,
То я бідна сирітойка на бідум вістала.
Ой не маю свого вітця, не маю матери,
Та хтож мене сирітойку із людьом приверне? (Боберка).
3621. Ой я вийду, тай си стану на нові ворота,
Всі дівоньки вітці мают, лише я сирота. (Кропивник Н.).
3622. Умер отец, вмерла мати, я вже не догоню,
Комуж я сі молоденька віночком поклоню? (Волцїв).
3623. Ой лісова зазуленька, лісова, лісова,
Ой то мене покарали мамунині слова.
Мамунині, мамунині тай татуні мого,
Тепер би я послухала, та ни маю кого. (Явче).
3624. Ой кувала зазулечка в гаю над водою,
Полишила рідну землю кругом сиротою. (Посіч).
3625. Коло млина яворина, коло млина лата,
А я бідна сиріточка без свого тата. (Тухля).
3626. Пусти, Боже, мого татка дожджиком на мості,
Та аби він та увидів свої любі гості. (Тухля).
3627. Пусти, Боже, мого татка дожджем на подвіря,
Та аби він та увидів сироти весіля. (Тухля).
3628. Кажут люди, що ни гаразд, а мині ни гаразд,
А я бідна сирітонька наплачу сі нираз. (Іванівці).
3629. а) Зашуміли густі луги, зашуміли ріки,
Умер тато, вмерла мама, сиротам на віки.
Не я сама сирітонька, є ще сиріт більше,
Всім сиротам дуже гірко, а мені найгірше. (Жураки).
Пор. Сал. ст. 61, ч. 26.

3630. б) Ой попливи, качурику, долі за водою,
Циркажи мому роду, шо я сиротою.
Та не лиш я сиротою, є тих сиріт більше,
Коли мині сиріточці на сьвітї найгірше. (Орелець).

3631. в) Ни лиш я ту сиротонька, ту сиріт є більше,
Буду я сі шинувати, буде мині ліпше. (Жур.).

3632. г) Ой у моїм городочку росте леліочка,
Щож ми в того, щож на сьвітї, колим сироточка.
Ой ни я то¹⁾ сиротонька, є ще сиріт більше,
Ой як би²⁾ я маму мала, було би ми ліпше.
Ой як би я маму мала, я би не думала,
Я би чужі господини не підлігувала.
Ой коби²⁾ я маму мала, я би не тужила³⁾,
Я би чужі господини води не носила⁴⁾.
Ой коби я маму мала, тай свого татунє,
Та я би се не дивила на такого дурнє. (Жоропець).

Волцнів : 1) Ой ни йно я. 2) Ой жеби. 3) Служила. 4) По сім
іде куплет :

Я би води не носила, коров не довла,
Я би чужі господини так не вігоджела.

3633. д) Ни тільки я сиротонька, но є сиріт більше,
Щоб я мала свою маму, булюб мені ліпше.
Коб я мала свою маму, я свого тата,
Тоб я пішла гетка замуж, де новая хата.
Де новая хата, хата і нові будинки,
Ой то би я утікала биз чіпця, биз димки. (Нивци).

3634. Бодай тебе ліска вбила, а мене ворота,
Щоби я ся ни востала по тобі сирота. (Ж. Павлі, ст. 190).

3635. Ей далас ми, моя мати, ой далас ми, дала,
Та як тую конопельку в болото вдоштала.
Ой як тії конопельці в тім болоті гнити,
Ох ще тяжше сирітоньці біз родини жити. (О. Коцан).

Пор. Сал. ст. 59, ч. 2.

3636. Ой я брами забираю, ой брами, ой брами,
Я такого любка маю, ні тата, ні мами. (Рибно).

3637. Ой у тій то полонинці лунчина торічна,
Від коли мій любко умер; я сирота вічна.
А я сижу, та думаю, де мій любко дів си,
А вму у полонинці гріб зазеленів си.
А я ступю тай ногою конаєт головочки,
Уже нашої не буде зараз розмовочки. (Підзахарич).
3638. Не сам же я тай прийшов в чужу сторононьку,
Дівчина ми підмовила, бідну сиротоньку. (Камішка С.).
3639. Ой упав сніжок дрібненький й лежить ще торічний,
Женіт мене, люди добрі, я сирота вічний. (Кульчяці).
Пор. Ж. Павлі, ст. 190. — Сам.ст. 76, ч. 76.
3640. Кобес знала, моя мамко, що то любя може,
Ти би мені ісакала: жени сі, небоже.
Бери собі сиріточку в сиві петичині,
Так ти буде догажвати, як малі дитині.
Заріжу я качурика, най качечка таче,
Озму собі сиріточку, най богацка плаче. (Пістань).
3641. Заріжу я качурика, най качочка кваче,
Возьму я си сирітоньку, най богацка плаче.
Возьму я си сирітоньку в чорних броваши,
Най богацка сука плаче в чорних волаши. (Тустань).
3642. а) Ой женила мати сина: жени сі, небоже,
Возьми собі сиротину, Бог ти допоможе. (Гуйско).
3643. б) Та мовила мені мати: жени ся, небоже,
Возьми собі сиріточку, Бог тобі поможе.
Та возьми си сиріточку в єдній рубашині,
А вна тобі буде щира, як свої дитині. (Ходовичі).
3644. в) Ой казала мені мати: жени ся, небоже,
Возьми собі сиротоньку, Бог ти допоможе.
Ой взев я си сиротоньку, ай взев я си лихо,
Чи не доста, що лядащо, ще й не сидит тихо. (Волосянка).
3645. Ой не ходи, качурику, в гороховім вішку,
Вибери си, качурику, що найкрасшу дівку.
Мені мати не казала дівок вибирати,
Іно мені наказала сироту си взяти.
Бо бідная сиротонька тай буде робити,
А богацка розкішниця по схоє лежить. (Желдець).

3646. а) Рубай, сину, ясенину, буде добре клипе,
Возьми собі сирітоньку, буде господине. (Тустань).
3647. б) Рубай, сипу, ясенину, добре клине буде,
Ой возьми си сиротоньку, господине буде.
Не в кождої ясенини буде добре клине,
Не в кождої сиротоньки буде господине. (Голгочі).
Пор. Гол. II, ст. 339, ч. 505 і 619, ч. 18. — Зал. ст. 187.
3648. А я бідний сирота, я не маю тата,
А хто мене пожалує такого варята? (Волцинів).

Б. Каліки і вироди.

3649. Качали ся вози в гори долі барвінками,
Сякий, такий хромолаба трясе за дівками.
(Гол. II, ст. 426, ч. 550).
3650. а) Сеї ночі о півночі місяць припізнив сі¹⁾,
Ішов кривий до дівчини²⁾, сліпий придивив сі.
А куда ти, кривуньджяю, манджяеш, манджяеш³⁾?
До дівчини, сліпатуро, що⁴⁾ мні сі питаєш? (Москалівка).
Григорів: 1) Не сьвітив ся. 2) На зальоти. 3) Крива штабо,
крива штабо, де ти штигульжяеш? 4) На зальоти, сліпий чорти, чо.
Пор. Сал. ст. 86, ч. 96. — Кольберг III, ст. 36, ч. 286. —
Мат. V, ст. 142, ч. 199.
3651. б) Сеї ночі о півночі¹⁾ місяць припізнив сі,
Пішов²⁾ кривий до кривої³⁾, сліпий придивив сі.
А ти кривий кривоногий, де сі холсташ⁴⁾?
Ти сліпаку, в..н мні в с...у, чого сі питаєш? (Викторів).
Коломия: 1) Ой учера із вечера. 2) Іде. 3) У старости. 4) Ой
кудаж ти, кривуньдасо, манджяеш, манджяеш?
Пор. Ж. Павлі, ст. 209. — Гол. II, ст. 294, ч. 264 і ст. 426, ч. 551.
3652. Ой ішов я селом, селом, всюда ся сьвітило,
А де мов чудовиско, там ся погасило. (Біла).
3653. А що було дівчат, дівчат, то забрали люди,
Лишили ся дивогляди, вищиряют зуби. (Голгочі).
3654. Сорочічка рантухова, чоботи черлені,
Плечі трохи горбатенькі, а очи зелені. (Кобак).

3655. А то я ся, пане брате, дівчину сподобав,
Шо ї кури не доїли, когут не додзьобав. (Іванівка).
Пор. више ч. 2935.
3656. Вибравіс си, товаришу, вибравіс си, вибрав,
Очи рябі, рот ги в жаби, личко якби видрав. (Тухля).
3657. А як її не любити, ци не уродойка?
Очи рябі, рот ги в жаби, ци не подобойка?
(Гол. II, ст. 441, ч. 626).
3658. Ой гонорна дівчинонька, гонорна, гонорна,
Має вочи як тарелі, голова як жорна. (Черче, Грг.).
3659. Ой дівчино, дівчинонько, яка ти гонорна,
Ніс пиркатий, стап горбатий, голова як жорна. (Постч).
3660. Ти казала, дівчинонько, що ти така ладна,
А ти така кривонога, як у вої гальма. (Жур.).
3661. Чому, коню, води не пеш, чом на воду дуеш?
Ти дівчино кострубата, чо ся гопоруеш? (О. Коцан).
3662. Кострубата, пелехата, ходи танцювати!
Не нам часу, коси чешу, буду заплітати. (Загуков).
3663. Бдна вітце кучерєва, друга пелехата,
Сватав бим ті, дівчинонько, кобис не горбата. (Нагуєвичі).
3664. а) Кукуруза лостигає¹⁾, фасолі²⁾ сі лушит,
Кривенька³⁾ сі віддає, а сліпенька⁴⁾ друшит. (Вовків).
Рябно: 1) Кукурудзи не сапані. 2) Фасолька. 3) Сліпенька.
4) Кривенька І.
3665. б) Я фасолю саджу, саджу, фасолі сі лушит,
Горбата сі віддає, а ширбата друшит. (Іванівці).
3666. в) Сіла собі на порозі, кокурузи лушит,
Горбатая віддає ся, кострубата друшит. (О. Коцан).
3667. г) Сидит когут на вербі, кукурудзи лушит,
Молода сі віддає, а шмарката друшит. (Викторів).
3668. Ой повівяв буйний вітр тай виломав трошу,
Прийди, прийди, горбатенька, я тебе напрошу. (Кнг.).
3669. Ой летіли білі гуси тай впали на трошу,
Чкай, чкай, горбатенька, я табе напрошу. (Жур.).

3670. Оженив сї кострубатий, взев си пелехату,
Та не вміли газдувати, запалили хату. (Михайловичі).
3671. Вчора було весіле, як ми ся женили,
А криві ся нагуляли, сліпі надивили. (Охрим.).
3672. Перше було постояти, тай поговорити,
А тепер ся на огиду трудно подивити. (Біла).
3673. Ой торішне закоханє, торішне, торішне.
Тепер я сї придивила: чудовиско вічне.
Тепер я сї придивила, нема що любити,
Бо до мене починают краснїйші ходити. (Дусанів).
3674. А що було liebe, миле, поплило в волю,
Лишило ся чудовиско, говорит зі мною. (Дусанів).
3675. На городї зіле, зіле¹), тай ще буде цвисги,
Вчипило св²) чудовиско, тай ще буде клести. (Котувів).
Голгочі: 1) Ой зацвила черешенька. 2) Любило ме
3676. Чудовиско, сьміховиско, тос ме осьмішило,
Абс такє сьмішне було, поки будеш жило. (Котувів).
3677. Ой не сїдай коло мене, бо ми буде стидно,
Я дївчина як калина, а ти як страшило (Біла).
3678. Ой надїю на кудївку ільну тоненького,
Жеби чудо не любило ного миленького. (Мшанець, З.).
3679. Ой надїю на кудївку тоненьке повіско,
Такогом си полюбила, що ми самїй сьмішно. (Мшанець, З.).
3680. Ой пряла я цілий вечер, тай напряла пасмо,
Такогом си полюбила, що ми самїй страшно. (Мшанець, З.).
3681. З лисим добре панувати, з лисим добре жити,
Бо як сядє до вечері, не треба сьвітяти. (Біла).
3682. Ой ти казав, черевачу, що за тобов плачу,
Щє почкаю штири роки, такого не втрачу. (Черче).
3683. Ой у моїм городчику чїчка кучерєва,
Мій миленький горбатенький, а я шипєлєва.
Ой у моїм городчику та віросла сосна,
Мій миленький горбатенький, а я недоросла. (Жураки).
3684. Ой збила ся макїтрина, ой збила ся миска,
За то мене хлопці любят, що я кривописка. (Нагуєвичі).

6. Н а с ь м і ш к и.

Мужчинські насмішки.

3685. А слухайте, люди добрі, що хочу казати :
Я сідаю серед хати корвак¹⁾ залатати. (Берегомет).
1) Старий пірваний постіл.
Пор. Мат. V, ст. 152, ч. 272.
3686. Гоп-чук-баранчук, шипка на кілочку,
Продав тато нагавиці, а мама сорочку.
Продав тато нагавиці, а мама бикешу,
Та купили кукурузи дїтьом на кулешу. (Підмихайлівці).
Пор. Кольберт III, ст. 37, ч. 299—300.
3687. А мій тато торговий, пішов за волами,
Перевісив через плечі торбу с пирогами. (Нагуєвичі).
3688. а) Ніхто такий ни розумний, як моя мамуні,
Зарізала когутика, годує татуні. (Грг.).
3689. б) Ніхто такий ни розумний, як мої мамуна,
Що продали когута, купили татуня. (Іванівці).
3690. Ой ніхто-ж то не такий, як мої мамунця,
За пригорщу черешень продали татунця. (Охрим.).
3691. а) Тато вмерли, мама вмерли, лишили сї добра :
Лишили сї старі сподії, тай шкірина торба (Іванівці).
3692. б) Повширали тато й мама, лишили сї добра,
Лишило сї два воґері і шкірина торба. (Михайловичі).
3693. в) Вмерли тато, вмерли мама, лишили сї добра,
Ябліповая палиця й веретінна торба.
Умер батько, вмерла мати, лишили сї спадки,
А дїжечка тай без денце тай столець без лапки.
Умер батько, вмерла мати, дай їм, Боже, царство,
Що лишили сиротині таке господарство. (Угринів Дол.).
3694. Ой казали наші мама, що ми ніц не мамі,
А ми мамі за стодолов¹⁾ поломані сани. (Вовків).
Михайловичі: 1) Ще за хатов.
3695. Ой я бідний сирітонька на біду зістав ся,
Поломали мама санки, я з печи спускав ся. (Нагуєвичі).

3696. Мене мати¹⁾ породила на самого Суса,
Поклала миї у запічок²⁾, закрутила³⁾ вуса. (Печеніжин).
Жураки: 1) Мамка. 2) Поставила на припічку. 3) Підкрутила. —
Грабовець: 2) Посадила на припічок. 3) Підкрутила.
3697. Попід тоті полонини, попід тоті бучки,
Ой ти хлопець, тай я хлопець, потягнім ся ключки¹⁾. (Тухли).
1) Хлопці тягнуть ся за пальці.
3698. Ой скрипочки із липочки, струни з прядевниці¹⁾,
Як заграю коло стола, чути до полиці! (Тухля).
1) Повісмо.
3699. Ой як я був малій хлопци, я сі парубочив,
Яке було кінське г...о, то я пирискочив. (Містка).
3700. Вихонив сі з бараболъ, взяв сі попід боки,
Дивіт но сі, мої люди, який я високий. (Срф.).
3701. Але суса, суса, суса, траба косі бруса.
А шос тото за парубок, шо ни має вуса?
А шос тото за парубок, шо він заходив си,
А борода ек у цапа, а він ни жежив си. (Підзахарич).
3702. Парубочок як дубочок¹⁾, парубочка²⁾ міна,
Та як возьме³⁾ дівку в танец⁴⁾, дівці⁵⁾ по коліна. (Григорів).
Жураки: 1) Що парубок, то парубок. 3) А як піде. 4) З дівков
в танец. 5) Лише. — Задарів: 1) Ой чия я си не парубок. 2) Пару-
боча. 3) Та як возьму. — Камінка Стр.: 2) Парубкова. 3) А як піде.
4) Танцювати.
3703. Чи знайти¹⁾, дівчатонька²⁾, жидівського Бога,
У чирвоних³⁾ нагавицьох⁴⁾, високий⁵⁾ на⁶⁾ ногах. (Жур)
Іванівці: 1) Виділисти. 2) Парубочки. 3) У широкях. 5) Широ-
кий. — Камінне: 1) Не виділас. 2) Дівчинонько. 4) Панталювах.
6) На високих. — Грабовець: 1) Чи виділас. 2) Дівчинонько. 4) Пор-
тинетах. 6) На курічих.
3704. Ой ходив я до дівчини, ой ходив я, ходив,
Кітка мене настрашила, бодай ї Бог побив. (Біла).
3705. Ой ходив я до дівчини, ой¹⁾ ходив я²⁾, ходив,
Кобила не³⁾ напудила, Господь би ї побив.
Кобила не напудила, конє си не бою,
А як сяду, то поїду на божю волю. (Тустань).
Жураки: 1) Тай. 2) Тай. 3) Тай ми вітка. (Другого куплета не
записано).

3706. Сіло потя на ворота, тай кивало хвостом,
Їхав Ясьо до Касуні калиновим мостом.
Сіло потя на ворота, витріщило вочи,
Відай, дівчя, капустянчя, щось ми з'їло спочи. (Мшанець, 3).

3707. а) Ой¹⁾ я хлопец молоденький добрий²⁾ до розбою,
Ой¹⁾ як вйду на умицю, гусіти³⁾ сі бою.
Ой я вйшов на улицю, гусе собі сіло,
Як би була не палиці, було би ні ззіло. (Матівеці).

Сурин: 1) А. 2) Леше. 3) Гусава. — Задарів: 1) А. 2) Леше.
3) Гусава. (В обох селах записано тільки перший куплет).

3708. б) А я хлопец молоденький, Леше до розбою,
А ек вйду на улицу, гусети сі бою.
Ек була би ни паличка, ни та сворова,
Була би мине із'їла гусочка попова,
Ек би була ни паличка, ни та сворина,
Була би мнє ни любила хороша дівчина. (Ясенів Гор.).

3709. в) А я хлопец молоденький добрий до розбою,
А як вйду на вулицю, гусіти сі бою.
А як вйду на вулицю: агила, агила,
Як би була не паличка, була би вкусила.
Як би була не паличка, не та лугавина,
Була би нас с товаришем вода примулила. (Печеніжин).

3710. г) Ішов Гриць з вечериць темненької ночи,
Сидит гусє над водою, віпулило очи.
А я сказав: гіла, гіла, она полетіла,
Коби була не паличка, була би мні ззіла. (Угринів Гор., Гринг.).

Пор. Ж. Павлі, ст. 177. — Гол. II, ст. 295, ч. 267. — Кольбарі,
III, ст. 26, ч. 183—184. — Мат. V, ст. 137, ч. 172. — Врабель,
ст. 12, ч. 29.

3711. д) Ішов Гриць з вечериць¹⁾ темненької почи,
Сидит гусє над водою²⁾, вітріщило³⁾ очи.
А я сказав: гела, гела, а вио полетіло,
Як би була не паличка, було би ні ззіло.
Як би була не паличка⁴⁾ тай не черешнівка⁵⁾,
Була би ні покусала скосівчина дівка⁶⁾. (Волосів).

Іванівці: 1) Ой ішов я від дівчини. 2) Сіла біда на воротях.
3) Витріщила. (Другого куплета нема). 4) Палиці. 5) Та не калинова.
6) Була би мине із'їла дівка ковальова.

3712. е) Ой їхав я з Бережин темненської ночі,
Сидит біда на воротях, вищурила очі.
А я кричу: гіля-гіля, вона полетіла,
Щоб не тая паличенька, була би мі віла.
Щоб не тая паличенька, не тотя ліщина,
Була би мі вчарувала молода дівчина. (Вовків).
3713. А я ішов попри лісок, та ня лишка вдріла,
Як бы была не сокирка, то былаб ня віла. (Дидьова).
Пор. Гол. II, ст. 274, ч. 153 (другий куплет).
3714. Ой ішов я селом, селом¹⁾, так ми було стидно,
Несу²⁾ курку під пахов³⁾, а ї фостик⁴⁾ видно. (Біла):
Підвахарич: 1) З половинки. 2) Ніс я. 3) Під пахою. 4) Фо-
стик було.
Пор. Гол. II, ст. 274, ч. 153 (перший куплет).
3715. Ой широкі шалавари землю замітают,
Два крейцарі у ремени й тоти заважают!
(Гол. II, ст. 439, ч. 618).
3716. Ой пішов я до дівчини по біа еден вечір,
Не мігим се надивити, як на фіст овечий. (Глядши).
3717. По під тоті сині гори критії дороги,
Кобис знала, файна любко, як мні болет ноги.
Кобис знала, файна любко, як мні болет ноги,
Я до гори біжу живо, а з гори поволи. (Хмелівка).
Пор. висше ч. 3181.
3718. Ця так у вас, як і у нас мороз у Петрівку?
Заморозив парубочок під козухом дівку!
(Гол. II, ст. 425, ч. 545).
3719. Казала мні приходити, не вібаранчети,
Тай зварила кіселниці в щербатім горшчети. (Жураки).
3720. Ой пішов я до дівчини на варені кишки:
Так-ем летів, як шалений, не звев-ем си лишки. (Кульчиці).
3721. Упав сніжок на обліжок, сніжок розтопив ся,
Дівчина ся розболіла, хлопец зажурив ся.
Не жури ся, ти хлопчику, якось того буде,
Продай качку, купи пачку, курити ся буде. (Уйбард).
3722. А цора я у підківки, а цора я, цора;
Моя любка від неділі хора любка, хора.
Цілий тиждень хорувала, бо робота була,
А в неділю подужіла, бо цимбали вчула.

А дай мене, лоя мамко, за цимбалістого ;
 А цимбали си пірвали, нема нічо в того !
 Ой, коби ми, файла любко, в купі почували,
 Ми би тоти цимбалита назад поскладали. (Берегомет над Сер.).
 Пор. Коломийки, I, ч. 1189 і 1339 та вище ч. 3209.

3723. Ой чому ти не така, як твої мамуні,
 За мищину ягідок продали татуні.
 За мищину ягідок, за торбинку проса,
 Тай купили за ті гроші хустинку до носа. (Вовків).
 Пор. вище ч. 3690.
3724. Ой мав-же я дівчиноньку єдину, єдину,
 Запріг дїтько в тарадайку, поїхав по глину. (Постоївка).
3725. Ой мавжеж я дівчиноньку, як то біле гусі,
 Відібрали вороженьки, тепер не журу сі.
 Ой мавжеж я дівчиноньку на сьвитого Петра,
 Прийшов дїтько в батіжком, загнав ї до пекла. (Іванівка).
3726. а) Через тоті сині гори, через тоті дебри,
 Взяла любка дві торбини тай пішла на жеври.
 Ой коби сі в Старім Лисци лавиці вложила,
 Як буде йти любка жевром, аби сі втопила. (Пасічна).
3727. б) Засвистала Венгерочка понад тоти дебри,
 Взяла дівка дві торбини тай пішла на жеври.
 Ой то у тім Старім Лисци лавка сі вложила,
 А то моя дівчиночка торбини втопила.
 Ровїлела тота вода гори тай долини,
 Утопила моя мила пішок тай торбини. (Рябно).
3728. Ой дівчино чорнобрива, маєш ніс як кушку !
 Її ніс тогди ріс, як їла петрушку. (Глядки).
3729. Сеї почи о півночи ще кури не піли
 Через мов подвіречко голуби летіли.
 Ой де би вони бай летіли на мід, на горівку,
 Ой де би вони висватали в Михасихи дівку.
 Михасиха з ними пила, файно говорила
 Беріт мою Олюнечку, бо вона чорнобрива.
 Она тото чорнобрива тай трошка пульката,
 В неї очи як цибулі, язик як лопата. (Гвізд)
3730. Ба що то за молодиця така дуже красна ?
 Не є в неї зуба в роті, лише самі ясна !
 (Гол. II, ст. 441, ч. 625).

3731. З свербивусу коралики, з верби лика бинда,
Не гнівай ся, моя мила, хоть ти буде кривда. (О. Коцан).
3732. Тай чияж то дівчиночка, шо так красно ходит,
Дайти її до стельмаха, най ї пириробит. (Усте).
3733. Ой дівчино, дівчинонько, десь літа поділа?
Наслам коні на вигоні тай кобила з'їла. (Кульчаці).
3734. Ой сидів він коло неї, а вона коло нього,
Не говорив він до неї, ані вона до нього. (Нагуєвичі).
3735. Ой дубочку кучерявий, дубочку, дубочку,
То то ми си навкишило без тебе, любочко.
Тотож ми си навкишило по ночах ходити,
Ой маю я два грейцарі, буду си женити.
Оден грейцар на тїтюн, другий на горівку,
А третій ще устараю, купю собі жінку.
Оден грейцар на тїтюн, а другий на люльку,
А третій ще устараю, куно собі любку. (Топорівці).
3736. Ой Іван Гілебан хотів ся женити,
Одну жабу хотів печи, а другу варити. (Тухля).
3737. Хотів¹⁾ сми си ожинити, збрала ми²⁾ охота,
Пішов комин³⁾ затикати, нанудив сми⁴⁾ kota. (Смд.).
Кобаки: 1) Гадав. 2) Зібрала. 3) Вийшов каглу. 4) Си.
3738. Хваляла сї дівчинонька, що полотец бочка,
А прийшло сї віддавати, по пупець сорочка. (Журака).
3739. Гадав сми си оженити, а тешер ми буду,
Найму собі за гріш бабу, телепати буду. (Кобаки).
3740. а) Ой піду я на Майдан, тай там сї оженю,
Возьму собі таку жінку, сховаю в кешеню. (Вовків).
3741. б) Ой піду я в полоннику, тай там ся оженю,
Таку собі жінку озму, що забю в кишеню.
Ой ішов я с полонники тай не обзираю ся,
Якийсь дїтько жінку украв, а в кишеню в...в ся. (Підзахарич).
3742. Пан староста падав з моста, аж портки сї дерли,
А свахи сї так сьміяли, трохи не померли. (Кульчаці).
3743. а) Та чи тото весіле, тай чи тото празник,
Що запхали kota в каглу, кажут шо полазник. (Цуцилів).
Пор. Кол. ст. 96, 799.

3744. б) Ой чи того весіленько, ой чи того празник?
Повісили kota в каглу, кажут, що то стражник. (Чорні Ослави).
3745. Вчора були старости, нині заручини,
Завтра буде весіле, позавтра хрестини. (Волців).
3746. Сідай, тату, на лопату, мамо на коцюбу,
Тато гайта, мама вішта, поїдем до сльобу. (Грабовець).
3747. Де ми будем нучувати, нібого Паранько?
Я в стодолі на соломі ще повишши балька. (Сгр.).
3748. Не штука се воженити, в ходаки се ваути,
В верету се задегнути, старшим братом бути. (Товстенке).
3749. Недавно сї ужинив, минув рік в пирівку,
Зібрав діти с торбиною, пішов на вандрівку.
Недалеко вандрував, в гори на долину,
Подивив сї я в торбину, загубив дитину. (Жур., Григорів).
3750. а) Недавно сї оженив, жінка неспроміжна¹⁾,
Три годні по драбині по цибулю лізла. (Волців).
Іванівці: 1) Най я собі ни виличка, мам си кривіва.
3751. б) А я собі невеличка, але си кривіжна,
А я три дни по петрушку до города лізла. (Кульчиці).
Пор. Кол. ст. 58, 305.
3752. Гей¹⁾ діна²⁾, діна, діна, де³⁾ моя бабіна?
Пасе коти поза плоти⁴⁾ за вйизанку⁵⁾ сїна. (Михайлов., Григорів).
Ясенів Гор.: 1) Ой. 3) Деж. 4) За вороти. 5) Звезочку. —
Іванівці: 2) Ой та діна. 3) Не.
3753. Хтїв би я ся жєнитойки, хтїв бин жінку мати;
Приїде зима, сїна нима, нічим годувати. (Жєг. Павлі, ст. 167).
Пор. Врabelь, ст. 161, ч. 498.
3754. а) Ой піду я в полонину та наробю сїна,
Аби моя файна любка через зиму іла.
Ой нікому так не добре¹⁾, як мені самому,
Чужі жінки їдет сїно, а моя солому.
Чужі жінки їдет сїно²⁾, не можут вставати,
А я свою від соломи не можу злапати³⁾. (Волосів).
Григорів (без шєршого куплєта): 1) Гаравд. 2) Тай від сїна.
3) Стримати.
Пор. Врabelь, ст. 161, ч. 498.
3755. б) Та нікому так ни добре, як мені самому,
Чужі жінки їде сїно, а моя солому.

Чужі жінки їде сіно, та йдуть води пити,
А моя вже від соломи ни може ходити. (Кобак).
Пор. Мат. V, ст. 146, ч. 230.

3756. Ой нікого так не люблю, як свою бабинку,
Та даю ї сіпа їсти в сінох за драбинку.
(Гол. IV, ст. 496, ч. 47).

3757. а) Ой коби йно до восени, вженю я сі, вженю,
Возьму я си таку жінку, сховаю в кишеню.
Недавно ем се вженив, жінка ми маленька,
Пішла комин затикати, забила веренька.
Недавно ем се вженив, жінка ми шацюпка,
Пішла комин затикати, забила коцюбка. (Дусаєв).

3758. б) Не давном сі ожинив¹⁾, жінка молоденька²⁾,
Пішла каглу³⁾ затикати, вбила ї веренька⁴⁾.
А як буду другу мати⁵⁾, буду шінувати⁶⁾,
Тай не буду⁷⁾ посилати каглу³⁾ затикати. (Пасічна).

Вижниця: 1) Оженив ся Гарасим. 2) Жінка му маленька. 4) Убила кагленка. 5) Допоможи, милий Боже. 6) Ще другу дістати. 7) Не буду вже. — Іванівці: 2) Жінка ми маленька. 3) Комин. 5) Як сі другий раз вожевю. — Пасічна 2) Жінка ми маленька. 5) Ни буду і.

Пор. Кольберт, III, ст. 63, ч. 608—609. — Кол. ст. 201, 2131.
— Мат. V, ст. 141, ч. 194.

3759. в) Ой дівчино, дівчиночко, срібна, золотая,
Ой то мені за тобою туга великая.
Ай туга ми, пане брате, ай туга ми, туга,
Умерла ми перша жінка, здала би сі друга.
Умерла ми перша жінка, мне ї Катеринка,
Пішла каглу затикати, вбила ї кагленка.
Ой Господи допоможи другу жінку взяти,
Вже не буду посилати каглу затикати. (Волосів).

3760. Ай Боже мій милосерний, що мині робити?
Ай кіт іздох, жона вмерла, нічим жону вкрити.
Ай кіт іздох, жона вмерла, нічим жону вкрити,
Хиба kota облупити тай жону накрити. (Волосянна).

3761. Ба кади я тогди бив, коли роздавали?
Кождий собі взяв по воли, мині біду дали.
(Гол. II, ст. 441, ч. 627).

3762. Ой цит, бідо, ни моркони, тай не залицяй ся!
Ай хвать жабу та за лабу та по писку вдар ся!
(Гол. II, ст. 640, ч. 641).

3763. Ішла біда долі селом, ішла біда боса,
Впасала ся мотузшпів, висит біді з носа.
(Гол. II, ст. 426, ч. 552).
3764. На припічку¹⁾ молотив, на запічку²⁾ віяв,
Під припічком наорав³⁾, пшениці насіяв⁴⁾. (Нагуєвичі).
Волців: 1) А на пецу. 2) На припічку. 3) Поорав. 4) Пшеницю посіяв. —
Кульчиці: 3) А під пецом поворав. 4) Пшеницю посіяв. —
Іванівці: 3) А по пецу поорав. 4) Тай жито посіяв. — Григорів:
3) Серед хати іворчв. 4) Пшеницю посіяв. — Журів: 2) Під припічком.
3) Попід лавки поворав. 4) Пшеницю посіяв.
3765. Ой сьмійте сі, дівчетонька, тай ви молодичі,
Я посіяв файку жита, а цибух пшениці. (Нагуєвичі).
3766. Спитлював я файку жита і цибух пшениці,
Щоби було на коровай на зимні мєсниці. (Волців).
3767. Люблю-ж тебе, моя мила, та люблю, та люблю,
А я тобі на вечеру воробчика убу.
А з крилець студенець, з головки печеньи,
Буде-ж тобі, моя мила, препишна вечерьи. (Гвізд)
3768. А с під печі вода тече, миски помиває,
С під постелі вітер віє, хагу замітає. (Угринів Доліш.).
3769. Полгали вечеріти, наварили спати,
А ти, любко солоденька, забирай сі з хати. (Яниця).
3770. А на печі горіче, на припічку тісно,
А на лаві студено, на постели сьмішно. (Каміпне).
3771. Ставок ми сі запалив, риби погоріли,
А печені шупаки у ліс полетіли. (Вовків).
3772. Ой Іван-Подольи ходив з посторожком,
Вперезав сі комшеш, підширав сі ворком.
Тримав став на печи, черпав воду саком,
Ловив рибу грабельками, стрілав птахи шаком.
Як сі став запалив, риби погоріли,
Попалені шупаки до ліса летіли.
Невеличкий чоловік рубав ціпом дуби,
Вдарив жєбу по хвості, вібила му зуби.
Не жури сі, чоловіче, ти зуби набудеш,
Якєс рубав ціпом дуби, так рубати будеш. (М. Яцків).
3773. Старі хати погоріли, сніпки сі лишили,
Мирлі з гробу повставали, люльки закурили. (Жур.).

3774. а) Ой прийшов я до косцьола, став я си в куточку,
Святий Петро грав на бас, Павло на дудочку.
Ой прийшов я до косцьола, став я си в куточку,
Яч зачала святі бити, подерли сорочку.
Ой прийшов я до косцьола, тай став я си в кутку,
Святий Павло грав на бас, а Петро на дутку.
Ой прийшов я до косцьола там органи грали,
Яким тріснув личаками, аж святі гуляли. (Буцнів).
3775. А я прийшов до косцьола, ставім си в куточку,
Як зачили святі бити, подерли сорочку.
А я прийшов до косцьола тай ставім си в краю,
Мене святий Петро буком : час прийшов, гільтаю ?
А я прийшов до косцьола тай воргани грают,
Як ступали личаками, всі святі гуляют.
А я прийшов до косцьола та на саму суму,
Ше се сума не скінчила, я до дому суну. (Іванівка).
3776. Наварили мати каші, гарбузом затерли,
А татуньо поноїли, аж ноги задерли. (Квг.).
3777. Ой прийшов я тай до раю, а в раю зорев,
Святий Петро їсть кулешу, в сметану мачев. (Жураки).
3778. Як я тоту колошійку зачую, зачую,
Кіселиці вісербаю, в горшку потаньцюю. (Хмелівка).
3779. Ой що будеме робити, вжесме поробили !
Будеме ся качуляти із гір на долини !
(Гол. II, ст. 440, ч. 621).

Жіноцькі насьмішки.

3780. Пішла дівка на весіле, взяла сі хвалити,
Пішла мама до димкаре сину динку бити.
Бідна моя головонько, том сі похвалила,
Ішла мама від димкаре, динку загубила. (Гвізд).
3781. Хвалила ся дівчинонька, що має старости,
А до неї приходило поросе безхвосте. (Вільки Мазов.)
3782. Ой дівчина кумина колопеньки терла,
А як вдріла каваліра, на терлиці вмерла. (Квг.).
3783. Ой кувала загулечка за двором, за двором,
Я такого мужа маю, що мені не сором.
Я такого мужа маю, як гречана паска,
Тогди мене поцілує, коли моя ласка. (Кобани).

3784. А мій милій чорнобривий чогось зажурив сі,
Мотузочком вперезаав сі, торбов наредив сі. (Вовків).
3785. Де ти їдеш, чоловіче? Така завіруха,
Возьми кітку, здери шкірку, завини си уха! (Біла).
3786. Ой Івани, Іваноньку, я сі тобов тішу,
А я в тебе шкірку здойму, на банти повішу. (Іванівці).
3787. Ой поїхав мій миленький на коню вороню¹⁾,
А а²⁾ сяду на коцюбу³⁾ тай єго здогоню⁴⁾. (Біла).
Холоїв: 1) На коню. 3) Корову. — Кропивник Н.: 1) На коню.
2) Я си. 3) Телячку. 4) Тай го перегоню. — Пасічна: 1) На коню.
4) Тай го перегоню. — Тухля: 1) На коню. 3) Корову. — М. Яцків:
1) На коню. 3) Корову. 4) Я го ще догоню.
3788. Ой мала я миленького, ой мала я, мала,
Поставилам на ворота, тай ворона вкрала. (Іванівка).
3789. Ой мала я миленького, як гусятко біле,
Повів коні на ніч пасти, комарі го з'їли. (Красне).
3790. Ой мала я миленького но штири неділи,
Пігнав бички понад річки, комарі го з'їли. (Невід.).
3791. Ой мала я миленького такого як лялька,
Пішов кожин затикати, забила каглянка. (Красне).
3792. Та хварит сі, та бурит сі, відай буде слітка,
Ой мала я миленького, та вхопила кітка. (Березів).
3793. Ой мала я миленького, та мала, та мала,
Ой Бог надав, а дїтько взяв, я не банувала.
Ой мала я миленького, то велика втіха,
Та дала я ковалеві, бо він не мав шіха. (Гвізд).
3794. а) Мовят¹⁾ люди, шчо я груба, та²⁾ я не тононька³⁾,
Запасочка на три сяги⁴⁾, іще коротонька⁵⁾. (Кропив. Н.).
Боберка: 1) Камут. 2) Що. 4) На сім сягів поясина. — Босіли-
ники: 3) Парубочок як дубочок, дівчина тоненька. 4) На сім сягів
поясина. 5) А ще коротенька.
3795. б) Парубочок як дубочок, дівчина тоненька:
На сім сяжинь поясина, тай ще коротенька.
Кобис мені, моя мамко, локоть докупила,
А вже би ні поясина в коло обходила! (М. Яцків).
3796. в) Мене мати породила близенько потока,
Та казала: рости, доню, тоненька, висока.

А я мамі послухала, виросла тоненька
На сім локоть поясила, тай ще коротенька. (Черче, Грг.).

3797. А я собі господині, в пецу риют свині,
А лижє єи поломила, жиби єи ни мила. (Іванівці).
3798. А я собі господині у своїм куточку,
Я випиру до лавочки кулаком сорочку.
Ой то була сорочечка, ой то була біла,
А вже моя сорочечка води ни виділа. (Іванівці).
3799. Ей я собі господиня, так як тая павка,
Штири ночи горшки мочу, аж зогнила лавка. (Глядки).
3800. Та ци я си не газдиня, ци ни маю статку,
Троха маку, пастернаку і цибульки грядку. (Мшанець).
3801. а) Ой циж бо я не газдиня, най признают люди,
Штири фіри сьміте в хаті, пета в сінях буди.
Прийшли купці рогатинські сьміте купувати,
Я си хустку прикривлю, ни хочу продати.
А ви, купці рогатинські, поправти сі ліпше,
Бо як прийдут береженьські, то наложут більше. (Черче).
3802. б) Чи я собі не газдині, най присудіт люди,
Штири фіри сьміте в хаті, пета в сінях буде.
Прийшли Жиди в Богородчін сьміте купувати,
Дают мені сорок срібних, я не хочу брати.
Купи мені, мій миленький, сивеньку кобилу,
Най вивезу всьо сьмітєчко на попову ниву.
Бо попова, каже, нива сім літ не гновна,
Як я її погнобла, пшеницю вродила. (Угринів Горіш.).
3803. в) Чи я тобі ни жона, чи ни господині?
Три дни хати ни мела, сьміте по коліна.
Хоть буду я нести, нести, ни буду го нести,
Купи, мужу, ми візочок, будем сьміте везти.
Купи, мужу, ми візочок і сиву кобилу,
Вивеземо сьміте в хати на попову ниву.
А попова нива, нива, сім літ ни родила,
Як вивезли фіру сьміте, пшеницю зродила. (Михайловкці).
3804. г) Ей ти пєш, мене бєш, яка тобі нужда?
Такој я си господиня, нехай скаже кужда.
Штири фіри сьміта в хаті, пята в сінях буде,
Такој я си господиня, нехай скажут люде.

Приїхали вбараскїї сьніта купувати,
 А я хустку підсуваю, не хочу продати.
 Купцю-ж моя, любцю-ж моя, поправ ти ся ліпше,
 Як приїдут тернопільські, то накинут більше. (Буцаїв).

3805. За що мене мужу беш, за які учинки,
 Чи я тобі ни наприла за рік два починки ?
 Не сама я прила, прила, прила помічницї,
 Та за муку, то за пшоно, то за палениці. (Михайловчї).
3806. Коло миски запалили, коло горшка горит,
 Ой тож мене за макітров головонька болит.
 Та я седу, оплакую макітру стовчену,
 Що вже менї тай не їсти бульбу колочену. (Гвізд).
3807. Куно моя солоденька, яка ти ми мила,
 Коби ти ми на вечеру горобчика вбила.
 А з хрибет росолець, з головки печене,
 А з ніжок студенець, то добра вечерь. (О. Коцан).
3808. Затопила, закурила, не хоче горіти,
 Положила мотовило: підпалюйте діти.
 Наварила пиріженьків та на солонні,
 Сама з'їла двацят штири, два дала дитинї.
 Ой нате вам, мої діти, та по пирогови,
 Щобисте лиш не казали вітцю ворогови.
 Лише отець на поріг, а діти вповіли:
 Татуню наш солоденький, ми пироги їли. (Рабко).
 Пор. висше ч. 3285.
3809. Зварила бим пироги та ни маю масла,
 А сира бим роздобула, коби мука красна. (Жур).
3810. А я з гори на долину пуволеньки зійду,
 Звари, душко, пирожета, в вечір до те прийду.
 Зварила бих пирожета, коби сир та масло,
 Корита бих роздобула, коби мука була. (Підзахарч).
3811. Дай ті, Боже, здоровлячко і твому милому,
 Шо сти прийшли гобидвос до мого дому!
 А я вже сі сподівала й горобця забила,
 І печінки напекла, драгель настудила! (Руда Сілецька).

7. Д у р н і.

3812. Вчора¹⁾ була неділенька, а нині будний день,
 Ішов дурень коло²⁾ мене, не сказав добрий день.
 Не він дурень, не він дурень, ой но³⁾ его мати,
 Та⁴⁾ що его не навчила добрий день казати. (Дусанів, Охршів).
 Руда Сілецька: 1) Вчора. 2) Попри. 3) Тільки. 4) Ой.
3813. а) Ой повіяв буйний вітер, тай вивалив шибку,
 Іде дурень до дівчини й перекривив шибку. (М. Яцків).
3814. б) Вітер віє, шелевіє, тай видрулив шибку,
 Іде дурень від дівчини, перекривив шибку. (Нагуєвичі).
3815. а) Тече вода с під города, тай се комельгує,
 Іде дурень до дівчини, тай се гонорує. (Будзанів).
3816. б) Тече вода с нід города, тай сі кольорує,
 Сів си¹⁾ дурень коло²⁾ мене тай сі гонорує. (Вовків).
 Скобичівка: 1) Іде. 2) Попри.
3817. Стоєт верба над водою, полоче коріні:
 Не стій, дурню, коло мене, ти не моя рівні. (Батятичі).
3818. Тече вода край города тай каламутит сі,
 Ой то дурень, не парубок, що йде і пишит сі. (Волціів).
3819. Не ний, коню, води з рова, бо то каламутна,
 Не йди, дурню, до дівчини, бо то баламутна. (Іванівка).
3820. Тече вода с під города на білий піввисок,
 Іде дурень дорогою, задирає песок. (Соваль).
3821. а) Ой то мене с сьвіта живе, ой то мене губит,
 Та що мою дівчиноньку леда дуринь любить. (Грг.).
 Пор. Зал. ст. 185. — Сам. ст. 74, ч. 53.
3822. б) Тото мене с сьвіта жене, тото мене губит,
 Та що мою дівчиноньку ляда дурень любить.
 Тото мене с сьвіта жене, тото мене ріже,
 Що до мої дівчиноньки ляда дурень лізе.
 (Гол. II, ст. 288, ч. 232).
3823. Я сапала кукурудзи тай відтела палець,
 Заповів ми один дурень на сім педіль танець.
 Висапалам кукурудзи, загоїв сі палець,
 Танцювалам тай ще буду, про твій, дурню, танець! (М. Яцків).

3824. Кажут люди, що я бідна, буду я се мати,
Ой піду я до Книгинич дмику малювати.
Сама я си помалюю, сама я си вшию,
Ни бири мі, дурню, в таниц, бо се повалею. (Жур).
3825. А на мені кучерикки, як на бараночку,
Іше мині їден дурень дає доганочку. (Сгр.).
3826. Ти гадаєш¹⁾, єден дурню²⁾, що³⁾ я тебе люблю,
А я тебе чуєш, дурню⁴⁾, словами⁵⁾ голублю. (Осташівці).
Пісочна: 1) Ти си мислиш. 2) Дурню єден. 3) Жя. 4) Дурню-
єден. — Вовків: 2) Дурний дурню. 4) Дурний дурню. — Іванівці
4) Дурний дурню. 5) Очима.
Пор. Гол. IV, ст. 504, ч. 80. — Сал. ст. 83, ч. 65.
3827. Ти гадаєш, єден дурню, що я тя любила,
Я такими смаркачами плоти городила. (Біла).
3828. Ти гадаєш, дурний дурню, що я тя любила,
А я тебе підходила, щобим сі напіла. (Іванівці).
3829. Ти си мислиш, оден дурню, що тебе кохаю,
Я такими дураками плоти підпираю.
Ти си мислиш, дівчинонько, що я тебе хочу,
Я такими драпаками холошні волочу. (Хотінь).
3830. А ти мислиш, єден дурню, щобим тя кохала,
Я-б такими дураками плоти підпирала. (Осташівці).
3831. Ой ти мислиш, дурню, дурню, що я в тебе стою,
А я свої чорні очка за вшиями строю. (Вовків).
Пор. Кол. ст. 60, 373.
3832. Ти гадаєш, дурний дурню, що я в тебе стою,
А я тебе, дурний дурню, маю під пстою. (Вовків).
3833. А ти кажеш, єден дурню, що я в тебе стою,
Я не брала подарунків, тебе сі не бою.
Я не брала подарунків тай не буду брати,
Не стоялам в твою ласку, й не буду стояти. (Черче).
3834. а) Шкода трави зеленої¹⁾, що ї бузьок косит²⁾,
Шкода тої³⁾ перстенини, що ї дурень носить. (Григорів).
Мшанець: 1) І отави. 2) Що ї кінь толочат. 3) Мої.
Пор. Гол. IV, ст. 456, ч. 96.

3835. 6) Шкода трави і остави, що той косар косит,
Шкода мого перстеника, що той дурень носить.
Щобим знала, що то дурень, то бим відобрала,
Щобим знала, що мій буде, то бим другий дала. (Біла).
3836. Ой я ішов долі селом, тай сі заталапав,
Дала мнї дівка ринський, щобим ї посватав
А я ринський у кишеню, не скажу нічого.
Колис, дівко, така дурна, шукай си єншого. (Ясениця).
3837. Та на леду огонь кладу, на спід паде угля,
Тош то я си полюбила парібка, ни дурня. (Кропив. Н.).
3838. Ступай¹⁾, коню, копитами²⁾, най болото³⁾ трисне⁴⁾,
Нехай⁶⁾ мене сякий такий⁶⁾ за руку⁷⁾ не тисне. (Голгочі).
Батятичі: 1) Тупни. 2) Копятою. 4) Бризне. 5) Найже. 6) Леда дурень. — Коломия: 1) Копни. 4) Бризне. 6) Який леда дурень. 7) Ручку. — Редодуби: 1) Тай вдар. 3) Та най вода 4) Бризне. 5) Та най. 6) Бден дурень. — М. Яцків: 1) Удар. 4) Бризне. 5) Та най. 6) Леда дурень. 7) Ручку.
3839. Розалію ситом сію, розалія сходит,
Та най мене леда дурень за ручку не водит.
Та най мене другий водит хлопец молоденький,
Що пристає до личенька, як мід солоденький. (Топорівці).
3840. Волілаб я, стара мати, корец гречки нести,
Як мнї має леда дурень за рученьку вести. (Невід.).
3841. За нашими воротами вироста кумавка,
А я тобі, їден дурню, сестра, ни коханка. (Жур.).
3842. Ой легіню, легінику, спеклам тобі стулень,
А ти в вечер не приходиш, тос остатний дурень. (Жураки).
3843. Я казала прийти садом, він прийшов городом,
Та найжеж ти мать мордує с таким дівоводом. (Іванівка).
3844. Чомус тогди не приходив, як я ти казала?
Тепер, дурню, не калатай, бом позамикала. (О. Коцан).
Пор. Кольберт, III, ст. 29, ч. 220.
3845. А щож тобі, дурний дурню, за кривда від мене,
Же ти ходиш, не підводиш очинька на мене? (Кульчиці).
3846. Давай, дурню, подарунки, а я буду брати,
А як піду за єнчого, буду сі сьміяти. (Пісочна).

3847. Ой дівчино, дівчинонько, тос ми до вподоби,
 Ни кажут ми люди брати, ни маїш худоби.
 Ой коби я, дурний дурню, худобоньку мала,
 Том такими дураками плоти підпирала.
 Худобонька ни з дубонька, як на воді піна,
 Як я буду Богу мила, ни треба ми віна. (Пісочна).
3848. Тиче вода с під города, тиче балванами,
 Сидит дуринь коло мени, хвалит се волами. (Жуїв).
3849. А ти гадав, їден дурню, шо ти стою в ласку,
 Хоть ти мавш штири воли, я їдну запаску.
 Штири воли поздыхають, а запаска буде,
 Такої тобі, їден дурню, жаль за мною буде. (Квг.).
3850. Здає ми ся, не дивит ся той дурень на мене,
 Що погляне, серце вяне, і в його і в мене. (Біла)
3851. а) Дуб на дуба похиллв ся, явір на калину,
 Похвалив ся єден дурень, що я за ним гину.
 А я дуба перескочу, ані доторкну ся,
 Як на дурня наповажу, ані подивлю ся. (Хотінь).
3852. б) Ой повіяв буйний вітер, та вломав калину,
 Пофалив сі оден дурень, що я за ним гину.
 А я гину, а я гину, та не за такими,
 За такими як я сама, за молоденькими. (Невід).
3853. А ти кажеш, єден дурню, що за тобов гину,
 А я тебе так любила, як Жид солонину. (Черче).
3854. Літа мої молодії, літа мої буйні,
 Ой то на вас підсідали по дорозі дурні. (Волосянка).
3855. Ой жєла я пшениченьку стоячу, стоячу,
 Щос ми зробив, дурний дурню, що за тобов плачу? (Кульчиці).
3856. Як мі мавш любитовьки, люби мі, люби мі,
 Як мі мавш покнинути, дурню, ни дури мі. (Черниця, Пісочна).
3857. Закувала зазуленька в городі на хмєли:
 Нєраз ти ся, дурю, виспав, на моїй постєли. (Вільки Мав.).
3858. Ой щєж бо я не здибала такого дурного,
 Щоби лежив коло мене, не робив нічого! (О. Коцан).
3859. А ти мене, дурний дурню, зрадити гадавш,
 Маю в Бозі надїєньку, що не дочекаш. (Вовків).

3860. Ой коби но до осени, віддам сі, віддам сі,
Такий я ти, дурний дурню, зрадити не дам сі. (Вовків).
3861. Коби ділай до осени, відам сі, відам сі,
Такої тобі, іден дурню, зрадити ни дам сі.
Ни дам ти сі на підмову тай на підмовочку,
Аш докі ми ни прикриют вінком головочку.
Ни дам ти сі на підмову, ни дам сі зрадити,
Бо ще минї подобонька дівчинов ходити. (Врб.).
3862. а) Ой з під гори високої дика курка дерла,
Ти ся, дурню, не ожениш, хіба би я вмерла. (Нагуєвичі).
3863. б) Ой на ставу, на ставоньку, качка піра дерла,
Ти ся, дурню, не ожениш, хіба би я вмерла.
Ти ся, дурню, не ожениш, я замуж не піду,
Отос сибі зачипив великую біду. (Нивиці).
3864. Вже всюди сі похмарило поза паньські гумна,
Кажи, дурню, дес засватав, най ни ходжу сумна. (Врб.).
3865. Ой хмарит сі, ой бурит сі, а дощу не буде,
Зробив дурень заручини, висіле не буде.
Зробив дурень заручини тай коло кєрвиці,
А висіле відложили на зимні месниці. (Врб.).
3866. Чос до мени, любку, ходив, чос до мени лазив.
Як ти мене, іден дурню, сватати ни важив? (Явче).
3867. Чос до мени, дурню, ходив, ходив-бис на пальцох,
Щоби тебе так ссушило, як курку на яйцох. (Явче).
3868. Щоб я була знала, знала, що ти ми так зробиш,
Булаб я сі ни дивила, куда, дурню, ходиш. (Ясенів Р.).
3869. Ой гаю мій зелененький, ой гаю мій, гаю,
Полюбилам того дурня, а тепер ся каю. (П. Ст. Б.).
3870. А калина біло цвила, червоно родила,
Тепер я ся довідала, кого я любила.
Тепер я ся довідала, тепер добре знаю,
Не буду тя, дурню, любить, іншого кохаю. (Й. Павлі, ст. 110).
3871. Шкода трави тай мурави, щом по ні ходила,
Шкода мене молодї, щом дурня любила. (Зал. ст. 189).
3872. Тож то я ся нагадала, та не по чясочку,
Щом дурневи вишивала едвабом сорочку. (Кронів. Н.).

3873. Ой коби я була знала, дурня не любила,
Була би я на серденьку туги не носила. (Біла).
3874. Нікому ся ни дивую, тільки сама собі,
Щом ся дала на підмову тобі, дурню¹), тобі. (Волосянка).
Пісочна: 1) Дурний дурню.
3875. Там на горі штири гаї с самої дубини,
Заплати ми, їден дурню, шо смо сі любили. (Явче).
3876. Ой на гору високою колясонька їде,
Якась буде біснувата, шо за мене піде. (Жураки).
3877. а) Оженив сі бісноватий, тай взяв дурновату,
Та не мав він шо робити, тай запалив хату. (Жураки).
Пор. Ж. Павлі, ст. 198.
3878. б) Я вженив сі дурноватий, та взяв біснувату,
Та не мали шо робити, запалили хату.
Хата горит, хата горит, водвірки вбіймає,
Дурноватий з бісноватов гонки витинає. (Черче).
3879. А я гору привору, тай посію яниш,
Ни сьвіти ми, дурню, в очи, бо ти еншу маш.
Ни сьвіти ми, дурню, в очи, бо ми сьвітит сонци,
Хоць ти мене вірно любиш, я тебе ни коньчи. (Іванівці, Дусавів).
Пор. ввше ч. 2670.
3880. Не сьвіти ми, дурню, в очи, ой бо ти не місьниць,
Мене твоє закоханє ані раз не тішит.
Не сьвіти ми, дурню, в очи, сьвітит мені сонце,
Хоть ти мене вірно любиш, то я тя не конче.
Не сьвіти ми, дурню, в очи, засьвіти си мамі,
Нехай тобі вже засьвітят в головах на лаві. (Голгочі).
3881. На городі зеленина, там огірки вют ся,
Мара знає, де він ходит, а з мене сьміют ся.
Скажи, дурню, свої мамі, най ми не склинає,
Не піду ї за невістку, най перше сконає. (Красне).
3882. Мурована дороженька, аж се порох курит,
Скажи, дурню, свої мамі, най сі инов не журит.
Скажи, дурню, свої мамі, най ні не склинає,
За невістку ї не буду, доки не сконає. (Іванівка).
3883. Я калину підпалила, калина ни горит,
Я до дурні так щибечу, дуринь ни примовит;
Я до дурні так щибечу, як тая щибітка,
Він до мени ни примовит, як до того дїтька. (Ожомля).

3884. Як ся маєш, дівчинонько, що в тебе чувати?
Пашов, дурню, ти від мене, не хочу тя знати. (П. Ст. Б.).
3885. Дівчинонько, дівчинонько, яка ти є дурна,
Будеш ти ще свині пасти поза панські гумпа.
Ой ще будеш свині пасти поза панські лани,
Та щоби ти не давала парубкам догани. (Рибно).
3886. Та для пса ковбаса, та для кітки скопец,
А для тебе, дівчинонько, тай білявий хлопец.
Не для пса ковбаса, не для кітки скопец,
Не для тебе, дурна дівко, тай білявий хлопец. (Петричани).
3887. Перед тими воротами вікопана студня,
Віднаж моя головочко, розгнівалам дурня.
Як сі жито само сіє, най сі само косит,
Як сі дурень сам розгнівав, най сі перепросит. (Коломия).
3888. Ой дубочку язеленькій, вода тя полоче,
Коби мене Господь любив, а дурень як схоче. (Нагуєвичі).
Пор. Сал. ст. 83, 62.
3889. Перебриду тричі річку, тай ся не замочу,
Пану Богу присігаю, дурневи не хочу. (Кропив. Н.).
3890. Шкода трави шовкової тому облогови,
Шкода мене молодіє тому дураковн.
Шкода мене молодіє, шкода мого стану,
Та як я єв леда біді у ручки дістану. (Григорів).
Пор. Ж. Павлі, ст. 188.
3891. Сів си дурень коло мене тай си не вважає,
Що він мою спідничину ходаком валяє¹).
Сів си дурень коло мене тай гадки не має,
Та сам мене не цілує і другим не дає. (Мшанець).
Мшанець (вар.): 1) Що своїми ходаками спідничину валяє.
3892. Наварила кісілю, підбила мукою,
Колис, дурню, зломив лишку, будеш їв рукою.
Зачав їсти кулаком, затапавав вуса,
Тяжко вдихнув, ревне сплякнун до пана Ђзуса. (Біла).
Пор. вище ч. 3126.
3893. Щом сі води наносила тої колотної,
Щом сі дурня налюбила, шкода слави мої!
Якоім си наносила, таку буду пити,
Якогом си полюбила, с таким буду жити. (Вовків).

3894. Щом ся води наносила з тої кирниченьки,
 Щом ся дурня налюбила з тої вуличеньки.
 Щом ся води наносила тої колотної,
 Щом ся дурня налюбила, шкода слави мої.
 Щом ся води наносила, не буду ї пити,
 Щом ся дурня налюбила, не буду з ним жити. (Біла).
3895. Щом ся води наносила з тої студеноньки,
 Щом ся дурня налюбила, шкода неславоньки.
 Щом ся води наносила, я пити не буду,
 Щом ся дурня налюбила, а за ним не буду.
 Як любила, так любила, тепер не таю ся,
 Не хоче мя дурень взяти, то я й обійду ся. (Нивиці).
3896. Я казала, що керниця, а то паньська студня,
 А я собі нагадала, щом любила дурня. (Таурів).
3897. Шкода трави тай мурави, щом по ній ходила,
 Шкода мене молодой, щом дурня любила!
 (Гол. II, ст. 326, ч. 437).
3898. Калинонька біло цвила, червоно зродила,
 Шкода, дурню, вроди мої, щом тебе любила.
 Шкода, дурню, вроди мої, ще й вонору мого,
 Щос ся тільки націлував личка ружяного. (Біла).
3899. Ой вже вечер вечеріє, сонінько вагує,
 Шкода личка ружяного, що дурень цілує. (Вовків).
3900. Нима мого виденького, нима паниченька,
 Нима кому цілювати білого личенька.
 Хоть той дуринь поцілює, то на землю плює,
 А він дуринь, він ни знає, що личко коштує. (ЖБур.).
3901. Ой то ми ся спати хоче, аж вочима жиру,
 Ніхто ми ся не спитас, чого я сі журу.
 Ой то ми ся спати хоче, ой соне мій, соне,
 Сів си дурень коло мене, пускає мандрони. (Дусанів).
3902. Від берега до берега водниця прибула,
 Хвалаж тобі, Господовьку, щом ся дурня збула. (Біла).
3903. Ой впав сьніжок на востріжок тай не ростопив сє,
 Ходив дурний до дівчини тай не воженив сє. (Іванівка).
3904. Широкий лист на яльні, широкий, а дре ся,
 Єден дурень покидав, мене любить десять. (Біла).

3905. Не стій, коню, коло плота, не їдз околота,
Не важ, дурню, на дівчину, даремна робота.
Не стій, коню, коло плота, не щіпай барвінку,
Не важ, не важ, оден дурню, на богацку дівку. (Качанівка).
3906. Ни вий, вітри, на калину, бо ти ї ни зломшиш,
Ни важ, дурню, на дівчину, бо ти ї ни возьмиш.
Ни вий, вітри, на калину, калина тоненька,
Ни важ, дурню, на дівчину, бо ще молоденька. (Явче).
3907. Воли мої половії, ярна золотії,
Ни маш ти, їден дурню, на мени надії. (Жур.).
3908. Гайда коні воронії, тай гайда гвідії,
Не май, не май, єден дурню, на мене надії. (Бишка).
3909. Ходив бувьок¹⁾ понат воду²⁾ тай сі³⁾ заталяпав,
Ото⁴⁾ дуринь, ни парубок, що за дівков плакав. (Кнг.).
Іванівці: 1) Ой біг нес. 2) Біз овес. — Денисів: 1) Ходит бувьок.
2) По болоті. 3) Фіст св. 4) А то.
3910. а) Ой кину я бук на воду, бук на воді плине,
Дурний розум парубоцький за дівкою гине.
Ой кину я бук на воду, бук на воді скаче,
Дурний розум парубоцький за дівкою плаче. (Ниваці).
3911. б) Ой пушу я бук на воду, бук по воді скаче,
Ото дурень не парубок, шо за дівков плаче.
Ой пушу я бук на воду, бук по воді плине,
Ото дурень не парубок, шо за дівков гине. (Печеніжин).
3912. Там то личко, як яблочко, станочок як карта,
А ти мене, оден дурню, любити не варта. (Таурів).
3913. Ой не текла вода горов, тай не буде течя,
Ой не варт ти, єден дурню, жінки достеречи. (Нагуєвич).
3914. Ой ти мовиш, дурний дурню, що мя будеш бати,
Дай ти, Боже, на здоровля мене зачепити.
Бо ти мовиш, дурний дурню, що я тя ся бою,
Як ти дам раз по за уха, не треба набою. (П. Ст. Б.).
3915. Ой ти мовиш, єден дурню, що я ті сі бою,
А я тобі, єден дурню, о ласку не стою. (Нагуєвич).
3916. Ой скочу я у городец, а в городци рісно,
Ой вступи сі, дурний дурню, бо ті в песок трісну. (Вовків).

3917. а) Під нашими воротами виросла тоїтка,
Збирає сі їден дуринь висипати вікна.
Мої вікна ни скарбові, а я ни громацка,
Ни чіпай мі, їден дурню, бо я єдиначка. (Явче).
3918. б) Поїд гору високою зацвила салїтра,
Обіцєв ми єден дуринь, що ми вибє вікна.
Мої вікна ни скарбові, хата ни громацка,
Такїй миє хлопці любєт, хоць я ни богацка. (Жуків).
3919. Тече вода з під города, тече вода з річки,
Бере ми ся дурень бити, не варт торби січки.
Бере ми ся дурень бити, я ся го не бою,
Бо я маю аж два хлопці, обстанут за мною. (Біла).
3920. Коло гаю походжаю, коло ліщиньки,
Та не вбїймай, їден дурню, мої дівчиньки. (Жур).
3921. А я з гори на долину, тай на долиньку,
Який дурень обїймає мою білявоньку. (Вовків).
3922. Чикай, чикай, єден дурню, дам я ти дівчину,
Як пожену сірі воли в зелену ліщину. (Будя).
3923. Не вїй, вітре, на тополю, бо ти ї не зломш,
Не важ, дурню, на дівчину, бо ти ї не возьєш. (Вовків).
3924. Ой звїяв сі буйний вітер, поломав ліщину,
Наважив сі дурний дурень, відобрав дівчину.
А я тобі, дурний дурню, дівчину дарю,
Лишень най ті на дорозі в песок замалюю. (Журавно).
3925. Ой дам я ся порубати, дам ся посїкати,
Йно ся не дам, єден дурню, за чуприну взяти. (Біла).
3926. Тамто-ж я ся находив, болота намїсив,
Як наважив їден дурень, бодай ся повїсив. (Охрим.).
3927. Ой пасли ся карі конї в глибокій долині,
Будеш мати сім коханок, ти дурню, по мнїї.
Будеш мати сім коханок, до сподоби свої,
А потому привандруєш до мене самої. (Біла).
3928. А я була сама, сама, а вас було штири,
А всі штири дурві були, що мене пустили. (Охрим.).
3929. Ой горами, долинами, пшениці ярами,
Ни загиниш, дівчинько дурна, нижи пани. (Куг.).

8. В о р о г и.

3930. В одній хаті сі родили два брата соколи,
Вороги їх розділили, щоб никли поволи. (Іванівка).
3931. Куда були шуги, луги, а тепер дороги,
Куда були добрі люди, а тепер вороги.
Куда були шуги, луги, тепер беріженьки,
Куда були добрі люди, тепер вороженьки. (Жураки).
3932. Ой із гори на долину покотив ся горох,
Перше було закоханє, тепер тяжкий ворог. (Біла).
3933. А що було польом, польом, тепер облогами,
А що було любо, мило, тепер ворогами.
Ой то було постояти, тай поговорити,
А тепер сі на огиду тешко подивити. (Іванівці).
3934. Усьо поли¹⁾ поворани, едно облогує,
Усі хлопці во мнов добрі, еден²⁾ ворогує.
Та най жи він ворогує, я го сі ни бою,
Компанії з ним ни маю³⁾, в ласку му ни стою. (Іванівці).
Водців: 1) Всьо у поли. 2) Один. 3) Не тримаю.
3935. Казалам ти, мій миленький, тогди приходити,
Та як буде дванаціта годиночка бити.
Та як буде дванаціта, перша добивати,
Тогди мої вороженьки полігают спати. (Волосів).
3936. Посію я руту круту, а рута не сходит:
Через тяжкі вороженьки милий не приходит.
Чей мороз ся пересяде, а рутонька вїйде,
Чей вороги ляжут спати, а мій милий прийде.
(Гол. II, ст. 348, ч. 551).
3937. Посію я круту руту межи берегами,
Ой тяжко си погуляти межи ворогами.
А я тії круті руті вершки постинаю,
Як вороги підут спати, я си погуляю. (Коропець).
Пор. Сал. ст. 56, ч. 205.
3938. Посію я круту мяту межи берегами,
Тяжко мнї пережити межи ворогами.
Ой буду я круті мяті вершечки счіпати,
А чей мої вороженьки полягают спати.

Коли мої вороженьки полягають спати,
А я собі молоденька піду погуляти.
(Гол. II, ст. 409, ч. 469—471).

Пор. Де-Волланъ, ст. 41.

3939. Як хмарки сі тай роступе, тогди місяць зийде,
Як вороги лежат спати, тогди вилій прийде. (Березів).
3940. Куди до ті, любко, зайти, чи горі горбами,
Ой щоби сі вороженьки не здогадували.
Пішов би я долоньками, нема дороженьки,
Пішов би я уличками, брешут вороженьки. (Жер. Павлі, ст. 196).
Пор. Кольберг, III, ст. 37, ч. 301—302.
3941. а) Прийди, прийди¹⁾, мій миленький, понад²⁾ беріженьки,
Аби³⁾ тебе не виділи⁴⁾ тяжкі вороженьки. (Котузів).
Іванівці: 1) Прийдь, прийдь. 2) Попід. 3) Щоби. — Волців:
3) Жеби. 4) Здибали.
3942. б) Прийди, прийди, мій миленький, поїд бириженьки,
Щоби тебе ни виділи тяжкі вороженьки.
А вороги як зобачут, будут говорити:
Ни дурно він таккай ходит, мают сі любити. (Сгр.).
3943. Не йди, любку, улиціва, я йди горолами,
Я щоби се вороженьки не здогадували.
Як жи вони се здогадают, будут говорити,
Не ходит він туди дурно, мусит ї любити. (Ходовичі).
Пор. Кол. ст. 93, 715.
3944. Поцілуй ми, мій миленький, я з правого боку,
Най вороги колька коли хоть півтора року.
Поцілуй ми, мій миленький, у прави личенько,
Най викини віхурами, чи любить сирденько. (Іванівці).
Пор. Сал. ст. 81, ч. 44.
3945. Ой конику, воронику, вилити на поли,
Купи, любку, коралки, най ворогів коли. (Чорні Ослави).
3946. Гадалам се віддавати, а уже ни буду,
Вороженьки під ноженьки тай гуляти буду. (Жур.).
3947. Ой рівцями кукурузка, рівцями, рівцями,
Не буду ся віддавати, жаль ми за хлопцями.
Не буду ся віддавати, буду так ходити,
Будут мали вороженьки за кого судити.
Вороженьки, вороженьки, та щож я вам винна?
А я свого миленького любити повинна. (Красне).

3948. Пожину я воли пасти, а коники найко,
Такої мене, моя мамко, за Іванка дайко.
А в Івана пові двері, тай пові одвірки,
Дай мні, мамко, за Івана ворогам на вірки. (Чорні Ослави).
3949. Ой кувала зазуленька, кувала, кувала,
Шкода, мати, того хліба, щос не годувала.
Шкода, мати, того хліба, тай тих пироженьків,
Що ти мене годувала тай для вороженьків. (Котувів).
3950. Ой поїхав мій миленький трьома дорогами,
Лишив мене молоденьку межі ворогани. (Жураки).
3951. Чоловіка нема дома, пішов за волами,
Мене лишив молоденьку межі ворогани. (М. Яцив).
3952. Тай за двором доріжечка, за двором, за двором,
Тай поїхав мій миленький із тяжким набором.
Тай поїхав мій миленький аж до Коломиї,
Купит мінї подарунок, я вздрите на мнї.
Та як буди подарунок на мнї ліліти,
Буди моїх вороженьків головка боліти.
Та як буди подарунок на мнї сїяти,
Тодги буди вороженьків головка скіпати. (Устя над Черем.).
3953. Варила бим пироженьки на студеній воді,
Любила бим парубочка, про вороги годі. (Нагуєвичі).
3954. Надала сї калинонька гільом до дороги,
Давно би я люпка мала, коби ни вороги.
Щоби, люпко, ни вороги тай ни ворожили,
Ми би собі постояли тай поговорили. (Сгр.).
3955. Коби вітри не віяли, а тучі не били,
Коби, любко, не вороги, ни би ся любили.
Коби, любко, не вороги, тай не вороженьки,
То ни би ся так любили, як діти маленькі. (Тустань).
Пор. Кол. ст. 140, 1623.
3956. Коби вітри не віяли, тай дожджі не били,
Коби, любку, не вороги, ни би ся любили.
А то вітри навіають, дожджі набивають,
Тоти нам ся вороженьки любити не дают.
(Гол. IV, ст. 473, ч. 220).

Пор. Сая. ст. 34, ч. 76.

3957. Коби мені не вороги тай не вороженьки,
 Ми би собі постояли близько дороженьки.
 Ми би собі постояли тай поговорили,
 Ой бо нам сі з тої туги кучари повили.
 Повили сі кучарики, повили, повили,
 Бо ми тото в свої мамки леґонько робили. (Гвізд.
 Пор. Гол. IV, ст. 444, ч. 3. — Сам ст. 74, ч. 47—48.)
3958. Вчерас ни був, ниніс ни був, чому ни буваєш,
 Ци ті люди вірадили, ци вже ничу маєш?
 Мене люди не радили, ничої ни маю,
 Через тяжкі вороженьки в тебе ни буваю. (Загвізде.)
3959. Чому милий не приходиш, чому не буваєш,
 Чи ті мамка заказала, чи вже другу маєш?
 Мамка мене не зажає, другої не маю,
 Через тяжкі ворожечки в тебе не буваю.
 Через тугі морозечки сонечко не сходить,
 Через тяжкі ворожечки милий не приходит.
 Морози си пересадут, а сонечко виїде,
 Ворожечки лжжт спати, а мій милий прийде.
 Прийди, прийди, мій миленький, прийди, не бари си!
 Прийду, прийду, файна любко, прийду не жури си. (Стецева.)
3960. Ой любив я дівчиноньку та півтора року,
 Аж поки ся не дізнали вороженьки з боку. (Хотінь.)
3961. Ой повіяв буйний вітер, виломав¹⁾ ліщину,
 Як наважив тяжкий ворог, відобрав дівчину. (Іванівці).
 Волцнів: 1) Положив. — Григорів (перша стрічка): Похалив се
 дуб на дуба, авір на малину.
3962. Ой мала я миленького тай мала, тай мала
 Посадила на ворота, якась нужда вкראה.
 Ой мала я миленького як своє здорове,
 Відобрали вороженьки тай на безголове. (Пост.)
3963. Ой упала суха сва гильом до дороги,
 Ой взяв бия тя, дівчинонько, не дають вороги. (Кропив. Н.).
3964. До дуброви дві дороги, обі дзелененькі,
 Милий шлу покидає, вороги радненькі. (Хомаківка).
3965. а) Ой мала я миленького, біленький як гуся,
 Відмовили вороженьки, а я обійду ся.

Вороженьки¹), вороженьки, щосте²) ся насіли,
Як бим була трошка мепша³), тобисте мя з'їли. (Красне).

Іванівці: 1) Ой вороги. 2) Тосте. 3) Та щоби вам дозволено. —
Волчів: 1) Ой вороги. 2) Тосте. 3) Та як би вам було вільно. —
В обох селах записано тільки другу строфу.

3966. б) Я посію круту руту меж горохами,
Дармо мені устояти перед ворогами.
Ой вороги, ворожечки, чости сі насіли?
Кобисти ні посолити, сйру бисти з'їли. (Топорівці).
Пор. Гол. II, ст. 344, ч. 531.
3967. в) Ой вороги, вороженьки, тосте ся насіли,
Як бисте мя посолити, тобисте мя з'їли.
Ой не штука посолити, ой не штука з'їсти,
Іно штука перед Богом кари відповісти. (Біла).
3968. г) Тай виликій город маю, кіпця му ни вижу,
Та навколо ворожечки, мижи пни сйжу.
Ворожечки, ворожечки, ворожечки білі,
Кобисти ні посолити, тобисти ні з'їли.
Та ни тєжко посолити, та ни тєжко з'їсти,
Али кєшко на тім сьвітї буди відповісти. (Усте на Черем.).
3969. д) Ой вороги, вороженьки, тости ся насіли,
Кобим була трошки мепша, тобисте мя з'їли.
Ой вороги, вероженьки, та¹) не ворогуйте,
Та²) шож я вам бідна винна, сами³) поміркуйте. (Качапівка).
Журів: 1) Так. 2) Ой. 3) Лиш ся. — Записана тільки друга строфа.
3970. Кукурудзи несапані, а бульба не брана,
Журили сі вороженьки, що я не віддана.
Кукурудзи несапані, кукурудзи лоском,
Та журіт сі, вороженьки, ладаном та воском. (Пасічна).
3971. Журили сі вороженьки, що я в біду впала,
А я біду через воду пругом перегнала. (Дрогобич).
3972. Восикові пироги, березова каші,
Ни журіт сі, вороги, ни буду я ваші. (Жур.).
3973. Я вузоньке пирискочу, широке обійду,
Не журіт ся, вороженьки, я ще з сего війду. (Коропєнь).
Пор. Сад. ст. 75, ч. 59.
3974. Не тішти сі, вороженьки, ни тішти, ни тішти,
А я любка ни покину, хіба шні повісти. (Чорні Ослати).

3975. Не тіште ся, вороженьки, моїй пригодоньці,
Пішли літа марно з сьвіта, як лист по водоцьці. (Михайловичі).
3976. Не тіште ся, вороженьки, моїй пригодонці,
Хоть я прийду в ночи пізно д моїй худобонці.
Хоть я прийду і не прийду, прийде-ж моя мати,
А вже-ж моя худобонька не буде рикати.
(Гол. II, ст. 618, ч. 17).
3977. Ой яворе зелененький, яворе, яворе !
Вчора дівча поганяло, а пині вже хоре.
Поганяло, поганяло синими волами,
А пниіка погибає межи ворогами.
Ой вороги, вороженьки тай не ворогуйте,
Посідайте на пороги тай зуби рахуйте. (Булячці).
3978. А у горах сніги впали, гори побіліли,
Бодай пашни вороженькам зуби заболіли !
(Гол. II, ст. 270, ч. 1²⁰).
Пор. Сал. ст. 20, ч. 20.
3979. Ой займу я сиві воли та пай напасут ся,
Та пай наші вороженьки пороспукают ся !
(Гол. II, ст. 616, ч. 5).
3980. Ой у лісі при дорозі там виресли губи,
Хто на мене ворогує, пай си вирве зуби. (Григорів).
Пор. Сал. ст. 73, ч. 46.
3981. Бодай мої ворожейки не їли, не пили,
Що вип мене молодежку в неславу вложили. (Боберка).
3982. Ой піду я з того сила, ой піду, ой піду,
Чириз тешкі вороженьки, тай чириз сусіду.
Ой піду я з того сила, та на други село,
А пай буди кому сумно, а пині весело. (Іванівка).
3983. Ой буду я утікати, сліди забирати,
Не будут ся вороженьки із мене сьміяти. (Нагуєвичі).
3984. Журили сі вороженьки, як я зачав пвтп,
Боліла їх головоцька, чим буду платити.
Не журіт сі, вороженьки, я заплачу пині,
Продам коня в Болехові, колясу в Долині. (Михайловичі).
3985. Нехай наші вороженьки пропадут до ляха,
А ми собі, любко любя, любімо ся з тиха. (Біла).
Пор. Сал. ст. 74, ч. 51.

9. Б р е ж н і.

Посуд.

3986. Ой то ми сі поскодили тай собі побудьмо,
За нас судят тай говорят, ми здорові будьмо.
Ой за нас сі насудали тай наговорили,
Та аж нам сі в тої туги кучирі повили. (Скобичівка).
3987. Зійди, зійди, місяченьку, зійди перекрою,
Та хоть же нас люде судят, того ся не бою. (Жег. Павлі, ст. 203).
3988. Мовлят люде, що суд буде, суду не бою ся,
Ой як прійдуть судитойки, то я сховаю ся. (Ж. Павлі, ст. 169).
3989. Кажут люди, що суд буди, а суду не буди,
Бо вже нинє обсудили на сім сьвіті люди.
Кажут люди, що суд буди, а я не бою се,
Най на того суд упаде, з ким я гніваю се. (Григорів).
Пор. Сал. ст. 18, ч. 102.
3990. а) А ми обі на весіле, ми обі до дому,
Най нас люди не розносят, як вітер солому. (Бишків).
3991. б) Ой любім ся, не журім ся, не кажим нікому,
Би нас люди не рознесли, як вітер солому. (Боберка).
3992. в) Коли любиш¹⁾, люби дуже²⁾, не кажи³⁾ нікому,
Бо то⁴⁾ люди порозносят⁵⁾, як вітер солому. (Бірки Дом.).
Черниця: 1) Як ти мене. 2) Вірни любиш. 3) Ни вповіж. —
Пасічна: 1) Та як мене. 2) Любку любиш. 4) Та най. 5) Ни розносят.
Пор. Зал. ст. 183. — Гол. II, ст. 316, ч. 387. — Сал. 78, ч. 9. —
Де-Воллаві, ст. 57. — Кол. ст. 92, 683.
3993. г) А як мене, любцю, любиш, не кажи нікому,
Бо то люди порозносят, як вітер солому.
Вітер солому рознесе¹⁾, солома легенька²⁾,
Мене люди возьмут в зуби, я ще молоденька. (Біла).
Іванівка: 1) Розносят. 2) Дрібненька.
Пор. Купчанко, ст. 441, ч. 128.
3994. а) Бодай тибє, бодай мене, бодай нас вобє,
Кілько люда, нема чуда, тільки ми вобє. (Іванівці)
Пор. Зал. ст. 199. — Гол. II, ст. 336, ч. 487.
3995. б) Бодай тебе, бодай мене, бодай нас обє,
Тільки люду, нема суду, іпо про нас двє.
Бодай тебе, бодай мене, бодай нас обє,
На що ми ся полюбили на нещастє своє? (Біла).

3996. в) Бодай тебе, бодай мене, бодай нас вобов,
Нема люда, тільки чуда, тільки нас є двоє.
Як на мене, так на тебе, тая слава фпала,
Коло тої кирниченьки, де я воду брала. (Іванівка).
3997. Ой у мене, моя пенько, голосок овечий,
Судет мене суджениці навад моїх плечей.
Обсудили руки, ніжки, ще хотет і личко,
А до мене обернут се: Що дієш, сестричко? (Котузів).
3998. Тече вода край города¹⁾, тече в²⁾ переверти³⁾,
Взяли мене люди в зуби⁴⁾ через мої⁵⁾ жерти. (Черю).
- Кропивник Нов.: 1) Скоком, скоком. 2) Тече. 4) То не люди
взяли в зуби. — Кудьчиді: 1) Зпід города. 4) Возьмили нас люди
в зуби. — Волцив: 1) Зпід города. 4) А взяли ми люди в зуби. —
Книгишчі: 1) Зпід города. 2) Попіт. 5) Твої.
- Пор. Сал. ст. 77, ч. 7.
3999. Я фасолю саджу, саджу, фасоля дрібненька,
Взяли мине люди в зуби, а я молоденька. (Іванівці).
4000. Ой солома, соломонька, солома пашненька,
Мене люди ввели в зуби, а ще молоденька. (Башки).
4001. То я собі полюбила хлопця не ледащо,
Хоть ні люди взяли в зуби, та най знаю за що. (Пасічна).

Обмова.

4002. Гуляй собі, пане брате, ничо ти ни буде,
Най говорі, кілько хочут Кобаччине люде.
Та за тебе говорили, що ти пеш горівку,
А за мене говорили, що я люблю дівку. (Кобаки).
4003. Тай упрів я з товаришии, відай кужух скину,
Кажут люди, нпхай буди, шо люблю дівчину.
Кажут люди, нпхай буди, шо люблю дівчину,
А я собі є тої туги запалю фйчину. (Уста над Черем.).
4004. Кажут люди, що я гільтай, що я конї воджу,
А я хлопец молоденький до дівчини ходжу. (Волцив).
4005. А я іду без село та на дутку граю,
Кажут люди, шо я хлопец, а я жінку маю. (Іванівка).
4006. Ходив бузюк понад воду тай в ножнишки зинно,
Кажут люди, що ті люблю, самому ми дивно! (Киг.).

4007. Ой славаа Колошня, славійші зальоти,
 Виходив я до дівчини новії чоботи.
 Ой на горі, на високій зродили ожини,
 А на мене молодого неславу вложили.
 (Гол. IV, ст. 459, ч. 122).
4008. Шелевію перевію, руту перетичу,
 Ще я тоту неправдочку від тебе відкличу.
 (Гол. II, ст. 263, ч. 92).
4009. Ой надвисли чорні хвари, а в тій хварі гудит,
 Сава біда мерзенная, а других паскудит. (Волциїв).
4010. Ця я тобі не казала, молодий, молодий,
 Та не ходи дорогою, но поза городи.
 Ой як будеш дорогою до мене ходити,
 Будут за нас молоденьких люде говорити. (Котузів).
4011. Ой ти, любку, долів сидиш, та нічо не видиш,
 А вже люди учинили, що ти в мене сидиш.
 Ой ти, любку, долів сидиш, та нічо не чуєш,
 А вже люди учинили, що в мене почувш. (М. Яциїв).
4012. Як на мене, так на тебе неславонька впала,
 Коло мої керниченьки, де я воду брала. (Желдець).
4013. Ой упала неславочка, упала, упала,
 А на мої чорні очи, жебим не плакала. (Кропив. Н.).
4014. Коло тої керниченьки, де ти воду брала,
 Там на тебе тай на мене неславонька впала.
 Коло мої керниченьки люди говорили,
 Як би мене із тобою вони розлучили.
 Ой ви люди, злії люди, та не говоріте,
 Будете тяжко конати, як пас розлучите. (Голгочі).
4015. Ой запалю крайну хату, най село вигорит,
 Най за мою білявину ніхто не говорит. (Войнилів).
4016. Подув вітер буйнесенький, тай калину зломив,
 Ще мня дурець добре не знав, а вже мня обмовив. (Кропив. Н.).
4017. Ой скинь мою пирсцінину, а я твою скину,
 Нехай люди не вогорут, що за тобов гину.
 Ой скинь мою пирсцінину, а я твою згублю,
 Нехай люди не вогорут, що я тебе люблю. (Постолівка).
4018. Кажут люди, що я дяуба, а я си гладенька,
 А я собі дяуба люба, як мід солоденька. (Жур.).

4019. А у моїм городочку посаджено дині,
Ото мине обмовила една господині.
Тай най мине обмовєє, я і сі ни бою,
За нивістку і ни піду, в ласку і ни стою. (Іванівці).
4020. Мамко моя солодка, біду я вчинила,
Вже всі жінки трут колопні, я ще не мочила.
Ідут люди туди на торг, мене обмовляють,
Чиї тото колопнята в ноли погибають?
(Гол. II, ст. 449, ч. 665).
4021. Кажут люде, що я груба, людем грубі писки,
Ой не піду вечерати до вашої писки. (Коропець).
4022. Ой що ми то за косар, накосив барвінку,
Ой що ми то за парібок, говорить на дівку. (Рудно).
4023. Ой уже ся насудили наші вороженьки,
Що ми собі постояли близько доріженьки.
Обнавляйти, вороженьки, не приставляйти,
Потім свої язиченьки на підшви дайти.
Дайти язик на підшви, зуби на підкови,
Бо вжесте мня обновили від ніг до голови.
Та най наші вороженьки пропадуть до лиха,
А ми собі їжмо, пиймо, тай любім ся стиха. (Невід.).
Пор. Сал. ст. 74, ч. 48—51.
4024. Ой брате, побратиме, одну раду наймо,
По дівчині ми хапаймо, за кордон нахаймо.
А в кордоні тверда варта, а земля волоска,
Як я з цього села піду, буде поголоска.
Як я з цього села піду, будут сі питати:
Де сі діла душка, рибка, що і не видати?
.
А ми її зустрічели, що вже молодиця.
А ми її зустрічели на високім мості:
Куда ідеш, фіявочко, ци до мамки в гості? (Москалівна).
- Брехня.**
4025. Хвалила ся една дівка перед другов дівков:
Були в мене старостоньки, я пила горівку.
Не хвали ся, дівчинонько, не вчи ся брехати,
Бо пес летів, фостом вертів коло твої хати. (Біла).
4026. А я старий, ни молодий¹⁾, навчив си брехати,
Та вибрехав дівчиночку в опівночі з хати. (Юбаки).
Семаківці і Іванівці: 1) А я хлопец молоденький.

4027. Щоби вітри не віяли, тай тучі не били,
Щоби люди не брехали, ми би ся любили. (Дусанів).
Пор. висше. ч. 3955—3956.
4028. Коло млина цьвіт калица, голуби пасут сі,
А дівчина ніц невинна, на пю набрешут сі. (Вовків).
4029. Ой на ставі, на ставочку голуби несут сі,
Моя душа ніц невинна, люди набрешут сі. (Горуцько).
Пор. Жек Павлі, ст. 172. — Гол. II, ст. 417, ч. 507.
4030. За моїми воротами зелена груша,
Та юж мене обрехали, я невинна душа.
(Гол. II, ст. 344, ч. 530).
4031. Щем у хаті не топила, в мої хаті курно,
Щем нікого не любила, брешут на мене дурно.
Щем у хаті не топила, гадаю топити,
Щем нікого не любила, гадаю любити. (Г'визд)
4032. Та я іще¹⁾ не топила²⁾, коло хати³⁾ курно,
Щем нікого не любила, брешут за ні⁴⁾ дурно.
Щем нікого не любила, гадаю любити,
Аби мали вороженьки за кого судити. (М. Яциів).
Іванівці: 1) А я в пещу. 2) Ни пам'яла. 3) Горит в пещу.
4) Люди — Тустась: 1) Ой щем бо я. 2) Не пам'яла. 3) Вже на дворі. 4) Люди.
3033. Ой та дана, моя мати, та дана, та дана,
Якась біда набрихала, що я люблю пана.
Якась біда набрихала тай пашипотіла,
А я пана ни любила, но допіро хтіла. (Шивиці).
4034. А на мени люди брешут¹⁾, на мени, на мени,
Тай на того парубочка, що ходит до мени. (Горуцько).
Кропивник Н.: 1) Та на мене бріхня впала.
4035. Бришіт, бришіт, вороги, як в лігі ворони,
А на мени хлопец важи в чужої сторони. (Шивиці).
4036. А на¹⁾ мени люди брешут, як тоті²⁾ ворони,
Що я маю миленького³⁾ с чужої⁴⁾ сторони. (Жур).
Кропивник Н.: 1) А за. 3) Щом си хлопця полюбила. — Вовків:
2) Ті. 3) А до мене хлопці ходят. 4) З енчої.
4037. А на мене люди брешут, на мене знають,
Кого люблю, поцілую, губи сі злипают. (Вовків).

4038. Чому в ставі води нема, бо випили круки,
Ой уже ня обрехали горішпенські сукки. (Нагуєвичі).
4039. Зайшло сонце у завалу, погоди не буде,
То на мене молодую набрехали люде. (Нагуєвичі).
4040. Шкода трави тай отави, що коні здоптали,
Шкода мене молодой, що ня обрехали. (Таурів).
4041. Соловію заспівай, зазульцю закукай,
Як на мене люде брешут, ти любцю не слухай. (Желдець).
4042. Ой чогос сі, мій миленький, на мени заверив,
Якась біда набрихала, ти її поверив. (Грг).
4043. а) Ой за хати, чорні хмари, за хати, за хати,
Перестаньте, вороженьки, на мене брехати.
Перестали вороженьки, а зачали люде,
Що в нашого закохання пічого не буде.
Бо в нашого закохання будут ся сьміяти,
Що ми такі молоденькі будем ся кохати. (Желдець).
4044. б) Ой за хати, чорні хмари¹⁾, за хати, за хати,
Ой зачали вороженьки²⁾ за мене брехати.
Перестаньте, вороженьки³⁾, за мене судити⁴⁾,
Бо⁵⁾ перестав мій миленький до мене ходити. (М. Яцків).
- Видивів: 1) Чорна хмара. 2) Перестаньте, сусідочки. 3) Сусідочки. 4) За мні говорити. 5) Вже. — Вербів: 1) Сьвіти, сьвіти, місяченьку. 2) Пристаньте, вороженьки. — Волців: 3) Сусідоньки. 4) В мні говорить. 5) Вже. — Вовків: 1) Місяченьку. 2) Перестаньте, вороженьки. — Хотінь: 1) Чорна хмара. 2) Перестаньте, вороженьки.
4045. а) Ой засьвіти, місяченьку, до хати, до хати,
Коли мої вороженьки настанут брехати.
Брехливі вороженьки, брехливі люди,
На кого ви набрешете, як мене не буде? (Голгоці).
4046. б) Ой скрипчиві воротонька, тяжко їх заперти,
Кого люблю, не забуду до самої смерти.
Скрипчиві воротонька¹⁾, брехливі люди,
А когож ви обрешете, як мене не буде? (Буцаїв).
- Волців (тільки друга строфа): 1) Ой вороги, вороженьки.
2) На кого ви набрешете.

4017. Ой кину я срібний перстїнь межи магадєнни,
 Ой не було таких брехнїв, як ось теї зими.
 Ой кину я срібний перстїнь на попереk сьвїта,
 Ой не було таких брехнїв, як ось того лїта.
 А в садочку блязько прачка, блязько хуста прати,
 Переставьте, вороженьки, за мене брихати! (Лубишка нижнї).
4048. а) Ой брехали вороженьки, ой¹⁾ брехали люди,
 Що на мої головонці віночка не буде.
 А я того дочекала, Бога допросила,
 Що на свої головонці віночок носила. (Вовків).
 Іванівка: 1) Тай.
 Пор. Сам. ст. 42, ч. 123.
4049. б) Не журїт ся, ворожейки, не журїт ся, люде.
 Тай на моїй головонці чей віночок буде.
 Як на мою головонку вінок положили,
 Тогди то ся ворожейки тяжко зажурили. (Боберка).
 Пор. Кольберг, III, ст. 37, ч. 305. — Де-Волланъ, ст. 59 і ст. 194.
 Мат. V, ст. 125, ч. 89 і 133, ч. 143.
4050. в) Набрехали вороженьки та і злії люде,
 Що на мої головонці віночка не буде.
 Я на свої головонці віночок довошу,
 Таки своїх вороженьків на весїля спрошу.
 Ой прошу вас, вороженьки, на моє весїля,
 Бо вжести не обсудили, як в городї вїля. (Івачів)
4051. А¹⁾ на минї²⁾ брихне стоїт³⁾, як на рибї⁴⁾ луска,
 А⁵⁾ я в тої брихнї виїду, як в під водї⁶⁾ гуска. (Іванівці).
 Гвізд: 1) Ой. 3) Стала. 5) Та. 6) Біленька як. — Кульчиці:
 2) На мене. 3) Впала. 4) Рыбу. 6) Як біленька.
 Пор. Врabelь, ст. 218, ч. 621.
4052. Ой широка вуличенька, тай розширила ся,
 Ой вжеж моє закоханих віддалечило ся.
 А я вуску перескочу, широку обїїду,
 Брешїт, брешїт, вороженьки, я ще в того виїду. (Ж. Павлі, ст. 179).
4053. Попід гору високою ожиноньки вкот сї,
 Нераз душе невинна є, люди набрешут сї.
 Брешїт, брешїт, вороженьки, чей сї набрешете,
 Стоїт камїнь за ворота, тай сї нагризете. (Жураки).
 Пор. висше ч. 4028—4029.
4054. Альбо брешїт, вороженьки, альбо переставьте,
 Альбо менї свої зуби на підкови дайте. (Вовків).

4055. а) Ой бришіт ви¹⁾, вороженьки, тай²⁾ я буду з вами,
Як я⁴⁾ піду с того села, бийте⁴⁾ головами. (Жур.).
Вовків: 1) Альбо брешіт. 2) А. 3) А як. 4) Товчіт.
4056. б) Вороженькі, вороженькі брешут за мня, брешут,
То вни мою жовту косу язиками чешут.
Брешіт за мня, вороженьки, то я буду з вами,
А як піду с того села, товчіт головами. (Кривив Н.).
4057. Ой вороги, вороженьки, то вас маю много,
Ей ходити, відасти, ци не люблю кого.
Ой возьміте, вороженьки, зуби на піткови,
Та жиби ви ни брихали за мени ніколи. (Жур.).
4058. Брешіт, брешіт, вороженьки, зуби си пакуйте,
А щож я вам бідна виана, самі поміркуюте. (Біла)
4059. Ой брехали вороженьки, як настало літо,
Була правда і неправда, було розмаїто.
Ой брехали вороженьки, як настала зима,
Аж тепер ся довідали, що я ніц не виана. (Біла).
4060. а) Ой піду я в лісок трісок¹⁾, там де кіле²⁾ тешут,
Ой піду я послухати³⁾, як на мене⁴⁾ брешут. (Григорів).
Вовків: 1) По май, по май. 2) Хлопці віле. 3) Сама я сї прислухала. — Ожомля: 1) Лісом трісом. 2) Де дубойки. 3) А ю а с: паслухаю. 4) Як вороги.
Пор. Гол. II, ст. 271, ч. 137.
4061. б) А я іду лісом-трісом, а там майстри тешут,
А я стала, тай слухаю, вни за мене брешут.
Оден каже: красно вбрапа, другий каже: чешпа,
Третій каже: волів нема, її ми не треба! (М. Яцків).
4062. в) Ой піду я лісом трісом, а там кіле тешут,
Ой стану я тай слухаю, що за мене брешут.
Іден каже, що дівчина, другий каже: ладна,
Третій каже: волів нема, до мене не адатна.
А не дає волів тато, ні рідненька мати,
Дає Господь долю з неба, хочеш, дурню, знати. (Волосів).
4063. г) Ой іду я лісом-лугом, аж там кіля тешут,
А де стане двое-тров, там за мене брешут.
Єден каже: файна, файна, другий каже: ладна,
Третій каже: я би взяв її, коб коралі мала.
А я тебе не питаю, чи ти маєш поле,
Як я тобі дам коралі, то тя колька вкоже. (Дубянки нижні).

4064. д) Ой піду я в лісок трісок, а там дуби тешут,
Поверну я до сусіди, там на мене брешут.
Брешіт же ви, сусідоньки, та як пес на вовка,
Ой чей же вас тай заболит сарденько, головка!
Брешіт же ви, сусідоньки, чей ся набрешете,
Винесу вам цебер поший, чей ся нахлепчете!

(Гол. II, ст. 304, ч. 316).

4065. е) Ой піду я лісом, трісом, де дубойки тешут,
А ю я сі наслухаю, як вороги брешут.
Бришіт, бришіт, ворожейки, а я буду чиста;
Та як тая калиночка, жи впади від листа.
Бришіт, бришіт, ворожейки, я буду тирпіти,
Най вам Папбіг за неправду вимордуї діти. (Ожомля).

4066. а) Бришіт, бришіт, вороженьки, я буду терпіти,
А за мою неславочку витлумит вам діти. (Горучько).

4067. б) Бришіт, бришіт, вороженьки, я буду тирпіти,
А вам буде за неправду виривати діти.
Ой буде вам виривати, по двоє, по троє,
А на самім востаночку¹⁾ вирви вас вобое.
За неправду, за неправду та за неправдещи,
Та буде вам виривати хоть по дитинищи. (Жур.).

Вовків: 1) А на решті молоденьких. (Третьої строфки нема).

Пор. Кол. ст. 141, 1665.

4068. в) Бришіт, бришіт, вороженьки, я буду тирпіти,
Та най жи вам за неправду вимордує діти.
Та най діти ни мордує, діти ніц ни винни,
Та най жи вас вимордує, хоть до половини. (Іванівці).

4069. То на мене набрехала тота зизоока,
Єдно око до Бурштина, друге до Потока.
То на мене набрехала тота недоросла,
Бодай вона ще ходила, як свиня поросла. (Черче).

4070. А у горах сніги впали, гори побіліли,
Бодай нашим вороженькам¹⁾ зуби заболіли.
Ой вороги, вороженьки, вступіт ся з дороги,
Босте мене обрехали від шіг до голови. (Ж. Павлі, ст. 196).

1) Наших вороженьків.

Пор. Гол. II, ст. 270, ч. 131. — Сал. ст. 20, ч. 113. —
Пор. також васше ч. 3978.

4071. Хто на мени ворогуї, хто на мени бреша,
Най си вирви штири зуби, то му буди лекши.
Ей штири на переді, а штири на заді,
Що я така молодейка людім на заваді. (Ожомля).
4072. Та летіла завуленька, та сіла на дуби,
Ой не бреша, поштарино, бо ти виблю зуби. (Кропив. Н.).
4073. На мени сі набрихала одна господиці,
Бодай вона так зогнила, як в городі дні. (Ізавівці).
4074. Ой на горі кремениці, на долині крейла,
Ой вже-ж мене обрехала Парасупя фрейда.
(Гол. II, ст. 293, ч. 260).
4075. За моїми воротами отесана лата,
То юж мене обрехала бідонька варгата.
(Гол. II, ст. 344, ч. 529)
4076. Агу на тя, бідо чудна, агу на тя, гу, гу,
Вчорас одну обрехала, нині мене другу. (Кропив. Н.).
Пор. Гол. II, ст. 422, ч. 533.
4077. а) Ой вороги, ой вороги, вступіт сі в дороги,
Ой тосте мні обсудили від віг до голови. (Жураки).
4078. б) Тай вступіт ся, вороженьки, в дороги, в дороги,
Бо вжесте мя обрехали від голов до поги. (П. Ст. Б.).
Пор. Кольберт, III, ст. 37, ч. 304. — Ж. Павли, ст. 195. —
Пор. також више ч. 4070.
4079. На що мепі¹⁾ пси держати, на що віддавати²⁾,
Сут у мене сусідочки³⁾, що вміют⁵⁾ брехати. (Ходовичі).
Кропивник Н.: 1) Мати. 2) Годувати. 3) Вороженьки. 4) Та буга.
Пор. Гол. II, ст. 344, ч. 528. — Врabelь, ст. 287, ч. 782.
4080. На що мні пси тримати, на що годувати?
Кой на мене люди брешут, я чую до хати.
Брешут жінки, брешут дівки, брешут чоловіки,
А юж мене обрихали молоду на віки. (Кульчиці).
4081. На що мені коло хати собаки тримати,
Є у мене сусідоньки, що вміют брехати!
Нехай брешут, нехай брешут, та як розуміют,
Прийде тая годнионька, вони поїміют!
(Гол. II, ст. 303, ч. 314.

4082. Вічка мої сиві, сиві, я ся вами дивю,
Хоть на мене люди брешут, я ся не противю.
Хоть на мене люди брешут, як сука на вовка,
Але мене молоденьку не болят головка. (Боберка).
З другою строфкою пор. Гол. II, ст. 409, ч. 468.
4083. А я в гаю ни буваю¹⁾, тільки в гаю²⁾ стою,
А на³⁾ мени люди брешут⁴⁾, а я се ни бою. (Жур.).
Іванівці: 1) Я на беру хусти перу. 2) На камені. — Кропивник
Новий: 1) Беру воду, беру воду. 2) На камені. 3) Хот за. — Пасічна:
1) А я гаю не рубаю. 4) Брешіт, брешіт вороженьк.
Пор. Гол. II, ст. 409, ч. 467. — Де-Волланъ, ст. 59 і 214.
4084. Брешіт, брешіт, вороженьки, та на бізголове,
А я буду їсти, пити, дай Боже здорове. (Волциві).
4085. а) Я калинку не рубаю, під калинков стою,
Ой за мене люде брешут, я їх ся не бою;
Та най они собі брешут, най на безголове,
Пиймо, душко, горілочку: дай Боже здорове!
(Гол. II, ст. 295, ч. 269).
4086. б) Ой на броду беру воду, на камені стою,
Та за мене люде брешут, а я сі не бою.
Та за мене люде брешут¹⁾, а я сі²⁾ не бою,
Бо я собі насіяла в городчику трою³⁾.
А я трою розполочу тай дам сі наптити,
Кого схочу, розволочу, тай буду любити. (М. Яців).
Бататичі (лише друга строфка): 1) Ой вороги, ворожейки. 2) Я сі
вас. 2) Бо я собі на городі посадила тою.
Пор. Кол. ст. 141, 1671.
4087. в) Попід гору стежка вбіта, я нев не ходила,
Щем такого молодого хлопця не любила.
Не любила, не любила, буду зачинати,
Будут мати вороженьки за кого брехати.
Ой не брешіт, вороженьки, я сі вас не бою,
Бо я собі посадила я в городі тою.
А я тою розколочу, тай дам сі наптити,
Кого схочу, розволочу, тай буду любити. (Пасічна).
4088. а) Хусти перу¹⁾, хусти²⁾ перу, на камені кручу,
Хоть на мене люде брешут, то я сі⁴⁾ не смучу. (Желдець).
Біла: 1) На камені. 2) Хуста. 3) Я се тим.

4089. б) На камени хуста прала, на камени кручу,
Хоть на мене люди брешут, а я се не смучу.
На камени хуста прала, на камени стою,
Хоть на мене люди брешут, а я ся не бою.
На камени хуста прала, камени, камени,
А па мене люди брешут, на мене, на мене. (Охрим.).
4090. в) На камени хуста перу, на камени кручу,
А на мене люде брешут, а я ся не смучу.
На камени хуста перу, на камени стою,
А на мене люди брешут, а я ся не бою.
Брешіт, брешіт, вороженьки, або перестаньте,
Або мені свої зуби на підкови дайте.
А за мене люди брешут, як в лісі ворони,
А я маю миленького з чужої сторони.
А за мене люди брешут, а я ся не бою,
А я шню, вишиваю, як паві з покою. (Буцнів).
4091. На шаверу хуста перу, на кладці жинкаю,
Хоть на мене люде брешут, я ся не лякаю. (Біла).
4092. а) Ой уже се вороженьки¹⁾ тай наговорили,
А мншї се з тої біди²⁾ кучирі³⁾ завили⁴⁾. (Григорів).
Вовків: 1) Ой тож то сі набрехали. 2) Брехні. 3) Кучера.
4) Повили.
Пор. Гол. IV, ст. 496, ч. 46.
4093. б) Ой за нас ся набрехали тяжкі вороженьки,
Що ми собі постояли близько дороженьки.
Ой за нас ся набрехали тай наговорили,
А нам же ся з тої брехні кучері повили.
Брешіт, брешіт, вороженьки або перестаньте,
Або ви нам свої зуби на підкови дайте. (Голубчі).
4094. в) Ой на горі на високі голубці несут сі,
Нераз душа ніц не винна, люде набрешут сі.
Ой вжести сі набрехали, тай наговорили,
Аж сі в мої головонці кучері повили.
Брешіт, брешіт, вороженьки, добрешіт сі лиха,
А ми вбоє, серце мов, любімо сі стиха. (Невід.).

4095. а) Штири¹⁾ воли як соколи²⁾ рогами сі чешут,
Віддай мене³⁾, моя мати⁴⁾, най люди ни брешут⁵⁾ (К.г.).
Іванівка : 1) Сірі. 3) Мати. 4) Доньку з хати. — Ів.чів : 1) Сиві.
3) Мати. 4) Дочку з хати. — Вовків : 2) На оборі. 3) Мати 4) Доньку
з хати. — Волців : 3) Час ми, мати. 4) За муж дати. — Іванівці :
3) Мати. 4) Доньку з хати. — Семалівці : 3) Мати. 4) Відданицю.
5) Плачут.
Пор. Ж. Павлі, ст. 181. — Гол. IV, ст. 448, ч. 33.
4096. б) Попад лужок оре плужок, штири воли сиві,
Тото мої миленької в переду ходили.
Штири воли, як соколи, рогами ся крешут,
А за мене тяжелькі вороженьки брешут.
(Гол. IV, ст. 445, ч. 14).
4097. в) Чорні воли, чорві воли рогами ся чешут
Віддай, мати, єдиницю, най люди не брешут.
Віддай, мати, єдиницю тай за єдинака,
Щоби люди не казали, що она ніяка. (Хотінь).
4098. г) Штири воли, штири воли рогами сі крешут,
Віддай, мати, доньку з хати, най люди не брешут.
Брешіт, брешіт вороженьки, так як пси на вовка,
Чейже вас уже заболит серце тай головка. (Жураки).
4099. д) Штири воли як соколи рогами сі чешут,
Віддай, мати, доньку з хати, най люди не брешут.
Ой хибаб я дурна була, розуму не мала,
Та щоби я через люди доньку віддавала. (Всвків).
4100. Ой на горі на високій зеленіє прутє,
Не вір, дівко, козакови, хоть каже: люблю те!
Бо як стоїт коло тебе, острогами креше,
А як піде до іншої, тай то само¹⁾ бреше. (Ж. Павлі, ст. 199, 200).
1) Тай за тебе.
Пор. Кольберг, III, ст. 20, ч. 121—122.
4101. Ой там в лісі на орісі сова огонь креше,
А то біда не кавалір, що на дівку бреше. (Пристань).
Пор. Де-Волгань, ст. 58.
4102. Ой щож то ми за дерево, що росте в затінку?
Ой щож то ми за парубок, що бреше на дівку. (Мшанець, 3.)

4103. Тече вода край¹⁾ города, тай²⁾ каламутит сі,
 По за вочи як пес бреше³⁾, а в очи лестит⁴⁾ сі. (Черче).
 Волцив: 1) Зпід. 2) І. — Уста: 1) Зпід. 2) Та 3) Обмовляє
 4) Ластит. — Явче: 1) Зпід. 3) Дуринь бреше.
 Пор. Сал. ст. 84, ч. 75.
4104. Я гадала, легінику, що ти пліт городиш,
 А ти пішов до другої, за мени говориш.
 Я гадала, легінику, що ти кіле тешеш,
 А ти пішов до вичої, тай за мене брешеш. (Чорні Ослави).
4105. Сіло потя на ворота тай лапками креше,
 Ходит чудо по вечірках тай на мене бреше.
 Брешіт, брешіт, вороженьки, тай ти брешеш повше,
 То ня чудо обрехало, що грубше, як довше.
 Тото на ня чудо бреше, тото на ня юдит,
 Що на боці шапку носить, чей, Господи, згубит. (Мшанець, 3)
4106. На городі калабані, цила в неї кані,
 Най на мене люди брешут, а я собі пані. (Гвізд).
4107. На городі калабана, купала ся каня,
 Дякую ти, козаченьку, за твої кохання.
 Не за тев ти дякую, щос мене понехав,
 Но за тев ти дякую, щос мене обрехав. (Біла).
4108. Дякую ти, еден дурню⁷⁾, щос мене понехав,
 Не тільки то люби було⁸⁾, кількос ся набрехав. (Осташівці).
 Голгочі: 1) Кавалере. 2) Не тількиос се націлював.
4109. Ой яка ти, дівчинонько, яка ти, яка ти,
 Що ти війшла на вулицю на мене брехати. (Гвізд).
4110. Гей у лузі воли в плузі, на переді качка,
 Взяв би я тя, дівчинице, кобис не брехачка.
 (Гол. II, ст. 435, ч. 597).
4111. Ой жаль мені на качура, жаль мені на качку,
 Ой жаль мені на дівчину тай на ту брехачку. (О. Коцав).
4112. Усі нивки поорані, одна облогує,
 Усі дівки на мя добрі, одна ворогує.
 Летят кури із фігури, межи ними качка,
 Усі дівки нацяночки, а одна брехачка.
 (Гол. IV, ст. 446, ч. 19).
 З другою строфкою пор. Гол. IV, ст. 445, ч. 11.

4113. Ой зачешу кучерки, зачешу, зачешу,
Щобис була наймудрійша, на тебе набрешу.
Ой закручу чорні вуси, закручу, закручу,
Щобис була наймудрійша, то тя збаламучу. (Біла).

10. П р о к л о н и.

А.

4114. Ой бодай тя нужда пашла с твоєю рудою,
Ай то мене відливали три рази водою. (Кропив. Н.).
4115. Ідуть кози пошід лози, вівці попід дуби,
Бодай тебе, Марашкане¹), заболіли зуби!
(Гол. II, ст. 272, ч. 143).
- 1) Ромашкане.
4116. Жеб ті були, дівчинчко, перуни забили,
Як ті мої чорні очі разом полюбили. (Батятичі).
4117. Тече річка певеличка, наставлю я ятір,
Хтоби тебе не полюбив, триста батька, матір!
(Гол. II, ст. 414, ч. 495).
4118. Ой легіню, легінику, де твої присівки?
Ой я штири кукурудзи поносив до дівки.
Ой та штири кукурудзи, а три кварта бобу,
Поїлас ми присівочки, їла бис хоробу. (Чорні Ослави).
4119. Я дівчині горівоньки, я дівчині меду,
Я дівчину за рученьку, до дому поведу.
Я дівчині горівоньки я дівчині пива,
А дівчина за вишнии, бодай ся скрутила. (Таурів).
4120. Ой дівчино, дівчиночко, рожевая цвітко,
Кой не хочеш мя любити, ний тя возьме дітко (Боберка).
4121. Бодай тебе, дівчинонько, сушило, палило,
Чому то так не стало ся, як ся говорило?
А перше ся говорило, серце поберем ся,
А тепер ся говорило, серце розійдем ся. (Хотів).
4122. Ой веліла приходити, сама сі сговала,
Ой бодай і на городі кануста зівала. (Кропив. Н.).

4123. Ой бодай̑ ты Господь скарав за мої дороги,
Що я собі попробивав на тернині ноги. (Кропив. Н.).
4124. Ой ішов я та до любки, любка під колешнов,
А я скавав, еге, еге, вітер би с ті кашлав. (Косів).
Пор. Гол. II, ст. 360, ч. 611.
4125. Ой виїду я на толоку, розвию волоку,
А хто мене пенавидит, най̑ ни дїжде року.
Ані року, ві пів року, ані годиночки,
Та шоби̑ му викришило та до дитиночки. (Ясенів Гор.).
4126. Ой покочу перстинину, покочу, покочу,
Щиро Богу присягаю, любочки не хочу. (Мшапець, З.).
4127. Бодай Самбір завалив сї по саме Комарно,
А я любив дівчиноньку штири літа дармо. (Михайловичі).
4128. Бодай тебе, солодонька, побила бідонька,
Через тебе, солодонька, пшениці рідонька. (Михайловичі).
4129. Агу на те, пек ти, бідо, чомус така чорна ?
Бодай в твої мажунцуні дідько зробив жорна. (Нагуєвичі).
4130. Ой дівчино, дівчинонько, ой дівчино люба,
Бодай ес сї розігнала, як у лісі губа. (Боломия).
4131. Бодай тобов, дівчинонько, дїтко возив глину,
Така нічка тиннепська, я за тобов гину. (Іванівці, Волциві).
4132. Бодай тебе, дівчинонько, сїм літ¹) дїтько трїпав,
Така нічка певидненька²), я до тебе слїпав. (Містєп).
Матївці: 1) Раз. — Камінка Стр. 2) Не видно сї.
4133. Бодай тебе, дівчинонько, сїм літ дідько мучив,
А я тебе вірне любив, хто инший заручив!
(Гол. II, ст. 270, ч. 132).
4134. Ой бодай ти, дівчинонько, на віки пропала,
Менїс дала принадочку, а другим ся звіщала!
(Гол. II, ст. 287, ч. 228).
4135. А бодай ти, моя мила, тогди віддала ся,
Як у морі на камені рожа розвила ся.

А бодай ти, мій шиленький, тогди оженив ся,
Як у шорі на каміню тютюн уродив ся.

(Гол. IV, ст. 474, ч. 222).

4136. Бодай тебе, дівчинонько, хвороба напала,
Що ти мене молодого злодійом назвала. (Волцинів, Ожомля).

4137. Ой бодай ти, дівчинонько, три роки боліла,
Та за тоги подарунки, що ти їх поїла.
Ой не клини, пессій сину, не клини, не клини,
Лежат твої подарунки у новенькі скрини. (Нагуєвичі).

4138. Ой скочу я у городец, де біла лелія,
Бодай тебе, моя шила, головка боліла.
(Гол. IV, ст. 499, ч. 58).

4139. Бодай тобов, дівчинонько, вовив дітько дошки!
Повеаут тя, дівчинонько, сім миль до ворощки. (Жур.).

4140. Курила сі дорожечка, куди жеба лізла:
Бодай нашій орендариці¹⁾ голова²⁾ облїзла. (Шосіч).
Біла: 1) Мому шиленькому. 2) Борода.

4141. а) Чирис гору високою, а там жаба лізла,
Бодай тобі, дівчинонько, голова облїзла.
Чирис гору високою там вуж покотив сі,
Бодай тобі, дівчинонько, явик облупив сі. (Кнг.).

4142. б) Курила ся дороженька, куди жабка лізла,
Бодай тобі, дівчинонько, головка облїзла!
Най би вна ти тай облїзла, та і облупила,
Ой що мене до твого дому принадлела!
(Гол. II, ст. 360, ч. 612).

4143. Бодай же ті Господь побив з твоїми дівками,
Не запирай, не забивай ворота ківками.
Бодай же ті Господь побив з твоїов молодлицев,
Не запирай, не забивай ворота драплицев. (М. Янків).

4144. А на тебе хоробонька, а на мене нужда,
Таке твоє господарство, така моя служба. (Голгочі).

4145. Бодай нам ся, пане брате, хліби породили,
Бодай наші вражі Ляшки в ходаках ходили. (Голгочі).

Б.

4146. Тай непечко, тай ненечко, болит мнї сердечко,
 Було, синку, ни рубати, круте деревечко.
 То я, ненько¹⁾, ни рубала та²⁾ лиш похитала,
 Та я³⁾ чула чириз люди, шос нї проклинала.
 Та я тебе, мій сивочку, тай ни проклинала,
 Лишень їм ти я сказала, бис долї ни мала.
 На шо мнїї, моя ненько, гіршої явилї,
 Як ти мнїї я сказала : Ни мала бис долї⁴⁾ ! (Орелець).
 Кобаки : 1) Єго. 2) Я. 3) Алем. 4) Би я така молоденька та не
 мала долї.
 Пор. Купчанко, ст. 525, ч. 281. — Пор. више ч. 3:07.
4147. Ой червона калинонька кріз плїт продегла сї,
 Не раз, не два моя мати мнїї наклела сї. (Нагуевичі).
4148. Чом хмелінка зеленейка, чом не вв ся в гору ?
 Чось дївчина молодейка проклинає долю. (Купини).
4149. Ой кувала завуленька та на перелетї¹⁾,
 Присягала дївчинонька та на пістолетї²⁾.
 Присегала³⁾, присегача, тай думку гадала⁴⁾,
 Бодай тото пістолетко⁵⁾ куле розірвала⁶⁾. (Чорні Ослави).
 Хотїнь : 1) Перед перелетом. 2) Перед пістолетом. 4) Таку думку
 мала. 6) Кулька розірвала. — Посїч : 3) А як вона. 4) Гадочку гадала.
 5) Пістолетка. 6) Розметала.
4150. Нираз жи я присягала перед двома хрести,
 Та ни буду будь на кого оченьками вести.
 Нираз жи я присягала перед образами,
 Що ни буду жиртувати, лигїники, з ваши. (Чорні Ослави).
4151. Ай учора присїгала, аж ни ноги терпли,
 Що тя буду любиточки до самої смерти. (Кропини. Н.).
4152. Ой не шуми, луже, дуже, зелений шафрає,
 Тяжко менї на сердечку, як вечер настане.
 Тяжко менї на сердечку, на моїм, на моїм,
 А як менї тай не віриш, най буде на твоїм. (Бидинїв).
4153. Ой піду я до церковці, помолю сї Богу,
 Котрий хлопец гардо їде, най си зломит ногу. (Кульчаці).
4154. Бодай твоє або моє подвірє згорїло,
 Щоби мене за тобою серце не болїло. (Голгочі).

4155. Ой повіяв буйний вітер, навальний, навальний,
Най ти буди безголове, каваліру файний.
Ой повіяв буйний вітер, горішний, горішний,
Най ти буди безголове, любку тенерішний. (Врб.).
4156. Я за тобов, мій миленький, три роки тужила,
Змарніло ми біле личко, так як бим лежила.
Ой я за тобов тужила три роки, три роки,
Кольки би ті покололи на всі штири боки. (Черче).
4157. На Брустурах загриніло, на Ясіню блисло,
Богдай тебе, мій миленький, попід серце стисло.
(Гол. II, ст. 448, ч. 660).
Пор. Кольберт, III, ст. 46, 397. — Де-Волманъ, ст. 219.
4158. Бодай тобов, мій миленький, возив дїтько глину,
Якусь їс ми біду зробив, що за тобов гнпу. (Кропив. Н.).
4159. Бодай тебе, мій миленький, тільки раз вколело,
Кілько було твоє личко блисько коло мого. (Гвізд).
Пор. Сал. ст. 81, ч. 40.
4160. Ой бодай тя, мій миленький, тільки покололо,
Кілько мое біле личко було коло твого. (Кропив. Н.).
4161. Бодай тебе, мій миленький, тільки кольок сперло,
А кілько се твоє личко попри мое втерло. (Гвізд).
4162. Бодай же ти, файний любку, в колесі звывав ся,
Не трохи-ж ти мого личка тай націдував ся!
(Гол. II, ст. 272, ч. 140).
4163. Ой бодай тя, мій миленький, хвороба напала.
Том не одну через тебе нічку не доспала. (Кропив. Н.).
4164. Бодай ес сі, любку, скапав, як лова сьвічка,
То ми не раз пропадала через тебе нічка.
Бодай ес сі, любку, скапав, як чиста й олива,
То ми не раз пропадала через тебе днина.
То ми не раз пропадала, не одна пропала,
Бодай за те голошшивий була біда знала. (Гвізд).
4165. Гей, через верх, мій миленький, через верх, через пень,
Така би ти нічка била, який мині днесь день!
(Гол. II, ст. 430, ч. 572).

4156. Бодай тобов, парубочку¹), дідько возив²) дуби,
 Ой бо³) мене через тебе взяли люде в зуби. (Нагуєвичі).
 Кропивник Нов.: 1) Мій миленький. 2) Возив дідько. 3) Та що.—
 Боберка: 1) Мій миленький. 2) Перун возив. 3) Та бо.
 Пор. Мат. V, ст. 150, ч. 257.
4167. Бодай тобов, мій милецький, возив дідько дошки,
 То що прийде неділенька, ти йдеш до ворошки. (Кропив. Н.)
4186. Бодай тобов, мій милецький, дідько возив дошки,
 Щоби тебе повозили сім миль до ворожки. (О Коцап).
 Пор. висше ч. 4139.
4169. Бодай та се машиньонька була положила,
 Що вна мого миленького до Львова возила. (Павлече)
4170. Не боїш ся, дурню, мене, аї мої шами.
 Щоби тобі засьвітили в головах до равн. (О. Коцап).
4171. Бодай тебе, мій миленький, хвороба напала,
 Що ти людям розголосив, що я с тобов спала. (Грг.)
4172. Хто на мене ворогує, хто на мене бреше,
 Та най же го в середині¹), як сокиров²) теше. (Вовків).
 Іванівці: 1) Як сокиров. 2) Коло серця.
4173. Ой хто з кого тай сьміє ся, хто кого збиткує,
 Тай най его Господь пібе, як сам поміркує.
 Та най его Господь пібе, та най покарає.
 Щоби ни мав приворотку, як вода ни має. (Видмаїв).
4174. Бодай тебе, бодай мене, бодай нас обоє!
 На що-ж ни ся покохали на нещастє мов?
 А на тебе посварили, мене хотят бити,
 Щоб с тобою не стояти, тай не говорити.
 (Гол. II, ст. 349, ч. 510).
 До 1-го куп. пор. Гол. II, ст. 272, ч. 145. Сыл ст. 35, ч. 81.—
 Пор. також висше ч. 3995.
4175. а) Бодай тебе, бодай мене, бодай нас обоє,
 Тільки людей, нема суду, тільки за нас двоє.
 Бодай тебе ліска вбила, мене панцка брама,
 Щоби я ся не лишила чужим дітем мама.
 Бодай тебе ліска вбила, а мене ворота,
 Щоби я ся не лишила по тобі сирота. (Павлик).
4176. б) Бодай тебе ліска вбила, мине панська брама,
 Щоби я сї ни лишила чужим дїтьом мама.
 Бодай тебе ліска вбила, а мине ворота,
 Щоби я сї ни зістала по тобі сирота. (Іванівці).

4177. Бодай тебе, бодай мене, бодай нас обоє,
Бодай тебе по при¹⁾ мене скулило²⁾ у трое³⁾. (Нагуєвичі).
Григорів (рогатин.): 1) Коло. 2) Зігнуло. 3) Двоє.
4178. Ой їхала каритонька, в тій кариті сойка,
Котра мого хлопця любить, най ї вколе колька.
Ой їхала каритонька, в тій кариті риба,
Котра любить мого хлопця, най ї трісе фрібр.
Ой їхала каритонька, поволи ступає,
Котра любить мого хлопця, пай ї сьвіт не знає. (Дусанів).
4179. Ой кувала¹⁾ завулечка, тай два рази²⁾ кукла,
Котра мого любка любить, бодай сі розпукла³⁾. (М. Яцків).
Пасічна: 1) Надлетіла. 2) Три рази. — Кульчині: 2) Три
рази. — Жураки: 1) Ой летіла. 2) Тай ще собі. — Іванівці: 2) Три
рази. 3) Бодай нагло пукла. — Горуцько: 2) Ой кувала. 3) Бодай нагло
пукла. — Нагуєвичі: 2) Ой кувала. 3) Най би нагло пукла.
Пор. Гол. II, ст. 401, ч. 730 і IV, ст. 453, ч. 71.
4180. Бодай же ти так виділа сьвіта біленького,
Як я тобі подарую мого миленького!
(Гол. II, ст. 272, ч. 141).
4181. Та на наших загумени, та там наше поле.
Хто мого хлопця любить, най го колька коте. (Печніжин).
4182. Та най тебе колька коле та най ті скобочи,
Такой мише любко любить, а тебе пи хочп. (Кнг.).
4183. Ой із гори на долину зсуваї си шрака,
Ти зелена зеленюхо, ни люби ми брата.
Ти зелена зеленюхо, ни люби ми любка,
Бодай їс си розігнула, як у лісі губка.
Бодай їс си розігнула, на двої рознала,
Бо я собі миленького з маленьку кохала. (Орелець).
4184. Всім нам була Марисуня, всім нам була добра,
Єдна була на заваді, най ї спре під дзьобрэ. (Іванівці).
4185. Всі смо були з тобов добрі, іно одна рила,
Бодай її биз віночка хусточка прикрила. (Іванівці)
4186. Ой казала сусідонька, що я широбонька,
Бодай її обложила тешка хоробонька. (Іванівці).
4187. Ой казала сусідонька, що я неробонька,
Та най на ию жура впаде, тежка хоробонька.
Та най на вю жура впаде, теженький випадок,
Аби кілько жури мала, як у саді яблос. (Волосів).

4188. Бодай тебе Господь побив тай тяжкий припадок,
Бодай на тя тільки впало, що у саду яблук (Нагуєвичі).
4189. Товаришко моя люба, тос ні осудила,
Поки гори та каміне, дівков бис ходила.
Поки гори та каміне, дівков бис ходила,
За сорок бис сороківців уплітків зносила. (Чорні Ослави).
4190. Вчерас не був, ниніс не був, бодайїс розбув ся,
Абис не мав щісте, долі, куда повернув ся. (Тустань).
4191. Ой піду я тай на гору, на гору крутую,
Подивю си я в долину на воду биструю.
Подивю си на долину, рібка воду гонит,
Що ми давно за жених був, тепер не говорит.
Не говорит, не говорит, най го примха просит,
Попід гору сині хмари, най ним туда носит.
Та най носит, та най носит, та най не вгавас,
Та най мене молоденьку за дурну не шав. (Видинів).
4192. Любив мене милий дуже, тай перестав уже,
Ой чула я через люди, як любив, так буде.
Любив мене милий дуже, а тепер лишас,
Най ему си я в головці розум замішас.
Любив мене милий дуже, а тепер не хоче,
Та най ему головочка в тров си ровкочит. (Видинів).
4193. Ой женит сі мій миленький, а мене лишас,
Най же му сі в головоньці розум помішас.
Ой женит сі мій миленький, та най му сі тиче,
Щоби тільки з жінок прожив, як сі яйце спече.
Ой женит сі мій миленький, Бог допомагає,
А за мене молоденьку Пап Біг го скарає. (Черче).
4194. Любив мене любко дуже, а тепер лишас,
Та най му сі в головоньці розум замішас.
Та най му сі замішас, най сі переверне,
Як всі дівки обсватає, до мене сі верне. (Гвізд).
4195. Рoste віле на камені, широко ся стелит,
А я чую межи люде, що любко ся женит.
Най ся женит, най ся женит, Бог допомагає,
Щоби не мав пристанівку як вода не мав. (Хотінь).

4196. Ой жени ся, мій миленький, най Бог помагає,
Абс не мав приставітку, як вода не має.
Абс тогди, мій миленький, зачав газдувати,
Та як стане на камені вода спочивати. (Монастериска).
4197. Ой женит сі мій миленький, бере си з водами,
Най по его сьлюбну жінку придут з корогвами. (Черче).
4198. Ожени ся, козаченьку, вовши си білявку,
Бодайс її на перший день положив на лавку.
Ой жени ся, козаченьку, жени ся, жени ся,
Як той вітер в чистім поли, нігди не спип ся. (Біла).
4199. а) Два голуби воду пили, а два колотили,
Бодай тоті не сконали, що нас розлучили.
Бодай тоті не сконали, та щастя не мали,
Що нас таких молоденьких в парі розігнали. (Хотінь).
У Білій і Містгах записано тільки перший куплет.
Пор. Кольберг, III, ст. 45, ч. 399—400. — Кол. ст. 152, 1897.
4200. б) Два голуби воду пили, а два колотили,
Бодай тоті не сконали, що нас розлучили.
Що они нас розлучили на широкім поли,
Щоби ми си не сходили до купи ніколи. (Стецева).
4201. Бодай того не сконало, сконані ни мало,
Що оно нас молоденьких розлучити знало. (Пісочва).
4202. Розлучили нас обоє, як з пари пташенки,
Бодай вони не сконали, тіі вороженьки.
Бодай вони не сконали, тай не повертали,
Ох аби ще попад ними ворони кракали. (Голгоці).
4203. Не велика поляпочка, кониць на ні густо,
Любив єс мні, не вазєв єс миї, зійшов бис сі пусто. (Жураки).
4204. Чудовиско, сьміховиско, тос мя осьмішило,
Бодайс таке сьмішне було, поки будеш жило! (Біла).
4205. Бодай тебе, мій миленький¹⁾, сушило, лошило,
Чому то ся так не стало, як ся говорило. (Остаївці).
Матіївці: 1) Дівчинонько.
Пор. Гол. II, ст. 448, ч. 661. — Кольберг, III, ст. 45, ч. 398. —
Мат. V, ст. 116, ч. 28.
4206. Ой ходивєс, мій миленький, не було ти мило,
А ти пішов до сичої, ноги би ти вєсло.
А щоби ти ноги вєсло, тай позавертало,
Ой що же ти наговорив, то так сі не стало. (Черче).

4207. Дзелененька капустиці, а квасненький росів,
Пішов любко до пичої, бодайже сі розсів. (Пасічна).
4208. Ця я тобі не зварила борщику з грибами,
А ти пішов до вичої, наїв бис сі грани! (Липиця Горіш.).
4209. Ой чи я ти не зварила борщу тай капусти,
А ти пішов до вичої, наїв бис сі нужди. (Довга Войнилівська).
4210. На що ти ми руку даєш, коли покидаєш,
Богдайс не мав щастя, долі, так як го не мавш.
Богдайс не мав щастя, долі, ані доробочку,
Богдайс вловив із копчка свою головочку. (Осташівці).
4211. За нашими воротами виросла тополька,
А хто любить, тай покине, най го сколе колька.
Ой зачила го колоти, я с правого боку,
Ой най коле, не престане, до Нового року. (Вовків).
4212. Бодай тебе так сушило, як нитку тоненьку,
Що ти ходив, мене дурив таку молоденьку. (Желдець).
4213. Ой як же мі, любку, любиш, люби мі раз варас,
А як же мі покидаєш, покинь жи мі зарас.
А як ти мі покидаєш, дай жи мі другому,
Та най жи я ни виходжу все сумненька з дому.
Як ти мене покидаєш, покинь воду пети.
Аби ти вже ни дочикав вичої любити. (Врб.).
4214. Ой засвіти, місяченьку, до гори рогами,
Котрий любив і покинув, най дригни ногами. (Жур.).
4215. Ой то ми сі надурив еден парубочок,
Бодай же він так пожовк, як той огірочок. (Іванівці).
4216. Бодай тебе так сушило, як листок на грушці,
Не раз їс ся, дурню, виснав на моїй подушці. (Підмих).
4217. Зрадив єс мі, еден дурню, зрадив єс мі, зрадив,
Бодай же ті Господенько с сего сьвіта збавив. (Жур.).
4218. Бодай тибє, мій миленький, в виділю грім забив,
Якам була дівчипонька, а ти мене зрадив.
Зрадив єс мі, їден дурню, зрадив єс мі, зрадив,
Як ти мене із музики до дому провадив. (Жур.).

4219. Жибн тебе, мій миленький, пирунойки трасли,
Жа на моім білім личку ягодойки згасли.
Ягодойки згасли, згасли, личко побіляло,
Жибн тебе, мій миленький, нищастє спіткало. (Люб.)
4220. Любив єс ми, парубочку, любив єс ми страшноє,
А за твоє закоханє най ті перун траснє. (Волцнів).
4221. Том любила миленького, том любила страшноє,
Тепер єм си ровгадала, най го перун траснє. (Пасічна).
4222. Ой любку мій чорнобривий, любилам ті вірнє,
Та за мою вірну любов най ті дідько пірвє.
Ой любку мій чорнобривий, любилам ті страшноє
Та за мою щиру любов най ті перун траснє. (Гвізд)
4223. Любив єс мі, парубочку, тепер мі минаєш,
Бис сі тільки разів женив, кілько сі жетнаєш.
Любив єс мі, парубочку, тепер мі обходиш,
Бис сі тільки разів женив, кілько чебіт сходиш. (Волцнів).
4224. Та я вклекну перед Матку, ще й перед сьвітого,
Аби його миленького тєгали сліпого. (Гвізд).

11. Ч а р и.

4225. Вечерниці, черівниці, мара би вас брала,
З вечерниці, з черівниці велика неслава. (Чортонець).
4226. Ой¹⁾ ішов я горі селом, найшовем си пильник,
Дівки кричат все за мною, що²⁾ я ворожильник. (Нагуєвичі).
Уйбард: 1) Та. 2) Біжат за мнов дівки ройом, ож.
4227. А я з гори на долину бадилину кину,
Всі дівчата почарую, а свою покину. (Глиди).
4228. Ці це-ж мині я вчинєно, ці це-ж мині дано,
Що я ішов від дівчини в понідівнок рано.
Ці це-ж мині я вчинєно, ці це-ж мині вчинки,
Що я ішов від дівчини робітної днинки. (Уста).
4229. Ой маю я таке вілє, дали мені люде,
На котрого загадаю, то той вже мій буде (Хотівь).
4230. А я піду до церковці, до тої нової,
А я таке віля маю, що всі хлопці мої. (Мшанець).

4231. **Дайно, Боже,** дочекати, неділі сьвєтої,
 Маю я вже таке ~~вїже~~, ~~що~~ всі хлопці мої. (Устє).
 Пор. Сал. ст. 80, ч. 33.
4232. Василю, буде лихо, учи свого сина,
 Бо я його ічарую чорними вочина. (Тухля).
4233. Ой сусїдо, сусїдонько, научи си сина,
 Бо я ти го очарую чорними очина.
 Як я сго не вчарую, то вчарує мати,
 Таки вїйдут тії чари я з нашої хати. (Коропець).
4234. А я руги ни садила, сама руга сходит,
 Я любка ни чарувала, сам до мене ходит.
 Я ни вмїла чарувати, анї моя мати,
 Навчила мї сусїдонька іс трєтої хати. (Грг).
 Пор. Зап. ст. 182.
4235. Цис ми, мила, данє дала, цис ми дала пити,
 Аби з тобов не стояти тай не говорити. (Угринів Долїш).
4236. Цис ми, мила, данє дала, цис ми я вчинила,
 Що ни твої слїди пахнут, куда ти ходила (Явє).
4237. Я калини ни рубаю, під калинов стою,
 Давно бим тя вчарувала, йно се грїха бою. (Голгоці)
 Пор. Мат. V, ст. 146, ч. 229.
4238. Серед броду ноги мню на білїм каменци,
 Тай того я хлопця люблю, що в білїм ременци.
 Серед броду ноги мню, на камени стою,
 Давно бих ті зчєрувала, та Бога си бою.
 Давно бих ті зчєрувала, з вітрами пустила,
 Та кобим ті, мїй миленький, вірне ни любила. (Орєлець).
 Пор. Купчанко, ст. 398, ч. 37.
4239. Ні сїяно, ні орано, не буде сходити,
 Не давай му принадоньку, не буде ходити.
 Як по їш, поореш, то зелене зїйде,
 Як ти му даш принадоньку, що вечера приїде. (Жєдєць).
4240. Ой сусїдний козаченьку, сусїдний, сусїдний,
 Як я тобі дам принаду, то будеш ти бідний.
 Як я тобі дам принаду, сухїї сухоти,
 Не будеш ти шати в ночи, анї в день роботи. (Жєдєць).
 Пор. Врєбель, ст. 240, ч. 720.

4241. Ой захрип я, моя мила, захрип я, захрип я,
Якусь єс ми біду дала, до тебе прилип я.
Якусь мині біду дала, ой чи сухотоньки,
Що ви маю в ночі спаня, а в день роботоньки. (Грг.).
4242. Тос ми дала, моя мила, тос ми дала дане,
Що не маю в день роботи тай у ночі спаня. (Кропив. Н.).
4243. Ой піду я до ворожки, най ми поворожит,
Та най моя дівчинька головов наложит. (О. Коцан).
4244. Як ти мене, мій миленькій, важиш покинути,
Я ти такі кольки зішлю, не зможеш дихнути.
Ні дихнути, ні сапнути, ні на сьвітї жити,
Будеш знати на другий раз, як мене любити. (Черче).
4245. Настав очко, настав очко, розколена дошка,
Ой ти не мій, я не твоя, казала ворошка. (Кропив. Н.).
4246. Моя мати ворожбитка, так ми ворожила,
Ой не люби невірного, бо будеш тужила.
А я таки занехала матусину волю,
Лишила ся без милого, як билина в полі. (Біла).
4247. Моя мати ворожечка, ворожила нені,
Абис, доню, так гуляла, як колесо в илні. (Рибно).
4248. Вой кукала зазулейка, кукала кокошка,
Не маю я щастя, долі, казала ворожка. (Кунин).
4249. Ой піду я до ворожки, поворожит мині,
Ой маю я три коханці, ци мині любет, ци ні. (Чорні Ослави).
4250. Ой піду я до ворожки, буду ся питала,
Чи поможе чорна роже, би ся ми кохали. (Черче).
4251. Ой піду я до ворожки, най ми кине карти,
Ци буду я сего року в чоловіком спати? (О. Коцан).
4252. Ой не піду до ворожки, най ми не ворожит,
Ворожка ми на голову вінок не положит. (Кропив. Н.).
4253. Не пий, коню, води з рова, бо то не здорова,
Не йди, хлопче, до дівчини, бо то жовнярова.
Не пий, коню, води з рова, бо тя вода здує,
Не йди, хлопче, до дівчини, бо тя очарує. (Біла).

4254. Їй ворожка ворожила за моїм столиком,
Казала ті поверечи, любку соколику. (Михайловичі).
4255. а) Або мене, любку, люби, або дай сі чути,
Або ми дай таке пити, щоби ті забути.
Ой є в мене таке віле близько перелазу,
Що як ти сі дам напиту, забудеш від разу. (Пасічна).
4256. б) Дзвонят дзвони¹⁾ в Монастирі, до Крехова чути,
Мои мила чорнобрива, тяжко ти²⁾ забути.
Ой дай ми сі, дівчинонько³⁾, водиці⁴⁾ напиту,
Ой чей же⁵⁾ я переставу за тобов тужити.
Ой маю я таке віле близько перелазу,
Як ти го⁶⁾ дам напиту сі, забудеш від разу. (Орлець).
Голгочі: 1) Задзвонили. 2) Ї. 6) Як я ти. — Желдець: 3) Файна
любко. 4) Хоч води. 5) То може.
Пор. Сал. ст. 6, ч. 32.
4257. в) Не хочеш ми, дівчинонько, шпленюкою¹⁾ бути,
То дай же ми таке²⁾ віле, щоби³⁾ ті забути.
Ой знаю⁴⁾ я таке віле близько⁵⁾ перелазу,
Ой як дам ти напиту сі⁶⁾, забудеш від разу. (Підберізці).
Журів: 1) Вітповілас, вітповілас, ни казалас. 2) Яке. 3) Жябл.
4) Ой маю. 5) Коло. 6) Як ти се дам напитульки.
Пор. Гол. II, ст. 336, ч. 491. — Кол. ст. 98, 905
4258. Ой піду я, ой піду я до ліса темного,
Та нарву я, та нарву я віля зеленого.
Та буду я го варити в солодкім молоці,
Оби мене та любили верховинські хлопці.
(Гол. IV, ст. 506, ч. 87).
4259. а) Бодай тебе, мій шпленський, спалив сніг біленький,
Сім раз єи ті чарувала, ти ще здоровенький.
Сім раз єи ті чарувала, ще два рази буду.
Я не зпала, мій шпленський, що я твоя буду. (Вовків, Григорів).
Перший куплет записано ще в Білій, Голгочах, Тисменичавах.
Пор. Гол. IV, ст. 455. ч. 89.
4260. б) Бодай тебе, мій шпленський, спалив сніг біленький,
Сім раз я тя чарувала, а ти здоровенький.
Сім раз я тя чарувала в сосновім порозі,
Давалам ти трупцюньку в пшеничнім цирові.
Сім раз я тя чарувала, а осьмий не буду,
Бо так я си розгадала, сьвіт не перебулу. (Охрим.).

4261. в) Ой бодай тя¹⁾, мій миленький, спадив сніг біленький,
Сім раз ем тя чарувала, ти ще здоровенький.
Ой як я тя зачарую у новій²⁾ коморі,
То вже тобі не допоможут й самбірські³⁾ докторі. (Нагуєвичі).
Вовків: 1) Бодай тебе. 2) Сім раз ем ті чарувала в коморі.
3) Не могли ти ради дати цїсарські.
Пор. Гол. II, ст. 311, ч. 358.
4262. Тай Гуцулка, пани брати, Гуцулка, Гуцулка,
Алиж ми си сподобала дївчина Мазурка.
Алиж ми си сподобала дївчина чорнява,
Чиряз гору воду несла, ян вітпочивала.
Чиряз гору воду несла па корониселци,
Та дай води напнати си, розвисили серци.
Минї мати ни казала воду починати,
Бо ца вода зза города, буди чирувати.
Чируй, чируй, чиривници, воском на порозї,
Чи хорує, чи болує, мій милий в дорозї.
Чи хорує, чи болує, дрібне лисьєтє пиши,
Та на глаткі дорожечцї возиком колиши. (Устєв).
Пор. Коломийки, I, ч. 82.
4263. А я з броду беру воду, коронисло гне си,
А мій милий чорнобривий, як гадинка ве си.
Кобис дала, моя мила, водицї напнати,
Може би я перестав си як гадинка вити.
Менї мати не казала води починати:
Неси, синку, до домочку, будем чирувати.
Неси, синку, до домочку, збирай навутину,
Зчируємо сорок хлопцїв за одну годину. (Орелець).
4264. Попід газм зелененьким, там я йду, там я йду,
Щось мї, мила, наробила, до дому не зайду!
Наробила, наробила, годї відробити,
Тепер ми сї на огиду не хоче дивити. (Івачів).
4265. Ой чи ти сї, удовонько, на пана вдивила,
Щос такого ладненького синка породила?
Ой як іде до коршмоньки, бровами моргає,
А як приїде до домочку, на вроки виирає.
Озьми же ти, удовонько, гнїєда з під сороки,
Підкури си свого синка та не впре на вроки. (Волосїв).

4266. Ой летіла зауленька тай сива, тай сива,
 Нина, нина, я вдовонько, понат твого сина.
 Ой як іде дорогоньков, плотами хитає,
 Ой як прийде до домоньку, на вроки виирає.
 Вовьми собі, я вдовонько, гніада с циг сороки,
 Піткури по свого сина, він ни впре на вроки. (Врб.).
4267. Не так болит, як укусит лютая гадина,
 Гірше болит, як зчарує любая дівчина.
 Як укусит гадинонька, знайдеш в зілю ліки,
 Як зчарує дівчинонька, пропадеш на віки. (Григорів, Біла).
 Пор. Зал. ст. 185. — Гол. IV, ст. 469, ч. 192.
4268. Ой на горі на високі будеє ся буда,
 Щос ни, мила, учинила, що ни така нуда?
 Щос ни, мила, учинила, щос ни дала з'істи,
 Що не можу через тебе плотик перелісти? (Тухля).
4269. Чи чули ви, добрі люде, що в нас за новина:
 Счарувала Парасочка вдовиного сина.
 Як уна го зчарувала, серце го зболіло,
 Як учула стара мати, на ногах умліла.
 Ой уна го счарувала в хаті на порозі,
 Дала ему чари їсти в ячміннім пирозі.
 В однім разі я в пирозі зелененька рута,
 В другім розі я в пирозі гадинонька люта. (Целів).
4270. Ци ти, Йванку, з коника впав¹⁾, ци ти, Йванку, впив сі²⁾,
 Ци ти, Йванку, в миленької³⁾ чарів наживив сі?
 Ні⁴⁾ я, мамко, з коня упав⁵⁾, ні я, мамко, впив сі⁶⁾,
 Йно⁴⁾ я, мамко, в миленької³⁾ чарів наживив сі. (М. Яцків).
 Берегомет: 1) Юпав, юпав. 2) Вбив си. 3) Парашиних. 4) Гой.
 5) Не впав. 6) Я мамко не вбив си.
4271. Ой що міні наробила вітова Марисі,
 Ані сісти, ані стати, ані підняти сі. (Нагуєвичі).
4272. Ой ви дівки чарівниці, ви мене строїли,
 Ой ви мене замість медом, зілеи напоїли. (Голгочі).
4273. Ой дівчата, дівчаточка, за Бога згадайти,
 Як есте ниве зчирували, так ми раду дайти. (Григорів).

4274. Як ести ні счарували я в нові хатні,
Ой так мнї раду даїти, як малі дитині. (Явче).
4275. Християне православні, і ви люде, чуйте!
Дала мнї плюга чари, дащо ни ратуїте!
(Гол. II, 443, ч. 639).
4276. Ой ходила, говорила гільтайова мати,
Назбирала трозвіля мнє чарувати.
Назбирала трозвіля, чирвону рутоньку,
Та хотіла счарувати мнє сиротоньку. (Явче).
4277. На мене си нагнївали, на мене ревут си,
На мнє чари підсипают, чари ни берут си.
На мнє чари підсипают, я від чарів чиста,
Так ек тотя дубовина від сухого листа. (Підзахарич).
4278. Коло гаю похожаю, слїди ми си губі,
Чос на мене, моя нене, сусїди не любі.
Тай на мене ви не любі, тай з мене сміют си,
Чірами мнї обсипают, чїри ни бирут си.
Чірами мнї обсипают, чїрів си ни бою,
А я собі посадила в городечку тою.
Та я тою розполочу та дам си наптити,
Кого схочу, розволочу, а буду любити. (Орелець).
4279. Ой я хожу, куди хожу, нічо си не бою,
Бо я ношу за поссон зелененьку тою.
Я ту тою розколочу, та дам си наптити,
Кого схочу, розволочу тай буду любити. (Підзахарич).
4280. Ой на мнї, брате, бют сї, на мнї сварут сї,
Чірами мнї підливают, чїри не берут сї.
Чірами мнї підливают, троян дают пити,
Від трояну ніхто не вмер, тай я буду жити. (Гвіад).
4281. З того боку на татой бік переплила дошка,
А щож тобі, оден дурню, казала ворожка?
Казала ми намочити штири нових шклянці,
А що тобі мало бути, то буде коханці. (Охрим.).
4282. Ой вороги, ворожейки, ви ворогусте,
Ви на мене молодеїку чари готусте.
Ой хоть ви їх готусте, самі поживайте,
Та ви мнї молодеїкій чари не давайте. (Боберка).

4283. Понад двір, понад двір, понад сухі верби,
 Ішли дівки до ворошки, шоби жінки мерли.
 Шоби жінки мерли, мерли на віки, на віки,
 Аби ми сі віддавали за їх чоловіки. (Костільники).

12. З а б а в и.

4284. Ой ти роду великого, а я не шалого,
 Ой ти любиш жартувати, тай я не від того. (Біла).
 Пор. Ж. Павлу, ст. 206.
4285. Ой забаво, забивочко, забавилас мене,
 Штири коні на вигоні чекают на мене. (Нагуєвичі).
4286. Ой деж ти ся забавляв, малий, невеличкий?
 Ой там я ся забавляв коло молодички. (Нагуєвичі).
4287. Ой мамуню, мамуненько¹), люблят мене хлопці,
 Дают мені по талюру, жита по коробці.
 А я жита не приймаю²), бо я своє³) маю,
 Я з хлопцями пожартую, бо я жарти знаю. (Охрим.).
 Бірки Дом.: 1) Мамуцуню. 2) Не беру. 3) Жито.
 Пор. Гол. II, ст. 318, ч. 396. — Купчанко, ст. 412, ч. 74.
4288. Моя мати старенькая в біленькім хустетю,
 Навчила ня жартувати ще малии дівчичтьом. (Кульчиці).
4289. Ой то славні вечерниці, пусти мене, ньєчко,
 Бо там хлопці молоденькі, болит ня серденько. (Хотівь).
4290. Пусти мене, моя мамко, на ті вечерниці,
 Та най собі погуляю ще хоть ці месниці. (Стецева).
4291. Пусти мене, моя мати, та на вечерниці,
 Бо мій милий чорнобривий плете рукавиці. (Ценівь).
 Пор. Купчанко, ст. 470, ч. 173. — Кольберт, III, ст. 62, ч. 577
4292. Ой пусти ні, моя мамко, та на вечерниці,
 Бо там милий чорнобривий плете рукавиці.
 Ой пусти ні, моя мамко, я сі не забавю,
 Оберну сі двічі-тричі, тай сі назад ставю.
 Ой пусти ні, моя мамко, тай на субіточку,
 Бо там милий чорнобривий грає в сопілочку. (Волосів).

4293. Ой славнії вечерниці, де дівки малії,
 Зложили сі тай купили віконці новії.
 Ой славнії вечерниці, ще славніші будут,
 Як на наші вечерниці парубки придут.
 Ой прибуло парубочків сорок без одного,
 Лише нема межі ними мого миленького. (Волосів).
4294. Ой то наші вечерниці потрухли, потрухли,
 Бодай тоті, що не прийшли, до завтра поцухли.
 Чоюсь наші вечерниці не милі, не милі,
 Чоюсь до нас не приходет хлопці молодії.
 До нас, до нас, парубочки, тай на вечерниці,
 Тай до тої дівчиноньки, що коло полиці. (Грабовець).
4295. До нас, до нас, парубочки, бо в нас вечерниці,
 А в нашій газдичечки тисові полиці.
 Ой тисові полиценьки, а двері з емберів,
 А в нашій газдичечки рученьки з паперів. (Волосів).
4296. Піють кури, піють кури, та піють кураці,
 Ой час нам сі розходити, славні вечерниці. (Волосів).
4297. Ой упали воротенька, упали, упали,
 Та вже наші вечерниці пропали, пропали. (Дрогобич).
4298. Пусти мене, моя мамко, на тую толоку,
 Та най собі погуляю та хоть цього року. (Стецева).
4299. Шумят ріки, шумят ріки, тай шумят потоки,
 Чому мене не пускают на тоті толоки?
 Чому мене не пускают, через яку біду?
 Та я таки викраду ся, на толоку піду.
 Чому мене не пускают, через яке лихо?
 Бо як піду на толоку, то не сжжу тихо.
 Я убиру сорочечку з тими рукавами,
 Та я піду на толоку лиш за парубками. (Видинів).
4300. Або ви нас розпускайте, або ви нас знайте,
 Або ви нам на розсв'ітю скрипничка найіайте.
 Або ви нас розпускайте, або нас держіте,
 Або ви нам на розсв'ітю скрипничка найіайте. (Видинів).
4301. Ой як ми сі посходили в господарський дїм, дїм,
 Ой там ми сі забавляймо, щоби Бог завидів.
 Дают їсти, дают пити, всечини до волі,
 А чести нам ніхто ни дасць, як ни наші свої. (Зубрець).

13. Робітні і нероби.

Робітні.

4302. Ой то моя дівчинонька чорнява, як лялька,
Она се так увиває, як в печі ватралька. (Невід.).
4303. Ой роблю я роботоньку, тай ще бин робила,
Коли моя роботонька нікому не мила. (Пстичани)
4304. Ой мож знати, мож пізнати, котра легко робит,
Легенько сі впережала, поволеньки ходит.
Ой мож знати, мож пізнати, котра робітнецька,
На личеньку помарніла, а в стану тоненька. (Волосів).
4305. А я робю роботицю, аж ня ручки болят,
А як прийду до домочку, а вни не говорят.
Та бодай єс, челядонько, тогди говорила,
Як виросте серед села висока могила. (Кропив. Н.).

Нероби.

4306. Ти нероба, я нероба, не будеш робити,
Купимо¹⁾ собі візочок, будеш ся возити. (Косів).
Григорів: 1) Та купим.
Нор. Ж. Павлі, ст. 198.
4307. а) Ой піду я через Гірку, граю на сопілку,
Кажут люде, що я гільтай, а я маю жінку.
Кажут люде, що я гільтай, не хочу робити,
А я далі від роботи не можу ходити. ((Пасічна).
4308. б) Кажут люде, що я нероб, не хочу робити,
А я таки¹⁾ від роботи не можу ходити. (Хотівь).
Григорів: 1) Ой я уже. — Журів: 1) А я вже то.
4309. в) Кажут люде, же я нероб, не хочу робити,
А вжеж бо я від роботи не можу ходити.
Кажут люде, же я нероб, не дают ми їсти,
Ой виждуж я на улицю на сьліх людскій сісти. (Ж. Павлі, 204).
4310. А я люблю, що не роблю, лиш напиваю ся,
Нешила ми роботонька, лиш позираю ся.
А я люблю, що не роблю, мої руки гладкі,
А все тото за пан отця, тай за панї матки,
А все тото за пан отця, тай за панї матки,
Повили ся по голові тай кучері гладкі.
А як прийшли кучерники на милої ручки,
Повили ся по голові, як бобові стручки. (Зам. ст. 200).

4311. Кажут люди, що я вероб, що я волоцюга,
Від неділі до неділі ходжу коло плуга. (Угринів Дол.).
4312. Ой пішов я до дівчини: в хаті, як у хаті,
Подмивив сі на полицю, горшки сорокаті. (Жур.).
4313. Та прийшов я до дівчини, як си дівче має,
А дівчина вінки робит, хату зашітає.
Ой дівчино, дівчиночко, що ти наробила?
Вісімнацять рочків мала, хату ви полила. (Кобани).
4314. Ой виієш ти, дівчинонько, головку завити,
А ни виієш, дівчинонько, рубце зарубити. (Григорів).
4315. Та як піду с цього села аж на други село,
Хорошо си убиртаю, дивю си висело.
Хорошо си убиртаю, висело си дивю,
Чуже дівчи обіймаю, за своїм си дивю.
Чуже дівчи, як Вирмінчи, ни хочі робити,
Наїсти си, напяти си, в холоді лежати. (Усте).
4316. а) Не диви ся, козаченьку, що дівка в віночку,
Питай людей, і сам гляди, чи више сорочку.
Не диви ся, козаченьку, що коралів густо,
Питай людей і сам гляди, чи в голові пусто. (Осташівці).
4317. б) Ой сів кіс на покіс тай став щебетати,
Нарай, нарай, пане брате, де дівчини взяти?
Нараю ти, пане брате, у нашого віта,
Хорошая, молодая, тільки не робітна.
Не уважай, пане брате, чи дівчина гарна,
Питай людей і сам гляди, чи жетена хата.
Не уважай, пане брате, чи коралий густо,
Питай людей і сам гляди, чи в главі не пусто. (Охрим.)
4318. в) Ой сів кіс на покіс, тай став щебетати,
Нарай, нарай, пане брате, де дівчину взяти.
Нараю ти, пане брате, у нашого віта,
Хорошая, румяная, ино не робітна.
Ой не вважай, пане брате, що дівчина гладка,
Питай людей і сам глядай, чи жетена хатка.
Ой не вважай, пане брате, чи коралей густо,
Питай людей і сам глядай, чи в голові пусто. (О. Коцан).

4319. г) Ой сів кіс на покіс тай став щебетати,
 Порадь мене, пане брати, де дівчину взяти.
 Не диви ся, пане брате, що дівчина гладка,
 Бо вже три дни, три неділі неметена хатка.
 Не диви ся, пане брате, що дівчина хитра,
 Подиви ся, пане брате, що лавка не вниа.
 Не диви ся, пане брате, що коралі густо,
 Но диви ся, пане брате, чи в голові пусто. (Голгочі).
 Пор. висше ч. 2932. — Надто: Гол. IV, ст. 504, ч. 79. —
 Купчанко, ст. 444, ч. 134.
4320. Ой чия то крайна хата, ци не ного свата?
 Кукурудзи ни сапані, дівка як гармата.
 Кукурудзи ни сапані, а жнива надході.
 Та най наші кукурудзки нисапані роді.
 Та най роді, та най роді, ни будім косити,
 Та будім ни стилу нььку в кошницю носити. (Орелець).
4321. Ой корови не пускані, а миске не ниті,
 А дівка сі зачесала, летит на музики.
 А прибігла на музики, та свиснула в палец,
 Вибігає старий Лейба, кличе дівку в танец.
 Вибігає старий Лейба, а взяв сі питати:
 Ци не маш, дівчинонько, ліхтарні продати.
 А дівка сі угнувала та в Жидом сварит сі:
 А то в мене не ліхтарне, то чоло блищит сі. (Гвізд).
4322. А вже вечір вечеріє, буйний вітер віє,
 Мати хату замітає, бо дочка не вміє.
 Мати сидит як фіялка, а дочка, як пава,
 А всі горшки не помиті, аж зігнула лава.
 Старостоньки на подвіра, шапочки вдіймают,
 А песьята за горнята, в хатоньки втікают. (Буцнів).
 Пор. висше ч. 3462—3463.
4323. Ци я тобі ни казала, мій милий дегіню,
 Хоть бери, хоть ни бери, робити ни вмію.
 А я в хаті ни завету, бо си ни хилю,
 Пометинє ни віберу, ручки ни валю.
 А я їсти ни зготовю, бо таки ни хочу,
 Мисочки ти ни обмию, бо руки ни мочу.
 Полотенце ни основу, бо ни розумію,
 Сорочічку ни ушню, бо таки ни вмію. (Ясенів Гор.).

4324. Ні постільку постелити, ні хату замести,
Ні корови подоїти, ні водиці внести. (Хотінь).
4325. Ой солодка красна рибка, ручки до нічого,
Шкода лише тої краснї личка рудяного. (Невід.).
Пор. Коломиїки, I, ч. 997.
4326. а) Говорили, гуторили, на меду підпивши,
Що будемо в зимі їсти, в літі не робивши?
Ой будемо свіжок їсти, воду попивати,
Коли ді ми не хотіли в літі упрівати.
(Гол. II, ст. 440, ч. 622—623).
4327. б) Що ми будим говорили, при горівці пивши,
Що ми будим в зимі їсти в літі ми робивши?
Будим білий свіжок їсти, воду попивали,
Якє красне літо було, ми ни працювали. (Ожоня).

14. З а н я т я.

А. Господарка.

Воженє гною.

4328. А мій милий повіз¹⁾ гній, мальовані люшні,
Бодай му сі положили на дрібненькі кусні. (Іванівці).
Журів: 1) А вон мій везє.
4329. А вон мій повіз гній, мальовані їралі!
Чикай, мила, до восини, купю ти коралі. (Іванівці).
4330. Анде мій везє гній в кучерявій шапці,
Аттак би ми, гень так би ми, він ми не на гадці!
(Гол. II, ст. 443, ч. 637).
4331. Вонде мій везє гній в сивім¹⁾ капелюсі,
Сподобав ся мої мамі і²⁾ мені псяюсі³⁾. (Вовків).
Журів: 1) Чорнім. 2) Тай. — Глядки: 3) Як ми вчера поцюлу-
вав, до нинї сьмію сі.
4332. Онде мій везє гній, ото моя душка,
Червоная китайочка коло капелюшка.
Онде мій везє гній в червонім ремені,
Ой бігме, присяй Бог, дивит¹⁾ ся на мене. (Біла).
Глядки: 1) Придав.
4333. Ой мій милий возив гній, а я в ріці прала,
Так сі бідний поталапав, щом го не пізнала. (Нагуєвичі).

4334. Онде мій веєє гній, а я хуста¹⁾ прала,
Ой Бігме, присягай Бог, щом²⁾ го не пізнала. (Біла).
Журів: 1) Хустя. 2) Та в сивенькім капелюсі, я.
4335. А вон мій виєє гній, видко мнї з ганку,
Чорний пас та кутас на моїм коханку.
А вон мій виєє гній та на кукурічку
Коби Біг дав, жибя внер, купила бим сьвічку. (Жур).

Оране.

4336. Тому дати вперати, що волів не має,
Того треба полюбити, що жінки не має. (Нагуєвичі).
4337. Плине човен води повен, коби не снитав ся,
Деє мій мнлий в поли оре, коби не здрішав ся. (Котувів).
4338. А я гору пиривору, посію канарок,
А я того хлопце люблю, що має згіарок. (Сгр.).
4339. Ой у поли плужок оре, мила воли гонит,
Коли мила загойкає, як в дзвони задзвонит.
(Гол. II, ст. 280, ч. 186).
4340. а) Пана брата¹⁾, пана брата²⁾, поїдем³⁾ ворати,
А дівчина⁴⁾ чорнобрива⁵⁾ піде⁶⁾ поганяти. (Вороблевичі).
Охривіці: 1) Ой підемо. 3) Орати. — Сугрів: 1) Ой підемо.
3) Я в поли. 6) Буде. — Григорів: 1) Ей соб сивий. 2) Ей соб білий.
3) Будемо. 6) Буде. — Журів: 1) Ой підемо. 3) Підемо 4) Стах Яб-
ковський. 5) Сивий, лисий. — Насічна: 1) Соб, перістий. 2) Дам ти
їсти. 3) Підемо. 4) Йде дівчина. 6) Буде. — Волців: 1) Гей соб.
2) Гей цабе. 3) Вудемо. 6) Буде. — Кульчиці: 2) Ще ми, биню, до
боровди. 3) Підемо. 5) А в богача дівча файне. 6) Буде.
4341. б) Ой час, воли, до борогани, підни орати,
Я дівчина русаяя воли поганяти.
Ой буде нам з товаришем такого орача,
Ані плуга, ані волів, ані поганяча. (Устє я. Черем.).
4342. в) Ой підемо, пана брата, підемо орати,
А дівчина чорнобрива піде поганяти.
Поганяй, поганяй з гори на долину,
Тебе дурень не зачіпит, бо я се оглебу. (Буцнів).
4343. Ой козаче, козаченьку, козаче небоже,
Ані сієш, ані вореш, пожаль ті сі Боже.
Я би сіяв, я би воров сірими волами,
Щоби вийшла поганяти з чорини бровами. (Невід.).
4344. Ой піду я поганяти з гори на долину,
Хто не любить ціле літо, буде й цілу зиму. (Григорів).

4345. Ворав би я, сїяв би я, коби¹⁾ моя²⁾ нивка,
Коби³⁾ вийшла поганяти⁴⁾ дївча⁵⁾ чорнобривка.
Сїяв би я, ворав би я, коби мое поле,
Коби вийшло поганяти дївча від Миколи. (Іванівка).

Григорів: 1) Щоби. 4) Щоби вийшла тай до мене. 5) Моя. —
Желдець: 2) Щоб широка. 3) Щоб во. 5) Моя. — Бабухів: 1) Щоби.
2) Була. 5) Дївка. — Нивиці: 1) Коб то. 3) Коб то. 4) Мені поганяла.
5) Моя. — Михайловичі: 2) 6 широка. 5) Любка. — У всіх сих селах
записано тільки першу строфу.

4346. Хитай, водо, берегами! Хитай, водо, лугом!
Чомус до мя не приходив, як ес ішов с плугом?
До тебе би, любко, прийти, а в тебе би сїсти,
В мене воли сивенькії, та схотїли їсти!
(Гол. II, ст. 383, ч. 475).

4347. Роздерла ся чоботина та у самїй пришві,
Як я буду в полі орав, ти ми їсти вишли!
Як бис слала, то би слати, щоб мати не знала,
Аби твоя головонька клопоту не мала.
(Гол. II, ст. 371, ч. 659).

Сїяне.

4348. Ой я ходжу попри грушку тай сїю петрушку,
Попри мене йде миленький в чорнім капелюшку. (Жураки)
4349. Вчера була недїленька, нині поведїлок,
Посїяла маги жито, вродив сї барвінок. (М. Яцків).
4350. Ой не думай, дївчинонько, не думай, не думай,
Посїяв я пшениченьку понад самий Дунай.
Як ти будеш, дївчинонько, думати, стояти,
Буде тая пшениченька в поли змиувати.
А я воли попродам, женців понаймаю,
Таки свою пшениченьку в поля позбираю. (Ситїхів).

Волочене.

4351. Ой мій милий чорнобривий їхав в боропою,
Кучері ся постелили долї головою. (Хотїнь).
4352. Ой волочу сивим коньом, волочу, волочу,
А як я сї розволочу, робити не хочу. (Нагуєвичі).
4353. Ой волочит сивий коник, волочит, волочит,
А дївчина чорнобрива скибоньки толочит. (Кульчиці).
4354. Ой коби я, Боже, знала, де любко волочив,
Пїшла бим сї подивити, чи не затолочив. (Кнїгшин).

Поленє.

4355. Ой поїхав мій миленький до млина молоти,
Мене лишив молоденьку пшеницю полоти.
А я поляю пшеничину, кукіль вібираю,
А я свого миленького з млина візираю. (Рибно).
4356. Ой засьвіти, місячику, по полю, по полю,
Та ний я си вибираю пшеницю з куколю. (Кропив. Н.)

Саланє.

4357. Ой я тоті кукурудзи сапаю, сапаю,
А я тоті кукурудзи їсти не гадаю. (Гвізд).
4358. Ой сапалам кукурудзи, бурян не збирала,
Робота мні сі не брала, за любкам гадала. (Жураки).
4359. Ой чи чула, чи не чула, як я тебе кликав,
Як я с тобов у городі кокурудзу микав. (Львів).

Коло конопель.

4360. Ой то мої колопеньки блисько дороженьки,
Та ви самі не берут сі, мені не дают сі. (Жураки).
4361. Ой коби так до роботи, як до терефельків,
То били би не пропали в поли конопельки. (Кульчиці).
4362. Мамцю моя солодейка, дай ми яку раду,
Бо я з тими коноплями на віки пропаду.
В людий било по¹⁾ сім кіп, тай тоти²⁾ потерли,
А у мене одна горстка³⁾ у сіньох⁴⁾ за дверми. (Боберка.)
Журів: 1) А у людий по. 2) Уже. 3) А в мене в штири горстки.
4) Тай стоять.
4363. Ой деж ти ся забавляеш, моя навіджена?
Я коноплі викидала, публіко скажена. (Біла).

Простелюване льну.

4364. а) Сама дома, сама дома, прийди, рибко, в дивницьі,
Та будемо розстеляли лінок по долиницьі. (Кривка).
Пор. Гол. II, ст. 310, ч. 346.
4365. б) Ей содома, самам дома, прийди, любку, динні,
Та будемо простирати ленок по долині.
А ти будеш по долині, а я по горбочку,
Тобі буде па фартушок, мнї на сорочку. (Жур).

4366. в) Прийди, прийди, мій миленький, прийди, прийди нині,
Поможеш ми розстелити лену на долині.
Поміг іс мі постелити, поможи збирати,
Принесемо горілоїчки, будем сі приймати. (Батятичі).

Кісьба.

4367. Виправляла мати сина в день на косовицю,
Зачесала кучероньки повад потилицю.

(Гол. II, ст. 305, ч. 322).

4368. а) Попід гору високою милий траву косит,
Йому вітер холоденький кучері підносить. (Іванівці).

4369. б) Ой⁴) мій милий чорнобривий на болоню²) косит,
Йому вітер³) кучерика⁴) до гори підносить⁵). (Губичі).

Григорів: 1) А. 2) На долині. 3) Вітер віс. 4) Шелевіс. 5) Кучерами носит. — Жураки: 1) А. 2) За потоком. 3) Вітер віс. 4) Шелевіс. 5) Кучерами носит. — Пасічна: 1) А. 2) За потоком. 3) Сонце грів. 4) Вітер віс. 5) Кучерами носит.

Пор. Гол. II, ст. 266, ч. 111. Кол. ст. 103, 1067.

4370. в) Ой мій милий чорнобривий за потоком косит,
Вітер віс, шалевіс, кучерами носит.
Ой ти, душко, громадила, мені було видко,
А я скинув кресанину: Ходи, душко, швидко!

(Гол. II, ст. 305, ч. 324).

4371. Ой мій милий чорнобривий над потоком косит,
Не можу ся довідати, хто му їсти носит. (Хотінь).

4372. Вийшла, вийшла дівчинонька, стала голосити:
Трава, трава полягає, нікому косити.
Вийшов, вийшов ледіночок, став їй говорити:
Не плач, не плач, дівчинонько, я вмію косити.
Рубай траву серединов, та коло сердечка,
Не мет тебе утинати та у поперечка!

(Гол. II, ст. 364, ч. 628).

4373. А я¹) вчора²) сіно³) косив, а⁴) нині⁵) громадив.
А хтож тебе, козаченьку⁶), до того⁷) нарадив?
Нарадила⁸) молодиця кругленького⁹) лица:
Громадь, громадь¹⁰), козаченьку¹¹), зелена травниця. (Біла).

Жураки: 1) Вчора. 2) Василь. 3) Косив. 4) Я. 6) Василику. 7) На сесе. 9) Румяного. 10) Коби в поли. 11) Не стояла. — Журів: 3) Вчора косив, нині. 4) І. 6) Йванусеньку. 7) На тото. 9) Румяного 10) Коси, коси. 11) Йванусеньку. — Копичниця: 6) Нанька. 7) Так добре. 8) Ой рада. 9) Біленького. 10) Щоби в поли. 11) Не стояла.

4374. а) Хвалила сі мати сином, що він косить,
А він вийшов на долину та став заводити. (Ожомли).
4375. б) Ой хвалив си легінчик, що він косить,
Але вийшов на царинку, зачав голосити. (Ясенів Гор.).
4376. в) Похвалив ся Базуньо, що він косить :
Запхав косу в кертвину тай мусів лишити. (Кульчичі).
4377. г) Ой хвалив ся богацький син, що він косить,
Запхав косу у купину, взяв людей просити :
Послухайте добрі люде, о що я вас прошу,
Поможіт ми витягнути із купини косу. (Нагуєвичі).
Пор. Купчанко, ст. 437, ч. 118.
4378. Що-ж то мені за косар, не він косить ?
Що-ж то мені за кавалір, не він любить ?
Що-ж то мені за косар, що не має бруса ?
Що-ж то мені за кавалір, що не має вуса ? (Біла).
4379. Ой косив я очерет, та осоку дрібну,
Ой любив я дівчиноньку до себе подібну.
Ой косив я очерет, осоку дрібноньку,
Ой любив я дівчиноньку високу тоненьку. (Буцнів).
4380. Ой косив я сіно, сіно, косив я осоку,
Ой любив я дівчиноньку тоненьку, високу. (Красне).
4381. Та де ідеш, мій миленький, чи на косовицю,
Та на кого воставляеш свою молодицю ?
Та на тебе воставляю, мій любий Штефано,
Доглядай ми молодицю, з ким вона вістане.
Доглядай ми молодиці, доглядай ми жінки,
Як я прийду з косовиці, купю ти горівки. (Жураки¹).
4382. Ой як я си нагадаю за свою миленьку,
Сам не знаю, як рубаю траву зелененьку. (Войнялів).
4383. Ой на горі на високі¹) косарі косили,
А до мене молоді²) горівку носили.
Косіт, косіт, косарчики, а я буду жити,
Носіт, носіт мід, горівку, а я буду пити. (Клг.).
Вовків : 1) На горвиці. 2) Тай до мої дівчиноньки.
4384. На широкім оболоню косарі косили,
А до мене молоді горівку носили.
То по кварти, то по дві, то по масі пива,
Не могли ся надивити : дівка чорнобрива. (Івачів).

4385. Ой лишу я косу в стові, граблі в оборозі,
Та піду я до милої, кой ми при дорові.
(Гол. II, ст. 418, ч. 513).
4386. Ой який ти, любку, косар, такам громадлі,
Ти ни вкосив, я не вгребла, бо зайшла неділі. (Чорні Ослави).
4387. Ой косити, молотити, то робота наші,
А дівчета обіймати, то охота наші. (Угринів Горіш.).
Пор. Гол. II, ст. 429, ч. 565
4388. Ой косити, молотити, то не змагаю¹⁾,
А з дівчинов постояти²⁾ дуже добре знаю. (Гнізд).
Хотїнь: 1) Того не змагаю. 2) А дівчину обіймати
Пор. Гол. IV, ст. 446, ч. 16.
4359. А¹⁾ косити, молотити, то моя робота,
А з дівчинов постояти²⁾, то моя вохота.
Ой волів бим, пане брате, кону жита збити,
Нїж на чужій стороньці дівчину любити. (Дусааїв).
Хотїнь: 1) Ой. 2) А дівчину обіймати.
4390. Ой косити, громадити, ни можу си скласти,
Цулувати, обіймати, коби лиш допасти.
Ой косити, громадити, тото біда мині,
Цулувати, обіймати, тото душа мині. (Підвахарич).
Пор. Кольберг, III, ст. 39, ч. 326—327.

Громадба.

4391. Ой де ти сі забавила, моя заручена?
А я сінце громадила цілий день учера. (Рибно).
4392. Навчилам сі сіно гребсти тай кониці класти,
Навчилам сі за хольви кукуруву красти. (Жур.).
4393. Не вчилам тя розбивати, не вчилам тя красти,
Тільки сіно громадити тай в копиці класти. (Зл. ст. 198).
4394. А я сіно громадила, складала в копиці,
Пізнавала миленького сліди до керниці. (Жур.).
4395. Самам сіно громадила і копиці клала,
Нікогом ся не радила, бои свій розум мала. (Петничани).
4396. Ой посестро, посеструню, вден голосочок,
Підем сіно громадити в вишневий садочок.
Будем сіно громадити, будем ся дивити,
Звідки наше закоханє буде виходити.
Закоханє виходило, шипочку здійшило,
Нивенько сі поклонило: Дай Боже щісливо. (Дусааїв).

4397. Три неділі дощу нема¹⁾, моє сіно²⁾ в полі,
Не піду я³⁾ громадити, бо ні в ноги⁴⁾ коле. (Желдєць).
Пасічна: 1) Ой дощ іде, роса паде. 2) Стіце. 3) Го. — Кунні
1) Хмара іде, дощак паде. 3) Го. 4) Ніжки.
4398. Ой хмарит се і бурит се, моє сінце в полі,
Пішла би я згромадити, мене в ніжки коли.
Купи но ми, мій миленький, жовті черевички,
А я піду і згромаджу тай вложу в кошнички. (Кобани).
4399. Ой дождж іде, роса паде, моє сіно в полі,
Не піду го громадити, бо ні в ноги коли.
Ой ти, любцьо, громадила, я метав копиці,
Я пізнавав твої сліда аж коло керниці.
Ой ти, любцьо, громадила, мені було видко,
Я на тебе накивував: громадь, любцьо, швидко.
Ой громаджу, тай громаджу, добру раду раджу:
Ой ти, любцьо, мечи стіжки, зварю ти періжки. (Волосів).
4400. Та ти, люпко, громадила, мнї було ветко,
А я стгнув кипілюшок: громадь, люпко, швитко.
Громадь, люпко, громадь, люпко, скідай у копиці,
Шоби тобі завиділи чужі молодіці.
Шоби тобі завиділи ті чужії люди,
Та шо с теби молодої за газдinia буди. (Усте).

Жатьба.

4401. Ой минули сінокоси, а настали жнива,
Вийди, вийди на обору, моя чорнобрива. (Кульчиці)
4402. Проси Бога дівчинонько й я буду просити,
Як ти підеш жито жати, я піду косити. (Біла).
4403. Ой жила я пшениченьку лиш по колоскови,
Пізнаю ті, мій миленький, лиш по голоскови. (Чорні Ослави).
4404. А в неділю дівка, дівка, в будний день дитипа,
А як вйде на лан жити, пропала ї днина. (Чорні Ослави).
4405. Ой молода дівчинонька з сусідаи вела,
Повересла ни зробила, би сі ни лишила. (Михайловичі).
4406. Фалила сі дівчинонька, шо буде весілі,
А вона жала, снопи клала без повересілі. (Михайловичі).

4407. Ой жни, дівко, пшеничину та погадай собі,
Що та буде пшеничина на короваї тобі. (Рибно).
4408. Ой жила я пшениченьку, ой жила, ой жила,
Вчора булам на переді, нині ся лишила. (М. Яцків).
4409. Вчорам зела два загони, а третю прилуду,
Я гадала, мій миленький, що я твоя буду.
Вчорам зела на переді, перед передила,
А ниніки уже з заду, бои ся надсадила. (Дрогобич).
4410. А я жну, приржну, по дві стиблі¹⁾ ріжу,
Я би рада наперед, а я з²⁾ заду ліау. (Жур.).
Малковичі: 1) Два стебла. 1) Вчера була на переді, днесь на.
4411. Вийди, вийди, мій миленький, з зеленого гаю,
Зісталам ся на загоні, тепер ся стидаю. (Печеніжин).
4412. Війди, війди, мій миленький, з дзеленого гаю,
Лишилам сі на загоні тай сі устидаю.
Війшов, війшов мій миленький, завв сі по під боки:
Піджинай сі, не стидай сі, твій загін широкий.
Війшов, війшов мій миленький, став собі в ліщині:
Котра дівка на переді, то на прилудчині¹⁾. (Посіч).
1) Вузка грядка.
4413. Ой Василю, Василеньку, біда те припала,
Коли ти ми заплатиш, що я в тебе жала? (Іванівці).
4414. Але й дана-дана-дана, не піду за Йвана,
Але й піду за Данила, шо бих не робила.
А в Данила хліба нема, пшениця зродила,
Та на мої білі руки, шоби я і жела!
Але жела, жела, жела, серпом поза себе,
Не жела сми в свої мамн, не буду і в тебе! (Берегомет).
Пор. Коломийки, I, ч. 823.
4415. Любив мене деків¹⁾ син, хотів мене взяти,
Купив²⁾ мені новий серп: ходи³⁾, мила, жати.
А я ваяла новий серп, кинула за себе:
Я не жала в свого тата тай не буду в⁴⁾ тебе. (Волцнів).
О. Коцан: 1) Був в сусіда один. 2) Зробив. 3) Ходім. 4) Не хо-
дилам від татуне, не піду від.
Пор. Коломийки, I, ч. 12 і 102.
4416. Ни буду я жито жати, буду кладні класти,
Тай так ходжу, зазираю, як би лубку вкрасти. (Чорні Ослави).
4417. Ой хто буде випивати горівку до женців,
Той не буде запрягати волики в яремці. (Хотінь).

4418. На попові сіпожати¹⁾ добре жито жати,
На долині кирниченька, коня напувати. (Жур.).
Вовків: 1) Там на горі, на горонці.

Молотьба.

4419. Я ни піду до машини, бо машина гудит,
Нина того при машині, що він мине любить. (Іванівці).

4420. Я ни піду до машини, бо машина грає,
Нина того при машині, що мине кохає. (Іванівці).

4421. За моїми воротами викопана яма,
Ходіт, хлопці, молотити, бо я дома сама.
(Гол. II, ст. 367, ч. 641).

4422. Ой кину я ціп на тоці тай вили, тай вили,
А сам піду до дівчини, до тої псяверн.
Ой кину я ціп на тоці, тай вили на стозі,
А сам піду до дівчини, бо ми по дорозі. (Башки).

4423. Ой покину¹⁾ ціп на тоці, тай вила, тай²⁾ вила,
А сам піду³⁾ до дівчини, бо ми дужи шила.
Покину я¹⁾ ціп на тоці, а вила на стозі⁴⁾,
А сам піду до дівчини, бо ми при⁵⁾ дорозі. (Постолівка).

Волців: 1) Ой кину я. 5) По. — Іванівці: 1) Ой кину я.
2) А на стозі. 3) Ой піду я. — Волосів: 1) Ой кину я. 4) Граблі
в оборозі. 5) По. — Желдець: 4) Граблі на порозі. 5) По. — Михай-
ловичі: 1) Я повержу. 4) А спомн на возі. В останніх трьох селах
записано тільки другий куплет.

4424. Ой покиньти молотити, я покину терти,
Та підемо на долину воротці заперти. (Грг.).

Оббиране кукурузи.

4425. Ой засьвіти, місяченьку, на нашу стодолу,
Полупишо кукурудзки, підемо до дому.
Шуме луги, шумє луги, тай шумит і фороств,
А миж цесі кукурудзки полупишо зарає. (Видинів).

4426. Лупіт, лупіт, лупіжники, шоби кури піли,
А шож би вам, лупіжники, люди завиділи. (Видинів).

Саджене і копане бараболь.

4427. Абиш була на горбочку бульбу посадила,
Була бим сі на милого, хоч раз подивила. (Угринів Дож.).

4428. Ой копала бараболі, сипала на гари,
А я того хлопця люблю, що курит цигари. (Вовків).

4429. Ой копала бараболі, силала до ями,
А я того хлопця люблю, що не має машин. (Біла).

Прядене.

4430. Ой кукала зазулейка та кукала певно,
Відоспало за ворота дівча веретено.
Віддайте ми веретено, подарую пряджу,
Я вже більше за ворота спати си не ляжу. (Боберка).
4431. Ой піду я по під вікна, тай по під віконці,
Котра дівка потягає тонкі волоконці.
Не стій, любку, під віконцем, але йди до хати,
Упало ми веретенце, нікому підняти. (Рибно).
4432. Ни свари шні, моя нелько, шом мало напрьила,
Бо там милий читав книжку, я си письма вчила. (Орелець).
4433. Кужилина ни прійдена, ти робото моя,
Як я тебе ни віпрійду, соромото моя.
Як я тебе ни віпрійду, то я тебе змичу,
Такі свою соромоту за поіс затичу. (Орелець).
4434. Ой преди сі, куделенько, льїнная, льїнная,
А під тобов дівчиночка жарная, жарная.
Ой преди сі, куделенько, біда би ті прела,
Ой то миші під тобою біла ручка ввела.
Ой преди сі, куделенько, зрїбш не повісно,
Сідай, любцю, коло мене, аби ти не тісно. (Волосів).
4435. Алеж, кажи, сіда рїда, алеж, кажи, діна,
Котра файна дівчинонька, не треба ї віна.
Котра файна дівчинонька, най іде за мене,
Буде шити, запрїйдати, гудувати мене.
Хїбаж би я, мій миленький, розуму не мала,
Шобим шила, запрїйдала, тебе годувала. (Орелець).
4436. Алеж цеся кужелинка пахне ялинкою,
Та змарніло біле личко під кужилинкою.
Тай коби то під кужелем, а то під кужівков,
Коби тото молодичев, а тото щи дївков. (Орелець).
4437. Ой дубове веретїнце смердит дубиною,
Та змарніло біле личко під куделиною.
Куделенько, неволенько, бідаж би ті прила,
Та вержу тя під лавочку, бои на ручки ввела. (Ж Павли, ст. 183).

По воду.

4438. Вітер віє, вітер віє, вітер повіває,
А дівчина воду несе¹⁾, горіх²⁾ підливає. (Тисьменичани).
Пасічна: 1) Носит. 2) Гору.
4439. Попід гору високою дівча воду несла¹⁾,
Золотії коновочки²⁾, срібні коромесла³⁾. (Іванівка).
Угринів Дол.: 1) Несло. 2) Коновята. 3) Срібне коромесло.
4440. а) По під гору високою дівча воду несло,
Чи на дівча¹⁾ дивити ся²⁾, чи на коромесло?
Чи на тєє коромесло, що ся вигинає,
Чи на тєє гарне дівча, що ся оглядає? (Біла).
Іванівці: 1) Нью ся. 2) Подивити. Другий куплет звучить так:
Чи на ню сї подивити, як вона ступає,
Чи на тото коромесло, що сї вигинає. —
Григорів: 1) Нью ся. 2) Дивитиськи. — Вороблевичі і Пасічна: 2) По-
вирати. В трьох останніх селах записано тільки перший куплет.
4441. б) По під гору високою дівча воду несло.
Чи на дівча дивити ся, чи на коромесло?
По під гору високою несло дівча воду,
Чи на дівча дивити ся, чи на її вроду?
(Гол. IV, ст. 450, ч. 53).
4442. в) Попід гору високою дівча воду несло,
Чи на него дивити ся, чи на коромесло?
Чи на него дивити ся, щоби го любити,
Чи на тото коромесло, щоби го зробити? (Зубрець).
4443. Тамто¹⁾ ми ся, пане брате²⁾, дівча сподобало³⁾,
Що під гору воду несла⁴⁾, сїм раз⁵⁾ спочивало⁶⁾. (Біла).
Іванівка: 1) Ото. 4) Несло воду попід сад. 5) І не. — Угринів
Гор.: 1) Ой то. 4) До берега воду несло. 5) Тай не. — Пасічна:
1) Тото. 5) Тай не. — Мшанець К.: 1) Ой то. 2) Дівчинойка. 3) Дуже
сподобала. 4) Несла воду через гору. 6) І не спочивала.
4444. Як я взяла коновочку, пішла по водочку,
А там Федір чорнобривий рубит колодочку.
(Гол. II, ст. 426, ч. 553).
4445. Ой чому си так не стало, та як си казало,
Коло тої керниченьки, де си воду брало.
Ой чому си так не стало, як си говорило,
Коло тої керниченьки, де ся воду пило. (Тустань).
4446. Ой дубова¹⁾ коновочко, розбий сї на двоє,
Щоби воду²⁾ не носило закоханї мов. (Михайловичі).
Іванівці: 1) Орїхова. 2) Водм.

При печі.

4447. Ой ішов я горі селом, надибав кухарку,
Усмажила солонину на однім огарку. (Жураки).
4448. Кухарочко молоденька, кухарочко наші,
Ци вже буде по вечері, ци ще буде каші?
Кухарочко молоденька, кухарочко біла,
Далас кашу неріджену, а шкварки-с поїла. (Жураки).
4449. Варила би періженьки, коби сир та масло,
Пішла сита позичати, а в печи погасло. (Жураки).
4450. На подвіру перед хатов сорока скрегоче,
А молодша миски мне, бо старша не хоче. (Чорнолівці).
Пор. више ч. 3466.
4451. Ой в хаті ся засьвітило, ой видко ся, видко,
Ой там моя дівчинонька звиває ся швидко.
Звиває ся, звиває ся, як муха в окропі,
Щоби могла тай до мене вийти по роботі. (Нагуєвичі).

Пране.

4452. Пішла би я на став прати, та ни маю плитки,
Кортит мене постояти із кождин на збитки. (Чорні Ослави).
4453. Пішла би я на став прати, тай ни маю дошки,
Кортит мене постояти із кождин потрошки. (Чорні Ослави).
4454. Ой піду я шмате прати по дубовій кладці,
Куда піду, чи що робю, милий ми на гадці. (Шимківці).
4455. Ой у лузі на галузі сова гніздо вила,
Там дівчата шмате прала, рибка говорила. (Посіч).

Ште.

4456. Ой я шию, вішиваю білими нитками,
Щобим любка півнавала межи парубками. (Пасічна).
4457. Ой дощ іде, роса паде на білу берегу,
А я свому миленькому сорочку мережу.
Тай мережу, тай мережу, шовком вішиваю,
А я свому миленькому до слюбу сховаю. (Пасічна).
4458. А ти будеш шити, шити, я буду рубити,
С тобов буде в танец іти, а мене любити. (Григорів).
Пор. Коломийки, I, ч. 1380.
4459. Сорочинож моя тонка, шила тя Матронка,
То тя шила, вишивала, куждий день плакала. (Мшанець).

Доєнс.

4460. Ой Іванку, каже, Іванку, взяла вода лавку,
А чи жє ми перейдемо коровам по травку? (Волосів).
Пор. Коломийки, I, ч. 766.
4461. Ой я того дівче люблю, що раненько встає,
Що білими рученьками коровки пускає. (Жураки).
4462. У широкім оболоню корови подою,
А дійницю на полицю, в любком поговорю. (Хотинь).
4463. Прийди, прийди, мій любенький, я корови дою,
Та я тебе солоденьким молоком напою.
Прийди, прийди, мій миленький, до стаїні стояти,
Щоби я сі ні бояла¹⁾ корови дояти. (Пісочна).
Іванівці: 1) Щоби ми сі ні вкмило.
4464. а) Не буду си віддавати, свій сьвіток гаїти,
Алеж буду у мамочки коровки доїти.
Я коровки подоїла, телятка загнала,
Я молоко процїдила, лєгїневи дала.
А я прийшла до хаточки: де, дівко, молоко?
Я ворїтця ни заклала, вішило половко.
Та ци тебе, дівко, бити, ци того половка,
Шо він завше віпивав дїницю молока? (Криворівня).
4465. б) Ой Іване, Іваничу, лиха ти не жичу,
Як ти гониш воли пасти, я корови кличу.
Я корови подоїла, телята загнала,
А молоко процїдила, миленькому дала.
Питає ся мати доньку: де, донько, молоко?
Я телята заганяла, тай випив половко.
Ай чи тебе, доньцю бити, чи того половка,
Та щоби він не випивав від коров молока? (Тустань).
4466. Я корову видоїла, телета загнала,
А молоко процїдила, гультайови дала. (Михайловичі).
4467. Ой сім коров видоїла, но лишила красу,
Ой то буде миленькому на вечер на кашу. (Кугльчаци).
4468. Коровиці не досна, телетко не пило,
А пацєтко під порогом зубами затєло. (Нагуєвичі, Михайловичі).
4469. Отто менї надоїла корова перїста,
Коби прийшов понедїлок, поведу до шїста. (Михайловичі).

4470. Не буду ся віддавати, сьвіт собі гаїти,
 Ой піду я в полонину коровки доїти.
 Ой час бо нам, наврочки, до домочку іти,
 Не яли нам коровиці с поля приходити.
 (Гол. II, ст. 619, ч. 20).

Ізда.

4471. То ся мило подивити на тоті обори,
 Де мій милій запрягає сиві коні в шори. (Мшанець, 3.).
4472. Ой як будеш, Майданику, майданом їхати,
 То погейкай на волики та дай сі чувати.
 Та погейкай на волики, заграй у листочок,
 Щоби мила пізнавала, чий то голосочок. (Волосів).
 Пор. Коломиїки, I, ч. 1549.
4473. Ой поїхав мій миленький до ліса по дуба,
 З сіренькими волоньками розмовонька люба. (Котузів).
4474. Ой поїхав мій миленький я в ліс по деревце,
 Привезе ми на кужівку тай на веретенце. (Котузів).
4475. Ой поїхав мій миленький до ліса¹⁾ по тарас,
 Сіренькими волоньками²⁾, не верне се³⁾ зараз. (Котузів).
 Жураки: 1) По тарас (дрібне дерево). 2) Сивенькими кониками.
 3) Він сі верне.

Рубанс.

4476. А я рубав осичину та-м рахував пеньки,
 Тами бігав до дівчини через конопельки. (Михайловичі).

В. Зарібки.

4477. Ни буду ти, легінику, ни буду жоною,
 Бо я піду в Волощину гівков молодю. (Чорні Ослави).
4478. Пусти мене, моя мати, до тої машини,
 Бо там будут файні хлопці солому носили. (Біла).
4479. Ой маю я чорну крайку, в'їла ми ся в боки,
 Ой ходжу я на роботу, шара знає доки. (Біла).
4480. Чи я така нищівлива, ой чи моя ненька,
 Що я пішла на зарібки така молоденька. (Чорні Ослави).
4481. а) Ой у моїм горолечку два корчикк ріпки,
 Казаав мені мій миленький: не йди на зарібки.
 Але я си захопила, як сива голубка,
 Заробила новий грейшпар та втратила любка. (Видинів),

4482. б) Ой у моїх городечку ієродили бібки,
Чоловіка нема дома, пішов у зарібки.
Ой пішов у зарібки грошій заробити,
Що заробив, а він пропив, ні з чим домів ити.
Ой зачев він, каже, ити, тай став при убочи,
Жінка плаче, діти клинут, він вітріщив очи. (Криворівна).
4483. Ой пішла я на зажен як сива голубка,
Заробила хліба много, утратила любка. (Чорні Ослави).
4484. Ой піду я в Волощину хліба заробити,
Як ем любив Катерину, так буду любити. (Чорні Ослави).
4485. А з відки ти, легіннику, а з відки, а з відки,
Що ти прийшов молоденький до нас на варібки? (Чорні Ослави).
4486. А мій милій на різаню днує і ночує,
А за мене молоденьку ні знає, ні чує.
Бодай пилу іржа ззіла, дерево згоріло,
Тож то йому миленькому різанє доїло. (Чорні Ослави).

В. Ремесла.

Ремісники.

4487. Ой то відти від Пістия¹⁾ іде колієчка²⁾,
Дайте³⁾ мене, моя мати, та за ремісничка.
Ремісничок, як панничок⁴⁾, а ручка біленька,
Ніколи ти не розкажу⁵⁾, головко бідненька. (Хотівь).
Григорів: 1) Ой із міста, із Бучичи. 2) Колієсничка. 3) Ой дай.
4) Панничка. 5) Я ніколи ти не скажу.
Пор. Зал. ст. 195. — Гол. ст. 329, ч. 454.
4488. Ой маю я три коханці, тай слава велика,
Оден боднар, другий гонтар, а третій музика. (Григорів).
4489. Породила шевця вівця, а кравця кобила,
А козака молодого мати чорнобрива. (Матівці).
Пор. Коломийки, т. I, ч. 6.

Боднар.

4490. Ой ти мене не зачіпай, бо я боднарівна,
Ти горбатий, череватий, а я всюда рівна. (Вовків).
4491. Ей боднаре¹⁾, боднареньку²⁾, зроби нені діжу,
Тай маленьку³⁾ коновоньку, бо⁴⁾ по воду біжу. (О. Коцан).
Іванівці: 1) Боднару. 3) Тай ще тогу. 4) Що. — Жіураки:
2) Боднаруку. 4) Най.

4492. Ходит бодвар по ліщині, вобручі рубав,
 Два вирубав, два вирубав, третого шукав.
 Два вирубав, два вирубав, за третим шукав,
 Молодая дівчинонька в гаю зазирає.
 Ци маєш ти вітця, матір? Ой маю я, маю,
 А я ходжу молоденька, долі визнаю.
 Ой боднаре, боднарочку, чо я тебе прошу,
 Зроби мені коновочку, най я воду ношу. (Коропець).

Веретенярь.

4493. Сидит милий у колибі, струже веретінці,
 Котрі праві, дав любці, криві своїй жінці! (М. Яцків).

Гончарь.

4494. Мати моя старенькая гончара любила,
 Молодому гончареві опаньчу купила. (Жет. Павлі, ст. 169).

Капелюшник.

4495. Капелюшник ришитник на ришито грає,
 Капилюшничка се впила, аж ледви гуляє. (Жур.).

Коваль.

4496. Тото біда не публіка, не той коваленько,
 Заросив ся, забідив ся, та прийшов раненько. (Тустань).

4497. А ще сонце не впочило, коваль косу клепле,
 А бо то мій братцунейко позад мене дрепле. (Дидьова).

4498. Коваль кує, коваль кує, ковалиха дує,
 Ковалева дівчинонька¹⁾ ворота малює. (Підмихайл., Жур., Жураки).
 Нагуєвичі: 1) Марисенька.

4499. а) Ой ковалю, ковальчуку, зроби по ми дримбу,
 Я дам тобі миску муки, не зроблю ти кривду.
 Ой дам тобі миску муки, і ще кусник сала,
 Щобис мені таку зробив, щоби сама грала. (Григорів).

4500. б) Ой ковалю, ковалику, зроби мині дримбу,
 Та дам тобі миску муки, повісма на ливу.
 Та дам тобі миску муки, шобес си утішив,
 А дам тобі повісемце, абес си повісив. (Підзахарич).
 Пор. Мат. V, ст. 123, ч. 70 і ст. 129, ч. 119.

4501. Ой ковалю, ковалику, ковалику Гриню,
 Зроби мені колодочку занякати скриню. (Войнилів, Жураки).

4502. Ой ковалю, коваленьку, зроби ми колодку,
Та ся¹⁾ буду замикати²⁾ рибочку³⁾ солодку. (Нагуєвичі)
Іванівка: 1) Там я. 2) Засувати. 3) Дівчину. — Волців: 1) Бо я.
3) Горівку. — Дусанів і Іванівці: 1) Бо я. 3) Дівчину.
4503. Ой ковалю, коваленьку¹⁾, зроби ми заночок,
То ся²⁾ буду замикати³⁾ зелений⁴⁾ віночок. (Нагуєвичі).
Хотінь: 1) Ковалику. 2) Бо я. 3) Відмикати. — Іванівці: 2) Бо я.
— Волців і Дусанів: 2) Бо я. — Григорів: 1) Ковалику. 2) Бо я.
4) Міртяний.
4504. Ой ковалю, коваленьку, ковалю Миханю,
Підкуй мені чоботетка на мою Параню. (Дусанів).
4505. Ой ковалю, ковалику, ковалю Андрусю,
Підкуй, підкуй чоботета на мою Ганусю. (Іванівці).
Пор. Коломийки, I, ч. 1040.
4506. Ой кував я чоботета, просив коваленька,
Ой як стану на камінець, пізнає¹⁾ миленька. (Чорні Ослави).
Нагуєвичі: 1) Щоби мої підвіята пізнала.
4507. Ой ковалю, коваленьку, зроби ми підківку,
Ні широку, ні глибоку, під середню дівку. (Дусанів).
4508. Ой ковалю, коваленьку, підкуй міні бички,
А я твої ковалісі купю черевички. (Нагуєвичі).
4509. Ой ковалю, ковалейку¹⁾, підкуй кобилину,
Як усяду²⁾, то³⁾ поїду у гай⁴⁾ по калину⁵⁾. (Батятичі).
Дусанів: 1) Коваленьку. 2) Бо я сяду. 3) Тай. 4) Аж в гай.
5) Дівчину.
4510. Ой ковалю, коваленьку, підкуй кониченька,
Ой під мого миленького, як під паниченька. (Підмих).
4511. Ой ковалю, ковалику¹⁾, підкуй коня остро,
А я сяду²⁾ тай³⁾ поїду до дівчини просто. (В'їлки Маз., Хотінь).
Дусанів: 1) Коваленьку. 2) Бо я сяду. — Батятичі: 1) Ковалейку.
2) Як усяду. 3) То.
4512. а) Ой ковалю, коваленьку¹⁾, зроби²⁾ ми підківки,
Бо я буду зачинати³⁾ ходити до дівки. (Біла).
Грабовець: 1) Ковалику. 2) Підкуй. 3) Завтра зачинаю.
4513. б) Ой ковалю, ковалику, підкуй ми підківки,
Бо я тепер зачинаю ходити до дівки.
Ой ковалю, ковалику, підкуй коня остро,
Ой най сяду тай поїду до дівчини просто.
А я сяду на коника, гою, коню гою,
Де ворота отворені, там дівчина моя. (Скобичівка).

4514. в) Ой ковале, ковалику, закуй коня востро,
 Бо поїду до дівчини на зальоти просто.
 Ой ковале, ковалику, владуй ми підківки,
 Бо я буду зачинати ходити до дівки.
 Ой ковале, ковалику, владуй ми підковки,
 Бо я буду зачинати ходити до вдови. (Кульчиці).
4515. На що мені женити сі, на що мені лиха,
 Коли мені обіцяла сама ковалиха. (М. Яцків).
4516. Сама собі ковалиха наробила лиха,
 Що пускала коваленька до комори стиха.
 (Гол. II, ст. 476, ч. 239).
4517. Я в ковалє вдохло теле, а кувні згоріла,
 Ковалиха сказала сі, а дівка здуріла. (Ямниця).
4518. а) Ой ішов я вулицею, тими оманцею,
 Мало¹⁾ мене не забили ковалі кливцею.
 Ковалиха ударила, коваль замахнув ся,
 Як би була не миленька, був би я минув ся. (Войничів).
 Сугрів: 1) Аби.
4519. б) Ой ішов я улицями межі ковалями,
 Мало мене не забили ковалі кліщами.
 Ковалиха ударила, коваль намахнув ся,
 Як би була не паличка, був би я минув ся.
 Як би була не палиця, та не ясенова,
 Була би я підкусила дівка ковальова.
 (Гол. IV, ст. 447, ч. 27).

Колискарь.

4520. Ой молодий парубочку, ходиш по лісочку,
 Зрубай, зрубай яворика, зроби колісочку. (Михайловичі).
 Пор. Коломийки, I, ч. 654—656.

Колодій.

4521. Я на тебе, колодію²⁾, мала всю надію,
 А ти пішов, мене лишив³⁾, де се я³⁾ подію? (Григорів, Губачі).
 Журів: 1) Соловію. 2) Ти се жениш, янчу бериш. 3) Я се.
 Пор. Гол. IV, ст. 477, ч. 243.
4522. Там на горі на високій сьпівали пташата,
 Та я свої Марусині зроби колісьцята. (Кропив. Н.).

Ложнарь.

4523. Ой не бий я, моя мати, в голову так дуже,
 Та дай мене за такого, що лижочки струже.
 Він лижочок настругав, я в місто віднесла,
 І сама-ж ся поживила і ему-ж принесла. (О. Коцан).

Лупій.

4524. А на поли плужок оре, нова колесничка,
Піде дівка за лупія, буде ремісничка. (Денясів).

Малярь.

4525. Я питаю за малярюм, а той маляр дома,
Вималював еден образ, на образі Шльома. (Іванівці).

Мельник.

4526. Червоненький¹⁾ бурачок, зелененька³⁾ гичка,
Любив мене мельничок³⁾, бо⁴⁾ я невеличка.
Червоненький бурачок, гичка зелененька,
Любив мене мельничок, бо я молоденька! (Семаківці).

Постолівка: 1) На городі. 2) Зелена му. 3) Дворачок. 4) Хоць. —
Іванівка: 2) Кучевара. 3) Мене любить вітів син. — Оба вар. без 2-го куплета.

4527. Та до млина дорожечка, до млина, до млина;
А хто мнї житце змеле, ек мельника нема?
А хто мені житце змеле, пшеничку спитлює,
А хто мене молоденьку в личко поцулує?
Очи ми си ізморгали, шо нічку не спали,
Личко ми си запаліло, хлопці цулували.
Цулували, юбїймали, кїлько си хотїло,
Та ше будут цулувати, овва, шо за діло? (Берегомет).

Смаровіз.

4528. А шож тобі смаровозе до жої дївчини?
Та ти мазш до батого та до мазничвини. (Гвізд)

4529. Бідна моя головонько, що я наробила?
Полюбила смаровоза, доле нещаслива.
Покинь, покинь, смаровозе, вози смарувати,
Озьми косу, тай йди в росу травницю щибати.
На вишнюм сі поточила, на черешню впала,
Полюбила смаровоза, на вікни пропала.
А смаровіз все в дорозї як літо так зима,
А я собі молоденька дєка запросила. (Жураки).

Ткач.

4530. Ішли ткачі на деркачі, здібала їх Настє:
Де ідете, ниткоцути, не маєте шастє. (Рябно).
Пор. Жєл. Павлі, ст. 176.

4531. Тече вода за города, нова колїсничка,
Дай нї, мамко, за ткачика, буду ремісничка.
Ткачик одно ткає, ткає, а друге пускає,
А за третим посилає: „Махай, нехай дає!“ (М. Яцків).

4532. Поки я була у мамки, та овечки пасла,
І сир їла і дзер пила, була в личку красна.
А як пішла за ткачика цівочки сукати,
Дивила ся в чужий город натини набрати. (Зал. ст. 196).
Пор. Гол. II, ст. 329, ч. 456.

4533. А хороба на ткачика, що полотно рітко,
Бис сорочку витко тіло, аш се сьміє дїтько. (Пост.).

Фірмани і фірманна.

4534. Гей! мій тато фірман був¹⁾, з фірманам бив сі,
А фірмани батогами, аж порох курив сі. (Михайловичі).
Біла: 1) А мій тато впив ся, впив ся.

4535. Фірманам си полюбила, за фірмана піду,
У фірмана швиткі коні, сяду тай поїду. (Кропив. Н.).

4536. Бодай коні виздыхали, а брчка згоріла,
Бо вже мені молодому фірманка доїла. (О. Кодан).

4537. А чні то кониченьки по поли літают?
Та то пана капітана, фірмана шукают.
Бодай коні виздыхали, а брчка згоріла,
Та тож мені молодому фірманка доїла. (Кобаки).

4538. Ой мамуню, мамуненько ловив мене фірман,
Як мі злавав за голову, мало не відірвав. (Батятичі).

Чумани.

4539. За нашими воротами та на чужім поли,
Вивернули Коломийці штири мажи соли.
Ой підімо, пане брате, соли наберімо,
Коломийцьом, чорнобривцьом жалю начинімо.
Ой іще ми, пане брате, соли не набрали,
Коломийці чорнобривці з жалю повмирили. (Ж. Павлі, ст. 204).

Швець.

4540. Там на ставі, на ставоньку, качур ноги мис,
А я того хлопця люблю, що чоботи шис. (Іванівці).

4541. Ой а швець з Ліховець, а шевчиха з міста,
Та не годна замістити кавалочок тіста. (Жураки).

4542. Ой ходила, говорила шевцьова кобила:
Заплати ми, дурню шевче, щом дрива возила,
А він її запрягає, закладає ліци;
Заплати ми, дурню шевче, буду с тобов бічи. (Нагуєвичі).
Пор. висше ч. 2830.

4543. То шевчики, то кравчики до мене ходили,
То шевчики, то кравчики сліду нарobili.
А я взяла мітолочки сліди завітати,
Розглянулась сюди-туди: Йде кравчик до хати. (Постоливіка).

15. Н і ч л і г и.

А.

Дома.

4544. А де будем ночувати? В Павлові долині.
А що будем вичеріти? Гарбузета й дині.
А де будем ночувати, а де будем спати?
Недалеко дівчиновька, коло її хати. (Жур.).
4545. Ни сам си я тутки зайшов, вода ні привнесла,
Ночуй, ночуй, товаришу, темна нічка зайшла.
Темна нічка, вивидненька, сьвіта ни видати,
А де мемо, товаришу, нічку ночувати?
А де мемо ночувати, в місті Коломні,
А у тої шинкарочки при зеленім вині.
А у тої шинкарочки добра горівочка,
А у тої шинкарочки хороша дівочка. (Чорні Ослави).
4546. Та ни сам я суда зайшов, вода мні занесла,
Переночуй, файна любко, темна нічка зайшла.
Переночуй, файна любко, мене ни самого,
Переночуй, файна любко, й товариша ного. (Кобани).
4547. На добраніч усім на ніч, тай¹⁾ ви люди чуйте,
Котрі²⁾ старі, йдіт до дому, молоді ночуйте. (Гвізд).
Охрмівці: 1) Ви музики грайте, грайте, а. 2) А ви.
4548. Ой добраніч, я йду на ніч, а ви люди чуйте,
А погані йдіт до дому, а ладні ночуйте. (Жур.).
4549. Коби мені до вечера, коби місяць сьвітнів,
Можеб я ся з дівчиною на дорозі стрітив. (Біла)
4550. Ой із гори на долину війду помаленьку,
Не буду сам ночувати, піду по миленьку. (Войничів).
4551. Не спав же я сесю нічку, не буду й другую,
Поки собі не приведу панну молодую. (Баня, Березів).

4552. Ой я хлопець молоденький тай не волоцюга,
Де хороше дівче чую, там нічку ночую. (Гвізд).
4553. Ой я піду в кінця в кінці хати рахувати,
А в котрої білявини нічку ночувати. (Роалуче).
4554. Ой не вітти місяць зійшов, вітки ясне сонце,
Мусит бути гоцадрала тої ночі конче. (Кульчиці).
4555. Ай любочко солоденька, маш чорні вічка,
Та чи буде із тобою солоденька нічка! (Перегінськю).
4556. а) Ой туду, ой туду, каламутна річка,
Яка з тобов, дівчинонько, солоденька нічка. (Дрогобач).
4557. б) А в лозині при долині бистренькая річка,
Яка-ж з тобов, моя мила, солоденька нічка. (О. Кодав).
4558. Ой горівка цюцюрівка, а пиво варене,
Ци добре сі ночувало, білявко, без мене? (М. Яцків).
4559. Ой мусити, чорні очі, самі ночувати,
Не буду вам на ніч кожду дівчини шукати. (Волцнів).
4560. Стоїт верба над водою, вербо-ж моя, вербо,
Так ми мила постелила, що ми спати твердо. (Жураки).
4561. Ой не спав я одну нічку, тай не буду третю,
Аж поки си не привезу писану верету. (Угринів Доліш.).
4562. Ой у гаю черешенька¹⁾, за гайом²⁾ ліщина,
Навчила мнї в садї спати молода дівчина. (Войнилів).
Волцнів: 1) Ой у садї садовина. 2) А в лісі.
4563. А я гаю не рубаю через¹⁾ ліщиноньку,
А я дома не почую через²⁾ дівчиноньку. (Войнилів, Вовків).
Підмихайлівці: 1) Тільки. 2) Маю.
4564. А я гаю не рубаю тай через ліщину,
А я в дома не ночую та через дівчину. Іванівка).
4565. А я гаю не рубаю, сокири не маю,
А я в дома не ночую, бо жінки не¹⁾ маю. (Вовків).
Сугрів: 1) Дівчину.
4566. А я гаю ни рубаю, сокири ни маю.
А й в дома ни ночую, добру маму маю.
А я гаю ни рубаю чириз ліщиноньку,
А я в дома ни ночую чириз дівчиноньку.
А я гаю ни рубаю чириз чирішеньку,
А я в дома ни ночую чириз Марусеньку. (Нявиці).

4567. а) А я в гори їду, їду, до гори бичую,
Через тебе, моя мила, дома не ночую. (Іванівці).
4568. б) А я в гори загальшую, до гори бичую,
Через тую дівчиноньку в дома не ночую. (Біла).
4569. а) Любцю-ж моя солоденька¹⁾, любцю-ж моя мила,
Ой тос²⁾ ми сє³⁾ тої ночі солоденько⁴⁾ снила. (Григорів, Таурів).
Пор. Кол. ст. 109, 1297.
4570. б) Любцю моя солодонька, любцю моя мила,
Отос сі ми тої ночі солодонько снила.
Ой тос ми сі тої ночі солодонько снила,
Що сиділа над потоком, білі ноги мила. (Іванівці).
4571. Ой дівчино, дівчинонько, яка ти ми мила,
Ти си мині тої ночі штери рази снила. (Глядки).
4572. Я в дівчини ночував, тай ни вивував сі,
Тай-єи лішко полонав, тай ни признавав сі. (Іванівці).
4573. Ой на мене підсідали, щоби мене вбили,
А я любці тай на ручці до білої днини.
Ой на мене підсідали, а я не бояв сі;
А я любці тай на ручці до днини віспав сі. (Волосів).
4574. Ци ти така, любко, файна, ци мені здає сі,
А тож мене через тебе спанє не бере сі. (Посіч).
4575. Ой ішов я через село, всюда сі сьвітило,
Куда я мов повертати, там сі загасило.
Ни того сі загасило, що сі спати хтіло,
Но того сі загасило, що сі мене вдріло. (Сгр.).

Б.

4576. Ой золоті підківочки, золоті, золоті,
Ліпше спати на камени, та як на болоті. (Григорів, Хотівь).
4577. А я би сі не здрімала, хочби засвітало,
Коби прийшло солодетко тай защебетало.
А я би сі не здрімала, хочби день біленький,
Коби прийшов тай посидів любко солоденький. (Грабовець).
4578. Та я би сі не здрімала, хоть би день біленький,
Аби прийшов, поговорив, хлопец молоденький. (Іванівці).
Пор. Гол. II, ст. 310, ч. 347. — Купчанко, ст. 403, ч. 51. —
Кол. ст. 100, 977.

4579. Мині би сі не здрімало, жиби штри ночи,
Коби прийшов мій миленький, що приходив сночи. (Чорні Ослави).
Пор. Купчанко, ст. 403, ч. 51. — Кол. ст. 100, 975.
4580. Мені би се не дрімало, хоць нічка темньєнка,
Коби була коло мене шилого рученька. (Голгоці).
4581. а) Очка мої чорненькії, біда мені з вами,
Не хочете почувати й одну нічку сами. (Тисьменичани).
Пор. Гол. IV, ст. 465, ч. 164.
4582. б) Очка мої чорненькії, що робити з вами?
Не хочете почувати одну нічку сами.
Ой однусте почували, тай тоту не спали,
Лиш всю нічку в кватирочку любка візирали. (М. Яцків).
Пор. Де-Воллавъ, ст. 45. — Мат. V, ст. 144, ч. 215. — Кол.
ст. 92, 669.
4583. Коби мені до вечера до того съвятого,
Може би я зобачила свого миленького. (Біла).
4584. Коби борше до вечера, тамто би я рада,
Бо то вечір по вечері найліпша порада. (Біла).
4585. Чи-ж я тобі ни казала, любцю¹), на порозі²),
Що я буду почувати в крайнім оборозі. (Іванівці).
Журів: 1) Любку. 2) Дорові.
4586. Ой преу я куделину і тоненько мичу,
Я свого файного любка на нічку закличу. (Микуличчи).
4587. Ци я тобі не казала тай не говорила:
Вставай, вставай, йди до дому, бо вже біла днина. (Жураки).
4588. Ой чи я ти не казала: йди до дому, чуєш?
Най жи люди не вогорут, шо в мени почувеш. (Іванівка).
4589. Чи я тобі на казала, тай не говорила:
Не їдь, не їдь з кіньма на ніч, бо нема Гаврила.
Чи я тобі не казала, мов серденьятко,
Не їдь, не їдь з кіньми на ніч, нехай їде батько. (П. Ст. Б.).
4590. Упав сніжок на обліжок та най си полежит,
А що-ж ти сі, мій миленький, за нічку належит? (Іванівці).
4591. а) Ой у саду садовина й червона калина,
Загадала в саді спати молода дівчина.
Загадала в саді спати межи яблінками,
Щоби вона розмовлєла всю ніч з парубками.

Свируха сі придивила тай віддула губки:
 Не пусть, мати, дочку спати, бо ходет парубки!
 Бодай тобі, стара нене, не пустило мову,
 Що ти д мині не пустила дочку на розмову. (М. Яцків).

Варіанти, записані в Боберці та Михайловичах, мають тільки по два (перші) куплети, в Іванівцях три.

4592. б) Ой у саду садовина, за садом ліщина,
 Загадала¹⁾ в саду спати молода дівчина.
 Загадала¹⁾ в саду спати межи яблінками,
 Щоби она²⁾ розмовляла всю ніч з парубками.
 Я невістка прийшла з міста тай надула³⁾ губки:
 Не дай, мати, в саду спати, бо прийдуть парубки.
 Бодайже ти невістице, в сирій землі гнила,
 Гой⁴⁾ ти мамці⁵⁾ я сказала⁶⁾, мене мамка⁷⁾ била.
 Не за то мні мама била, шо я в саду спала.
 Я за то мні мати била, шо й невістка знала. (Коломия).

Видинні: 1) Намогла см. 2) Ой тож би вна. 3) Віддула. 4) Що.
 5) Неньці. 6) Оповіла. 7) Ненька.

4593. в) Ой¹⁾ у саді²⁾ садовина солотка тай вина,
 Загадала в саду спати молода дівчина.
 Загадала в саду спати межи яблінками,
 Шоби всю ніч розмовляла тай іс парубками.
 Йшла невістка тай із міста тай віддула губки:
 Не дай мати в саду спати, бо прийдуть парубки.
 Бодай же ти, невістице, хиріла, боліла,
 Шо ти мої старі ненці всю правду повіла.
 Бодай же ти, невістице, сім рік не сконала,
 Шо ти мої матіночці всю правду сказала. (Печеніжин).

Пор. Гол. II, ст. 369, ч. 648. — Купчанко, ст. 470—471, ч. 174.
 — Кол. ст. 54, 233. — Врабель, ст. 136, ч. 440—441.

4594. Чи ти, дівко, сказала ся, чи ти була п'яна,
 Щос ходила ночувати під сьвятого Яна. (Біла).
4595. А я в саду ночувала тай не бояла сі,
 Миленькому на рученьках наночувала сі. (Волцаїв).
4596. То я сі тай іздрімала, очка ми сі злипли,
 Коби прийшло солодетко, від разу би глипли.
 То я сі тай іздрімала, веретено впало,
 Коби прийшло солодетко, то би ми подало. (Волосів).

4597. Прийди, прийди, мій миленький, або ми ся присни,
Щоби ми ся що не стало в великої мысли. (Дусанів).
4598. Коло млина два явори, третій похилив се,
Ой вжес мині, мій миленький, штири рази снив се. (Григорів).
4599. Ой то ми сі тої ночі солодонько снило,
Що сі мого миленького подвіре займило.
Ой займило сі подвіре, до ране згоріло,
Щоби мене молоденьку за ним не кортіло. (Дрогобич).
4600. Нема мого миленького, нема мого Йвасі,
Нема кому спитати сі, ци виспала я сі. (Грабовець).
4601. Ни спала я тої ночі¹⁾, ані я, ані я,
Бо ни було коло мене мого соловія. (Іванівці).
Волцнів і Пісочна: 1) Ані я сі не виспала.
4602. Ані я сі не виспала, ані мої очі:
Скажи, скажи, мій миленький, дес був тої ночі? (Волцнів).
4603. Ані я сі не виспала, ані сви¹⁾ вочи,
Бо ни було коло мене соловія²⁾ в ночі. (Михайловичі).
Пісочна: 1) Мої. 2) Миленького.
4604. Ані я ся не виспала, ані мої очі,
Прийшов милий із вечера, сидів до півночі. (Приставь).
4605. Ой чи я се не виспала, чи не було ночі?
Чи не було коло мене яке потороче? (Охрим.).
4606. Не спала¹⁾ я тої ночі, ані мої вочи,
Такої ми сі молоденькі²⁾ спатоньки ни хочи. (Грг., Іванівці).
Журів: 1) Ей не спав. 2) Молодому.
4607. Ни спала я тої ночі тай ни¹⁾ буду спати,
Бо ни знаю, де мій милий буде почувати. (Грг.)
Іванівці: 1) Ані.
4608. Ой сама я тай не знаю, що то за ноченька,
Ой ні я сі не виспала, ні мої оченька. (Жег. Павлі, ст. 185).
4609. Ой чи я ся не виспала, чи мала ніченька¹⁾?
Чи не були²⁾ коло мене милого оченька³⁾? (Біла).
Охримівці: 1) Ноченька. 2) Була. 3) Рученька.

4610. Не спала я тої ночі¹⁾, ні мої оченька,
 Бо не була під головов²⁾ милого рученька. (Вовків).
 Іванівці, Пристань, Пісочна: 1) Аві я сі ни виспала. — Пісочна:
 2) Коло мене.
4611. Ой то я сі не виспала, ні мої оченька.
 Бо не була під головов милого рученька.
 Ой не була під головов, не була під боком,
 Тай не знаю, де випала милому робота. (Волосів).
4612. Вочі мої чорнявії, що ви гадаєте?
 Цілу нічку на розмові, а в день дримаєте.
 Вочі мої чорнявії, думайте, гадайте,
 Цілу нічку на розмові, а в день не дримайте. (Охримівці).
4613. Ой мала-ж я миленького, а тепер не маю,
 Скоро вечер по вечері, я спати лгаю. (Іванівка).

А.

На пасовиску.

4614. Ой добраніч, моя мамко, добраніч, добраніч,
 Бо я вже сі вибираю з конниками на ніч. (Жураки).
4615. Не поїду с кіньми на ніч, бои малий хлопчина,
 Як би мене вовки з'їли, плакала-б дівчина. (Гляди).
4616. Я ни піду с кіньми на ніч, мої мамунцуню,
 А хто-ж буди обіймати мою Ганусуню? (Пісочна).
4617. Ой поїду з кіньми на ніч, поїду, поїду,
 Припну коні на припоні, до дівчини піду (Охрим).
4618. Та не буду дома спати, але займу коні,
 Та сам піду почувати до дівчини Доні. (Крехівці).
4619. Ой поїду з кіньми на ніч, поїду, поїду,
 На толоці попутаю, до дівчини піду.
 На толоці попутаю по нові, по нові,
 А сам піду до дівчини, бо ми по дорозі. (Комарно, Гляди).
4620. Ой ішов я з кіньми на ніч, дівчина стояла,
 Я сказав ї „добрий вечір“, а вона сі сховала. (Манява).
4621. Не знаєш ти, пане брате, що зазуля кує,
 А дівчина молоденька з волами ночує. (Івачів).

Б.

4622. Ой дай Боже на день дощу, на вечір погоди,
Бо пожене мій миленький коники вороні. (Іванівка).
4623. Ой ти їдеш з кіньми на ніч, та дай ми добраніч,
Та най же я, каже, знаю, що я любка маю. (М. Яцків).
4624. А як їдеш з кіньми на ніч, та дай мені знати,
Перекоти кругле ябко аж до мої хати. (Волцнів).
4625. Як поїдеш з кіньми на ніч та дай мені знати,
Трісни бичом на вулиці, а я вийду з хати. (Кульчиці).
4626. Як поїдеш з кіньми на ніч, то дай мені¹⁾ знати,
Сякни, таким каменяком²⁾ кинь до мої³⁾ хати. (Охрим.).
Постолівка: 1) Дай до мене. 2) Сяков таков каменяков. 3) Вікном.
4627. Ой як підеш з кіньми на ніч, заграй на листочок,
А я буду пізнавати, чий то голосочок.
Ой як підеш з кіньми на ніч, заграй на сопівку,
А я буду пізнавати, чи ти маєш дівку. (О. Коцан).
До 1-го куп. пор. Гол. II, ст. 311, ч. 354.
4628. А як їдеш, любку, на ніч, заграйже в сопівку,
А я вийду, послухаю, чи ти там сокілку.
А як їдеш, любку, на ніч, заграйже в листочок,
А я вийду, послухаю, чи твій голосочок. (Зам. ст. 200).
4629. Як будеш йти з кіньми на ніч, заграй на дудочку,
А я вийду послухаю, чи ти мій, любочку.
Як будеш йти з кіньми на ніч, заграй на фуяру,
А я вийду, послухаю, чи ти Николаю. (Нагуєвичі).
4630. Як поїдеш з кіньми на ніч, заграй на дудочці,
Ні по чім тя не пізнаю, но по голосочці. (Охрим.).
4631. А як живеш воли на ніч, займи мою пару,
А я буду підходити за тобов помалу. (О. Коцан).
4632. а) Як поїдеш з кіньми¹⁾ на ніч²⁾, возьми мя³⁾ з собою,
Буду коні завертати і⁴⁾ спати з тобою. (Охрим.).
Вільки Маз.: 1) Як поведеш коні. — Іванівці: 2) Як поживеш
коні пасти. 2) Озьми ми. 4) Тай. — Яцків: 3) Ні.

4633. б) Як ти ведеш коні на ніч, бери ні з собою,
 Буду коні завертати тай спати с тобою.
 Як сі буди розвидняти, я голосом вріжу :
 Ставай, ставай, мій миленький, кониченьки в збіжу! (Пасічня).
4634. А мій милий чорнобривий пасе коні в ночі,
 А як їде дорогою, сьміют му сі очи. (Іванівці).
4635. Чи-ж я тобі не казала, тай ни говорила :
 Ни їдь, ни їдь з кіньми на ніч, я рибу варила. (Постолівка).
4636. Ой дівчино біла, біла, дес вінок поділа ?
 Поїхала з кіньми на ніч тай кобила з'їла !
 Ой кобила вінок з'їла, кінє дві полятиці,
 Того я си наробила в коршні на музичці. (Горуцько).
-

ІХ.

ГРОМАДСЬКЕ ЖИТТЄ.

1. С у с і д и.

4637. а) Як сусіда не любити, коли сусід близький,
У сусіда гарна жінка та перелаз ниський. (Бірки Дом.).

4638. б) Бідаж мені молодому, бідаж мені, біда,
Не кажут ми та любити дівчини в сусіда.
Як в сусіда не любити, коли сусід близький,
Та в сусіда гарна дівка, таї перелаз низький.

(Гол. II, ст. 287, ч. 224).

Пор. Кол. ст. 104, 1101. — Врabelь, ст. 72, ч. 243.

4639. Чиї воли на дуброві, мої на сьвіточку,
А хто любить на стороні, а я сусідочку.
На сторону би ходити, коника трудити,
А в сусідов постояти таї поговорити. (Зам. ст. 182 і 183).

Пор. Гол. II, ст. 273, ч. 146 і ст. 309, ч. 342.

4640. Кажут люди, що я біда, а я ще не біда,
Коли мене полюбила близенька сусіда. (Викторів).

4641. Кому біда, кому біда, а мені не біда,
Бо я собі полюбила близького сусіда. (Охрим.).

4642. Від улиці плітя не є, то біда, то біда,
Не дают ми полюбити близького сусіда.

(Гол. IV, ст. 493, ч. 33)

4643. А прийшов я до сусідки та став у порога :
 Сусідочко моя мила, пожич ко ми рога.
 Сусідочка була чешна, мене наганьбила :
 Бодай тебе, леґінику, цетница побила. (Ясенів Гор.).
4644. Було гаразд у Білівцях, сухі сади цвили,
 Доки ми ся із сусіда дівчинов любили.
 Коли моя дівчинонька пішла межи люде,
 Тепер смутно улицями, як не ходят люде.
 (Гол. II, ст. 287, ч. 225).
4645. Ой сусіде, сусідочку, дай за мене дочку,
 Присягаю, що не буду¹) пити горілочку. (Розлуче).
 Вільям Мазовецькі : 1) Будеш видів, зарічу ся. — Пасічна :
 1) Заречу сі чеснок істи.
4646. Ото мнї на заваді сусідова грушка,
 Я ня виджу, куда ходит моя шибитушка. (Іванівці).
4647. Ой маю я штири конї, всі штири гнідії,
 Не най, не най, сусідонько, на мене надїї. (Григорів).
4648. Утопиш ся, сусідонько, утопиш, утопиш,
 Високї береженьки, вже ся не вихопиш.
 Високї береженьки, водиця бистрая,
 Утопиш ся, сусідонько, бос ще молодая. (Охрим.).
4649. Ой сусідо, сусідонько, накажи си сина,
 Най не ходят, най не плаче, молода дівчина. (Вовків).
4650. В мене двері тисовїї, що легонько ходє,
 В мене такі сусідочки, що мене сокоте¹). (Топорівці).
 Григорів : 1) Що до мене ходят.
4651. Я на ставі не купав се, на човні се вожу,
 Кажє сусід молоденький, що до жінки ходжу. (Іванівка).
4652. Ой сусід сусідови перешкоду¹) робит,
 То му межу переоре, то²) до жінки ходит. (Розлуче).
 Ожомля : 1) Параштику. 2) Тай долину ему випас і.
4653. Казав менї мій сусід, щоб я го любила,
 А мій сусід біловусий, а я чорнобрива. (Жуків)
4654. Єщем огня і не клала, тріски ся їмили,
 Єщем любка не любила, сусідки вчинили.
 (Гол. II, ст. 417, ч. 506).

4655. Ой я собі полюбила блиського сусіду,
Хоть він мене покидає, я за ним не піду. (Тустань).
4656. Чи то має таке щастє, чи менї так Бог дав,
Що менї ся у сусїди парїбок сподобав? (Вільки Мавов.).
4657. Така річка широкая і броду не знати,
Тай нема ким сусїдови весло передати. (Коропець).
4658. У сусїди парубойко, в сусїди, в сусїди,
Дала я ти принадойку, тепер будиш бідний.
Дала я ти принадойку, дадам тї принаду,
Чирвону ю ягодоїку з вишневого саду. (Батятчі).
4659. Ой в нашої сусїдоньки перед вікни грушка,
Має сина хорошого, тото моя душка.
(Гол. IV, ст. 461, ч. 136.)
4660. Спусти Боже, біду, біду, на близку сусіду,
Хорошого сина має, любити не дає.
(Гол. IV, ст. 466, ч. 99.)
4661. Солодкий мід, солодкий мід, цукор ще¹⁾ солодший,
В сусїдоньки два синоньки, а²⁾ мій наймолодший. (Голгоці).
Буцаїв: 1) А цукор. 2) А в кого є три сини, то. — Іванівці:
2) А в богачи три парубки, а.
4662. Ой піду я до сусїди позичити¹⁾ міха,
А в сусїди файний²⁾ хлопець, то моя потїха. (Тустань, Іванівці).
Викторів: 1) До сусїди решета, до сусїди. 5) Бо в сусїди гарний.
4663. До сусїда рушата, до сусїда сита,
А в сусїда дівчинонька, як рожа зацвита. (Камінка С.).
4664. Ой піду я до сусїди позичити¹⁾ ножа,
А там такий хлопець сидит²⁾, як червона рожа.
Ой піду я до сусїди позичити сита,
А там такий хлопець сидит, як жаба забита. (Біла).
Іванівці: 1) Позичити. 2) А в сусїди файний хлопець.
4665. До сусїди решета, до сусїди сита,
Бо в сусїди такий хлопець, як качка розбита.
До сусїди решета, до сусїди непок,
Бо в сусїди такий хлопець, як розбитий клепок.
До сусїди решета, до сусїди ножа,
Бо в сусїди дівчинонька, як розцвита рожа. (Дусанів).

4666. Била мене моя мати, била мене, била¹⁾,
 Ой щоби я до сусіди вогню²⁾ не ходила.
 Бийже мене, моя мати, бийже³⁾ мене, забий,
 До сусіди таки піду, бо там хлопець ладний. (Дусаівів).
 Вовків: 1) Ой била, ой била. 2) Нігди. — Іванівці (лиш 2-ий
 купл.): 3) Або мене мати бий, або.
4667. Ей мамуню, мамуненько, тримай дома вогень,
 Та щоби я не ходила по сусідах що день.
 Бо в нашій сусідоньки файний парубочок,
 Та щоби я ни згубила вилений віночок. (Жур.).
4668. Ой сусідо, сусідочко, будь на мене добра,
 Бо я твого сина люблю, до негом подобна. (Григорів).
4669. Над столотов чорна хмара, а над хатов сина,
 Сварила сі сусідонька, що ї люблю сина. (Іванівці).
4670. Ой сусідо, сусідонько, перегороди се,
 Я не люблю твого сина, во мнов не свари се. (Григорів).
4671. Ой сусіди, сусідочку, перегороди сі,
 Та на мое подвіречко ані подиви сі¹⁾. (Пасічна).
 Волцінів: 1) Хоть до мене хлопці ходят, а ти не диви сі. —
 Руда Сілецька: 1) Як до мене хлопці ходят, то ти не диви сі.
4672. Ой сусідо, сусідонько, тримай собі сина,
 Бо я тебе¹⁾ учарую чорними вочима.
 Ой сусідо, сусідонько, перегороди се,
 Вни си²⁾ сина на ланцуху, ві мнов не свари се. (Черче).
 Красне: 1) Ёго. 2) Тримай.
 Пор. више ч. 4233.
4673. Щобин такі очи мала, як застіжка сина,
 То бин собі відмовила від сусіди сина.
 Ой сусідо, сусідочко, тримай свого сина,
 Бо я его відчарую чорними очима.
 (Гол. II, ст. 327, ч. 444).
4674. Ей сусідо, сусідочко, перегороди се,
 Припи сина на ланцуху, во мном не свари се.
 Бо як я те вочарую з нової комори,
 То вже тобі не допоможут ві Львова доктори. (Іванівка).
 Пор. Гол II, ст. 444, ч. 640.

4675. Ой сусіди, сусідоньку, перегороди сі,
 А на моє подвірненько ані подиви сі.
 Ой сусіди, сусідоньку, будь на мене ласкав,
 Перепусти качітонька через сіни на став.
 А мої качітонька не нароблют шкоди,
 Попоїлет ячменни тай підут до води. (Кульчиці).
 Пор. Гол. IV, ст. 457, ч. 102.
4676. Ой сусідо, сусідонько, ни криви вочима,
 Ни буду ти за невістку, ни люблю ти сина. (Врб.).
4677. Ой сусідо, сусідонько, гадино недобра,
 Не буду ти за невістку, бос того не годна. (Голгочі).
4678. а) Ой мовила сусідонька, що я не дівонька,
 Бодай її покарала сьвята неділонька.
 Ой мовила сусідонька, що я не уцтва,
 Хотіла ня оженити за свого сина.
 Тогди я ти, сусідонько, невісткою буду,
 Як у моря на камени барвінку добуду. (Нагуєвичі).
4679. б) Ой казала сусідонька, що я не дівонька¹⁾,
 Вона мене підмовела²⁾ за свого синонька.
 Тогди я ти, сусідонько, за невістку буду,
 Як а під гори високої³⁾ барвінку добуду.
 Тогди буду⁴⁾, сусідонько, тогди буду ваша,
 Як упріє на порові⁵⁾ ячмінная каша. (Черче).
- Іванівці: 1) Неробонька. 2) А вона мене рихтувала. (Другого куплета нема). 4) Ой тогди я. 5) Та як скіпят на порові. — Волцаїв: 2) Тепер хоче мене взяти. 3) Як на моря, на камени. (Третого куплета нема).
- Пор. Кол. ст. 140, 1641.
4680. Ци я тобі не казала тай не говорила,
 Не їдь, не їдь в кіньми на ніч, я рибу варила.
 Ой я рибу не варила, іно полоскала,
 А вже мене сусідонька невістков назвала.
 Тогди я ти, сусідонько, буду за невістку,
 Ой як спечеш під порогом ячмінну лемішку. (Бишки).
 Пор. висше ч. 4635.
4681. Сама в дома, сама в дома, прийдїт, хлопці, ниві,
 Поможети ростелити льону по долині.
 Ой щез бо я не стелила, іно загадала,
 А вже мене сусідонька невістков назвала.

Тогда я ті, сусідонько, невістоньков буду,
 Як з під гори, з під каміне, барвінку добуду.
 Я з під гори, з під каміне, барвінку добула,
 Такої своїй сусідоньці невістков не була. (Дусанів).

4682. Ей циж я бо ни дівочка, тай ни вдівочила,
 А вже мині сусідонька літа полічила. (Жур.).

4683. а) Ой згоріла стирта сіна на жовтім¹⁾ пісочку,
 Тай хтож²⁾ мині молодому віпере сорочку?
 Сестра мала, мама стара, я жінки не маю,
 До сусіди не понесу, бо ся й устидаю.
 А сусіда ліпша була, як рідная мати,
 І віпрала, вітачела, прислала до хати.
 Дякую ти, сусідонько, тай за твою ласку,
 Щос віпрала, вітачела, прислала Парасков. (Косів).

Кнігничі: 1) Білім. 2) Ой хто. Другий куплет такий:

Сестра мала, мама стара, нема кому прати,

Прийде світа виділенька, нама сі в що вбрати.

Дальших куплетів не записано.

4684. б) А в суботу в робота, а неділі відна,
 Чогож тобі, легінику, сорочка не біла?
 Ой не біла, тай не біла, не буде біленька,
 Не віпере ні сестриці, ні мати рідненька.
 Сестра мала, мати стара, а жінки не маю,
 Та повіс бим до сусіди, та бо сі встидаю.
 Та сусіда, сусідочка, та як рідна мати,
 Та віпере, вітачєє, принесе до хати.
 Та віпере, вітачєє, вушчіночки зробит,
 Тото йому миленькому, що до мене ходит. (Печеніжин).

Пор. Мат. V, ст. 123, ч. 74. — Кол. ст. 82, ч. 581. — Купчаню,
 ст. 442, ч. 131.

4685. Ой кавала сусідонька, що я не віддана,
 А я долі не пропила, анї прогуляла. (Черче).

4686. Ой кавала сусідонька, що я гівков ходжу,
 А я своїов косов-росов плота не городжу.
 А я плота не городжу, ні жадного кіля,
 Росте коса до пояса, як в городі віля. (Черче).

2. К у м и.

4687. Ой пішов бим танцювати, нема кого взяти,
 Пішла моя зазулейка дітину держати. (Мшанець).

4688. а) Колисмо ся¹⁾ не пібрали, то покумаймо ся,
Най не буде²⁾ еерцю жалю, що любилисмо ся³⁾.
Колисмо ся не пібрали, будьмо си кумами,
Най не буде серцю жалю, щосмо ся кохали. (Біла).
Дусанів: 1) Як есмо сі. 2) Щоб не було. — Хотінь: 3) Кожа-
лисмо ся. В обох варіантах тільки перший куплет.
До 1-го купл. пор. Гол. II, ст. 255, ч. 44.
4689. б) Колисмо сі не пібрали, то покумаймо сі,
Най не буде серцю жалю, що кохалисмо сі.
Колисмо сі не пібрали, то сі покумаймо,
Колисмо сі не кохали, то сі покохаймо. (М. Яцків).
4690. Ой кумуню, кумуненько, що будем робити,
Же не хоче баранец до дому ходити ?
Або его ми продаймо, або заміняймо,
Або тому арендарю за горівку даймо. (П. Ст. Б.).
4691. Ой кумочку, голубочку, будь для мене ласкав,
Ни вбий мої качорита, прийшли до вас на став.
Ни вбий мої качоритка, ни нароби шкоди,
А напю си, пожілю ся, піду до господи. (Ясенів Гор.).
До першого куплета пор. Ж. Павлі, ст. 169. — Пор. також
више ч. 4675.
4692. На сім боці на толоці жовта команиця,
Тамо доси чекат мене в гостину кумиця.
(Гол. II, ст. 418, ч. 512).
4693. а) Пішов кум¹⁾ до куми, кума грядку²⁾ поле:
Добре, кумцю³⁾, щос прийшов, мій поїхав в поле. (Подусильна).
Вовків: 1) Прийшов кум. 2) Моркву. 3) Куме. — Журів:
1) Прийшов кум. 3) Куме. — Біла: 1) Ой прийшов а. 2) Моркву.
3) Куме.
4694. б) Прийшов кум до куми, кума моркву поле:
Добре, куме, щос прийшов, мене колька коле.
Добре, куме, щос прийшов, упав комар з липки,
А що кому та до того, розбив сі на збитки. (Жураки).
4695. Чи ти, куме, одурів, чи з розума зійшов,
Вчорас у мня діти трмав, виніс до ня прийшов. (Коростів).
4696. Ой куме, каже, куме, розважний розуме,
Тай розваж же, куме, собі, що я кума тобі. (М. Яцків).

4697. Ця ти куме одурів, ця ти без розума,
Що ти мене обіймаєш, та я твоя кума.
(Гол. IV, ст. 507, ч. 90).
Пор. Де-Волланъ, ст. 144.
4698. Ой кумасі, ой кумасі меду напилася,
А кум куму за рученьку, кума повела сі. (М. Яцків).
4699. Ой за куму нема гриху ані й одробинки,
Ой кум куму за рученьку, повів до долинки. (М. Яцків).
4700. Де будемо почувати, мов куминятко?
У стодолі, на соломі, там нам буде мякко.
(Гол. IV, ст. 495, ч. 44).
4701. А¹⁾ у моїм городочку²⁾ зацвила троянка³⁾,
А я своєму милейкому кума і⁴⁾ коханка. (Люб.).
Стецева: 1) Ой. 2) Городику. 3) Романка. 4) Тай.
4702. Ой кумойку, голубойку, приятелю близький,
Як до тебе не ходити, перепазок нивський. (Ж. Павлі, ст. 169).
4703. Кумо моя дорога, кумо моя пишна,
Дай ті, Боже, здоровленька, шос до мене прийшла. (Руда Сілец).
4704. Ой куме мій солодонький, куме рознаїтій,
Любила ти штири роки, вже не хочу пстїй.
Ой куме мій солоденький, ой куме мій, куме,
Дала ти ся на підмову, глупий мій розуме. (Нагуєвчі).
4705. Ой ти куме, ой ти куме¹⁾, що ти куме²⁾ робиш,
Моя жінка тобі кума³⁾, ти до неї ходиш.
Ой перестань, кумунцуню, до куми ходити,
Бо вже кума молоденька рушає значити. (Нагуєвчі).
Скобичівка: 1) Ой ти брате варіате. 2) Брате. 3) Молоденька.
Пор. Кольберт, III, ст. 49, ч. 435.
4706. Ця ти куме одурів, ця ти шара морит?
Твоя жона, моя кума, зо мнов не говорит.
(Гол. IV, ст. 506, ч. 80).
4707. Кумо моя, любко моя, солодкі ти писки,
Дала бим ти вечеріти, та не маю писки. (М. Яцків).
4708. А кумочка до кумочки горівоньку пила,
Щоби і сі на царині пшениця вродила. (Іванівці).

4709. Ой кум пішов долиною, а кума горою,
Ой кум зацвів калиною, а кума ружою.
(Гол. II, ст. 262, ч. 88).
Пор. Гол. IV, ст. 470. ч. 195.

4710. Ой нанашку, нанашуню, бодай ви прожили,
Що ви мене молодого робити навчили. (Задарів).

3. Побратимство.

А.

Побратими.

4711. Ой брате, побратиме, не бій ко сі мене,
Пускай свої овечета блиско коло мене.
Нема, брате, кривоніжки, нема плентоніжки,
Та не маю з товаришем ні на що надіжки. (Тулуків).

4712. Ой брате, побратиме, годуй мої діти,
Я си помчу, я си помчу мешканє глядіти. (О. Коцан).

4713. Годіме ся, побратиме, годіме, годіме,
До єдної дівчинницї ходіме, ходіме.
Годили ся побратими, годили, годили,
Не минуло тому тиждень, а вони ся побили.
(Гол. II, ст. 432, ч. 581—582).

4714. Угодьмо¹) сі, пани брати, угольмо¹), угодьмо¹),
Та до теї дівчинойки на зальоти ходьмо. (Бататичі).
Григорів: 1) Ой згодьмо. 2) До єдної.

4715. Пане брате товаришу, ой пара нас, пара,
Де два ходит до єдної, а третому вара. (Нагуєвчї).

4716. На тім боці на толоці в'їли кози ряску,
Утратив я, побратиме, у шилої ласку.
(Гол. II, ст. 419, ч. 515).

4717. У зеленій полонинї сивий голуб ходит,
Треба бідї побратима тай за муку робит.
(Гол. IV, ст. 503, ч. 74).

4718. Ой у моїм городчику зелененький мак, мак,
Такий у мня побратимок, що в мамки єдинак.
(Гол. II, ст. 421, ч. 529).

4719. Ой камрати, камраточку, дай ми порадочку,
Чи любити, чи лишити сясю білявочку?
А як жи ті, товаришу, поради ти маю,
Я сі в твоїх інтересах нічого не знаю. (Скобичівка).
4720. а) Ой шуваром, папе брате, тай не шуваруймо,
Заберім си по дівчині, тай господаруймо. (Вовків).
4721. б) Ой гоцуймо¹⁾, пане брате, гоцуймо, гоцуймо,
Вовьмімо си по дівчині тай господаруймо. (Біла).
1) Гуцульмо.
Пор. Коломийки, I, ч. 26.
4722. в) Товаришу, товаришу, не товаришуймо,
Вовьмім собі по дівчині, тай господаруймо. (М. Яцивів).
Пор. Гол. II, ст. 293, ч. 257 і II, ст. 432, ч. 583.
4723. г) Товаришу, товаришу, літа си не псуймо,
Берімо си по дівчині тай господаруймо. (Пасічна).
4724. д) Пане брате, товаришу, не товаришуймо,
Берім собі по дівчині, та господаруймо.
Не кежко би, пане брате, господарювати,
Коби хтіли отець мати податки давати.
(Гол. IV, ст. 454, ч. 100).
4725. е) Ой не ходім, пане брате, тай не галасуймо,
Берім собі по дівчині тай господаруймо.
Берім собі по дівчині тай по Катерині,
Єдна сидит на горі, друга на долині. (Волцвів).
4726. Ой то два нас, папе брати, ой два нас, ой два нас,
Та не робім по дорозі на вулиці галас.
Бо як будем, пане брати, галаси робити,
То се знайдут такі дурні, що нас будут бити. (Бишки).
4727. а) Коло гаю походжаю, коло ліщиньки,
Цис не видів, пане брате, мої дівчиньки?
Ой чи видів, чи не видів, не буду казати,
Не буду ти, пане брате, жалю завдавати. (Біла, Грнґ., Котуз., Бат.).
Пор. Гол. II, ст. 247, ч. 1 і II, ст. 354, ч. 583.
4728. б) Коло гаю походжаю, коло ліщиньки,
Цис не видів, пане брати, мої дівчиньки?
Я не видів, пане брати, нічого й казати,
Ходи підемо на вигін, будемо гуляти. (Бишки).

4729. Ой брате, каже, брате, брате мій рідненький,
Поклони сі до дівчини, що я здоровенький.
Поклони сі до дівчини, най здорова буде,
Най за мене молодого нігде не забуде.
Най за мене молодого нігде не забуде,
А я за ню не забуду, доки жити буду. (Волосів).
4730. Ой пізнати, пане брате, котра робітпенька,
Тай на лиці помарніла, в стані тонесенька.
Ой пізнати, пане брате, котра легко робит,
Легонько ся вперіаує, помаленьку ходит. (Хотівь).
4731. Ой на доли, чорні хвари, на доли, на доли,
Ой ходімо, пане брате, до дому поволи. (Голгочі).
4732. Ой туденька, пане брате, туденька, туденька,
Є в коморі на кашени вода студененька. (Дрогобич).
4733. В полонинці на кидринці ватерка ся курит:
Ходім, брате, до дівчини, дівчина ся журит!
В полонинці на кидринці ватерка палає:
Ходім, брате, до дівчини, дівчина конає!
(Гол. II, ст. 361, ч. 616).
4734. Нapiймо сі, брате, нині, при зеленім вині,
Бо вже завтра не будемо, бо сі розійдемо.
Розійдемо, розійдемо, тай розійдемо сі,
Прийде така неділенька, що ми зійдемо сі.
Прийде така неділенька, прийде така динка,
Що зашлаче отець, мати, та уся родинка. (Жураки).

Товариші.

4735. а) Ой баришом, пане брате, баришом, баришом,
Куди піду, не загину в добрим товаришом. (Іванівка).
4736. б) Ой заросла дороженька анижом, анижом,
Куда піду, не загину в добрим товаришом.
4737. Сюда ми ся, товаришу, шило подивити,
Відки буде солодятко волики гонити.
(Гол. II, ст. 279, ч. 178).
4738. Ой дівчино, дівчинонько, та я тебе любив,
Та як би то не товариш, був бим се загубив.
Ой як би то не товариш тай не луговина,
Була би ме с товаришем вода примулила. (Скобичівка).

4739. Товариш сі вже оженив, я ще не гадаю,
В товариші трое дітей, й я жінки не маю. (М. Яцків).
4740. Ой вганяв я, товаришу, три дни за вовами,
Як наганув за дівчину, то вшив ся сльозами.
(Гол. II, ст. 285, ч. 216).
4741. Ой хлопчики, товариші, одну раду маймо,
З сего боку на тамтой бік дівчини не даймо. (Хотівь).
Пор. Коломийки, I, ч. 1233.
4742. Порадь мені, товаришу, що маю робити,
Чи дівчину покидати, чи ї ще любити?
Ой не люби, товаришу, тай не забувай ся,
Бо лїннва до роботи, хоть людей снитай ся!
Бо лїннва до роботи, не хоче робити,
Плете вінки що субітки, щоби ї любити.
Ой най би то що суботи, а то що неділі,
Щоби її завиділи хлопці молоді.
Ой най би то що неділі, то що понеділка,
Щоби її завиділи, що хороша дівка.
(Гол. II, ст. 284, ч. 207).
4743. Пане брате, товаришу, зрада надомною,
Щось не хоче говорити дівчина во мною.
Бодай вона, пане брате, тогди говорила,
Як виросте серед села висока могила.
Ой виросла серед села висока могила,
Ой вкусила козаченька лютая гадина.
А гадина як те вкусит, то найдут се ліки,
А дівчина як те зрадит, пропадеш на віки. (Григорів).
Варіанти М. Яцкова і з Журавна мають тільки два перші
вуплети.
Пор. висше ч. 4267. — Сал. ст. 70, ч. 16.
4744. Пане брате, товаришу, біда на до мною,
Бо не хоче говорити дівчина во мною.
Не знаєш ти, товаришу, що її зробити?
На дорозі перейняти, по писку набити. (Біла).
4745. Пане брате, товаришу, зрада на до мною,
Та не хоче говорити дівчина во мною.
Не знаєш ти, пане брате, що її робити?
Перейти ю на дорозі, горівки купити. (П. Ст. В. 1865).

4746. Ой калино, калиночко, стоїш над водою,
 Чи не буде, товаришу, зради надійною?
 А в то вже товаришу зрада надійною,
 Не хотїла говорити дївчина во мною.
 Купи її, товаришу, горівки с корінем,
 Та так буде розмовляти, як вода з камінем. (Слобичівка).
4747. Не одного брата маю, на него дуфаю,
 Та як іду улицями, плотами хитаю.
 Я плотами похитаю, кілкою поколишу,
 Ой кого я вірне люблю, того я ле лишу!
 Ой кого я вірне люблю, того я не лишу,
 Ходи во мнов на гулявє, любий товаришу. (М. Яцків).
4748. Ой був же я на весїлю, там мила стояла,
 То вна мене очаньками дуже вчарувала.
 Чаруй, мила, чорнобрива, мене не самого,
 Але вчаруй попри мене товариша мого. (Пасїчна).
4749. Кохай дївча, товаришу, кохай дївча рочок,
 Будеш знати, товаришу, що то за смуточок. (Пасїчне).
4750. Ой любив я дївчиноньку тай півтора року,
 Та поки сї не дослухав мій товариш в боку. (Пасїчна).
4751. Та я гадав, товаришу, що ти мій товариш,
 А ти мене, товаришу, дївчиноньки збавиш. (М. Яцків, Пасїчна).
4752. Ой любив я дївчиноньку та гадав ї взяти,
 Нагодила товариша я вражая мати.
 Бери тебе, товаришу, я вражая мати,
 А я піду на сторону сячої шукати. (Пасїчна).
4753. Розвалю ти, товаришу, голову на двох,
 Та не ходи, товаришу, до дївчини мої.
 Розвалю ти головоньку, будеш хорувати,
 Тогди будеш, товаришу, во мнов справу мати. (Пасїчна).

Б.

Посестри.

4754. Я казала, посеструню, що ти ми посестра,
 А ти мене, посеструню, по силу рознесла. (Жур).
4755. У зеленій полонинї мальованї хрести;
 Кобис такий до роботи, який до посестри.
 (Гол. IV, ст. 487, ч. 9).

Пор. Де-Воллауъ, ст. 144.

4756. Дякую вам, посестриці, тай за кумпанію,
А я мала кумпанію у кожду неділю. (Михайловичі).

Компанія.

4757. Компанійо моя мила, сядьмо си на муру,
Хоть мій милий вже ся женит, я ся ти не журу. (Біла).
4758. Компанія віддає сі, а я ще не буду,
Я ще своїй компанії за дружечку буду. (Іванівка).
Пор. Кол. ст. 54, 127.
4759. Компанійо моя люба, жаль ми за тобою,
Здає ми ся, щом не була години з тобою. (Голгоці).
4760. Ой кувала зазуленька в городі на бобі,
Ой то смо ся не сходили в компанії обі.
То то смо ся не сходили, тай не говорили,
Ані тобі, ані мені, когосмо любили. (Коропець).
4761. Компанійо моя мила, в купі смо ходили,
Та ми собі не казали, кого смо любили.
Ой ти пішла за старого, а я за другого,
То то смо ся дочекали гонору одного. (Таурів).
4762. Вчора була неділенька, нині понеділок,
Посіяла мати жито, вродив сі барвінок.
Посіяла мати жито, а вродив сі горох,
Що найліпша кумпанія, то найбільший ворог. (Врб.)
4763. Я казала, компанійо, що ти компануєш,
Ти для мене молоді трутину готуєш. (Таурів).

Товаришки.

4764. Товаришко, правдо моя, товаришко сосно,
Ци так тобі, та як мені за тобою тошно?
Товаришко, правдо моя, товаришко панно,
Ци так тобі, та як мені, за тобою банно? (Виднів).
4765. Товаришко, моя люба, люблю твого брата,
Тай ти буду за братову, хоць-ім не богата. (Хотів).
4766. Товаришко моя люба, порадь мене тутка,
Чи любити, чи лишити на стороні любка?
Я би тебе, товаришко, добре порадила,
Ой щоби ти на стороні любка не любила. (Хотів).

4767. Товаришко, товаришко, зійди, порадьмо ся,
Як маємо за біду йти, не віддаваймо ся.
Як маємо за біду йти, на біду робити,
Оліємо, товаришко, дівками ходити. (Видинів).
4768. Товаришко моя, моя, єдну раду майже,
Ой сшийте ми сорочечку, миленькому дайме.
Єдна буде становк шити, а друга рубити,
Єдну буде в танок брати, а другу любити.
(Гол. II, ст. 423, ч. 536—7).
Пор. висше ч. 4458.
4769. Товаришко, товаришко, я в купці ходімо,
Лиш одного, товаришко, любка не любімо.
Бо як будім, товаришко, одного любити,
Будимо одна на другу в крива си дивити. (Видинів).
4770. Ой на ставу, на ставочку качур воду бродит,
А до тебе, товаришко, мій миленький ходит.
Як бис іго тай вігнала, то він би не бродив,
Як бис іго не кликала, то він би не ходив. (Видинів).
4771. Ой маю я, товаришко, женихів чотири,
А три тобі подарую, бо ми догорили.
Ой три тобі подарую, дуже ми доїли,
Четвертого ни дарую, би сте си розсіли.
Бодай ти так тай виділа сьвіта біленького,
Як я тобі подарую свого миленького. (Видинів).
4772. Щоби я ті, товаришко, просила, просила,
Щобис мені, товаришко, гуляня лишила.
Як ся будеш, товаришко, добре справувати,
Тай ти лишу гулянечко, тай будеш гуляти. (Хотінь).
4773. Дякую ти, товаришко, за твою фатку,
Щос ня не раз запросила на свою музику. (Хотінь).
4774. Товаришка з товаришков товаришувала,
Товаришка товарищі правди не сказала. (Гвізд).
4775. Та ми би сі, товаришко, не наговорили,
Тай щоби сі штири нічки на одну зложили. (Скобичівка).

4. Богачі і бідні.

Богачі.

А.

4776. Сухий дуб, сухий дуб, сухая гяляка,
А в богача іден син і той злодіяка. (Глядиш).

4777. а) Ой пізнати, пане брате, богацького сина,
Їде полем, сивим конем, на батір шипчина. (Вовків).
4778. б) Богацький син, богацький син, богацька дитина,
Їди полем, сивим конем, на бакір шапчина. (Постолівка).
Пор. Коломиївки, I, ч. 581.
4779. Ой знати і пізнати богацького сина,
З коршми іде, дівче виде, на бакір шипчина. (Ожомля).
4780. Ой пізначно тай візначно богацького сина:
Дівка в руках, люлька в зубах, на бороді слина. (Коропець)..
4781. Походи, поброди коло мої хати,
Ой пізнати, що богатий, бо підківки знати. (Волцнів).
4782. Походи, поброди коло мої кучі,
Ой пізнати, що убогий, полишив онучі. (Волцнів).
4783. Ой ніхто так ни гуляє, як богацькі сини,
Один голий, другий босий, третій биз футрини¹⁾. (Іванівці)..
Волцнів: 1) Шипчина.
4784. Ой ніхто так ни гуляє, як богацькі дочки,
Одна боса, друга вбута¹⁾, трета биз сорочки. (Іванівці)..
Волцнів: 1) Єдна гола, друга боса.
4785. Заросив сі богацький син по самі коліна,
Не шукає господині, но шукає віна.
Не шукає господині, щоб вміла робити,
Но шукає того віна, щоб мав за що пйти. (Вовків).

Б.

4786. Ой литіли білі гуси, на ниреді качка,
А в богача една дівка, тай тота брихачка. (Іванівці).
4787. Ой Господи милосерний, сьвятий понедівку,
Тай іспусти тяжку нужду на богацьку дівку. (Кропив. Н.)..
4788. У богача едно дівчи, ни знає де діти,
Посадив і у кропиву два роки сидіти. (Іванівці).
4789. У лісі є такий дуб, була би коцюба,
А в богачи една дівка, тай тота бизауба. (Іванівці).
4790. Ой богацька дівчинонька йшла до коршми пишна,
Таку губу викотила, що була би пришва. (Жураки).
4791. Ой богацька дівчинонька то сі запишила,
До неї сі причепила торбина з вушица. (Жураки).

4792. Ой на горі сухий дуб, була би колиська,
 А в богача една дівка, тай та кривописка.
 Ой на горі сухий дуб, була би музика,
 А в богача одна дівка, тай та без'язика.
 Коло шлина яворина, коло шлина сосна,
 А в богача одна дівка, як свиня поросна. (Нагуєвчі).
4793. Ой богацька дівчинонька йшла до коршии боса,
 Мотуаком сї вперезала, булька грає з носа. (Грабовець).
 Жураки: 1) Грава булька.
 Пор. висше ч. 8763.
4794. Богацькая дівчинонька та дужи гонорна,
 Ой як іде чирис сило, як та свиня чорна! (Лапаївка).
4795. В богацької дівчиноньки кораль в поясище,
 Таку шию натягнула, як той гусачище. (Жураки).
4796. Ой богацька дівчинонька, богацька, богацька,
 Навішила кораликів, спідницї громадська. (Жураки).
4797. Ой вітова дівчинонька богацька, богацька,
 Хустка на нї шальонова, спідницї громадська. (Грабовець).
4798. Ой богацька дівчинонька, богацького роду,
 Єдну має мальованку до церкви і ходу. (Мшанець).
4799. Богацькая дівчинонька так се доробила,
 Єдну¹⁾ гуску на мотуску до води водила²⁾. (Глядки).
 Іванівці: 1) Сліпу. 2) Гонила.
4800. Богацькая дівчинонька високо ся носит,
 А як прийди педілонька, Жидам воду носит. (Глядки).
4801. Богацькая дівчинонька високо сї несе,
 Виженїт ї на толоку, та най свинї пасе.
 Виженїт ї на толоку, далеко від лану,
 Щоби шкоду не робила нї людем, нї пану.
 Богацькая дівчинонька намолола жита,
 Китайова спідничина вереньков підшита.
 А міверна дівчинонька змолола ячменю,
 Китайова спідничина по при саму землю. (Густань).
4802. Богацькая дівчинонька не перехвалена,
 В зимі шматє не попере, бо вода студена.
 В зимі шматє хоць попере з гіркою бідю,
 Та не крутит, але кине, най мерзне з водою. (Волосів).

4803. Ой богацька дівчинонька тай богацька дівка,
 Намочила три сорочки¹⁾ ще від понедівка.
 А як прийшла суботочка, вна²⁾ шукала прачки,
 Хто віпере три сорочки¹⁾, даж макітру³⁾ гречки. (Гвізд).
 О. Коцан: 1) Трое шматє. 2) Ой ходила понад річку тай. 3) Даж му чвертку.
4804. Богацькая дівчинонька, богацькая дівка,
 Намочила мальованку ще від понедівка.
 Ой ходила понад річку, тай шукала прачки,
 Випери ми мальованку, даж ті гарнец гречки.
 Гарнец гречки, гарнец гречки і дві кварта сира,
 Будеш знати, памітати: богацка дівчина. (Івачів).
4805. Айбо ми ся сподобала богачова дівка,
 Несла воду віг суботи аж до понедівка. (Мшанець).
4806. Ой богацка дівчинонька, богацька, богацка,
 Ой виросла як тополя, ни замісит пляцка. (Іванівці, Волцнів).
4807. Богацкая дівчинонька, богацка, богацка,
 Найшла ся свині пасти¹⁾ за кавалок пляцка. (Біла).
 Постолівка: 1) Пасла свині по дубині.
4808. Богацькая дівчинонька продавала гуси,
 Парубочкам на двігари тай на папируси. (Михайловичі).
4809. а) Чи я тобі не казала, та не говорила,
 Та не сватай богацькую, богацька лінива. (Хотінь).
4810. б) Чи я тобі не казала, та не говорила,
 Ой не сватай богацької, богацька лінива.
 Ой богацькая лінива¹⁾, не хоче²⁾ робити,
 Навішала³⁾ кораликів, щоби ї любити.
 Ой коби⁴⁾ то коралики, а то жовта⁵⁾ глина,
 Она хоче⁶⁾ змудрувати⁷⁾ богацького сина. (Хотінь).
 Іванівці: 1) А богацка дівчинонька. 2) Не хтіла. 3) Насилєла.
 4) Та щоби. 5) Сама. 6) Взяла. 7) Змудрувала. — Біла: 1) Богацкая дівчинонька. 2) Не хтіла. 4) А щоби. 5) Сама. 6) Хтіла. 7) Задурити.
 8) Вдовиного. (Оба вар. без 1-го куплета).
4811. в) Ой Марунє, пане брате, Марунє, Марунє,
 Навішила кораликів, як сива вазуле.
 Щоб то були коралики, а то жовта глина,
 Вона хтіла змудрувати богаццкого сина.
 Богацкій син не такий, вєвє тай придивив сї:
 Ой добре то, мамуненько, щом не воженив сї. (Дусаів).
 Пор. Коломийки, I, ч. 990 і 1723.

4812. г) Богацькая дівчинонька не хоче робити,
Навішила коралейків, щоби сі любити.
Навішила коралейків на цілую шию :
Люби мене, Івасеньку, або ти Василю. (Івачів).
4813. Ой ти мовиш, дівчинонько, що ти єдиначка,
Навішалас кораликів, бос донька богацка. (Нагуєвичі)
4814. Богацькая дівчиночка до танцю, до строю,
А як вийде на роботу, то як купа гною. (Волосів).
4815. То сьпівали парубочки аж коршма держіла,
А богацка дівчинонька під коршмов сиділа.
Та не сиди, дівчинонько, али йди до дому,
Попликаеш поросята, та прийдеш потому.
Кущю, кущю, поросята, най вас попликаю,
Сама вийду на вулицу, тай си відгукаю. (Костільники).
Пор. Коломийки, I, ч. 1321.
4816. Танцювала богацькая, танцювала бідна,
А богацка паршивая, а бідная срібна. (Вовків).
4817. Котила сі торба в горба, в ті торбі горівка,
Вбирала сі, вбіццела сі богацькая дівка. (Бірки Дом.).
4818. Ти до мене ни ходи, ни роби си густу,
Я за тебе ни піду, бо ни маїш ґрунту. (Горуцько).
4819. Ой у лісі одна сосна не розвиває сі,
А в богача одна донька тай не віддає сі. (Бертишів).
4820. Ой у млині два каміні, єдна колотівка,
Ой чому ся не віддає богачова дівка? (Кропив. Н.).
4821. а) Летит качур, летит качур, а качічка каче,
А всі дівки пішли в данец, лиш богацка плаче.
Та богачу, богачику, чим си гоноруєш ?
Чому дівку не віддаєш, на що і годуєш ?
Та буду і годувати чотири неділи,
Та не дам і в своє село, але на Підгірє.
На Підгірє хлїб на кілю, колачі на плоті,
Ни видїв я богацької дівки на роботі.
В богацької лівчиночки ні стану, ні сили,
А богацьку дівчиночку воли прикрасили. (Орелець).

4822. б) Ой ти горо камянная, лупай се, не дуй се,
 Ти дівчино богацкая, тай не гоноруй се.
 В богацкої дівчиноньки ні стану, ні сили,
 А богацку дівчиноньку воли прикрасили. (Дусанів).
4823. в) Ой богацька дівчинонька, богацького роду,
 Ой богацька дівчинонька на циганську моду.
 В богацької дівчиноньки ні стану, ні сили,
 Ой богацьку дівчиноньку воли прикрасили. (Вихторів).
4824. У богачи едно дівчи, насилев коралі,
 Тай поставив у віконци, казав, що то лялі. (Іванівці).
4825. У бідного едно дівчи, али воно гожи,
 А богацки згорбило сі, лавити ни можи. (Іванівці).
4826. а) А богацька дівчинонька коралики має,
 Несе воду я з збанетем, а в грудех і грає.
 А в бідної дівчиноньки кораликів нима,
 Несе воду з коновками, цвите як калина. (Гвізд)
4827. б) На богацькій дівчиноньці французькі коралі,
 Несе воду зо збанетєм, а і в грудях грає.
 А на бідній дівчиноньці малі пацьорчята,
 Несе воду з коновками, як рожи розцвита. (Дусанів).
4828. а) Капелістий, дам ти їсти, підемо орати,
 Та підемо до богачи дівчину сватати.
 А в богачи красне дівчи та файно сі вбрало,
 Як перейшло сіни, хату, та в помії впало.
 Треба тобі, богачику, штири воли дати,
 Аби твою дівчиноньку з помий витегати. (Гвізд).
4829. б) Ой битая дороженька аж до Золочева,
 Я упала я в помії гівка богачева.
 Ой дайти же, пане брате, до богаче знати,
 Най приїде я з поміїв гівку викигати. (Черче).
4830. Ой упала звізда з неба тай золота стрівка,
 Ото ми сі сподобала у богача дівка. (Іванівці).
4831. Ой піду я понад річку, подивлю ся в воду,
 Ой любив я дівчиноньку богацького роду. (Нагуєвичі).
4832. Їй в пасіці, в чистім полю, в зеленім садоньку,
 Полюбив там чорнобривец богачову доньку. (Коропець).

4833. Нема хліба, нема хліба, іно самі пляцки,
Сякий такий мавдалабець¹⁾ суне до богачки. (Біла).
Григорів : 1) Шанталавец.
Пор. Ж. Павлі, ст. 191.
4834. Богацкую заручити, а бідную взети,
З богацкої дівчиноньки сьміху наробити. (Жур, Вовків).
4835. Заріжу ти качорика, най качичка каче,
Возьму я си вбоге дівчя, най богацке плаче.
Возьму я си вбоге дівчя в одній сердчанині,
Та най буде Богу шиле і моїй родині.
(Гол. II, ст. 396, ч. 710)
4836. Ой качочка качуриста по болоті скаче,
Возьми собі вбоге дівчя, най богацке плаче.
В богацкої дівчиноньки ні стану, ні сили,
Богацкую дівчиноньку вбори прикрасили.
Ой убоге та худогє і до того гідне,
А богацке та ледащо, дідькови потрібне.
(Гол. II, ст. 257, ч. 55).
4837. Ой ходила, говорила чайка по болоті :
Не бери си богацкої, щоби була в злоті.
Ой не бери богацкої, возьми си бідненьку,
Будеш мати що неділі сорочку біленьку. (Качанівка).
4838. Ой не ходи понад річку, не диви ся в воду,
Ой не бери богацкої, бери си убогу.
Богацкая гордовита, ще до того пишна,
Убогая прихильная, як у саду вишня.
(Гол. IV, ст. 473, ч. 218).
4839. Оден чобіт на обцасі, а другий на гачку,
А хто хоче бідн знати, най бере богачку.
Стоїт верба над водою, стоїт верба тихо,
А хто бере бай богачку, бере собі лихо.
Стоїт верба над водою, паде з неї листе,
А хто бере бай бідненьке, бере собі щєстє.
А бідненьке, угідненьке, хогь оно і бідне,
А богацке кадовацке, скаловому здібне. (Криворівня).
4840. Ой всі коні поцутані, іно їден скаче,
А бідная віддає ся, а богацка плаче. (Вовків).
4841. Коби мене той узєв, що мні брав у танец,
Дали би му тато ниву, тай горівки гарнец. (Журавя).

4842. Ой на горі на високій скали сі біліют,
Бідні дівки віддають сі, богацкі дуріют.
А я бідну посватаю, най сі бідна тішит,
А богацкій посторонок, та най сі повісит. (Викторів).
4843. Ходит бусько по болоті та збирає жаби,
Богацкая дівчинонька потребує баби. (Соваль).

Бідні.

А.

4844. Що я буду бідний діяв, як зима завіє,
Ні кожуха, ні дівчини, що мене загірє? (Кунин).
4845. Ей щез бо я ни парубок, молодий хлопчина,
Назвала ні парубочком богацка дівчина. (Жур.).
4846. Зима мене захопила, а я в капелюсі,
А я собі погуляю, як богач в кожусі. (Біла).
4847. Йшов бим с тобов танцювати, торба за плечима,
Вушиж мої сорокаті в чорних очима. (Нагуєвичі).
Пор. Коломийки, I, ч. 1255.
4848. Ой як хлопец розгуляв ся, то хлопцєви грайте,
А богацкії сини трошки зачекайте.
Бо то бідний также хлопец жити в сьвітї хоче,
Коли єго головоньки ніхто не клопоче. (П. Ст. Б.).
4849. Ой діна, діна, діна, де моя бабіна?
Пасе коти за вороти за везанку сіна.
Зайшов коти на ярмарок, коти не купуют,
Вступайти си, богачики, най бідні данцуют! (Кобани).
4850. А в багаче два колачі, а богач ще плаче,
А в бідного ні одного, а він собі скаче. (М. Яцків).
Пор. Гол. II, ст. 405, ч. 747 і IV, ст. 448, ч. 33.
4851. А в веленій полонині смву клячу бачу,
Напиймо ся горівочки, сирото богачу. (Волосянка).
4852. Ішов богач попри коршну тай став тай думає:
За що тота голодраджі так сі напиває?
Не жури сі, богачику, не заходи в тугу,
Купив бідний півкватирку, а ти купи другу. (Посіч).
4853. Я¹⁾ єдного коня маю, а другого²⁾ куплю,
Такєй я сі³⁾ богачєви⁴⁾ в дороги ни вступлю. (Люб., Коцак,
Жур., Біла, Хотінь).

Журавно: 1) Ой. 2) Другого си. 3) Ти сі. 4) Богачику. —
Кропивник Нов.: 2) Другого си. 3) Я ся тогди. 4) Леда бід. —
Іванівці: 2) Другого си. 3) Тогди я сі.

4854. Ой легіню, легішню, не пий горівчину,
Кохав ти богач воли й молоду дівчину. (Черегінсько).
4855. Наплюю ти, богачику, в твоїх єдиначков,
Замкни хату, запри браму, підопри віячков.
А я браму пририскочу, а віячку зломлю,
А я твої єдиначці чиривину зроблю. (Іванівці).
4856. А ни ходи, богачику, в чирвоних чоботіх,
Бо я тобі намалюю дїтька на воротіх. (Пісочна).
4857. Ой сіда, сіда-ріда, сіда ріда дочки,
Оженив си без сардака і взев без сорочки. (Підзахарич).
4858. Поклонім се Пану Богу, светому Николі,
Такисмо се доробили, аж нам плечі голі. (Голгочі).
4859. Не дивуйте, люде добрі, що він обідрав сі,
Єго були повісили, а він обірвав сі. (Жураки).
4860. Ой богачі бісноваті, не збивайте суму,
Не вмерли сте на холеру, спустит Пан Біг джуму. (Гвізд).
4861. Богач сіє, богач сіє, богач ся надіє,
Бідний жоніір вецирує, смерти ся сподіє.
Богач воре, богач воре, богач паринає,
А на моїм обложеньку коні припинає. (Івачів).
4862. а) Не сіявши, не оравши на широкім поли,
Казав богач, що не прийде на біду ніколи.
Уже богач густо сіє, рідко му ся родит,
Уже богач поволеньки на біду приходит. (Бзупіль).
4863. б) Богач має штири воли, богач сіє, вори,
Богач мислит, жи ни прийди до біди ніколи.
Богач сіє, богач вори, кокіль сі му родит,
Такє богач помалейку до біди приходит. (Люб.).
4864. в) Ой орала одиниця на чотири воли,
Тай казала, що не віде на біду ніколи.
Посіяла пшениченьку, пшениця не зішла,
Сірі воли поздыхали, тай на біду зішла. (Біла).
Пор. на сю тему окрему пісню: Мат. V, ст. 167, ч. 22. — Житє і Слово, I, 142.
4865. Попід лужок оре плужок, волики чотири,
Ой а мої миленької наперед ходили.
Ой пішов я до богача, они відповіли,
Кортіли мя сиві воли, пси би їх поїли.
(Гол. II, 616, ч. 3—4).

Б.

4866. Дивують ся мені люди, дивують ся пани,
Що я така молоденька не маю сукмани.
Я сукмани не пропила, ані прогуляла,
Моя мати бідна була, тай мені не дала. (Дусанів).
4867. а) Ой довбачу зелененький, довбачу, довбачу,
А я бідна сиротонька, не сьшій сі богачу. (Вороблевичі).
4868. б) Шумит, гуде, мороз буде, зелений бодачу:
Прошу тебе, не кпи з мене, великий богачу.
Хоть я собі убогая, хороша дівчина,
Як наважу, то зневажу богацького сина.
(Гол. IV, ст. 468, ч. 185).
4869. в) По тім боці на толоці сиву клячу бачу:
Ой не сьшій ся, та не кпи ся із мене, богачу.
Не з мене ся посьміяти, не з мене ся кпити,
Ліпше взяти палку в руки, та іти пси бити.
(Гол. II, ст. 303, ч. 315).
4870. А богачка гі драпачка від сира, від масла,
А я собі нівроченьку від капусти красна.
А богачка гі драпачка та від сметаночки,
А я собі румянька від росоляночки. (Мшанець, З.).
4871. Чого ти мене не любиш, соколе миленький,
Чи для того, що я бідна, а ти богатенький? (Петничани).
4872. Ой у моїм городочку тай віросла вільха,
Та хвалит сі богацький син, що ми вібе вікна.
Мої вікна не к.....кі, хата не ледацька,
Про того мні хлопці любет, що я не богацька. (Посіч).
4873. Ой на ставу, на ставоньку купала ся качка,
Таки мене хлопці люблят, хоч я й не богачка.
Ой на ставу, на ставоньку купало се гуся,
Таки мине хлопці люблят, куди поверну ся. (Нивиці).
4874. Чого ти ся, богачику, зо мнов зариваєш,
Бо я знаю, богачику, що ти інчу маєш. (Нагуєвичі).
4875. На Івана віле брала, в городі садила,
Та гадала, що змудрує богацького сина.
Богачький син кіньми грає, червоним сипле,
А все мене підмавлєє я де мене вдмблє. (Жураки).

4876. Ой піду я лісом, лісом, а там когут дикий,
Ти гадаєш, мій миленький, шос богач великий. (Гвізд).

4877. Ой мамуню, мамунейко, любив мене богач,
Купив мені срібний перстень і за грейцар колач.
Я перстєня не брала, колача не їла,
Не стій, дурню, коло мене, я не твоя рівна. (Куння).

4878. а) Не ходи ти¹⁾, богачику²⁾, горою за мною,
Ти багатий³⁾, а я бідна, не парам⁴⁾ з тобою.
Ти багатий³⁾, а я бідна, не поберемо сі⁵⁾,
Най не буде серцю туги, що любили смо сі⁶⁾. (Батятічі).

Волиців: 1) Ой не ходи. 3) Бо ти богач. 6) Тільки буде серцю жалю, що любилисмо сі. — Вербів: 1) Ой не ходи. 3) Бо ти богач. 5) Не в'єднаємо сі. 6) В тебе воли тай корови, ни поберемо сі. — Дусанів: 1) Ой не ходи. 2) Мій миленький. 3) Бо ти богач. 4) Не рівна. 5) Не зрівняємо сі. 6) В тебе воли, в мене нема, не поберемо сі. — Цевів: 1) Ой не ходи. 3) Бо ти богач. 4) Не рівнам. 5) Не порівнаєм сі. 6) Тільки серцю охолоди, як покожам сі. — Красне: 1) Ой не ходи. 3) Бо ти богач. 4) Не рівна. 5) Не зрівняємо ся. 6) Твоя мати хоче поля, не поберемо ся.

Пор. Гол. II, ст. 395, ч. 709.

4879. б) Ой не ходи, богачику горою за мною,
Бо ти богач, а я бідна, не пара з тобою.
Ой є в тебе, богачику, штири воли в плузі,
Ой у мене сирітоньки ручки на услужі.
Ти заприжеш воли, воли, та підеш орати,
А я возьму рискаль в руки, тай піду конати. (Тустань).

4880. в) Ой не ходи, багатиру, горою за мною,
Бо ти богач, а я бідна, не рівна з тобою.
Бо ти богач, а я бідна, не зрівнаємо ся,
В тебе воли і корови, не поберемо ся.
Твої воли і корови тобі поздыхають,
А у мене молоді брови процвитають. (Хотівь).

Пор. Кол. ст. 55, 179.

4881. Ой дівчино, дівчинонько, тос ми до вподоби,
Не кажут тє люде¹⁾ брати, не мавш худоби.
Мене люди не годують, ані не вбирають,
Та най мені худобоньки не випоминають. (Григорів).

Дусанів: 1) Не каже ті мати.

Пор. Сам. ст. 19, ч. 107.

4882. Кобис була, дівчинонько, трощки богатенька,
Взяв бим тебе за невістку до свого батенька.
З тебе богач не великий, една опанчина,
Тому продай, дай на боже, кобим тя любила. (Ясенів Гор., Біла).
4883. Ой коби я бички мала, червону запаску,
Я би тобі не стояла, богачику, в ласку.
Одного я бичка маю, другого докупю,
Такої я ся богачеви з дороги не вступю. (Тустань).
Пор. Гол. II, ст. 395, ч. 708.
4884. Еї коби я воли мала, воли до роботи,
Малаж би я старостоньки кожної соботи.
Еї коби я воли мала, червону запаску,
Я би тобі, богачику, ни стояла в ласку. (Жур.).
4885. Ой летіла зазуленька, ой летіла пави,
Коб я мала во три морги, то бим ся віддала. (Біла).
4886. Ой коби я воли мала, тай сірі¹⁾ корови,
Малаж би я старостоньки з чужої сторони. (Чорні Ослави).
Кунин : 1) Щоб я мала сині воли, полові.
4887. Ци я собі ни дівчина, ци ни врода панска,
Тільки мині доганочка, шо я ни богацка.
Та коби я воли мала рогаті, рогаті,
Давно би я старосточкі мала в свої хаті.
Та коби я воли мала, а до волів вівці,
Малаж би я старосточкі аж іс Топорівців. (Усте над Ч.).
4888. Ой коби я бички мала хоть які маленькі,
Я би дівков не сиділа коло свої неньки. (Коропець).
4889. Ой піду я лісом, лісом, виїду я без стежки,
Возьмут мене добрі люди, хоць я без бекешки.
Ой піду я лісом, лісом, виїду до дороги,
Возьмут мене добрі люди, хоць я без корови. (Редодуби).
4890. Ой знаю ті, богачику, ой знаю, ой знаю,
Я за тебе доньки ни дам, бо волів ни маю.
Як я схочу воли мати, то си воли купю,
А я в тебе доньку возьму, бо я доньку люблю. (Жур.).
4891. Пішла би я на кладочку, коби я не впала,
Пішла би я за богача, кобим не пропала.
А в богача чорні очи, високі пороги,
Буде мені випоминав воли тай корови. (Тустань).

4892. а) Заросив сі богацький син по самі коліна,
Він ни шукав господині, іно шукав віна.
А віно сі поминаї і віна ни буди,
А деж ти сі з мираєною покажиш між люди? (Ожомля).
4893. б) Богацький син загопив сі по самі коліна,
Ни шукає господині, но шукає віна.
Богацький син кіньми грає, а грошима силпи,
Все він мене намовляє, де він мене здибли. (Стр.).
4894. в) Заросив ся богацький син по самі коліна,
Не шукає робітниці, лиш шукає віна.
Не шукає робітниці, щоби му робила,
Лиш шукає богатої, щоби віно взяла. (Тустань).
4895. г) Ой ускочив богацький син в воду по коліна,
Не шукає господині, но шукає віна.
Не шукає господині, щоби му робити,
Шукає цимало віна, шоб мав за шо пити. (Куни).
4896. д) Богацький син заросив ся по самі коліна,
Не шукає господині, лиш шукає віна.
Ой не тато дає віно, апі рідна мати,
Але Господь дає віно, коли хочеш знати. (Тустань).
4897. Ой по під гай зелененький пасла я теличку,
Питав ми ся син богацький, чи маю спідничку.
А що тобі, еден дурню, до мої спідниці?
Ти не будеш цюлювати мої красні лиці. (Осташівці).
4898. Ой виїду я за ворота, тай ногою тупну,
Питає ся богацький син, чи маю я сукню?
Ой маю я сину сукию, шей рабу запаску,
Не стояла і не буду богачени в ласку. (Біла).
4899. Ой богачу, богачику, в ласку ти не стою,
Та маю я таких більше¹⁾, що ходят²⁾ за мною. (Хотінь).
Іванівці: 1) Маю більше ще таких. 2) Гинут.
4900. Ой богачу, богачику, в ласку ти не стою,
Через твоє подвірє йду, тебе се не бою. (Голгочі).
4901. Ой виїду я на гороньку, тай стукну, тай гукну,
Питає сі богацький син, чи я маю сукню.
Чогож ти сі, богаченьку, за сукию питаєш?
А я чула через люди, нагавиць не маєш.

Я сі тебе не питаю, чи маєш убрале,
 Не сподобав ти сі мені, ані моїй мамі.
 Я сі тебе не питаю, чи ти маєш поле,
 Як я тебе запитаю, аж тя колька сколе. (Вовків).
 Пор. Коломийки, I, ч. 1724.

4902. Послав ся богатир до бідної дівки,
 І питав ся всіх людей, чи має присівки. (Бабухів).
4903. Як ня мати годувала, давала ми сира,
 Ой щоби я вартувала богацького сина. (Мшанець, 3.).
4904. Ой за гаям зелененьким зацвила калина,
 Як я схочу, розволочу богацького сина.
 Ой по під гай зелененький зацвив барвіночок,
 Або то що, не знати що богацький синочок. (Біла).
4905. Продай, мати, сірі воли, а перісті най, най,
 Такої мене, моя мати, за богаче дай, дай. (Григорів).
4906. За нашими воротами виросла кендрина,
 Ото я си полюбила богацького сина. (Вовків).
4907. Ой піду я лісом трісом¹⁾, сямов серединов,
 Буду²⁾ щісте трібувати за богацьким сином. (Котувів).
 Вовків : 1) Лісом. 2) Треба.
4908. Ой на горі церков кладут, на долині тешут,
 Щем нікого ни любила, вже за мене брешут.
 Щем нікого ни любила, покарай мні, Боже,
 Кого схочу полюбити, допоможи Боже.
 Ой як схочу полюбити богацького сина,
 Шо у него на пальчику срібна перстенина.
 Але срібна перстенина, шовкова китайка,
 Я такого любка маю, як у церкві лялька. (Видинів).
4909. Ой тачена дорожечка, тачена, тачена,
 Тай не одна кватиречка за мене плачена.
 Ой не одна кватиречка, не оден колачик,
 То милого ни коштує, бо милий богачик.
 Ой не одна кватиречка, тай не одна булка,
 То милого ни коштує, бо я єго любка. (Видинів).
4910. Чи я тобі не казала, сюди, дурню, піди,
 Бо до мене богацький син штирма кіньми їди.
 Штири коні воронії, мальована бричка,
 А я сяду тай поїду, як перепеличка. (Голгочі).

4911. А до мени молодї ни такї ходили,
Такої мене з розумоньку пігди ни зводили.
А як зачив богацький син до мени ходити,
І взев мене молоденьку з розуму зводити. (Кнг.).
4912. Вой кувала вазулейка, вой кувала сива,
На бідун си полюбила богацького сина. (Ожомля).
4913. Ой загачу илинівочку, загачу, загачу,
Сама знаю, шо ни буду, за тобов, богачу.
Та сідаю на лавицу, поли закідаю,
Такі собі богацького сина ни жідаю. (Орелець).
4914. Ой мамуню, мамуненько, мамуненько рідна,
Не дай мене за богача, бо я буду бідна.
Бо в богача нова хата, високі пороги,
Буде мені вимавляти воли тай корови. (Буцнів).
4915. а) Ой тадріта, мамунцуню, тадріта, тадріта,
Не дайте ми за богачи, богачи та віта.
А в богачи нові хати, високі студоли,
Будут мені вимовляли воли та корови.
Я корови подоїла, іно в поле гнати,
Інои тої не доїла, що ми дала мати. (О. Коцан).
4916. б) Ой боженьку, татуненьку, щире ти сї молю,
Не дай мені богачика, тільки добру долю.
Бо в богача нова хата, високі пороги,
Буде мені вимовляти воли тай корови. (М. Яцків).
4917. а) Ой сумнений мій миленький, сумнений, сумнений,
Тай для того, шо я бідна, а він богатенький.
Не мавш ти, мій миленький, чогу сумувати,
Як ти видів, шо я бідна, не було ми брати.
Тай хоть я си бідна, бідна, з біднього дому,
Таки я сї не вішаю на шию нікому. (Іванівка).
4918. б) Ой сумнений мій миленький, сумнений, сумнений,
Ци длятого, шо я бідна, а він богатенький?
Ой хоть же я бідна, бідна, та з бідного дому,
Такой я сї не вішаю на шию нікому. (М. Яцків).
4919. а) Купало се штири качці на дубові кладці,
Богацького сина люблю, бідний ми на гадці. (Вишки).

4920. б) На камені шмає перу, а пранник на кладці,
 Богацького сина люблю, наймит ми на гадці.
 Богацького сина люблю, за наймита піду,
 Бо той наймит давно служить, тай знає вже біду. (Хотинь).

4921. в) Ой пуцу я перстенню¹⁾ по дубовій кладці,
 Полюбила багатого²⁾, а бідний на гадці.
 Багатого полюбила²⁾, за бідного піду,
 Ой бо бідний хлопець ладний, ой сам знає³⁾ біду. (Івачів).

Куння: 1) Покотив ся срібний перстень. 2) Я багача випробую.
 3) Бо то хлопець молоденький, він знає ясю.

4922. Ой піду я до церквиці тей си понирую,
 Богацького сина люблю тей сі гонорую.
 Богацького сина люблю, словами голубю,
 За наймита як ни піду, сьвіта сі загубю. (Явче).

4923. Богацького сина люблю, багацького веду,
 Богацького сина люблю, бо ми приніс меду.
 Богацького сина люблю, словами голубю,
 За бідного як не піду, с сьвіта сі загубю.
 Богацького сина люблю, в багацьким тавцюю,
 А бідного наймитовька сім рас поцілюю. (Врб.).

4924. а) Я товару не гонила, волів-ім не пасла,
 Мене мати шанувала, щоб я була красна.
 Мене мати шанувала¹⁾, в папер завивала,
 За багача обіццела, за бідного дала. (Вовків).

Вулька Гамулець: 1) Виховала.

Пор. Ж. Павлі, ст. 168.

4925. б) Ой деж ти ні поведеш таку невеличку?
 Мене мати годувала, як перепеличку.
 Мене мати годувала, в напір завивала,
 За багаче обіццела, за бідного дала. (Гуйско).

4926. Ой я хату замітаю тай так си гадаю:
 А хтож мене бідну возьме, я волів не маю.
 Ой маю я біле личко с чорними бровами,
 Ой так мене люди возьмут, як тую в волами. (Вовків).

Пор. Кол. ст. 55, 189.

4927. Ой богачик, моя мати¹⁾, богачик, богачик,
Купив мені за гріш²⁾ бинду, а за два колачик.
А я бинду ісходила, а колачик звіла,
Богачеви, смаркачеви, взяла, відповіла³⁾. (Голгочі).
Вербів: 1) Мамуненько. 2) Рів. 3) Такою я ти, богачику, правди
ни вповіла.
4928. Не диви ся, богаченьку, що я мізернейка,
Но диви ся, богаченьку, що я робітненька. (Коропець).
4929. Ой богачу, богачику, я сі тобов тішу,
А я с тебе шкіру здойма, на банти повішу. (Жур.).
4930. Вродила сі я в ширшаку¹⁾, на будляку зросла,
А вбула сі я в личаки, за богаче пойшла.
Не гадайте, люди добрі, що я не газдині,
Я ще маю тих личаків щось чотири скрині. (Жураки).
1) Бодяк.
4931. а) Ходит бузько поза хату, збирає мушля¹⁾,
Не в кожоді дівчиноньки буди господиня.
З богатої²⁾ як ся вдаст, а з бідної буди,
Не навчит ї³⁾ отец, мати, то ї навчат⁴⁾ люди. (Камінка).
Ожомля: 1) Сікай дуба, рубай дуба, а в тім дубі клинє. 2) З бо-
гатої. 3) Як ни навчат. 4) Научат.
4932. б) Ой піду я си до ліса, нарубаю клиня,
З богацкої дівчиноньки все зла господиня.
А з бідної дівчиноньки господиня буди,
Ни навчив ї отец, мати, навчили ї люди. (Невід.).
Пор. Сал. ст. 72, ч. 31—32.

Б. Гаразд і біда.

4933. Ой гуляли парубочки, ой гуляли газди;
Вертают ся давні літа, ще будут гаразди. (О. Коцан).
4934. Кажут люде, що ми гаразд, а мині не гаразд,
Щоби ми ся розступила сира земля зараз. (О. Коцан).
Пор. висше ч. 3628.
4935. Ой з під гори високої вітрець повіває,
Я гаразду не завнала, літо вже минає. (Іванівка).

4936. а) Ой по горі, по високій, голуби літають,
Я роскоши не зазнала, літа ся минають.
Я роскоши не зазнала і знати не буду,
По чім я вас, мої літа, пам'ятати буду? (Таурів).
4937. б) Ой по горі, по долині, голуби літають,
Я гаразду не зазнала, літа ся минають.
Я гаразду не зазнала, тай не буду знати,
По чім я вас, літа мої, буду пам'ятати? (Тустань).
Пор. Гол. II, ст. 267, ч. 112.
4938. в) Ой сивії голубоньки по поли літають:
Я гаразду не зазнала, вже літа минають;
Я гаразду не зазнала, уже не зазнаю:
Літаж мої молоденькі, по чім вас пізнаю?
(Гол IV, ст. 471, ч. 203).
4939. Ой по горі, по долині, голуби лінули,
Ой вже мене молоденьку гаразди минули.
Ой вже мене молоденьку гаразди минули,
Уже мого татуненька землев пригорнули.
Пригорнули, пригорнули, зелених муравков,
Я чужині недогоджу, най ся стелю лавков.
Ой час би вам, татуненьку, з ямоньки устати,
Ой час мені молоденькі шарі бички дати. (Тустань).
4940. Гадай, гадай, мамуненько, щобис угадала,
Щобис мене з гараздочку на біду не дала.
Та гадала мамуненька, гадала, гадала,
Такої мене з гараздочку та на біду дала.
Дорогос ні годувала, далеко продала,
Щей до того доплатила, абим бідувала. (Липиця Гор.).
4941. Як же мені не тужити, як же не плакати?
Покидати тата, маму, іти бідувати. (Коропець).
4942. Ой сарака дівчинонька, сарака, сарака,
Така на ню бідка впала, як на поле мрака.
Така на ню бідка впала, як на рибу луска,
Ой чень вона з біди вйде, як біленька гуска. (Березів).
4943. а) Мене мати породила, ввела повивати:
Рости, доню, коли хочеш, будеш бідувати. (Коропець).
4944. б) Мене мати породила, взяла повивати:
Або рости, або вмирай, будеш бідувати. (Хотів).

4945. Ой кувала зазулейка тай на перелозі,
Я всю біду перебуду та на одійй нові. (Боберка).
4946. Ой конику вороненькій, конику, конику,
Родилас ні, моя мамко, на біду велику. (Березів).
4947. Мамцю моя солоденька, ти сивенькій пташку,
На щос мене породила на бідоньку тяжку?
Мамцю моя солоденька, мій кінь не величкий,
А він мене не завезе, іно черевички. (О. Коцан).
4948. Мати моя старепькая, мати моя рідна,
На що ти ні породила, колис сама бідна? (Явче).
4949. Моя мамко старенькая, мамко Стефанихо,
Отось мене породила на біду на лихо.
(Гол. II, ст. 619, ч. 22).
4950. а) Як била бис, мамцю, знала мою тяжку біду,
Була бис ня утопила у воловім сліду. (Боберка).
4951. б) Ой коби я була знала свою лиху біду,
Булаб я ся утопила в коровячім сліду. (Біла).
4952. в) Ой жиби я, Боже, знала що за біду піду,
То я би ся утопила у воловім сліду. (Мшавець).
4953. Ой як би я була знала, що мині так буде,
Була бим ся утопила як вода прибуде.
Була бим ся утопила, булаб утонула,
Булаб мати заплакала тай булаб забула. (Охрим).
4954. Ой як собі погадаю, як собі помишлю,
Така мені тепер біда, йно плечима стисну. (Голгоці).
4955. Тіді, каже, тіді, тіді, не був же я в біді,
А я в біді не набув сі, лише обернув сі. (Жураки).
4956. Ей тіда, каже, тіда, побила мні біда,
Побила мні не самого, товариші мого. (Гвізд).
4957. Ой щос у тій полонинці густа смеречина,
А циж тебе, легівнику, бідка ни навчила? (Кобаки).
4958. Нема млина, нема млина тільки самі жорна,
Не мелемо цілий тиждень, такі повно горя. (Іванівка).

4959. Тисни мороз, вітер віє, крутить завируха,
Сидит мужик на припічку і нащорив уха.
Вікна снігом застилились, хоч їдь і санками,
Діти сидят коло него та дзвонкут зубами.
А тато їх тішит: тихо, прийди запомага,
Як лише ся наміркує рада повітова.
Аж тут раптом грим під вікна, штафета наспіла,
Прийшла пятка на все сило і соли два кіля. (Устя над Чер).
4960. Ой вийду я на городец тай сї закосичу,
А я тої міверії нікому не жичу. (Орелець).
4961. Нема біди, нема біди, бо вже біда вмерла,
Впала з гори до комори, тай ноги задерла. (Біла).

6. Пани і панщина.

Пани.

4962. Мене мати повивала, в папір завивала,
Тай казала: рости доню, то дам ті за пана. (Скобичівка).
4963. Ой у Стрию на затилю мальований ґанок,
Подиви сї, дівчинонько, який з мене панок. (Жур).
4964. Щоби тую курку вбити, що курата водит,
Щоби того полюбити, що в сурдуді ходит. (Біла).
4965. Ой того я хлопця люблю, ой того, ой того,
Ой що чорний мундурець, а гудзиків много. (Вовків).
4966. Люблю пана, люблю паню з білими руками,
Заїла сї панї кропом, а пап огирками. (Волців)
4967. Ни стій, коню, коло плота, ни тупай болота,
Ой ни люби, дівко, пана, бо дурна робота¹). (Кнг.).
Вар.: 1) Ой піду я до дівчини, бо вона золота.
4968. Ой сіда, сіда рїда, тай дана, тай дана,
Челядочка ни погана у нашого пана.
Челядочка ни погана, тай пан ни поганий,
А як прийде шежи пани, як намальований. (Криворівня).
4969. Добре тоті пани робет, що покумают се,
Возьмут себе за рученьку, до дому ведут се. (Котувів).

4970. А у нашого панонька все поле рівнейке,
А в кожоді підданої личко румянейке.
Ой бодай же вам, паноньку, вигоріли луги,
Ой які ви самі ладні, такі ваші слуги. (Ж. Павлі, ст. 166).

4971. А в нашого пана, пана мальована брама,
А коники сорокаті, найшити шмаркаті.
А в нашого пана, пана мальовані плуги,
Який пан наш молоденький, такі єго слуги. (Пісочна).

4972. Я в нашого пана, пана зеленії луги,
Який наш пан молоденький, такі єго слуги.
Я в нашого пана, пана мальована брама,
А хто єї мальовав? наша пані сама. (Івачів).

4973. А там в мене на подвірю зелененька брама,
Повідают добрі люде, що я люблю пана.
А я браму викопаю, посаджу си вишню,
А я пана не любила, по довіру мишлю. (Буцнів).

4974. А на горі журавлі, на долині бузьки¹⁾,
Пішла пані до косьцьола, а пан²⁾ до Гануськи.
А в Гануськи три подушки, четверта маленька,
Запацина з курунками, сама зелененька.
А на горі журавлі, а на долі бузьки,
Пішла пані до косьцьола, а пан до Гануськи.
Пішла пані до косьцьола, Богу сї молити,
А пан пішов до Гануськи бороду голати³⁾. (Пісочна).

Іванівці: 1—2 купл. = 3—4. — Волцнів: 3) Мід, горівку пшти (лиш два остатні куплети). — Раковець: Лиш один куплет = 4. — Варіанти М. Яцкова, з Дрогобича, Кульчиць і Білої мають тільки перший куплет. При тім Яцків: 2) Які такі смаркачі, а все. — Біла: 1) Ой на горі на високі ходило два бузьки. 2) Сякий такий до Мариськи, а я. — Дрогобич і Кульчиці: 1) Ой на горі комарі, на долині мушки.

Пор. Гол. IV, ст. 453. ч. 78.

4975. А на горі журавлі, на долині сови,
Пішла пані до костела, а пан до удови. (Вільям Маа).

4976. Молила ся дівчинонька в косьцьолі кленчонци,
Ай бо вона заробила в пана два тисьонци. (Пісочна).

4977. Ой пане наш молоденький, ой пане наш, пане,
Хто нам буде гроші давав, як тебе не стане?
Хто нам буде гроші давав, тай хустки біленькі,
Ой як сєде, тай поїде наш пан молоденький. (Черче).

4978. Ой піду я до покою, тупну я ногою,
Всі ся пани позривали, я ся їх не бою. (Біла).
4979. Ой ввійду я до покою, тай тупну ногою,
Віддай, пане, літа мої, тай молодість мою. (Рибно).
Пор. Гол. II, ст. 254, ч. 39.
4980. Ой із гори високої брики ся котили,
Колим була молоденька, пани мя любили.
Любили мя пани, пани, а потому попи,
А як я ся постаріла, вже не хтіли хлопци. (Нагуєвичі).
4981. Ой паночку, лахманочку, пусти мні до дому,
Ой змарвіла, почорніла дівчина за мною.
Ой змарвіла, почорніла і сам жи я знидів,
Через тоті два вечери, шом любкі не видів.
Через тоті два вечери, через тоті ранки,
Через тебе ти невідий, не був ем в коханки. (Орелець).
4982. Ай пане мій, каже, пане, тос ми запанував,
Коби тебе дідько узяв, я бни не банував. (Волосняк).
4983. а) Бодай пани панували, би здорові били.
А Жидів би с Кропивника на тачках возили. (Кропив. Н.).
4984. б) Бодай пани панували, бодай пани жили,
Бодай пани у Самборі тачками возили. (Тухля).
4985. в) Бодай пани панували, бодай пани жили,
Бодай пани бориславські¹⁾ каміня²⁾ возили. (Ходовичі).
Біла: 1) Щоб тачками на цегольні. — Кобаки: 1) В Коломні.
2) Тачками.
4986. г) Бодай пани панували, бодай пани жили,
Бодай вони межі люди в торбами ходили. (Мшапець).
Пор. Врабель, ст. 84, ст. 277.
4987. д) Бодай пани панували, бодай пани жили,
Бодай пани до Цыганів на жєбри ходили. (Коропець).
4988. е) Бодай пани панували, бодай пани жили,
Бодай панам по коліна ноги повблязєли. (Жур.).
4989. а) Бодай пани панували, бодай пани мали¹⁾,
Бодай пани за плугами хробачки²⁾ збирали. (Денясів).
Іванівка: 1) А хлопци ворали. 2) Хробачки. — Вовків: 2) Хробачки.
4990. б) Бодай пани не прожили, гаразду не мали,
Бодай пани за плугами картоплі збирали. (О. Коцан).

4991. Бодай пани панували, бодай пани жили,
В веретки ся задягали, в нас хліба просили.
Бодай панки панували, бодай панки жили,
Бодай панки при дорозі камінчики били.
Бодай панки панували, бодай панки жили,
Бодай панки в Галичині кайдани носили.
Бодай панки панували, бодай панки жили,
Бодай панки в Галичині песики лупили. (П. Ст. Б.).
4992. Ой пішов пан був на майдан бураки конати,
Залетіла муха в ср... мусів си вертати. (Підзахарч).
4993. Ой чого ти поскрипуєш, смерекова¹) хато?
Нема добра в нашім краю, бо панів²) багато. (Устє).
Григорів: 1) Ти ялова. 2) Ъвидів.
Пор. Коломийка, I, ч. 82. — Зал. ст. 188. — Гол. II, ст. 304,
ч. 319. — Сал. ст. 72, ч. 30.
4994. Та вже пани побідвіли, та вже пани бідні,
Стегают сі по лошети, тїдают до Відні. (Цуццлів).
4995. Ой на горі женьці жуут, на долині копи,
Най сі пани не мішають, де гуляють хлопи. (ЇБураки).
Григорів: 1) Межи рускі.
Пор. Коломийка, I, ч. 157.

Паничі.

4996. На паничу каміселька і біла кошуля,
Сидит панич на конику, як сива зозуля. (Нивці).
4997. Там у лісі під корчиком сидит паничина,
Тай моргає на дівчину чорними очима. (Тростінець).
4998. Ой паничу, паниченьку, іди за паннами,
Не подоба паничеви з руськими дівками. (Тростінець).
4999. Коло броду брала воду, коло кирниченьки,
Стережи ні, моцний Божи, хоць від паниченьків. (Врб.).
5000. Повидо ся квасоліня на золоту тичу,
А на мени люди брешут через вас, паничу. (Нивці).
5001. Ой зацвили в саду вишні, зацвили квасниці,
А нашому паничеви піхур на язиці. (Біла).
5002. Ой вже вечер, ой вже вечер, сонце на оспці,
А нашому паничови чирак на язиці. (Глядки).

5003. Як паниче ни любити, панич має панство,
Через плечі ременя¹⁾, ціле господарство. (Григорів).
Кобаки: 1) Ременяги через плечі.
5004. Ой мож знати, ой мож знати, хто любить паниче,
Фасоленька відоптана, віломане тиче. (Жураки).
5005. Тамто ми ся сподобали паничеві очи,
Панич ми ся не сподобав, бо ходит по ночі. (Вільки Маз.).
5006. а) Била мене¹⁾ моя мати вчера²⁾ по³⁾ вечері,
Щоби я сі не дивила в очи⁴⁾ паничеві⁵⁾.
Ой бий мене⁶⁾, моя мамко⁷⁾, ой бий мене, забий⁸⁾,
А я в очи подивлю ся, бо то панич ладний⁹⁾. (Дахнів, Григ.).
Голгоці: 1) Ой була мя. 5) Паничеви. — Косів: 1) Ой була мні.
2) Сночи. 3) При. 5) Паничеви. 6) Хоть ти мене. 7) Мамко убий.
8) Та убий, та убий. 9) А я вйду на вулицю: Паничу мій любий. —
Явче: 2) Сім раз. 3) До. 4) В очка. 6) Ой бий жи ні. 7) Моя мати.
8) Ой бий жи, ой забий. 9) А я вйду на улицю: Паничу мій ладний.
5007. б) Ой була мя моя мати вчера по вечері,
Щоби я ся не дивила в очи паничеви.
Ой як ми ся ему, мамко, в очи не дивити,
Єго сиві, мої чорні, будем ся любити. (Печеніжин).
5008. в) Ой була мні моя мати с ночі по вичері,
Щоби я си ни дивила в очи паничеви.
Дайтиж мині, моя ненько, колодку з ключами,
Жиби я си заикала приид паничачи. (Орелець).
5009. Ой була мні моя мати нині при обіді,
Тай щоби я не ходила на паньцьке подвірі.
Ой вйду я на гороньку, тай коровки кличу,
Подивю сі суда туда: люби мні, паничу. (Косів).
5010. Як панича не любити, коли подобонька,
А в панича очи сиві, як у соколонька. (Іванівці).
5011. Ой на¹⁾ моім городочку горох пилипівський²⁾,
Полюбу я паничика³⁾, най буде попівський.
Ой у моім городочку горох пилипанський,
Ой полюбу я паниче, нехай буде панський. (Чорні Ослави).
Григорів: 1) У. 2) Пенепільський. 3) Ой полюбу я паничи. (Другого куплета нема).

5012. Коби в мене такі очі, як у тебе, Йванку :
Я би собі віморгала паниче із ганку.
Коби в мене такі очі, як у тебе, гою,
Я би собі віморгала паниче с покою. (Косів, Підзахарч).
5013. Кобиш такі вочи мала, як у того гою,
То я би си вижругала паничи с покоя. (Жур.).
5014. Тече вода край города, та вода йорданська,
А мій милий чорнобривий то дитина паньцка. (Волцінів).
5015. Ой я прала в ріці шматє, поплила сорочка,
Ліпше люблю паничка, віжень парубочка. (Нагуєвичі).
5016. А я піду до покою тай дубну ногою,
Мене панич сподобали тай роботу мою.
А я піду до покою тай на паню дубну,
Щоби пані не казали, що панича люблю. (Скобичівка).
5017. Ой чи я ти не мовила, молодий паничу,
Підотни си серпом вуса, тодй ті закличу. (Кульчиці).
5018. а) Ой¹⁾ паничу, я вас²⁾ кличу, я вас потребую³⁾,
Мої нььки нима дома⁴⁾, я вас⁵⁾ поцуюю. (Підзахарч).
Іванівці: 1) Ти. 2) Та. 3) З тобов жартую. 4) Коби пані ни виділа. 5) Я та. — Кропивник Нов.: 2) Та. 3) Ой я не жартую 4) Аби пані не виділа. 5) Я тя. — Волосів: 2) Я ті. 3) Та я не жертую. 4) Та прихили біле личко 5) Най ті.
5019. б) Ой паничу, я вас кличу, я вас потребую¹⁾,
Як ми дасьте²⁾ риньский срібний³⁾, я⁴⁾ вас поцілую. (О. Коцан).
Журів: 1) Бігме ни жартую. 2) Дайти мині. 3) Дрібний грейцар. — Григорів (рогатинський): 1) Бігме не жартую. 2) Дайти мині. — Нившці: 2) Дайти мені. 3) Білу шустку. — Горущько: 2) Дайти мині. 3) Біли личко. 4) Най.
5020. а) Ой стояла на полиці нова кужівчина,
Просила сї у панича молода дівчина.
Пусти мене, не муч мене, молодий паничу,
Як я буду молодицев, сама ті закличу. (Іванівці).
5021. б) Віпрела сї у лавици тоненька кудівка,
Просила сї у паниче молоденька дівка.
Просила сї у паниче: пустіт ні¹⁾, паничу,
А як буду молодицев, сама вас²⁾ закличу. (М. Яцків).
Нагуєвичі: 1) Ци я тобі не мовила, дай покій. 2) Як я буду чепець мати, я тебе.
Пор. Гол. IV, ст. 495, ч. 42. — Кол. ст. 54, 145.

5022. Ой піду я до двора стодолу ліпити,
Обіцвали паничі коралі купити. (Подусильна).
5023. Ой садила бараболю, видала фасолю,
Тай мургала на панича, купи парасолю. (Гинювичі).
5024. Ой сапала кукурузу, сапала фасольку,
Полюбила панича, купив парасольку. (Віла).
5025. З парасолем не ходилам, ще буду ходити,
Паничів ви не любила, ще буду любити. (Кнігшпан).
5026. Ой ходила дівчинонька тай до паниченька,
Аби була на виділю нова спідниченька. (Врб.).
5027. Ти до мене ни ходи, кучиравий Марку,
Бо до мене панич ходит с тамтого фільварку. (Шибалин).
5028. Курила ся доріженька, курила ся курно,
Любив мене паниченько штири роки дурно.
Любив мене паниченько, я му не платила,
Цілував він біле личко, я не боронила. (Шинківці).
5029. Чи я тобі не казала, паничу, паничу,
Вийми гроші із кишені, я ті їх подічу. (Волцнів).
5030. Ой мамуню, мамуненько, люблю паниченькі,
Щом сгвала у кішеню по сороківченькі. (Тисьмениця).
5031. Ой видів я, дівчинонько, ой видів я, видів,
Як ти ішла віт паничи, а я в рові сидів.
Як ти ішла віт паничи, несла ти дуката,
Як би був ти чоловіком, ни траба ти ката. (Явче).
5032. Ой паничу, паниченьку, болит мене ніжка,
Щом стояла цілу нічку коло твого ліжка.
Ой паничу, паниченьку, болет мене обі,
Щом стояла цілу нічку, паничу, при тобі. (Григорів, Ниваці).
Пор. Кол. ст. 59, 313.
5033. Ой, паничу, я вас кличу, а ви не чуєте,
Відав же ви, паниченьку, дві любкі масте. (Гвізд).
5034. Гей паничу, я ті кличу, ти сі не вбзиваш,
Відай же ти, паниченьку, другу любку маеш. (Тисьмениця).
5035. Ой кувала зазуденька в городі на тичу,
Серце ми сі розпукає за тобов, паничу. (Волцнів).

5036. Ой кувала зазуленька в городї на тичу,
Заплати ми за вінець, золотий паничу. (Волциїв).
5037. Ой піду я до покою, тай тупну ногою,
Заплати ми паниченьку, щом була з тобою. (Іванівці).
5038. Ой піду я до покою, тай возьму за клянку,
Першим була покойова, а тепер за мамку. (Іванівці).
5039. Ой кувала зазуленька в лісі на терничу,
Заплати ми за віночок, молодий паничу.
За віночок, за віночок і за жовту косу,
І за тото дитинятко, що на руках ношу. (Ставчани).
5040. Ой піду я до покою, та тупну ногою,
Заплати ми, паниченьку, щом спала с тобою!
Заплати ми, паниченьку, за рожеву квітку,
Цюлувавiс, обіймавiс без цілюю нічку. (Батятичі).
5041. Та вже мені не ходити по тій крутій горі,
Та вже мені не любити паничників в дворі. (Кропив. Н.).
5042. Нема мого пана, пана¹), нема паниченька,
Нема кому цілувати білого личенька.
Нема мого паниченька, нема мого пана,
А вже моя біла постіль порохом припала. (Таурів).
Красне: 1) Миленького.
5043. Нема мого паниченька, нема мого пана,
Не маю з ким постояти, постою си сама. (Охрим.).
5044. Як паничи ни любити, коли панич лялї,
А він казав, що ми купит в осини коралї. (Іванівці).
5045. Як паничи ни любити, коли панич панський,
А він казав, що ми купит кожух жапеданський. (Іванівці).
5046. а) Як паничи ни любити, коли панич пиши,
Паничова дитинонька сама сї колиши. (Іванівці).
5047. б) Як паничи ни любити, коли подобонька,
Очка чорні, личка повні, як у голубонька.
Як паничи ни любити, коли панич пиши,
Від паничи дитинонька сама сї колиши. (Врб.).
5048. а) Ніхто ми ся не сподобав тільки панич¹) панський,
Де поїде, все привезе колач маркетанський. (О. Коцан).
Охримівці: 1) Ой ніхто-ж то не такий, як той фірман.

5049. б) Поїду я в ліс по тріски, нарубаю тиче,
Якесь ми се лихо стане, полюбу паниче.
Як паничи ни любити, коли панич панський,
Як поїде, то привезе колач ставіславський. (Чорні Ослави).
5050. а) Ой поки я та любила паничі учені,
То я їла що неділі¹⁾ колачі кручені²⁾.
А як же я перестала паничів любити,
Перестала Жидівочка колачі крутити. (Тухля).
Підбереже: 1) Ніди мене не минали. 2) Печені. (2-го купл. нема).
5051. б) Ой поки я тай любила паничі вучені,
Ой я мала що неділі колачі печені.
А як же я полюбила простого хлопчиці,
То не мала на неділю ані грейцариці. (Волосів).
Пор. Коломийки, I, ч. 1.
- Панщина.**
5052. Ой в сьвятецько, бо на Спаса в церкві дзвони дзвонят,
А присяжні ватамани на лан с серпом гонят.
(Гол. II, ст. 374, ч. 668).
5053. Кличут мене на панщину, але-ж я не піду:
Маю жінку навіджену, як же ї відійду?
(Гол. II, ст. 274, ч. 155).
5054. а) Бодай тобі, атамане, дїтько очи вибрав,
Що ти мене від дївчини на панщину вигнав. (О. Коцан).
5055. б) Бодай же ти атамане зуб цирулик вирвав,
Що ти мою дївчиноньку на панщину вигнав. (Голгочі).
5056. Вчера біла неділейка та гріх било прати,
А днесь женут на панщину, не є ся в що вбрати. (Боберка).
5057. Ой зацвила сина квітка на плоті, на плоті,
Ой змарніло біле личко на панці роботі. (Волцнів).
5058. Ой на горі на високій явір ся колише,
Ой того я хлопця люблю, що панщину пише.
(Гол. II, ст. 369, ч. 650).
5059. Пішли кози поза лози, вівці по бодячу,
Пішла Гандзя на панщину: Радуй ся паничу!
Ой паничу, ой паничу, лиха ти не зичу,
А на твоїм подвіречку тай коровки ричут.
Та най ричут, та най ричут, молодичку кличут,
Молодичка і не чув, бо в коршмі ночує.
(Гол. II, ст. 362, ч. 618).

5060. Як я піду в панциноньки, собі засьпіваю,
Перед тими воротами, де дівчину маю. (Мавковичі).
5061. Болет мене, мамко, руки від панської муки;
Най ті болет, донцьо, й обі, бо не робиш собі. (Волосів).
5062. Ой на лану, на ланочку, та на громажіню,
Били пани атамани дівчину Марію.
За що її били, били, за яку причину?
Не хотіла відробити за дедю панщину.
Її дедик із косою, ненька з гребельками,
А дівчина понад воду в білими ніжками. (Кобани).
5063. а) Ей щом гадав учинити, того я учиню,
Продам коня вороного, викупю дівчину.
Продам коня вороного, продам і¹⁾ другого,
А²⁾ викупю своє дівча з під пана чужого³⁾.
Бо я свого пана маю, на пана дуфаю,
А як іду улицями, плотами хитаю. (Зал. ст. 200).
Жураки: 1) Та продам. 2) Та. 3) Дівчиноньву від пана лихого
(3-го куплета нема).
Пор. Гол. II, ст. 293, ч. 256.
5064. б) А я з гори на долину поволеньки зийду,
Сподівай сі, файна любко, в вечір до ті прийду.
Сподівай сі, файна любко, в вечір до ті прийду,
Продам конє вороного та ти купю бинду.
Продам конє вороного таї продам другого,
Та вікупю дівчиночку від пана лихого. (Волосів).
5065. А я свого пана маю, на нього дуфаю,
Вчора дістав дваїцїть і пять, ще на завтрі маю. (Жур).
5066. Всюда біда, всюди біда, в наших селї гаразд,
А як вийдеш на панщину, покладают зараз.
І Грицькови і Федькови кажут патримати,
Пан під старість бере смичок, зачинає грати.
(Гол. II, ст. 304, ч. 317).
5067. Ой прийшов я до двора, зараз покладают,
А вокоман з мандатором з заду забігают.
Ой прийшов я та до двора, кладут мене бити,
Ой вже-ж бо я од панщини не можу ходити.
Не бий мене, атамане, не бий мене, пане!
А хто буде лани жати, як мене не стане?
(Гол. II, ст. 373, ч. 665).

5068. Та де гаразд, та де гаразд, на Русівськім гаразд,
 Ой ци винен, ци не винен, дають буки вараз.
 Тітюнник ті веде, веде, окоман тримає,
 А паничик молоденький буком потєгає.
 Паничику молоденький, не треба нас бити,
 Яка осєнь великая, ми будем робити.
 Мєм робити, мєм робити, мєм тіткєв ломати,
 А як прийде зима туга, мєм перекладати. (Русів).
5069. А деж ви си забарили, наш любий паночку,
 Шо нам дали по бучкови на вашім ланочку ?
 Та най би то по бучкови, а то по чотири,
 Та най би то поволеньки, а то дуже били.
 Коби борше дочекати сьвітлої сьвітлиці,
 Подскуєм отаману за тонкі палиці. (Русів).
5070. Ватамана нема в дома, ватаманка в дома,
 Ой стала се в ватамана в городі содома.
 Ой бодай ти, ватамане, тай хата згоріла,
 А як мені молодому паньщина доїла.
 Паньщина ми тай доїла, побили мя злидні,
 Урбарія великая тай паньщини три дві. (Зам. ст. 198.
 Пор. Гол. II, ст. 304, ч. 320 і ст. 305, ч. 321.
5071. Ой ходит пан Ромашкан тай по полонині,
 Но сто овець намітано у кождїй царині.
 (Гол. II, ст. 357, ч. 598).
5072. Чого було не чувати, а тепер видати,
 Що заказав пан Ромашкан на моргі орати.
 Коби тото та на моргі, але то на ризи,
 Бодай тобі, Ромашкане, скрутив дїдько вези !
 (Гол. II, ст. 374, ч. 666).
5073. Ой гаю мій зелененький, гасчку, гасчку,
 Утікала панщиньонька в нашого красчку. (Березів).
5074. Хвала Богу найвисшому тай єго царєви,
 Що вдарував панщиньоньку цілому красєви. (Кнг.).
5075. Ой дай Боже здоровечка нашому царєви,
 Та що зробив полєкшїне цілому красєви. (Коропець).
5076. А наш цїсар видав право, що нема панщини,
 Нехай Ляхи псуют гроші, най робят машини. (Голгоці)

Шляхта.

5077. Шляхто моя дрібненькая, як маковий цвіт, цвіт,
Обіли вам вуши плечі, як батогом всіх, всіх. (Денисів).

7. Д в о р а к и.

Отамани.

5078. Ой ти пани отамани, ти отаманочку,
Помарніла челядонька на твоїм ланочку. (Чорні Ослави).
5079. Ой вже вечір вичирів, сонце на затінку,
А ти, пани отамани, ни дась підвичірку. (Кнг.).
5080. Ой вже вечір вечірів, сонце над вербами,
Пускай, пане ватамане, до дому в серпани. (Пасічна).
Пор. Гол. IV, ст. 454, ч. 82, перш. купл.
5081. а) А вже вечір вечерів, а соненько нисько,
Пускай, пане атамани¹⁾, до дому ни блисько. (Чорні Ослави).
Кульчиці: 1) Панку в того ланку.
Пор. Гол. IV, ст. 454, ч. 82, друг. купл.
5082. б) Ой вже вечір вечірів, ой вже сонце низько,
Пускай, пане отамане, до дому не бльзько.
Ой вже вечір вечірів, сонце над вербами,
Пускай, пане отамане, до дому в торбами. (Біла).
5083. Ой вже вечір вичірії, сонейко заходи,
Пускай, пани, люди в лану, бо душе виходи. (Ожомля).
5084. Ой вже вечір вечірів, час вже спочивати,
Нагашцем через плечі, до снопів везати.
Ой ти пане ватамане, вдаривес ні¹⁾ дуже,
Ой я лежу тай гадаю²⁾, що не встану уже. (Пасічна).
Чорні Ослави: 1) Тос мні вдарив. 2) Що я сіла тай думаю.
5085. Ой ти, пани отамани, заклину ти в непу,
Чи я тобі ни нажела до полудне жменю?
До полудне вжела жменю, а вітак другую,
Чи я тобі ни відбула панщину тешкую? (Чорні Ослави).
5086. Ой ти пане ватамане, не бий ми дівчину,
Бо я тобі за дівчину безголове вчиню.
Ой ти пане ватамане, прошу ті на ниво,
Не бий мою дівчиненьку, як вийде на живво. (Пасічна).

5087. Отамане, отамане, прошу ті красенько,
Не бий мої дівчиньки як вийде пізенько.
Ой ти пане отамане, прошу ті на пиво,
Не бий мої дівчиньки, як вийде на живо. (Черче).
5088. Ой ти, пане отамане, прошу тя на пиво,
Не бий мої дівчиньки, як вийде на живо.
На¹⁾ що я і маю бити, она ся звиває,
А за нею снопи густі²⁾, ще ся усміхає. (Таурів).
Черниця: 1) За. 2) Нивонько жне, густо стелит.
Пор. Кол. ст. 93, 705.
5089. Ой ти, пане отамане, прошу тя на пиво,
Не бий мої дівчиньки, як вийде на живо.
А я того пива не пив, і не буду пити,
Як вийде вона на живо, такої буду бити. (П. Ст. Б. 1865).
5090. Ой ти, пане ватамане, будь на мене ласкав,
Не бий мої каченята, ой як вийдуть на став.
Мої тобі каченята шкода не зробили,
Наїли ся пшеничевьки, води ся напили. (О. Коцан).
Пор. вище ч. 4691.

Економи.

5091. Як я була молоденька, том пасла корови,
Цілював мі пан вокоман насеред дороги.
Цілював мі пан вокоман, цілював мі писар,
Ще мі буде цілювати той грубий комісар. (Явче).
5092. Ой чось Ганька плаче, плаче, а Бвдоха тужит:
Вже поїде наш окоман, нім року дослужит. (Невід).
5093. А в нашого окомана попід вікна зіле,
Як ідемо на роботу, то як на весіле. (Біла).
5094. У нашого окомана шпечка дрібовька,
Але в наших окоманом робота легонька. (Гусів).
5095. А в нашого окомана робота легонька,
Тільки годі проковтнути, стиранка мгонька. (Пісочна).
5096. У нашого окомана жупан коротенький,
А як вийде межи дівки, як тато рідненький.
У нашого окомана мальована брама,
А як вийде межи дівки, як рідненька мама. (Гусів).
5097. Пан окоман не зважав на хорошу вроду,
І брав хлопа за чуприну, насипав му бобу. (Пісочна).

5098. Ей у пана окомана контуш за плечима,
Сидят вуши чубатії з чорними очима. (Голгоці).

Лісничі.

5099. Тай я пасла малі воли, а потому грубі,
Та ня найшов пан лісничий у дзеленім зрубі.
Та дай же мі покі, покі, молодам дівчина,
Я не знала, жи панцький ліс, дзелена ліщина. (Дидьова).
5100. Як би ти був добрий алісний, пантрував бис ліса,
Не ходив бис до дівчини, до малого біса.
Як би ти був добрив алісний, пантрував бис лясу,
Не ходив бис до дівчини, бо не маеш часу. (Нагуєвичі).
До 2-го куплету пор. Жел. Павлі, ст. 173.
5101. Ой надийде пан лісничий, відбере топоря:
На щос, дурню, зрубав дуба? Вігме, пане, не я. (Михайловичі).

Побережники.

5102. Молоденький побережник смеречину ріже,
Як увидит молодичку, на колінках лізе! (М. Яцків)
5103. Що то в лісі зломало се? Молода яличка,
А мій милий побережник, я побережничка. (Чорні Ослави).
5104. Треба дати попоїсти сірому бикови,
Треба знати заспівати побережникови.
Треба дати попоїсти ще й сірій телици,
Треба знати заспівати ще й побережници. (Пістивь).

Нагонці.

5105. Ой поїхав Резидорко на польоваєнько,
А я ему молоденька несу сніданєнько.
Снідай, снідай Резидорку, бо тож є полудне,
Я ти більше не понесу,^в бо сі сьміют люде. (Кульчиці).

Наставники.

5106. Ой в нашого, каже, пана чубаті нидички,
Який наш пан чорнобривий, такі наставнички.
А в нашого, каже, пана чубатії кури,
Який наш пан чорнобривий, такі має слуги. (Волосів).
5107. Я ни піду на став прати, бо невдалпй праник,
Я ни піду до двора, бо старий наставник.
Я ни піду на став прати, бо ми сі ни хочи,
Бо миві сі молодого наставника хочи. (Іванівці).

5108. Ой піду я на лан жгти, не схочу робити,
А мій милий наставничок не буде мні бити. (Старі Богородч.).

Послугачі.

5109. Ой убита дорожечка, убита, й убита;
Нема, мамко, господарі в панського наймита.
Панський наймит, моя мамко, не хоче робити,
Лиш ві стайні до пекарні люльки закурити.
Оден каже: Тютюну дай! Другий каже: Дам, дам!
Третий каже: Диви ко сі, чи не йде там пап, пан. (Волосів).
5110. Ни жаль ми сі подивити на той двір біленький,
Що заносит панам вісти хлопець молоденький.
Ни жаль ми сі подивити на той фільварочок,
Куда ходит мій миленький, курит вигарочок. (Кыг.).
5111. Ой у поли кврниченька, в ні вода йорданська,
Здав ми сі, дівчиновько, що ти слуга панська. (Стр.).
5112. Тече вода з під города, тече вода райска,
Не чіпай ми, еден дурню, бо я дівка панська. (Біла).
5113. Ой похід гай зелененький ходит коник в сідлі:
Ой не бери дівки в дворі, щоби була й в сріблі. (Денсів).
Пор. више ч. 3584—3585.
5114. Ой копана дорожечка, копана, копана,
Хорошая челядочка в Русівського пана.
Хорошая челядочка, пани не погані,
А як вийдуть межі пани, нема їм догани.
А як вийдуть межі пани, межі Стецівскіі,
Нєма, нема понад пани, понад Русівскіі. (Русів).
5115. Товарिशко, товаришко, що будем робити,
Що не можем через пани року дослужити?
Поможи ми, милий Боже, року дослужити,
Та так мемо утікати, аж си не курити.
Так я буду утікати горов, долинофв:
Западай си цес фільварок з лихов годинофв.
Западай си цес фільварок, тай цесе подвіре,
Мало мені не тисали на голові кіле. (Русів).
5116. Ой під мостом рибка є фостом тай дрібненькі ракі,
Та тікайти з цього двора, дівчата саракі.
Тай тікайти з цього двора, заберайти сліди,
Тай ви то си в цього папа навиділи біди.

Ой тужу я, моя ненько, тай тужу, тай тужу,
 Року ти мій нещасливий, коли ті дослужу ?
 Ой коби ми Господь поміг року дослужити,
 Тай буду я цього пана горов обходити.
 Не так пана, не так пана, як паньске подвіре,
 Мало мені не тесали на голові тілє. (Топорівці).

5117. Нічо ми так не доїло, та як паньска служба,
 Та як прийде неділочка, того моя нужда.
 Корови би подоїти, начине помити,
 Та ще би си молоденькій до дому просити.
 Ой пішла я до домочку, тай си не просила,
 Та так мене пані била, цекарня трісцела.
 Тай не бий ні, моя пані, не шу вікувати,
 Кобим року дослужила, буду дскувати. (Топорівці).

5118. Ой важив я на дівчину, ой важив я, важив,
 Пани брами замкали, я без плоти лавив.
 Ой прийшов я до покою, стукнув я ногою :
 Пускай, пане, покоївку гуляти во мною.
 Ой прийшов я до покою, тай ногою стукнув :
 Пусти, пане, покоївку, най си троха тупну. (Буцнів).

5119. Ой піду я до покою, потисну за клянку,
 Покоївка файна дівка, зроблю в неї мамку. (Вовків).

5120. Ой в покою до покою тарелі носила :
 Дайже мені, Боже, того, кого я просила. (Мшанець, 3.).

Фірмани.

5121. Ніхто ми ся не сподобав, но той фірман паньський,
 Що поїде, то привезе перстень бережанський.
 Ніхто ми ся не сподобав, но тая дівчина,
 Що висока, а тоненька, як в лісі ліщина. (Івачів)
 Пор. висте ч. 5048.

5122. Їде бричка невеличка, коник вороненький,
 Фірманина чорнобрива, того мій миленький.
 Їде бричка невеличка, а у бричці¹⁾ пане,
 Фірманина чорнобрива²⁾, то мое коханє³⁾. (Тисьменичани).

Пасічна (лиш 2-ий куплет): 1) Сидит у ні. 2) Як дитина. 3) Мое закоханє.

5123. Мило ми єї подивити я д тому дворови,
 Ой де фірман запрегає сви коні в шори.

Запрігає, запрігає, бричечка готова,
 Ой поїде в своїм паном до Заболотова.
 Ой поїде в своїм паном аж до Колошиї,
 Привеє ми подарунок, удрите на мнїї,
 Ой буде той подарунок на мнїї лїлїти,
 Буде моїх вороженьків головка болїти.
 Ой брешїт же вороженьке, як ті пси на вовка,
 Та щоби вас заболїли зуби таїї головка. (Ценїв).

5124. Тече вода с перевода, с попівського луга,
 А я мала кучирика, видойшила друга.
 А я мала кучирика, та такий солоткий,
 Котра ми го видойшила, рік би її короткий. (Підвахарич

5125. а) Три листочки в барвіночку, таїї покарбованї,
 Ай маю я три миленьких, як намальованї.
 Ай маю я три миленьких, то слава велика,
 Оден фірман, другий льокаї, а третїй музика.
 За фірмана не піду, льокая не знаю,
 За музику го в охотов, бо си погуляю. (Таурїв).

5126. б) Любили мї три козаки¹⁾, то слава велика,
 Єден фірман, другий льокаї, а третїй музика.
 Льокаї мене прибере²⁾, в фірманом піду,
 А музика³⁾ як заграє, то гуляти⁴⁾ піду. (Бїла).

Волцїв: 2) Ой мала я три любочкї. 2) Я в льокаїом до покою.
 — Батятїчї: 1) Маю я три кавалєри. 2) Льокаї купи ми хустку.
 4) Танцювати. — Нивицї: 1) Ой мала я три коханцї. 2) Мнїї льокаї
 купи хустку. — Овїрна: 1) Любила я три двораки. 3) Музика мї.
 4) Танцювати.

Пор. Кол. ст. 59, 323.

5127. в) Любило мє три парубки, то слава велика,
 Єден фірман, другий льокаї, а третїй музика.
 За фірмана не піду, льокая не знаю,
 За музику мене даїте, бо єго кохаю. (Григорїв).

Форналї.

5128. Ой жовтенька конопелька неже коноплями,
 Найфайнїїший мїї миленький неже форналями. (Іванївка).

5129. У дворака нї сїрака, анї опанчини,
 Шкода тому дворакови гарної дївчини. (О Коцан).

5130. А з за гори високої дощик закурив ся,
А з дворака не господар, хоть би й оженив ся. (Шимківці).
5131. Ой мож знати тай пізнати, де ходет двораки,
Удоптана дорожечка тай через бураки. (Скобичівка).
5132. Я бураки не садила, сами ми сі родїт,
Я двораки не любила, сами до мні ходїт. (Волосїв).
5133. а) Била мене моя мамка в плечі кулаками,
Щоби я ся не сходила з тими двораками.
Та убий мя, моя мамко, та убий, та убий,
Я як вийду на улицю: Двораку мій любий.
Вітьколи мя мамка была, віт тогди ся бою,
Попід чужі воротечка з двораками стою. (Павлів).
5134. б) Ой была мні моя мати, тай щи буди бити,
Каже мені: Лиши, синку, двораки любити.
А хоть жи ти, моя ненько, на муку мні убий,
Такі віду на вулицу: Двораку мій любий!
Пішла би я на кладочку, коби я не впала,
Пішла би я за дворака, коби ненька дала.
Ни йди, синку, на кладочку, бо з кладочки впадеш,
Ни йди, синку за дворака, на віки пропадеш. (Оремельц).
Пор. висше ч. 3387.
5135. Ой бий же мя, моя мати, ой бий же мя, забий,
Я дворака не покину, бо він хлопец ладний. (Голгоці)
Пор. висше ч. 5006.
5136. Як биш була не ходила до двора робити,
Була биш сі не навчила двораків любити.
Ой ти дворе, ой ти дворе, ти дворе біленький,
Я биш в тобі не робила, як би не миленький. (Угринїв Долїш.).
5137. Ой дворику мальований, дворику хороший,
Я биш в тобі не робила, та ми треба грошїй.
Ой дворику мальований, дворику біленький,
Я биш в тобі не робила, коби не миленький. (Волосїв).
5138. Ти до мене не ходи, кучеравий враже,
Я за тебе не піду, бо мама не каже.
Ти до мене не ходи, кучеравий хлопче,
Бо до мене дворачок чорну стежку допче. (Біла)

5139. Не стій, коню, коло плота, не їдж околата :
 Не йди, дівче, за дворака, дворак заволока !
 Дворачина, піячина, всі дороги знає,
 Не встигне ся посварити, тай вже покидає.
 (Гол. IV, ст. 469, ч. 191).
5140. Ой мамуню, мамуненько, я ваша дитина,
 На дайте мя за дворака, бо буду бідила. (Хотівъ).
5141. а) Бден чобіт на підкові, а другий на корку,
 Як хто хоче біду знати, най си возьме дворку.
 Ой чи дворка, чи не дворка, коли в дворі була,
 А вже вона господарску роботу забула. (Григорів, Тустань).
 Пор. Гол. II, ст. 256, ч. 52.
5142. б) Один чобіт на підкові, а другий на корку,
 Хто не має лиха, смутку, най си возьме дворку !
 Дворка добра, дворка добра, робити не вміє,
 А лиш ходит по покоях, де вітер не віє.
 (Гол. IV, ст. 467, ч. 176).
5143. в) Оден чобіт на обцасі, а другий на корку,
 А хто хоче біду знати, най си возьме дворку !
 Бден чобіт на обцасі, а другий на корку,
 Бере пани на колєру, а Жиди на кольку. (Батятчі).

8. Наймити і пастухи

Наймити.

5144. Волілас мя, моя мати, в купели залати,
 Ніжес мала згодувати, на службоньку дати.
 Купалас ме, моя мати, три рази на дивну,
 Ай разус ме не скупала в щасливу годину. (Тустань).
 Пор. висше ч. 3446 і 3460.
5145. Прийди, прийди, мій миленький, приплини з водою,
 Бо я року не вибуду, піду за тобою. (Іванівці).
5146. Ни дивуй се, моя мати, щом на личку зблідла,
 А я служу молоденька, а на службі біда.
 Бо на службі рано встати, пізенько лігати,
 Ни має се звітки, мати, румєночки взяти. (Явче).

5147. Не буду ся віддавати, не маю вухоти,
 Бо я маю на попільстві тяжкої роботи.
 Дай ми Боже, дай ми Боже, так рік дослужити,
 Не буду ся наймати, доки буду жити. (Мшанець).
5148. Я служила у такої, що має покої,
 А то я си вислужила бідойки тяжкої. (Мшанець).
5149. а) Ни можу се в пана Бога ласки допросити,
 Жибя пішла господинї до мени служити.
 Ни можу се в пана Бога ласки доблагати,
 Жибя пішла господинї кашіне глодати. (Жур.).
 Пор. Кол. ст. 52, 51.
5150. б) Я у свої мамунцунї по воду в збанятком,
 А вна минї повідає: Погоди, дитятко.
 А я чужї господини води в коновкаши,
 А вна минї повідає: Йди борши ногами.
 Ой Господи милосерний, дай се допросити,
 Щоби прийшла господиня до мени служити. (Іваніві).
5151. Господару, господару, тай ти господине,
 Не знаєш ти шинувати людської дитини.
 Не знаєш ти шинувати, як ї доглядати,
 Уже сонце під полудне, кличеш обідати, (Коропець).
5152. Огеньський син обідає, ще кури не піла,
 А наймит то обідає, що діти не в'їли. (Котузів).
5153. Бідний наймит пасе воли, тай нічо не знає,
 А ему се в сорок шисок на обід зливає. (Котузів).
5154. а) Ой зацвило синозіле коло прилазу,
 Ліпше було наймитови в господарі вразу.
 Збирає сі наш господар, йде до коршми пати,
 Бідний наймит ціп під паху, іде молотити. (Сгр.).
5155. б) Ой зацвило сине віле близько перелазу,
 Добре було наймитови в господаря вразу.
 Ой як взяло сине віле цвисти, відцвітати,
 Ей як же взяв господаря дїдько нападати.
 Ой не так же господаря, та як господиню,
 На городі вовки рівці, а в хаті пустиня. (Голгочі).
5156. Ой наймите, наймитоньку, прирстань служити,
 Анї сьвета, ві надїлі, все кажут робити.
 Анї сьвета, ві надїлі, ві будної днини,
 Ни засидит бідний наймит ідної години (Сугрів).

5157. Сопілочко, скосівочко, най у ті ватужу,
Поможи ми милій Боже, най року дослужу. (Грабовець).
5158. Коби ми Біг допоміг сес рік дослужити,
То так піду с цеї хати, буде сі курити. (Березів).
5159. Гаразд тому найшитови, тому молодому,
Вибуде рік : Заплати ми, бо я йду до дому.
Біда тому найшитови, а тому малому,
Вибуде рік: Заплати ми, бо я йду до дому. (Жур).
5160. Піду в Турку, займу курку, та засяду пити,
Повім газді : Лишка в'їла, не буде мя бити. (Боберка).
5161. Давно я ся позираю та на чорну хмару,
Та ходімо, товаришу, до дому помалу.
Та вдарила нога в ногу, ходімо до дому,
Та як нас мут дуже бити, не кажім нікому.
Бо ти наймит, тай я наймит, буде газда бити,
А газдиня ляже спати, не ме боронити.
Заплати ми за пів року, та дай ми сибрилю,
Та най люде не говорє, що люблю газдиню. (Павля).
5162. А хто любить гарбуз, гарбуз, а я люблю диню,
А хто любить господара, а я господиню. (Григорів, Біла).
5163. Скочив пес без овес, наїв сі канарку,
Наймит любить господиню, господар кухарку. (Волцнів).
5164. Ой із тиха, помаленьки, най ніхто не чув.
Та Бог знає, Бог відає, де наймит ночує.
Та Бог знає, Бог відає, де наймит подів сі,
А як би він був у гаю, гай би двеленів сі.
Та як би він був у гаю, пташки би співали,
А як би він на орендї, музики би грали. (Волосів).
5165. Ей субота не робота, неділя не вільна,
Чом на тобі наймиточку сорочка гребінна?
Чи гребінна, не гребінна, коли вишивана,
А хто її вишивав? Дівчина кохана. (Голгоці).
5166. А мій газда палямар, на всі дзвони дзвонит,
А газдині як сі уне, аж боками гонит. (Іванівці).
5167. Служив же я рік у пана, два роки у ксьондза,
Заслужив я чоботята, підкови з жосьондза. (Тустань).

5168. А вже мені докучила поївська служба.
Пізно лягай, рано вставай, ото моя нужда. (Біла).
5169. Ей найштите, наймитоньку, де твої присівки?
В арендарки кінець стола прибиті до стінки. (Жур.).
5170. Ой ти, брати, воженів сї, я ще не женів сї,
Бодай ти так доробив сї, як я дослужив сї. (Іванівка).
5171. Там том ходив, там том ходив, там том находив ся,
Чужі сини господарі, я ще не женів ся.
Людські сини господарі, тай мають жіночки,
А я бідний наймитина тільки коханочки.
5172. Сопілочка яворова, яворове денце,
Коли тобі рочок вийде, наймиточку серце?
Мені рочок вийде, вийде сьвітої неділі,
Ой чи мати, чи не мати на тебе надії? (Волосів).
5173. На толоку не піду, толока широка,
За наймита не піду, наймит розволока.
Бо то наймит ровволока, всі дороги знає,
Не встигне сї посварити, він вже покидає. (Дусанів).
Пор. вище ч. 5139.
5174. а) Пішла би я на кладочку, кобим не упала,
Пішла би я за наймита, кобим не пропала.
Бо в наймита волів нема, сорочка не шита,
За наймитом дівчиночка сїм раз на день бита. (Зал. ст. 199).
Пор. Гол. II, ст. 330, ч. 460.
5175. б) Ой колибо я маленька, колибо я люба,
Мені мати витесала з зеленого дуба.
Мені мати витесала, випелінкувала,
За богача лагодила, за наймита дала.
За богачом штири воли, сорочка вишита,
За наймитом дівчинонька сїм раз на день бита.
(Жел. Павлі, ст. 182).
5176. А в наймита така душа, як в богацкім снії,
А я собі за наймитом буду господинї. (Тустань).
- Конюхи.**
5177. Пусти коні на отаву, сам іди до хати,
А там будем розмовляти, щоб не чужа мати!
(Гол. II, ст. 311, ч. 356).
5178. А я тобі, господару, с кіньми ни поїду,
Коні в стайни попутаю, сам до дівки піду. (Кяг.).

5179. Господару, господару, Бога бис бояв сї,
Поїхав бис с кіньми на ніч, бо я розгуляв сї. (Кар.).
5180. Тай поїду с кіньми на ніч, поїду, поїду,
На толоці попутаю, до дівчини піду.
На толоці, на толоці, най му поздыхають,
А сам піду до дівчини, бо музики грають. (Іванівка).
5181. Наварила пирогів, натопила масла,
Закликала конюхів, сама конї пасла. (Михайловичі).
5182. Ой на горі, на високій коники¹⁾ пасут сї,
Сиви²⁾ очи завертають, кучері тріснут сї. (Григор., Михайловичі).
Кропивник Н.: 1) А чиї то сиві воли під горов. 2) Чорні.
5183. Ти є брат, я є брат, обидва гуляймо,
У попову кукурудзу конї заганяймо.
Як зачала стара мати па нас нарікати:
На що було в кукурудзу конї заганяти? (Желдець).
5184. Або буду конї пасти, або буду гуси,
Або буду цуцувати чобітки Гануси. (Вільки Мав.).

За товаром.

5185. А я пасти не пожену, бо я сє стидаю,
Як зобачу каваліра, очі затикаю. (Охрим.).
5186. Я товару не пожену, за товаром гірше,
За товаром малі хлопці, за волами більші. (Вовків).
5187. То ся каю, милий Боже, то ся каю, каю,
Щом не гнала йїнія пасти з тобов, Николаю. (Мшанець, 3).
5188. Ой не раз я йїніе пасла під отов яличков,
Якш була дївков ладна, буду й молодичков. (Нагуєвичі).
5189. А¹⁾ бочула теля вчула, до дому²⁾ лойнула³⁾,
Бідна моя головочка⁴⁾, щом не завернула. (Кропив Н.).
Мшанець, К.: 1) Ой. 2) Тай домів. 3) Дринула. 4) Головою
бідна моя
5190. А я пасла коровиці, тай конї, тай конї,
Та я їла колачки, тай япка червоні. (Кропив Н.).
5191. А я пасла¹⁾ коровиці, телята маленькі,
Погубила-ш²⁾ по толоці літа молоденькі. (Кропив Н.).
Пасічна: 1) Та пасла я. — Тустань: 1) Выпасав я. 2) Та погубив.

5192. Ой попіт гай злиненський гонилаи корови,
Здйбала ми моя мати насеред дороги. (Явче).
5193. Як я була молодейка, то я бички пасла,
З гайдучками під бучками, аж ся земля трясла. (Розлуче).
5194. Ой заросла тая стешка зеленим¹⁾ шуваром,
Тільки мої роскошоньки²⁾, що йду за³⁾ товаром.
Тільки мої роскошоньки²⁾, тільки мого паньства,
Що⁴⁾ я в свої мамуненьки⁵⁾ рік корови⁶⁾ пасла.
Рік корови, рік корови, а два роки воли,
Зачесала кучерики конат чорні брови. (Пост.).
- Хотінь: 1) Ой шуваром дороженька, шуваром. 2) Мого роскошонька. 3) Як в полі в. 5) Як я в свої матусеньки. 6) Чорні воли. — Григорів: 1) Ой шуваром дороженька, шуваром. 3) Як в поли е 4) Як. 6) Стрі воли.
5195. Ой шуваром дороженька, шуваром, шуваром,
Нема мого миленького, пішов за товаром.
Нема мого миленького, нема мої квітки,
Пішла биш я виглядати, та не знаю в відки.
Нема мого миленького, чогось не приходит,
Відки тебе виглядати, відки сонце сходить! (Денисів).
5196. Ой шуваром, дівчинонько, шуваром, шуваром,
Тільки мого гараздоньку в літі за товаром.
Тільки мого гараздоньку, що в поли носкачу,
Бо як прийду до домоньку, де стану, там плачу. (Жур.).
- В Мечшові й Іванівці записано тільки перший куплет.
5197. Ой шуваром дорожечка, шуваром, шуваром,
Ой тогди си погуляю, як піду з товаром.
Тепер си си погуляла, тай порозуміла,
Що не буду, парубочку, твого хліба їла. (М. Яцків).
5198. Ой мамуню, мамуненько, товар за рікою,
А я піду завертати в вашою донькою. (Охрим.).
5199. Пожену я товар пасти, ще і вівиці займу,
Там то я си за товаром закохане знайду. (Желдець).
5200. Пожину я красний товар на широкі ниви,
І знов піду до дівчини, будимо сі гайли! (Батятічі).
5201. Ой я пасав коровиці, ой я пасав, пасав,
Мені дівки доганяли, щом ся эле опасав. (Розлуче).

5202. Ой як я був малий хлопец, то я пасав воли,
Давали ми дівки хліба, молодиці соли. (Шибалин).
5203. Ой дівчино, дівчинонько, чого-ж тобі горбик?
Паслам бички понад річки, вчипив ні сі ковблик. (Пасічна).
5204. Займив Іван сірий товар далеко у поли,
Сонце низько, вечер близько: верни сі, соколи. (Маява).
5205. Ой дівчино, дівчинонько, товар за водою,
Ти сі дивиш за товаром, а я за тобою. (Пасічна).
5206. Понад ріку товар гоню, стою над водою,
Та ти плачеш за товаром, а я за тобою.
Ой ти плачеш за товаром, як би завернути,
А я плачу за тобою, де би с тобов бути. (Видинів).
5207. Нема того, що я єго, що я го любила,
Що я за ним ціле літо корови гонила. (Боднарів).
5208. Ой ричала коровиця на паньскім ланочку,
Іди, милій, завернути, вишию ти сорочку.
Ой вишию ти сорочину з червопим ковніром,
Жеби я тя пізнавала, як будеш жовніром. (Мшанець, З.).

Волярі.

5209. Ой зваш ти, ботадоньку¹), як волики пасти,
А волики завернути, вогнику накласти. (О. Коцан).
1) Нам. бовтареньку, від бовтар.
5210. Ой я зайду сви воли, ой я зайду, зайду,
Або я ся гріхів збуду, або в гірші зайду. (Боберка)
5211. А я кавав, що сі виспю, тай займу волоньки,
Тай займили дрібні сльози аж до Муравоньки. (Жур.).
5212. Та два брата в єдній хаті і вба не жонаті,
Та вигнали с полонини воли волохаті. (Кропив Н.).
5213. Та волярі, волярики, де воли займете?
На широкою вграницю. Мене ци приймете? (Кропив Н.).
5214. Ой займу¹) я воли пасти²), най воли пасут сі,
А сам піду до дівчини, кучері³) трісут сі. (Нагуєв., Крех., Грин.).
М. Яцків: 1) Пожену. — Біла: 2) Сірі волм. 3) Аж гори.

5215. б) Якась біда дала знати, що в гаю є паша,
Та займила бички пасти білявочка наша.
А я займу бички пасти, най бички пасут сі,
А я піду до дівчини, кучари тріснут сі. (Посіч).
5216. в) Ой пас же я штири воли в зеленій дубині,
Загубив я паланичку, ще ми жаль до нині.
Ой пас же я штири воли, най воли пасут ся,
А сам піду до дівчини, кучері трясут ся.
(Гол. IV, ст. 445, ч. 15).
5217. Та я займу сиві бички на багна, на багна,
Я ся піду подивити, що робит Полагна. (Кропив. Н.).
5218. Ой я займу бички пасти в тростину, в тростину,
А сам піду до матінки¹⁾ в гостину, в гостину. (Ходовичі)
Григорів: 1) Дівчини.
5219. Пожену я сиві воли в зелену ліщину,
А сам піду до дівчини, хоць по на годину. (Нивиці).
5220. Пожену я воли пасти в зелену ліщину,
А сам піду відвідати молоду дівчину. (М. Яцків).
5221. Ой сину мій, каже, сину, дам я ти дівчину,
Як поженеш сиві воли в зелену ліщину. (Желдець).
5222. а) Ой займу я воли пасти на пашу, на пашу,
А сам піду до дівчини на молочну кашу.
Ой займу я воли пасти на роси, на роси,
А сам піду до дівчини заплітати коси. (Хотінь).
5223. б) Ой пуцу¹⁾ я сірі²⁾ воли³⁾ на зелену пашу,
А сам піду до дівчини на молошну⁴⁾ кашу.
Ой пасіт ся, сірі воли, не бійте ся вовка,
А я піду⁵⁾ до дівчини, болит мя⁶⁾ головка. (Біля).
Маява: 1) Займу. 3) Воли пасти. 4) Солодку. — Нивиці:
1) Пожену. 2) Воли. — Кульчиці: 1) Ой пожену. 3) Кози в лози.
4) Пшоняну. — М. Яцків: 5) Пішов би я. 6) Та болит.
Пор. Гол. II, ст. 277, ч. 168.
5224. в) Пожену я сиві воли на зелену пашу,
А сам піду до дівчини, на молочну кашу.
Ой пасіт ся, сиві воли, не бійте ся вовка,
А я піду до дівчини, чи змита головка.

Ой прийшов я до дівчини, головка не змита,
З'їли мої сиві воли штири копії жита.
Штири жита, штири жита, а пету пшениці,
На коровай, на коровай і на паланиці. (Івачів).

5225. Ой пожену сиві воли та на отавоньку,
А сам піду до дівчини та на розмовоньку. (Григорів, Хотів).

5226. Пожену я сиві воли¹⁾ тай на лотавоньку²⁾,
А сам піду до дівчини тай на порадоньку.
Порадь же ми³⁾, дівчинонько, як рідная⁴⁾ нати,
Чи мені ся оженити⁵⁾, чи тебе чекати? (Вовків).

Пісочна: 1) Товар пасти. 2) Отавоньку. 3) Мене. 4) Ріденька.
5) Чи уже сі женитоньки.

Пор. Гол. II, ст. 307, ч. 331.

5227. Ой яворе, явороньку, поколиши ми ся,
Десть там любка в волойками наголосит ми ся. (Ровлуче).

5228. В гаю, в гаю зелененькім позганяна роса,
Позганяла Марусуня в волойками боса. (Дидьова).

5229. Ой у лісі калиновім воли душка гонит,
На волики погійкує, мене серце болит. (М. Яцків).

5230. Ни йди доще, ни йди доще, волит роса впасти,
Та най жене білявина сірі воли пасти. (Михайловичі).

5231. Ой до гаю доріженька, до гаю, до гаю,
Ой там мила пасе воли, а я завертаю. (Нивиці).

5232. Не займу я товар пасти, бо товар літає,
А займу я воли пасти, любка завертає.
(Гол. IV, ст. 447, ч. 28).

5232. Ой займу я воли пасти і раз не заверну,
Пасе любка очиньками, куди сі поверну. (Крехівці).

5234. а) Ой ти жени воли пасти, я займу іміня,
То ми ся там посходимо, де густе явіря.
Ой ти жени воли пасти, а я займу вівці,
То ми ся там посходимо, де густі ялівці. (Мшанець, 3).

5235. б) Ой дуброво, дубровочко, то в тобі каміня,
Ти виженеш, рибко, воли, я вижену йміня.
Ой дуброво, дубровочко, то в тобі ялівцю,
Ти виженеш, рибко, воли, я вижену вівці. (Ходовичі).

5236. Ой долино, долиночко, та в тобі явірці,
Жени, мила, воли пасти, я пожену вівці.
(Гол. II, ст. 307, ч. 332).
Пор. Гол. IV, ст. 488, ч. 15.
5237. Я вижену воли, воли, ти вижени йміне,
Та будемо разом пасти на твоє сумліне. (Нагуєвичі).
5238. Ой білявко, кучерявко, рад бим тя любити,
Та далеко сиваники до тебе гонити. (Боберна).
5239. Ой сумненька вуличенька, сумненька, сумненька,
Куди мила виганела волики з раненька.
Куди мила виганела воли тай корови,
Закинула кучерикки понад чорні брови. (Дусанів).
5240. За любкою умираю, за любкою гину,
Ой пігнала моя мати¹⁾ волики в долину. (Нившиці).
Григорів: 1) Любка.
5241. Ой то душко загнбаю, ой то душко гину,
Заверни ми сиві бички з гори на долину. (М. Яців).
5242. а) Ой коби¹⁾ я крильці мала, я би полинула,
Я би свому миленькому воли завернула.
Я би ему²⁾ завернула, коло него сіла,
Та як взяла щебетати, всю правду повіла³⁾. (Чорні Ослави).
Пасічна: 1) Ой якби. 2) Воли бим му. 3) Я бим ему свої кривди
не переповіла.
5243. б) Ой коби я крильця мала, я би полинула,
Я би свому вівчареві вівці завернула.
Ой коби я крильця мала тоті воробцеві,
Я би вівці привернула свому молодцеві.
(Гол. II, ст. 356, ч. 591).
5244. Домів би ми йти, йти, і ту би ми быти,
Сиваники би ми гнати, тебе, любко, ждати. (Розмуче).
5245. Ой видів я, файна любко, як ти воли гнала,
Не сьвів ем ті зачіпати, бо ненька стояла.
Та як будеш воли гнати, то дай мені знати,
Та кинь мені винне ябко крізь вікно до хати. (Пасічна).
Пор. Коломийки, I, ч. 1596 і вище ч. 4472 та 4624.
5246. Бувайте ми здоровенькі, дівчата маленькі,
Вже не буду з вами пасти бичата сивенькі.
(Гол. IV, ст. 451, ч. 60).

5247. Та заки я молоденька волики гонила,
Тогда то я зелененькі гаї веселила.
Та уже я перестала волики гонити,
Ой хтож буде зелененькі гаї веселити?
Є у мене сестриченька, що буде гонити,
То вона буде зелененькі гаї веселити. (Пасічна).
5248. Ци я тобі не казала, любку мій миленький,
Вставай, гони воли пасти, бо вже день біленький. (Пасічна).
5249. Та як сонце я стодило, ліщину палило,
Туди мов солодетко волики гонило. (Миліване).
5250. А чні то сиві воли¹⁾ у полю²⁾ літают?
Та то мого Василика³⁾ водиці глядают. (Кропив. Н.).
Григорів: 1) Вівці. 2) По поли. 3) Миленького.
5251. Ой прийде сі роспукнути, прийде сі розпасти,
Пігнав Іван воли на лан, такої буде пасти. (Жур).
5252. Бодай тебе звіві звзіли, тай ти сврий бику,
Бідна моя головонька від твого рика. (Нагуєвичі).
Пор. висше ч. 3219.
5253. Як си всерджу, воли спенджу, паличку зрипіжу,
Я з милейким на розмові, сиваники в збіжу. (Мшанець).
5254. Добрі були пиріжейки із сиром, із сиром,
Добре було бички пасти в Кіхановим сином. (Мшанець, 3).
5255. Ой лугами дороженька, лугами, лугами,
Тільки мої роскошоньки в літі за волами.
Ой виїду я на луги, ті луги трасут ся,
Тільки мої роскошоньки, що воли пасут ся. (Нявиці).
5256. А мій милій пасе воли, днує і ночує,
А за мене молоденьку ні знає, ні чує. (Манява).
5257. Ой Івани, Іваночку, лиха ти ни зичу,
Ти горами за волами, я корови кличу. (Чорні Ослави).
5258. Ой засьвіти, місячейку, горами, горами,
Ой на мого милейкого, десь там є з волами. (Мшанець).
5259. Ой молоді легеники, де воли займете?
Я згубила запашину, чи і там знайдете.
Ой займемо сиваники в двелену ліщину,
Хочь найдемо, не віддамо тубі запашину. (Мшанець).

5260. Ой ви хлопці¹⁾ молодії, що ви нарobili?
 Що ви в такім чистім поли воли погубили.
 А ми воли не губили²⁾, лишесмо заснули³⁾,
 Наші воли буйні були⁴⁾, у^{б)} гай повернули.
 Наші воли буйні були⁶⁾, не знали дороги,
 Повернули в густі ліси⁷⁾, позщибали роги. (Волосів).

Посіч: 1) Хлопці мої. 2) Ой ми були погубили. 3) Ми були піснули. 4) Воли були буйненькіі. 5) Тай в. 6) Воли були буйненькіі. 7) В темний лісок. — Тустань (тільки остатній куплет): 6) Воли мої половії. 7) Залетіли в березину.

Вівчарі.

5261. Ходив чабан понад берег, берег заломив сї,
 Чабаниха руки ломит — чабан утопив сї. (Пісочна).

Пор. Коломийки, I, ч. 53.

5262. Ой чабани, чабанику, будеш ти сї мати,
 На що було, чабанику, сорочку внимати? (Михайловичі).

5263. Ей чабане, чабане, чабане небоже,
 Анї сієш, анї вореш, пожаль ті сї, Боже.
 Як я маю сіяти, як маю ворати,
 А як мече вострижут¹⁾, хто буде збирати? (Іванівка).

Григорів: 1) Як мене возьмут за воєка.

5264. На високій полонині дріжит болотечко,
 Кортит мужа вівчарити хоть едно літечко.
 Кортит мужа вівчарити, мене скотарити,
 Та буде на сметані обід готувити.
 (Гол. II, ст. 456, ч. 703—704).

5265. Ой вівчарю, вівчарику, найми ти ся в мене,
 Буде тобі, наймитчику, платничка від мене.
 (Гол. II, ст. 457, ч. 709).

5266. а) Пішли вівці в полонину самі половії,
 А за ними вівчарики, хлопці молодії. (Півне).
 Пор. Кольберт III, ст. 68, ч. 697.

5267. б) Пішли вівці в полонинку, а все біленькіі¹⁾,
 А за ними вівчароньки²⁾, все молоденькіі²⁾.
 Пішли вівці в полонинку, а ягнетка бліют,
 Та що наші вівчарики в полониньці діют? (Зал. ст. 195).

Бабухів: 1) Та самі біленькі. 2) Вівчарики. 3) Самі молоденькі.
 Пор. Гол. II, ст. 306, ч. 329.

5268. Пішли вівці в полонину, я за ними бир-бир,
А за тобов, дівчинонько, очиньками зир-зир. (Півне).
5269. Бідна моя головочко й нищислива доле,
Пішли вівці в полонину, а волики в поле. (Орець).
5270. Ой вівці, мої вівці, то чорні, то білі,
Хто вас буде попасати кожної неділі?
Ой вівці, мої вівці, на пів з баранами,
Хто вас буде попасати, мене порубали¹).
Ой буде вас попасати вівчар подобойка,
Ой буде вас побивати гіренька бідойка. (Розлуче).
Григорів : 1) Межи порубами.
5271. Ой шуваром доріжечка, тими шуварями,
Тільки мого гаравдочку, як піду в вівцями. (Жураки).
5272. Ой вівчаре, вівчарику, солодка¹) жентиця,
А як вівці поздихають, твої²) шибиниця. (Мшанець, 3.).
Ямниця : 1) Ця добра. — Розлуче : 2) Як погубиш ягня-
товька, буде.
5273. Не сулуйте, чорні очі, весело дивіт сі,
Десь пігнала моя мила на толоку вівці. (Біла).
5274. Баранчики круторогі, приверніт ся д горі,
Та підемо до дівчини, до чернобривої. (Нагуєвичі).
5275. Зайшов вівці в Королівку, зігнав на дорогу,
Як нагадав за дівчину, сам гайда до дому.
(Гол. II, ст. 366, ч. 638).
5276. Коби боржій травка росла, оби сінокоси,
Оби вийшла біла рибка з жовтиям волоси.
(Гол. IV, ст. 494, ч. 37).
5277. Вбула собі чоботята, ваяла сину димку,
Тай махнула за вівчаром аж у полонинку. (Розлуче).
5278. Ой що робиш, вівчарику, що робиш, що робиш?
На що шельмі на ягнята кошару городиш? (Розлуче).
5279. Як вівчаря не любити, коли подобойка,
А він іде, в гайду грає, за ним худобойка. (Розлуче).
3280. Як вівчаря не любити, кой в вівчаря¹) вівці,
Кой в вівчаря²) поза ремінь білі³) сороківці. (Мшанець, 3.).
Розлуче : 1) Кой він пасе. 2) Бо у него. 3) Самі.
Пор. Гол. II, ст. 429, ч. 567.

5281. Ой на гірці на високій пасе вівчар вівці,
Що запасе, то понесе мельниковій жінці.
(Гол. IV, ст. 459, ч. 121).
5282. Ой кувала зазулечка, сіла на кошару,
Подаруй ми перстянину, молодий вівчарю. (Мшанець, 3).
5283. Нема мого миленького, пішов за вівцями,
Та взяв мою перстянину с трома камінцями. (Кропив. Н.).
5284. Ця трембітка трембітают, ця голос овечий?
Дают знати, дают знати, щоби вийти в вечір.
(Гол. II, ст. 355, ч. 588).
5285. Та на весні днинка красна, пташеньки сьпівають,
В полонині іще краще вівчарики грают.
(Гол. II, ст. 308, ч. 336).
5286. а) Як пожинеш воли пасти, то займи ми вівці,
А що тобі повбіццела, винесу в подівці. (Жур.).
Пор. Гол. II, ст. 457, ч. 708.
5287. б) Ой вівчарю, чоботарю¹⁾, займи²⁾ мої вівці,
Що я тобі³⁾ повбіццела⁴⁾, винесу ти в півці⁵⁾.
Повбіццела пиріжок⁶⁾, паленичку дала,
Ти вибачай⁷⁾, вівчарику⁸⁾, бои сира не мала.
Было тобі, песя дівко, сира заробити,
Молодому вівчареви киріг задішити. (Хошовичі).
О. Коцан: 1) Вівчароньку. 2) Паси. 3) А що я ти. 4) Обіццела
5) Винесу в подівці. 6) Пиріжок ем обіццела. 4) Вибачей ми. 8) Вівча-
роньку. (Третього куплета нема).
5288. Гей, вівчарю, вівчарику, займи мої кози,
Що я тобі обіццела, понесу ти в розі¹⁾.
(Гол. II, ст. 457, ч. 707).
Григорів: 1) Винесу ти в лози.
5289. Ой за газм полонина, газм зелененьким,
Тамто літєсь вівці-м пасла в Павлом молоденьким. (Невід).
5290. Ой піду я в полонинку, заграю в телинку,
Пушу вівці в жолобочок, а сам у калинку. (Ясенів Гор.).

5291. а) Ой овечки, ви бирочки¹⁾, великий бутею²⁾,
Хтож вас буде завертати, як я сі оженю?
Ой буде вас³⁾ завертати мій хлопец молодец⁴⁾,
В лівій⁵⁾ руці свирілочка⁶⁾, а в правій⁷⁾ топорец. (Орелець).
М. Яцків: 1) Ой овечки, бараночки. 2) Бутею. 3) Хто вас буде.
4) Молодий хлопец. 5) В праві. 6) Сопівочка. 7) А в ліві.
Пор. Гол. II, ст. 308, ч. 337.
5292. б) Овечята, білечята, писаний ботею,
Хто вас буде дозирати, як я си оженю?
Та ви буде дозирати ни брат, ни сестриця,
Але буде дозирати чужа чужениця. (Ровгома).
5293. Не буду ся женитоньки, світлом колотити,
Ай піду я на Ясіне овечки дости.
(Гол. II, ст. 429, ч. 566).
5294. Ідут вівці до кошари то чорні то білі,
Я на тебе, дівчиночко, не маю надії. (Боберка).
5295. Ліпше було вівці пасти, тай ся не женити,
З тої гори високої в село ся дивити.
Ліпше було¹⁾ вівці пасти тай²⁾ не женити ся,
З тої гори високої в село динити ся. (Боберка).
Кропивник Н.: 1) Било. 2) А. (Зап. тільки сей другий куплет).
5296. Ой рівцями доріженька, рівцями, рівцями,
Тільки мої роскошоньки в літі за вівцями.
Ой вийду я та на рівці, вівці мої, вівці!
Ой Господи милосерний, як то добре дівці! (Нивці).
5297. Пасу вівці на дубрівці, вівці мої, вівці,
А всі хлопці на гуляню, а мій на мандрівці.
Пасу вівці на дубрівці, ні раз ни заверну,
Пасе милий воченьками, куди ся поверну. (Нивці).
5298. Кучерявий баранець, кучеряві вівці,
Кучерява Катерина скаче по дубрівці. (Милована).
5299. Ідут вівці на полудне, лиш би їх дости,
Іде вівчар молоденький, лиш би го любити. (Михайловичі).
5300. Ой не буду вівці пасти, не буду доїти,
Тай не буду бриндаю їсти, буде мні боліти. (Жураки).
5301. Куди вувці повернути, трава погоріла!
Поверну їх понад село, би любка виділа. (Уйбард).

5302. Ой судома, утираю, ой судома, гниу,
Загнали ми овечета в густу полонину. (Печеніжма).
5303. Ой заграй ми, скрипниченьку, білими пальцями,
А як зорі заворіють, підім за вівцями.
Ой як зорі заворіють, зазульки закують,
Ой деж наші в товаришем овечки начують?
Ой начують, та начують в зеленій ліщині,
Загадують загадочки молодій дівчині.
Ой една ми загадочка — явір зелененький,
А друга ми загадочка — гільтай молоденький. (Тулузів).
5304. а) Тай ти Гуцул, тай я Гуцул, вдаймо си на гірці,
Та деж наші в товаришем кучіреві вівці?
Твої нема плентоніжки, мої грегоріжки,
Не буди нам в товаришем ні на що надіжки. (Орелець).
Пор. висше ч. 4711. — Купчанко, ст. 546, ч. 305. — Кольберг,
III, ст. 68, ч. 697—699.
5305. б) Ой а плечі сточувані, рукавці з одного,
Перегінка ярчукова, тото брата мого.
Ой та пішов горі плаймо, сів собі на гірці,
Питає ся товариша: ци всі наші вівці?
Нема твої круторіжки, мої плентоніжки,
Не маємо, товаришу, ні на шо надіжки!
(Гол. II, ст. 359, ч. 607)
Пор. Мат. V, ст. 150, ч. 256.
5306. Біднаж наша головочко, нищіслива доли,
Пішли вівці в полонину, а коники в поли.
Та шо тоті вівчирікі за роботу мали?
Біденькими волічками ніжки обвивали.
Біденькими волічками ніжки обвивали,
За вівцями з топірцями з пістолет стріляли. (Орелець).
Пор. Мат. V, ст. 122, ч. 68.
5307. Пішли вівці в полонинку, лиш ягнятка бліють:
А шо наші вівчаріки в полонині діють?
Ой я знаю, моя мамко, та шо вони діють,
Але сидя у ватерки, білі ніжки гріють.
Ой я знаю, моя мамко, шо раненько встають,
Та білими волічками ніжки підвивають.
Ой знаю я, моя мамко, шо раненько встають,
Та і возмут трембіточки, та ще й трумбітають.
(Гол. II, ст. 355, ч. 587).

5308. Ой вівчаре, вівчарику, ой дес подів вівці?
Їден кінець на дуброві, а другий на гірці. (Павельче).
5309. Ой вівчаре, вівчарику, ци всі твої вівці,
То зістала ся овечка на високі гірці?
Ци ти мені, дівчинонько, вівці рахувала,
Же ти знаєш, же на гірці овечка зістала. (Мшанць, 3.).
5310. Ой на горі літо, літо, на долині зимно,
Ой пропали три овечки, вівчарови дивно.
Єдна була чорна, чорна, а дві були біжі,
Дивно тому вівчарови, де вони ся заділи. (Мшанць, 3.).
5311. А за гори високої¹⁾ хмари наступили,
Та молоді вівчарики²⁾ вівці погубили.
А що же ви³⁾ вівчарики за робітку⁴⁾ мали?
Сивенькими волічками ножечки всукали⁵⁾. (Печеніжин).
Пісьме: 1) Ой то в тої полонини. 2) Ой то хлопці молоді. 3) Ей
щож тото. 4) Роботу. 5) Біленькими онучками ніжки обвивали.
5312. Ти горонько кременіная, на тобі кременьці,
Ти віжени, любко, воли, я віжену вівці.
Я віжену, любко, воли, віжену, віжену,
І винесу даруночок у новій кішени. (Рибно).
5313. Ти по жениш, мила, вівці, я пожену воли,
Будемо се пригледати, в кого чорні брови. (Іванівка).
5314. Пасу вівці по дубрівці, пасу сиву клячу,
Та як ми сі їсти схоче, то мало не плачу. (М. Яців).
5315. Бідна моя головонько, нещаслива доле,
Кажут мені їсти нести вівчареви в поле.
Кажут мені їсти нести під гай¹⁾ зелененький,
Долеж моя нещаслива²⁾, вівчар молоденький. (Таурів).
Тустань: 1) У гай. 2) Бідна моя головонько. (Зап. тільки другий
куплет). — Пор. вище. ч. 3525.
5316. Ой у тотій полонині вітер ся вагує,
Одно бідня вівці пасе, друге ватагує.
Одно бідня вівці пасе, друге ватагує,
Ой наробит колачків, мені подарує.
Колачки роблені на білій платині,
А так мені подарує, як малій дитині.
На боклажку бай роблені, перстеном значені,
А від кого колачки, все то вівчареві.
(Гол. II, ст. 356, ч. 592).

5317. На маленькім салашику ватаг ватагує,
Та наробив писарчків, мені подарує.
(Гол. II, ст. 307, ч. 334).
5318. На малепькім салашику ватаг молоденький,
Та полюбив дівчиночку та дав будз біленький.
(Гол. II, 307, ч. 335).
5319. Бідна-ж моя головочко, шо я наробила,
Полюбила легівника за букату сира.
Я укусю того сирця, сирец солоденький,
Подивх си на вівчиря, вівчир молоденький. (Підзахарич).
Пор. Зал. ст. 195. — Гол. II, ст. 306, ч. 328. — Мат. V,
ст. 129, ч. 120.
5320. Горі горов, долу горов жене вівчар вівці,
За ним, за ним дівчиниця несе дитя в півці.
Гей, не кажи, дівчинице, шо я єму отець,
Та дам тобі, дівчинице, половину овець.
Ай ісклади, дівчинице, на старого діда,
Та дам тобі, дівчинице, половину хліба.
(Гол. II, ст. 429—430, ч. 568—570).
5321. а) Ой вівчарю, золотарю¹⁾, покинь вівці пасти,
Не покину, хоть загину, бом сі навчив красти.
Ой вівчарю, золотарю¹⁾, покинь овечета,
Не покину, хоть загину, бо люблю дівчета. (Волосів, Пужники, Жур.).
М. Яцків: 1) Ой вівчаре, вівчарику.
5322. б) Ой вівчирю, самокирю, покинь вівці пасти,
Ни покину хоть загинеш, бом навчив си красти.
Ой украв я два барани, а третю ягницу,
Та купив я любці свої зелену спідницю. (Орелець).
5323. в) Ой вівчарю, вівчарику, покинь вівці пасти,
Не покину до загину, бом сі навчив красти.
Ой вкрав же я два баранці, а третю ягничку,
А все тото я тримаю любці на спідничку. (Грабовець).
5324. г) Ой вівчирю, золочирю, покинь вівці пасти,
Ни покину, хоть загину, бо навчив си красти.
Ой вівчирю, золочирю, покинь ти єгниці,
Та будут тебе любити файні молодіці.
Ой украв я два барани, а третю єгницу,
Подивю си назад себе, робют шибеницу. (Підзахарич).

5325. л) Ой вівчару, золотару, покинь вівці пасти,
Не покину, хоть загину, навчив ся я красти.
Ой украв-сме два барани, а третю ягницу,
Вони мені збудували в Сиготі темницю.
Ой на ноги кайданиці, на руки скрепиці,
Тото тобі, ледінику, за чужі ягниці.
(Гол. II, ст. 355, ч. 590).
Пор. Купчанко, ст. 547, ч. 306. — Мат. V, ст. 129, ч. 120.

5326. Ой сумує половина, сумує, сумує,
Чому вівчар молоденький вівці не змує.
Ой сумує полонина¹), буде сумувати²),
Буде вівчар молоденький вівці змувати. (Ямниця).
Пасічна: 1) Ой перестань, полонино. 2) Сумати, сумати.

5327. Ішли блихи як раз в місто, мухи з міста в гори,
Стрітили си на Німчиці, так собі говорє:
Утікаймо до вівчарів там с тої Віжниці,
Ми на бриндау, ви в лудинє, кучирі-китиці. (Підзахарч).

Козярі.

5328. Як я був маленький хлопець, випасав я кози,
Тур-тур, тур-тур за козами, загнав кози в лози. (Семалівці).
5329. Я в ялину козятонька, в ялину, в ялину,
А хтож буде пригнати червону калину? (Ходовичі).
5330. Йде когутик на сідало, йде випіваючи,
Боле Іванчика ручки козам рубаючи.
Ой не ходи, Іванчику, тай с тими козами,
Та не толоч роман-зіле білими ногами.
Наш Іванчик вже утонув, а фусточка плавле,
Єго мила-чорнобрива ручки собі ламле.
Косарики й рибарики рибочку ловили,
Іванчика вівчирика мість рибки їмили. (Підзахарч).

Свинярі.

5331. Ой шуваром, пане брате, шуваром, шуваром,
А хто буде свині пасти, як підем з товаром? (Вов., Перемішляни).
5332. Але свині добре пасти, ни треба доїти,
Та ни буде від жентиці в череві боліти. (Чорні Ослав).
Пор. више ч. 5300.
5333. Свині рили, свині рили¹), тилєта в капусьці,
Най сі пасут, най сі пасут, щоби були тлусьці. (Жур).
Григорів: 1) Свині в ріпі, свині в ріпі.

Гусарі.

5334. а) Ей дівчино, дівчинонько, заверни гусоньки,
Сім рас на рас пуцюлюю в солоткі писоньки. (Грг.).
5335. б) Ой дівчино, дівчинонько, дівчино ягничко,
Ци на тебе дивити сі, ци на твоє личко?
Ой дівчино, дівчинонько, заврини гусонькі,
Най я тебе поцілюю в біленькі писонькі. (Сгр.).

9. Попи і дяки.

5336. Ой кувала зазулиця тай гайком, тай гайком,
Бк ни буду в селі попом, буду полатайком. (Ясенів Гор.).
5337. У нашого ягомостя¹⁾ гладойка²⁾ підлога,
До нього ся люде сходят³⁾, як до Папа Бога. (Мшанець, З.).
Вільки Мазовецькі: 1) Папа віта. 2) Золота. — Ожомля:
2) Зелена. 2) А до него люди ходет.
Пор. Коломийки, I, ч. 2033.
5338. Чирис пень, чирис пень, чирис колодочку,
Цюлювала попаде попа в бородочку. (Жур.).
5339. Ой біг пес без¹⁾ вовес, сука без¹⁾ татарку,
Любив піп попадю, а найнит²⁾ кухарку. (Миколаїв п. Дн., Раков.).
Нагуєвичі: 1) У. 2) Слуга.
5340. Ой пішов я до попа пожичети нивкі,
А там піп попадю привезав до сливкі.
А я пішов до попа пожичети соли,
А там піп попадю гонит по фасоли. (Містян).
4341. На щос брав, колис знав, я не твоя рівна,
Ти простого попа син, а я диканівна. (Устє).
Пор. Сам. ст. 88, ч. 111.
5342. У котрого вгомосьця мальована брама,
Ой у того вгомосьця їмосьць обідрана. (Мшанець).
5343. Ой в нашої їмостуні, в нашої матері,
Кришталеві оконойка, мальовані двері. (Боберка).
5344. Журила се попаде своєю бідою,
Бідна-ж моя голова, що піп з бородою¹⁾. (Жур.).
1) На сю тему є ціла пісня, якої початок творить сей куплет.
Пор. Зал. ст. 462—464, ч. 356. — Гол. II, ст. 565—566, ч. 6
і III, ст. 490—491, ч. 22. — Де-Волланч, ст. 155. — Житя і Слово,
III, ст. 273.

5345. Продай тату, штири воли, купи ми дьордею,
Маю в Бові надійочку бутг попадею.
(Гол. II, ст. 324, ч. 429).
Пор. Сам. ст. 183.
5346. Ей на горі монастир, на долі дзвінниці,
Ей там би я черцем був, коби молодиці. (Кульчиці, Григорів).
Пор. Гол. IV, ст. 503, ч. 77.
5347. Ой дощ іде, роса паде, я під вільхов стою,
Любила бим єгомостя, іності ся бою. (Кропив. Н.).
5348. Ой доки я віпивала по штири неповні,
Любили ні й офіцери, а тепер духовні. (Волосів).
5349. Цілювали личко попи, цілювали дяки,
Та на моїм білім личку не однакі знаки.
Цілювали личко попи, цілювали віти,
Тай на моїм білім личку не однакі квіти. (Гвізд).
5350. а) Били попа як у снопа, били палицєма,
Ой не ходи, попе-хлопе¹), за молодицєма. (Миколаїв в. Дн.).
Нагуєвичі: 1) Добродєю.
Пор. Врбель, ст. 59, ч. 210.
5351. б) Били хлопа, як у снопа трома палицєма,
Абис, хлопе, не ходив за молодицєма. (Кульчиці).
5352. а) Сповідали мене попи самі молодії,
За гріхи ні не питали, бо сами такії. (Охрим.).
5353. б) Три мя ксьондзи сповідали, всі три молодії,
Гріхів ня ся не питали, сами того хтіли. (Нагуєвичі).
5354. Ой¹) на горі монастир, там я сповідав ся,
Питав ми ся ксьонц за гріх²), а я не признав ся. (Постоліва).
Іванівка: 1) Там. 2) Гріхи.
5355. Ой ішла я дорогою, здибала мі нєндєа:
Ой пусти мі, бідо якась, бо я йду до ксьєндєа. (Журавно).
5356. Ой ти ксьєндєа молоденький, ни дайже ми слюбу,
Бо я в таким дідоводом сідіти ни буду. (Михайловичі).
5357. а) А я вішов до косьцьола Богу се молити,
А піп мене заставляє кобилу лупити.
А я єго питаю се, ци кінь, ци кобила?
Бодай тебе, святий попе, холєра луцила. (Костільники).
Пор. Кольберт, III, ст. 57, ч. 502.

5358. 6) Ой пішов я до церковці Богу си молити,
А піп мене заставєє кобилу лупити.
А я ше си таре дивю, ци кінь, ци кобила,
Богдай тебе, панотчику¹⁾, хробоба лупила. (Підзахарич).
1) Вар. Старий попе.
5359. Ой пішов я до церковці Богу си молити,
А піп істег сардачину, тай ше хотів бити.
А піп істег сардачину, а двк істег кучму,
А палавар біжит, кричит: тай ше трохи мучно. (Підзахарич).
5360. А в нашого вґомосці шипочка низенька,
А в нашого вґомосці робота легелька. (Вовків).
5361. Гоппа, хлопці, гоппа хлопці, гоппа небожата,
У нашої попадойки пшемиця не жата.
(Гол. II, ст. 436, ч. 604).
5362. Через тебе, поповичу, щом тебе любила,
Усім тонкі сорочечки в будень походила.
Через тебе, поповичу, через твої шети,
Та не маю на неділю сорочечки взети. (Волосів).
5363. На городі гордиян, зелененька гичка,
Любив мене попів син, бо я невеличка. (Біла).
5364. Ой паничу, паниченьку, ти попівський сину,
Ти не хочеш женити сі, я за тобов гину.
Рад би я сі ожинити, не маю до чого,
Ні у тебе, ні у мене, а то в не много. (Вовчинець).
5365. Ой гуляли та буяли¹⁾ три попові дочки,
Одна боса, друга гола, трета без сорочки.
Ой гуляли тай буяли три попові сини,
Оден голай, другий босий, третій без чуприни. (Матівіці).
Мшанець (лиш 1-ий куплет): 1) Ой бо прийшли на весіля.
Пор. Коломийка, I, ч. 1281 і висше ч. 4783—4784.
5366. Ой із гори на долину котит сі шнурівка,
Танцювала в шандарами попикова дівка. (Жураки).
5367. А в нашого вґомосьце фасолі на ганку,
Позвольти нам погуляти до самого ранку. (Кнг.).
5368. А в нашого вґомосьце фасолі на тиці,
Ніхто ми сі ни сподобов, іно пан піддечі. (Кнг.).

5369. Нічо я собі ни робю, три любчки маю,
Один попів, один деків, один паламарів.
Попів несе ми колачів, деків несе пива,
Паламарів мене любить, бо я чорнобрива. (Підвахарич).
5370. Ой на горі на високі березова тичка,
А я собі полюбила молодого дечка
Ой бо дечок молоденький хороше се чеше,
Що вітправит парастас, а все хліб принесе.
Ой то дечок молоденький хороше танцює,
А як прийде до церковці, як зазулька кує. (Львів).
Пор. Кол. ст. 115, 1499.
5371. А як¹) дека ни любити, коли дек декує,
А як прийде неділенька, як²) возулі кує. (Михайловичі).
Волиців: 1) Якже. 2) Як у церкві заспіває, аж.
5372. На городі тичка, тичка, мені політичка,
За тото ні мати біла, жем любила дечка. (Волиців).
5373. Там на горі, на гороньці, росте перелота,
Не дай мене, моя мати, за простого хлопа.
Но дай мене за дечка, руки ну біленькі,
Щобим потім не сказала: сьвіте мій гіренький.
Бо мій дечок рано встає, кучарі зачеше,
Заспіває алилуя, тай книшів принесе. (Дусанів).
5374. Біла гора, біла гора, біла паперова,
Я ни знала, що я буду пані ривитова. (Жуків).
5375. Кому дати, толу дати, а декови дати,
Бо дек буде ми по смерти савтиру читати. (Михайловичі).
5376. Ой надійшла чорна хмара я з гірки, я з гірки,
Тікав дячок голий, босий, від чужої жінки. (Нагуєвичі).
5377. Гей у моім городчику зелененький лачок,
Любив мене, не взяв мене молоденькай дячок.
(Гол. II, ст. 431, ч. 576).

10. В л а с т и.

Староста.

5378. Тиче вода спіт города, спіт самого ганства,
Ужнив сї пан староста, нима висілянства. (Вербіж).

Комісарі.

5379. А в городі пастирнак, вилена му гичка,
Любит мене пан комісар, хоць я нивилчка.
Та най буди нивилчка, коли я білва,
Пан комісар жовтовусий, а я чорнобрива. (Іванівці).
Пор. Кол. ст. 54, 139. — Пор. також висше 4526 і 5363.
5380. Ой на горі на Самборі викопана ямка,
Ой то-ж ми ся сподобала комісаря мамка.
(Гол. II, ст. 285, ч. 214).

Інженіри.

5381. Най не їдут ананірі, най поля не мірят,
Я милого вже не люблю, тай люде не вірят. (Кропив. Н.).

Війти.

5382. Ой із гори високої летіла ворона;
Ой як віта не любити, кой віт оборона? (Нагуєвичі).
5383. а) Ой тадріта мамунцуню, тадріта, тадріта,
Не далисти за паничън, то дайти за віта.
Не далисти за паничън, жибим панувала,
То дайти мі хоць за віта, жибим гонор мала. (Войнялів, Григор.).
Пор. Мат. V, ст. 124, ч. 78.
5384. б) Ой тадріта, моя мамко, тадріта, тадріта,
Не далас ні за паниче, то дай ні за війта.
Не далас ні за паниче, щобим панувала,
То дайже ні хоть за війта, щобим гонор мала!
Ой дайже ні та за війта, війтового сына,
Щоби я сі називала війтова дитица. (М. Яцків).
5385. в) Ой тадріта, мамунцуню, тадріта, тадріта,
Ни далас ме за жовняра, дайжи ме за віта.
Ни далас ме за жовняра, хлопце молодого,
Ой дайже ме, мамунцуню, за віта старого. (Берешів).
5386. г) Ой тадріта, мамуненько, тадріта, тадріта,
Ни дай мене за наймита, дай мене за віта.
А у віта добрі коні, тай кована бричка,
А я седу тай поїду як пирипиличка. (Будванів).
5387. д) Ой тадріта, моя мамо, тадріта, тадріта,
Ни далас мі за лісного, та дай мі за віта.
Ни далас мі за лісного по лісі ходити,
Та дайжи мі за вітойка правойка судити. (Ожомля).

5388. е) Ой тадріта, мої мамцю, тадріта, тадріта,
Не дайте мя за богача, бо богач за віта.
Волите ля мої мамцю, за влодія дати,
Злодій піде у неволю, я буду гуляти. (Біла).
Пор. Коломийки, I, ч. 1977.
5389. ж) Ой тадріта, мамуненько, тадріта, тадріта,
Не дайте мя за богача, бо богач за віта.
Но дайте мя за влодзя, буду панувати,
Злодзвэй буде в криміналі, я буду гуляти.
Злодзвэй буде в криміналі кайдани носити,
А я буду молодая жовнярів водити! (Дубянки Нижні).
5390. Ой тадріта, стара мати, тадріта, тадріта,
А хто буде свинї пасти, як піду на віта? (Вільки, Вовків).
5391. У нашого пана віта пасові чоботи,
Бо він ходит на вальоти кожної суботи. (Нагуєвичі).
5392. А в нашого пана віта коні воронії,
Повивозив до Бережан хлопці молодії. (Мечизів).
5393. а) Ой коби ми Господь поміг с полонини війти,
Полекую всі громадї, тобі пане війте.
Що я тобі переорав, ой ци перекосив,
Що ти за мнов, пане війте, посторонки носив?
Ти не знаєш, пане війте, та де їх подіти?
Піди собі в свою хату, та вівший діти. (Матіївці).
5394. б) Чи я тобі, пани віти, межу прикосив,
Що ти за мнов, пани віти, посторонки носив?
А ти знаєш, пани віти, де їх маєш діти,
Вовьми собі до домоньку та повіший діти. (Жур).
5395. Як жи віта ни любити, коли віт хороший,
А на віті камізелька за громадські гроші. (Ожовля).
5396. а) Ой як віта не любити, коли одна рада:
Як віт купит горілоньки, заплатит громада. (Шимківці).
5397. б) Та я собі молоденька, молоді ни літа,
Та я собі сподобала молодого віта.
Що віт піде я до коршми, то все нова рада,
Що віт купит горівочки, заплатит громада. (М. Яцків).
5398. в) Поки була я молода, була тому рада,
Віт горівки ни купував, платила громада.
Віт горівки ни купував, солодкого меду,
За рученьку потискає, я до дому веду. (Підзахарч).

5399. г) Ой зацвила Отинія двелененьким цьвітом,
Якім була молоденька, любилаи сі з вітом.
Та як віта не любити, коли віт хорошиЙ,
А у віта у коморі повна дїжка грошиЙ.
Ой як віта не любити, коли паньцка рада,
Як набере оковити, заплатит громада. (Пасічна).
5400. д) Ой чірвона калиночка тай з біленьким цьвітом,
Як я була молоденька, любилаи си з вітом.
А віт іде на сесію, а я тому рада,
Бо вітови по крейцару скидає громада.
А вітови громадочка по крейцарикови,
А віт мині шо вечіра по колачікови.
А віт мині колачіків, а віт мині меду,
А віт мині сороківців біленьких, як леду. (Усте над Черем.).
5401. е) Ой зацвила калиночка білесеньким цьвітом,
Закім була молоденька, любилаи си з вітом.
А віт піде на сесію, а я тому рада,
А віт мені горівочки, заплатит громада.
А віт мені горівочки по грейцарикови,
А віт мені на закуску по колачикови.
Дай Господи милосердний, та як буде на рік,
Як я буду за вітиху, піди фустка на бік. (Топорівці).
5402. Ти си мислиш, пани віти, будиш панувати,
А ти підеш до Самбора димке малкувати. (Ожомля).
5403. Ти гадаеш¹⁾, пане віте²⁾, що я ті сі бою,
А я твою дівчиноньку³⁾ по вуха⁴⁾ заголю. (Вільки Мазов.).
Журів: 1) А ти гадав. 2) Іосподару. 3) Іосподяню. 4) По пояс.—
Кнігничі: 1) А ти вжеш. 4) По пояс.
5404. А я хлопець молоденький не бояв ся віта,
Та наробив покаянн^я на попереk сьвіта. (Хотїнь, Довга Войнилів.).
5405. Ти бірове, біровочку, половина пана,
Постілочка устілена порохом припала.
Ти бірове, біровочку, та що я ти вдїяв,
Та ти за мнов молоденьким мотузічко тігав. (Уйбард).
5406. При тім боці, при потоці, там смерека клата :
Яка у тя, бировику, посестра горбата ?
Черевце ги кошище, очи гий би видрав,
Якусь собі, бировику, посестрицю вибрав ?
(Гол. IV, ст. 502, ч. 72).

5407. У нашої війтової сокіл на воротіх,
 А війтова боса ходит, а війт у чоботіх.
 Сидит си війт коло стола, дрібне листє пише,
 А війтова на запічку дитину колише.
 Ай бо ти неш, та гайнуєш, а я боса ходжу,
 Коло твої худобини по коліньця броджу.
 Ай почекай, жено моя, не будеш бродити,
 Будут мої коровниці Жидівки дости. (Волосянка).
5408. Ой піду я до Лютовниц, та си колач купю,
 Ой най віта біда возьме, я вітову люблю. (Мшанець).
5409. Іди, іди, синунцю мій, до нашого віта,
 Там є дівка мальована, іно не робітна. (Дидьова).
5410. Коло млина ясенина, була би сопівка,
 Ой ніхто так не танцює як вітова дівка.
 Ой ніхто так не танцює як вітова дочка,
 Кости би сі розлетіли, як би не сорочка. (Манява).
5411. Ой на фуйні луговина, червона калина,
 Не піду я за нікого, лиш за війта сына.
 Там подоба, там подоба, там то подобойка,
 Там то личко, там то очка, як у соколойка. (Орелець).
5412. Ой у лузі на галузі сова воду пила,
 А війтиха свого сына коромислом била.
 (Гол. IV, ст. 450, ч. 48).
5413. Ей ніхто так ни гуляє, як вітові снни,
 Йиден голій, другий босий, третій без чуприни (Михайловичі).
 Пор. висше ч. 5365.

Писарі.

5414. Летів пташок повід¹⁾ дашок та погубив піре,
 А я того хлопці люблю²⁾, що пише папіре.
 А я того хлопці люблю³⁾, що пише карточки⁵⁾,
 Що перед ним люди добрі⁴⁾ знимают⁵⁾ шепочки. (Волосів).
 Гвізд: 1) Повад. 2) Я такого любка маю. 3) Листочки. 4) Старі
 люди. 5) Здоймают.
 Пор. Мат. V, ст. 128, ч. 114.
5415. Ой на ставу, на ставоньку вода ся колише,
 Я такого хлопця люблю, що в покою пише.
 Люби, доню, люби, доню, а я тому рада,
 Щоб на тебе, моя доню, робила громада. (Нивниці).

5416. Ой як би ту курку вбити, що куріта водит,
 Як би того полюбити, що в жупані ходит?
 Ой як би ту курку вбити, що раненько встає,
 Як би того полюбити, що письма читає?
 А я ту курку убила, що куріта водит,
 А я того полюбила, що в жупані ходит.
 Я вже ту курку убила, що раненько встає,
 Я вже того полюбила, що письма читає. (Орелець).

5417. А на моїм подвірєньку росте яворочок,
 Там то мені сподобав сі писарів синочок. (Жемдець).

5418. Ой була я на правнику, тай на писарівці,
 Заробила на коралі штири сороківці. (П. Ст. Б. 1865).

Жандарми.

5419. Ой то ми сі сподобали миленького очн,
 Ни бою сі ні шендерів, ні темної ночи.
 Ни бою сі ні шендерів, ні якого суду,
 Бо я така молоденька без любка ни буду. (Чорні Ослави).

Фінансові стражники.

5420. Як фінанца не любити, коли молоденький,
 Жупан чорний, палаш довгий, ковнір дзелененький. (Озеряни).

5421. а) З відти ту ся захмарило, з відти ясна гора,
 Не йди дівко за парубка, йди за ревізора. (Хотінь).

5422. б) А звітти ся захмарило, звітти ясна зора,
 Ни йди, дівко, за парубка, чекай лівізора. (Невід.).

5423. Ой попід гай зелененький, попід гай із гори,
 Ховай, жінко, дуган в ташку, ідут лівізори!
 Уж година по полудні, не є ревідунку,
 Добудь, жінко, дуган в ташки, наложи ми в люльку!
 (Гол. IV, ст. 501, ч. 67).

5424. То пасав я білі гуси, то пасав, то пасав,
 А я в свої Марисуни лівізори застав. (Кропив. Н.).

Будники.

5425. Ни запирай, пани, рампу, бо їде машина,
 А в машині машиніста з чорними вочима. (Михайловичі).

Посіпаки.

5426. Яка така посіпака, що вона шукає?
 Не дивят сі назад себе, що штанів не має. (М. Яцків).

Ріжна старшина.

5427. Не бою ся ані пана, ані оконома,
Коли стала за вітика моя оборона. (Кропив. Н.).
5428. Не буде ня ні віт бити, ні сендзя судити,
А ми двоє, серце мов, будем ся любити. (Кропив. Н.).
5429. Як я була молоденька, я віта любила,
Віт горівку купував, громада платила.
Віт горівку купував, а застемпца меду,
А присіжний за рученьку: До дому відведу. (Іванівка).
5430. Ай поки я та любила писарі та віти,
Та я мала молоденька шо до коршини війти.
Їден купив горівочки, другий купив пива,
Третий бере за рученьку: Ходи сюда, мила. (Кропив. Н.).
5431. А Господи ми поможи до царства допасти,
Молодого Міхайлика на віта покласти.
Міхайлика та на віта, а Йвана на пана,
А Петруся на касіря, сіда, рїда й дана. (Підзахаряч).
5432. Ой прийшов я до села, громада бідує,
І піп дре і лєк дре, і Жид не дарує. (Григорів, Кульчаці).

11. З л о ч и н ц і.

Опришки.

5433. Ой підемо, пани брати, я в гори, я в гори,
Та начешми кучириків понат чорні брови. (Ког.).
5434. Тай піду я в полонину, та піду я в гори,
Тай вівизу файні люпці шовку на забори.
Як увєла файна люпка шовком вишивати,
Ни встигав я файні люпці шовку добирати. (Усте над Черем.).
5435. Ой підемо, пане брате, аж у сині гори,
Та принесем¹⁾ занолочи дівкам на чембори. (Пасічна).
Рябно: 1) Наберемо.
Пор. Гол. II, ст. 308, ч. 338 і IV, ст. 458, ч. 112. — Ж. Павлі,
ст. 201. — Кольберг, III, ст. 65, ч. 642.
5436. а) Ой підеме, товаришу, в зніи на Ясіне,
Винесеме молдциям бульбів на насіне. (Волосянка).
Пор. Ж. Павлі, ст. 201. — Кол. ст. 78, 445.

5437. б) Ой підемо, пане брате, я в тото Ясіне,
Та принесем мандибурки дівкам на насіне.
Ой підемо, пане брате, підемо, підемо,
Та уже сі, пане брате, звідтам не вернемо. (Пасічна).
5438. Ой підемо, пане брате, в гори на весіле,
Принесемо дівчитонькам зеленого вілє. (Волцаїв).
5439. Ей підемо, пани брати, в гори на висіле,
Тай принесем чорнобривцю дівкам на насіне. (Стр.).
5440. Ой підемо, пане брате, я в гори, я в гори,
Принесемо дівкам цукру, молодцям соли. (Волцнів).
5441. Ой підемо, пане брате, на високі гори,
А там будем рабувати ляцкії комори. (Хотінь).
5442. Ой підемо, товаришу, за високі гори,
Тай будемо розбивати жидівські комори.
Іден буде розбивати, другий вартувати,
Третий буде на подвіру Жидів мордувати.
Ой підемо, товаришу, підемо, підемо,
Де широко, де глибоко, там перебридемо. (Старі Богородчани).
5443. Ой підемо, пани брати, я в гори, я в гори,
Там будемо розбивати жидівські комори.
Ой комори розібємо, горівку випємо,
А молоду шинкарочку на дверох прибємо. (Жур.).
5444. Ой хлопці ми, пане брате, а всі смо хороші,
Ходім, будем розбивати, будем мати гроші.
Ой підемо розбивати я в гори, я в гори,
Та будемо розбивати жидівські комори.
Не вчив я сі розбивати, не вчив я сі красти,
Лише сіно громалити тай в копиці класти. (Задарів).
5445. Ой ми, братя, вба вднакі, оба смо хороші,
Ой підемо розбивати, будем мати гроші.
Ой будемо розбивати жидівські крамниці,
Та будемо напувати чужі молодяці. (Журака).
5446. Ой підемо, пане брате, підемо, підемо,
На широкій оболони там ся розійдемо.
На широкій оболони, там де густі хопти,
Най ся шляхта не мішає межи прості хлопцї. (Буцаїв).
Пор. Коломийки, I, ч. 157.

5447. Напиймо сі, пане брати, води студені,
Та підемо добувати нані волотої. (Пасічна).
5448. а) Ой піду я в ліси, гори, на велику пушу,
Ой там я сі замурую, нікого ни пушу. (Жур.).
Пор. Гол. II, ст. 454, ч. 690.
5449. б) Ой піду я в полоннику, у май нижню пушу,
Та там я ся зарубаю, нікого не пушу.
Та лем тоту дівчинницю с чорними очима,
Оби міві молодому водиці носила.
(Гол. IV, ст. 504, ч. 82).
Пор. Де-Волганъ, ст. 47. — Кол. ст. 79, 479.
5450. Ей підемо, пане брате, та в гай зелененький,
Тай щоби нас не влогонив хлопець молоденький. (Михайловичі).
5451. Свистом, кажи, свистом, свистом, калиновім листом,
Ни сам жи я тутка прийшов, али з товариством. (Чорні Ослави).
Пор. Мат. V, ст. 126, ч. 92.
5452. Пішов любко у опришки на штири неділі,
Чей принесе своїй жінці сороківці білі.
(Гол. II, ст. 301, ч. 300).
Пор. Мат. V, ст. 152, ч. 267.
5453. Та закі сми з товаришем я в купці ходили,
Та за нами шандарики ланцушки носили.
Перестали з товаришем я в купці ходити,
Перестали шандарики ланцушки носити. (Орелець).
5454. Ой гуляйте, легіники, гуляйте по тихо,
Тай укито сорок дубів тай на ваше лихо.
На що дуби бай рубати, на що їх псувати?
Але треба в Станіславі ратуш будувати.
Та віт коли в Станіславі ратуші будують,
Та вже-ж наші легіники дома не ночують.
Як лишили в Станіславі ратуш будувати,
То зачєли легіники дома ночувати. (Шешори).
5455. Та ікій я волоцюга, та ікій я лайдак,
А я бучок під сардачок тай до люпки гайда. (Усте).
5456. а) Любив ім ті, дівчиночко, тай любити буду,
Лиш на твоє подвірїчко ходити ни буду.
Та ходити та ни буду, бо ходити дарма,
Куда я си повертаю, ловит мене варта. (Усте).

5457. а) Та за люпку шибиниця, за люпку ниволя,
Я до люпки в вечір піду, дій си божа воля.
Та за люпку шибиниця, та за люпку ганьба,
Куда я си повиртаю, ловит мене варта.
Шо-ж ми варта я зробила, шо ні сокотила?
Спав я люпці тай на руці, захопила днина. (Усте).
5458. С того боку на таштой бік комар воду носить,
Там дівчина козаченька на вечеру просит.
Ой вже мені, дівчинонько, вечері не мпла,
Ой то й мене бережиньска варта засмутила. (Коропець).
5459. Ой возьми си, дівчинонько, горівоньки квартиру,
Перевеси, передопчи бережиньску варту. (Вовків).
5460. а) На високій полонині зацвита могила,
Чи я умру, чи повисну, раз мати родила. (Усте над Черем.).
5461. б) На що-ж тобі, пане брате, торбину двигати?
Ліпше тобі, пане брате, людей розбивати.
Чи знаш ти, пане брате, що будем діяти?
Виріжемо песіх Ляхів¹), будем панувати.
Чи видиш, ти пане брате, за лісом могила?
Чи ти уреш, чи повиснеш, раз мати родила. (Зал. ст. 194).
- 1) Залеский кладе всюди зам. Ляхів — враг'в.
5462. Ой ковала зазуличка трома голосами,
То си, брате, утішнее ходечі лісами.
То си, брате, утішнее, та найдусші в літі,
Тому добре, тому добре, шо на вільнім сьвіті.
Тому лихо, тому лихо, шо сидит в неволи,
Берут его до катушів, як Жадів до школи.
А в лісі си смашно ни їст, смашно ни всипас,
Їго душка у заскіні, куда поступає.
Їго душка у заскіні, а серце ни вгріте,
Усе куда та постуנית, все кричут: Ловіте! (Підзахарч).
5463. Не багато легіинки гуляли, гуляли,
А за ними молодими ровту ізбивали.
Тато ровта, тато була волоского пана,
Ой та пішли, тай зловили легіня Івана.
Ой колис хотів, легіню, та на сьвіті жити,
Не йти було тай до коршин горілочки пвти. (Зал. ст. 196).

5464. Ой кувала зазуленька на куті, на куті,
Та вже ведут Василька у желізнім путі. (Кропив. Н.).
5465. Закувала зазуленька у лісі на пруті,
Видут, видут миленького я в жилізнім путі. (Пасічна).
5466. Волілас мя, моя мати, в бодото веречч,
Ніж мя мали печеніжскі гайдуки стеречч.
(Гол. II, ст. 297, ч. 280).
5467. Ой втратив я щіств, долю тай через сваволю,
Ой у місті на риночку, миленька, з тобою. (Чорні Ослави).
5468. Ой кували зазулечки, зазульки сивенькі,
Ой то мене позабули всі мої миленькі.
Лише мене не забула любка Парасина,
Я все міні до неволі їсти приносила.
Приносила їсти, пити, сорочки біленькі,
А все міні нагадує за давні миленькі,
Ей кажу, Парасино, не докучай міні!
. (Матіївці).
5469. Ой ішов я з Тернополі с тішкою ниволю,
Тай погубив я кайдани по високі горі. (Кнг.).

Гайдамаки.

5470. Ой я в свої мамунцуні еден едначок,
Або з мене буде гавда, або гайдамачок. (Нагуєвичі).
5471. Альбо буду збуйош, збуйош, або гайдамаком,
Альбо буду я в цісара найстаршим вояком. (Жур.).
5472. Їдут брики із Улики, все ковані коні,
Ходім, братя, в гайдамахи, чуєм за червоні!
(Гол. II, ст. 300, ч. 299).
5473. Як я тоту колошилку зачую, зачую,
Через тоту колошилку дома не ночую.
Через тоту колошилку, через тоті Ляхи,
Прийде ми сі в розбій піти¹⁾, або в гайдамахи.
Наші Ляхи, гайдамахи, Україну зрубали,
Течут річки кервавіі темними лугами. (Рябно).
Пасічна: 1) Або піду в сині горі.
Пор. Колошилки, I, ч. 159 і 234. — Жс. Павлі, ст. 205.
5474. Гей ви Ляхи, гайдамахи, що ви наробили ?
Течут річки кервавіі з гори на долину.
Течут річки кервавіі, течут сльозавіі,
А все тото наробили Ляхи завидіі. (Грабовець).

5475. Скачи коню підо мною широко ногами,
Бо йдуть Ляшки-гайдамачки в погони за нами. (Перегінсько).
5476. а) Коби ми ся тай дуб розвив тай берези білі,
Ой пішов бим в гайдамахи на штири неділі.
Коби ми ся тай дуб розвив, зелена ялиці,
Не єдна пустя сталаб жидівська крамниці. (Ж. Павлі ст. 201).
Пор. Кол. 78, 443.
5477. б) Коби ми ся тот бук розвив, тай берези білі,
Ой пішов бим в гайдамахи хоть на три неділі.
Коби ми ся бучок розвив, я топорець в руки,
Через гору високою, най не брешут суки!
(Гол. II, ст. 300, ч. 297).
Пор. Ж. Павлі, ст. 196.
5478. в) Ой піду я в гайдамаки, хоть на дві неділі,
Коби ми ся бучок розвив, дві березі білі.
Та не в тії гайдамаки, що то розбивають,
Іно в тії гайдамаки, що дівчат кохають. (Біла).
5479. г) Коби ми сі бучок розвив, дві берези білі,
Я би пішов в гайдамахи на штири неділі.
Ой не тоті гайдамахи, що бють, розбивають,
А лиш тоті гайдамахи, що пють та гуляють. (Волосів).
5480. д) Молодиці, брате, люблю, до дівчини піду,
Порадю си с товаришим, я ни впаду в біду.
Та вправ жи я, кажи, в біду, аж по самі пахи,
Та ни піду я в опришки, али в гайдамахи.
Та ни в тоті гайдамахи, шо бють та рубають,
Али в тоті гайдамахи, шо пють та гуляють. (Устя над Черем.).
Пор. Ж. Павлі, ст. 206.
5481. е) Коби ми сі бучок розвив, дві берізки білі,
Пішов би я в гайдамаки на штири неділі.
Та не в тоті гайдамаки, шо бють, та рубають,
Але в тоті гайдамаки, шо пють, та гуляють
Та не в тоті гайдамаки, шо по полю робет,
Але в тоті гайдамаки, шо сі Богу молет. (Березів).
5482. Що будемо порабети, Анничко, паниччко?
Набило сі гайдамахів повнее сівечко.
Набило сі гайдамахів, набило, набило,
Ой що будем порабети ти душко, Аннино?

Ой де будем ночувати, де будемо спати?
Та в милої на подвірю, коло її хати.
Ой коби то коло хати, а то коло кучі,
Яким зачєв утікати, погубив онучі. (Волосів).

5483. Ой на мнї гайдамашки подерли сорочку,
Тай за тую дівчиноньку, що ходит в віночку.
Ой не ходи, парубочку, до тої білявки,
Білявка ти виссе личко, не треба ти п'явки. (Дусанів, Хотинь).

5484. Попід гору високою ідут гайдамашки,
Ведут мою білявину бидва за підпашки. (Коропець).

5485. Ой казала стара мати до старого тата :
Згодувавїс гайдамаку тай водит дівчата.
Ой казала стара мати до старого : Чуєш,
Згодувавїс гайдамаку, в дома не ночує.
Їй казала стара мати : О жени ся, сину,
Най не ходит, най не плаче, молода дівчина. (Буцаїв).

5486. Шумє верби коло греблі, до дівчини чути,
Відавай си, дівчиночко, бо вже не возьму ті.
Відавай си, дівчиночко, будеш мені сваха,
Най не кажи твоя мама, що я гайдамаха.
Я нікого тай не убив, тай не розбиваю,
До дівчини спізна ходжу, бо я ї кохаю.
До дівчини спізна ходжу, с пізної вичері,
Захлопаю в кватиречку : Втвори, теще, двері.
Втвори, кажу, теще двері, най води напю си,
Чи хороше дівче маєш, та най подивю си.
Не пив же я тої води, лишень нахелив си,
Сподобав я тото дівче, лишень подивив си. (Кобаки).

Злодії.

5487. Ясеницка коломия з верху ся бичує,
А як злодій коні краде, господар не чує. (Нагуєвичі).
5488. Сидит медвідь на колоді, кукурудзу пражит,
Який злодій вівці пас, ще гірший ватажит. (Кропив. Н.).
5489. Кобис була, дівчинонько, гарбузів ни крала,
Була бис сі, дівчинонько, в осени віддала.
А як тобі, дівчинонько, тай не було стыдно,
Щос гарбузи поховала, фостик було видно (Жур.).

Пор. Кольберг, III, ст. 24, ч. 163—164.

Кримінал.

5490. Ей казали старі люди, вогорили діти,
Що я буду за дівчину в Самборі сидіти. (Явче).
5491. Ой дубино зелененька, я те вікном виджу,
Ти дівчино молоденька, я в гарешті сиджу. (Іванівка).
5492. Зилен дуби, зилен дуби, здалека ті виджу,
Подиви сі, моя мила, я в арешті сиджу. (Квг.).
5493. Подивю ся у віконце тото що в повалі,
Ой ти, моя білявочко, сиджу в криміналі. (Мшанець, З.).
5494. а) Ой, ой, ой, моя мамко, в криміналі сиджу,
Ой, ой, ой, моя мамко, а далеко виджу.
А як прийшла моя мила та заговорила :
Замочки сі повикали, брама сі втворила. (М. Павлик).
5495. б) Ой вию я кватирочку, тай похилю далі,
Подиви сі, файна рибко, сиджу в криміналі.
Ой як прийшла файна рибка тай заговорила,
Ланцушки сі розірвали, брама сі втворила. (Центів).
5496. в) Ой наплю ся горівочки, тай посуну далі,
Вийди, вийди, моя мила, бо я в криміналі.
Ой як вийшла моя мила, та заговорила,
Замочки ся поломали, брама ся втворила. (Кропив. Н.).
5497. Ой на гові нивка, нивка, я кінця не виджу,
Втішили ся вороженьки, що в арешті сиджу.
Не тіште ся, вороженьки, не тіште, не тіште,
Заберіт си посторонки, ідїт, ся повісьте.
Ви гадали, вороженьки, що там буду гнити ?
Верну я ся до домоньку й навад буду бити.
Ой ци буде кримінал, ци буде неволя,
Ой ще буду я вас бити, дїй ся божа воля. (М. Павлик).
5498. А сидів я в криміналі, іще сі ни каю,
Скоро вийду з криміналу, зараз віта спалю. (Ожомля).

12. В а н д р і в к а.

5499. а) Ой підемо, пани брати, підемо, підемо,
Де широка доріженька¹), там сі розійдемо. (Іванівці).
Волцїв: 1) Уличенька.

5500. б) Ой підеме, товаришу¹⁾, підеме, підеме,
Де найдеме²⁾ дві дорожі, там ся розійдеме. (Волосянка).
Пісочна: 1) Пане брате. 2) А де буде.
5501. в) Ой підемо, пане брате, підемо, підемо,
Пан Біг знає, пане брате, ци ми сі вернемо. (Войничів).
5502. г) Ой підемо, цани брати, підемо, підемо,
Де широко, де глибоко, там приплинемо. (Подусильна, Іванівка).
5503. Ой підемо, пане брате, горами, долами,
Тай не одна білявочка заплаче за нами.
Ой підемо, пане брате, підемо, підемо,
Та вже-ж ми ся, пане брате, зараз не вернемо. (Задарів).
5504. Ой підемо, пане брате, від села до села,
Ой всюди нам молоденьким дорога весела. (Вороблевичі).
5505. Гоя моя, гоя моя, та ще нині гоя
А завтра же повандрую, головонько моя!
(Гол. II, ст. 296, ч. 273).
5506. А я в полі наробив ся, та ліг собі спати,
Нагадав си файну любку¹⁾, треба вандрувати. (Хотів).
Григорів: 1) За білявку.
5507. Ой горонько високая, пускай корінечко,
Бувай, мила, здоровенька, аж до осінечка. (Жураки).
5508. Ой ту ду, ду, ду, ду, ду, ду, на осінню груду,
Коби борзо до неділі, я вже ту не буду. (Нагуєвичі).
5509. Яка була весна красна, я не висувала,
Скортіла мні вандрівочка, я повандрувала. (Пасічна).
5510. Яка була весна красна, ми не весували,
А як прийшла мандрівочка, ми помандрували. (Губичі).
5511. а) Ой як піду¹⁾ з свого села тай²⁾ сліди заберу³⁾,
Най сі вродят виногради, а я⁴⁾ сі не верну⁵⁾. (Пасічна).
Іванівка: 1) Ой підемо. 2) Фсі. 3) Заберем. 4) Ми вже.
5) Вернем.
5512. б) Ой піду я з того села, тай сліди заберу,
А най верби грушки родят, я сі вже ни верну. (Іванівці).
5513. Як я піду¹⁾ з того села, зовсім заберу св²⁾,
Та най верба грушки родят, а я не верну св. (Дусанів).
Пісочна: 1) Ой піду я. 2) Піду ся, піду ся.

5514. Та най вродет верби грушки, а тополї рижки,
Бувайти ми здоровенькі, мої товаришки. (Пасічна).
5515. Та я піду с того села, тай заберу слїди,
Тай я вже в тім селї нашїм та навидїв біди. (Кропив. Н.).
5516. Колисте ся навернули, а я піти піду,
А як менї лихо буде, а я лишу біду. (Кропив. Н.).
5517. Недавном сї ожинив, минув рік в литрівку,
Биру діти у торбину, тай йду на вандрівку.
Як вандрую, так вандрую, ставем спочивати,
Висипавем діти з торби, зачив рахувати.
Як рахую, так рахую, нарахував двоє:
Гонив би ти дїтько матїр, я взяв з дому трое. (Іванівці).
5518. А нинї я тутка, тутка, а завтра я піду,
Ой хто буде припадати коло мого слїду?
Буде мати припадати, буде жалувати,
Дрібненькими сльозоньками слїди zalувати.
Ой нинї я тутка, тутка, а завтра де инде,
Відти мене визирайте, відки сонце зийде!
(Гол. II, ст. 301, ч. 303).
5519. Ой на що-ж ми ручку даєш, коли мї не знаєш?
Щаслива ти дороженька, куди гадку мавш. (Пасічна).
5520. А я нинї тутка, тутка¹⁾, а завтра вандрую,
А я тобі, пани брати, дівчину дарую²⁾.
Та ми даруй, пани брати, нікому на силу,
Як ти така любка мила, повісь си на шию. (Іванівці).
Батягичі: 1) Тутай, тутай. 2) Дівча подарую.
5521. Ой піду я в того сила, на брамі напишу,
А як піду в того сила, кому милу лишу? (Іванівці).
5522. Ой дубку мій зелененький, тай дубку мій, дубку,
Тай як піду в Кривенького, комусь лишу любку. (Невід.).
5523. Сиві конї запрягаю, сивими поїду,
На кого я любка лишу, як вітси поїду?
Ой маю я товаришку, що я в неї ходила,
Я ї любка подарую, щобн го любила.
Бодай же ти так вдовава, що го подаруєш,
Коли ти го вірне любиш, то з нини повандруєш. (Павлик).

5524. А вже вечир вичіріє, а вже сонци нисько,
Пускайти нас до домоньку, до дому ни блисько.
А вже вечир вичіріє, сонешько варує,
Ой десь мов закоханє до мени вандрує. (Жур.).
Пор. више ч. 5081—5082.
5525. Ой як піду з свого села на друге селенько,
Комусь буде сумно, сумно, мені веселенько. (Пасічна).
5526. На сїм боці вогонь горит, на тїм боці дивно,
Як я піду с сего села, комусь буде дивно.
На сїм боці вогонь горит, на тїм боці жар, жар,
Як я піду с сего села, комусь буде жаль, жаль!
(Гол. II, ст. 358, ч. 600).
Пор. Купчанко, ст. 440, ч. 123. — Кольберг, III, ст. 15, ч. 52—53.
5527. Летит ворон з чужих сторон та крильцями фай, фай,
Як я піду з сего села, комусь буде жаль, жаль!
Летит ворон з чужих сторон, а він не голоден,
Ой той буде жалувати, хто мене не годеи.
(Гол. II, ст. 358, ч. 601).
Пор. Кольберг, III, ст. 15, ч. 54.
5528. Ой¹⁾ то ми сї полюбили на великі жалї,
Ти сї лишиш, любку, тутки²⁾, а я піду³⁾ далї. (Пасічна).
Трускавець: 1) Ей. 2) А ти се ту я лшавеш. 3) Їду.
5529. Ой Господи милосерний, злізъ тай подиви сї,
Куди мої рїдні братї поровходили сї.
Єден пішов лугом, лугом, другий пішов крайом,
Третий пішов серединов тай вїстав капральом. (Дусанів).
5530. Лиш піду я до Сигота, та стану у пана,
Щоби за мя нїхто не знав, нї мїй муж, нї мама.
(Гол. II, ст. 451, ч. 678).
5531. Ой піду я с свого села тай піду, тай піду,
Через свою маму, тата і через сусїду. (Пісочна).
5532. Ой засьпївай, сивий пташку, на зеленїм вершку,
Ой не буду у сїй землі, піду на угерску.
(Гол. II, ст. 249, ч. 11).
5533. Ти покинеш молотити, я покину газду,
Тай підемо в полонину шукати гаразду. (Дусанів).
5534. Ой ти, Яцю, покинь працю, я покину газду,
Та підемо на Україну шукати гаразду. (Сгр.).

5535. Ой ти лиши вітця, неньку, а я лишу газду,
Тай підемо до Канади шукати гаразду. (Хотінь).
5536. Ой Канадо, Канадочко, маєш поле много,
Звербувалас з Галіції газду не й одного. (Ямниця).
5537. Ой поїхав мій милейкий та до Гамерики,
То ми возьме черевики з нової фабрики. (Мшанець).
5538. Ой Господи милостивий, що я учинила,
Що я свого милейкого за море пустила! (Мшанець).
5539. Будь здорова, родинонько, бо я від'їжджаю,
В ріднім селі добре бути, но щастя не маю.
Не жури ся, родинонько, я се й сам не журу,
Якось буду в світі жити про свою натуру. (Денісів).
5540. Будь здорове, село рідне, бо вже від'їжджаю,
Ци я більше в тобі буду, сам Бог тільки знав. (Денісів).
5541. Ой піду я з Григорова, ой піду, ой піду,
А хтож буде припадати коло мого сліду?
Тай не буде припадати ні брат, ні сестрице,
Але буде припадати чужа чуженице. (Григорів).
Пор. Сал. ст. 7, ч. 35.
5542. Долом, долом, долинами, пшениці ланами,
Мандрувала дівчинонька з чорними бровами. (Денісів).
5543. Ой ти явір зелененький, тай поколиши си,
Ой як піду вандрувати, любко, не лиши си.
Ой як піду вандрувати, заберу слідочки,
Та напишу з реґіменту до свої дівочки.
Тай напишу з реґіменту до свої дівчини,
Щоби вна си не віддала без мої причини.
Щоби вна си не віддала, на мене чікала,
Щоби свою росу косу в твое заплітала.
Рости косо до пояса, на поясу квітка,
Ой ти не мій парубочок, я не твоя дівка. (Орелець).
5544. Ей родино, родиночко, тай родичі мої,
Прійдіт, прийдіт поглядіти пробиванки мої!
(Гол. II, ст. 451, ч. 676).

13. Письменні.

5545. Коби тоту курку мати, що куріта маї,
Коби того полюбити, що писати знаї. (Горуцько),
5546. Ой за гори високої когутетко пів,
Ни жель того полюбити, що писати вміє.
Ни жель того полюбити, ни жель го кохати,
Бо він вміє шо неділі гроші рахувати. (Орелець).
Пор. Кол. ст. 58, 309.
5547. Тешу дуба, тешу дуба, а дуб ся колише,
А я того хлопця люблю, що дрібненько пише.
Тешу дуба, тешу дуба, а дуб ся хитає,
А я того хлопця люблю, що книжку читає. (Віза).
5548. а) Ой на ставу, на ставочку, вода ся колише,
Я такого хлопця маю, що за столом пише. (О. Коцав).
5549. б) Ой у лузі на галузі сова ся колиши,
Ой я того любка маю, що дрібонько пиши. (Перегіньсько).
5550. в) Вітер віє, вітер віє, трава ся колише,
А я того хлопця люблю, що в покою пише. (Желдець).
Пор. вичше ч. 5415.
5551. Заріж того когутятко, най рано не піє,
Я такого любця маю, що писати вміє. (Мшанець, З.).
5552. Ой того би¹⁾ писарчики²⁾, не переписали³⁾,
Що ми собі⁴⁾, серце моє⁵⁾, перещебетали.
Ой того би⁶⁾ писарчики в папір⁷⁾ не зложили,
Що ми собі⁸⁾, серце моє⁹⁾, не наговорили¹⁰⁾. (М. Яцків).
Півне: 1) То би тоти. 4) Двоє. 6) То би тоти. 7) У лист. 8) Двоє.
10) Переговорили. — Войничів: 1) То би наші. 3) В письма не списали.
4) Вбидві. 5) Товаришки. 6) То би наші. 7) В письма. 8) Вбидві.
9) Товаришки. 10) Переговорили. — Дальші варіанти мають тільки
перший куплет. Гвізд: 1) Ви би того. 3) В папір не списали 4) Оби.
5) З товаришків. — Григорів (рогат.): 1) Писарики-б. 2) Моя мила.
4) Двоє. — Хотінь: 1) Щоби були два писарі, то би не списали.
5) Молоденькі. — Кропивний Н.: 1) Хоть би були. 3) То би не списали.
4) Двоє.
- Пор. Мат. V, ст. 138, ч. 176. — Де-Волгань, ст. 53.
5553. Вже би того ни списали на волові шкірі,
Що ми вбоє, серце моє, перещебетіли. (Явче).

5554. Ой гуляло штири парі, а всі собі рівні,
Ой буду я лист писати, де бабуяя рідні. (Глядки).
5555. Ой вивела яструбиця маленькі потятка,
Ой я ними листок пішло до мамки і татка. (Волоснянка).
5556. Ой забрала вода мости, тай перекладини¹⁾,
Не маю ким передати листа до дівчини²⁾.
Не маю ким передати, ні переказати,
Ой чи хора, чи здорова, рад би я то знати³⁾. (Вовків, Грг.).
Іванівці: 1) Прикладочки. 2) Любочки. 3) Чи здорова, чи хо-
роша, чи буди вмирати.
5557. Ой писав бим на папери, паперу ни маю,
Ой їхав бим за папером, дороги ни знаю. (Михайловичі).
5558. Ані мені перейти, ані переплисти,
Ані мені до милого написати листи.
Ані мені перейти, ні переплинути,
Ані мені миленькому коня завернути. (Желдець).
5559. Ой туга ми на серденьку, туга не жарточка,
Коби прийшла від милого хоть їдна карточка. (Кропив. Н.).
5560. Ой чи в тебе, мій миленький, серденько камешце?
Ой чому ти не напишеш карточки до мене? (Перегінсько).
5561. Ой червоні два голуби тай сіли на дуби,
Ой відпиши до мя картку, соколятко люби.
Ой відпиши до мя картку та сам опиши ся,
Та до мене молоді низенько вклони ся. (Перегінсько).
5562. Ой напиши, любку, карту, подай ворононьці,
Най я знаю, що ти робиш, в чужій сторононьці. (Іванівці).
5563. Напиши но, люпку, картку та дай ворононьці,
Най я знаю, що сі діє, в чужі сторононьці.
Напиши но, люпку, картку та дай мині знати,
Ци мині сі віддавати, ци тибе чикати. (Врб.).
5564. Напиши ми, мій миленький, карточку, карточку,
Ци ти мазш, ни ни мазш, я в миві гадочку?
Я напишу, моя мила, я дві, ни їдную,
Що я маю за тобою тугу виликую. (Явче).

5565. Ой думаю, мій миленький, думаю, думаю,
 Напиши ми білу карту, бо не витримаю.
 Паперу бим не жалувал, свічка ми загасла,
 Пюрге ми ся розколело, темна нічка зайшла. (Біла).
5566. Ой зацвила гряда з маком, ноно ся колише,
 Чому рибця стародавна листок не напише?
 Хотів він до ня писати, темна нічка зайшла,
 Перце ну ся поломило, свічечка загасла. (Дядьова).
5567. Одна гора високая, а другая ниська,
 Одна гора родит вино, а друга любисток.
 Одна гора родит вино, а друга любисток,
 Ой напиши, мій миленький, хоч до мене листок.
 До полудня сонце гріло, а з полудня стало,
 Тай до мене солодєтко листок написало. (Скобичівка).
5568. Ой по саді проходжав, коня випасав,
 А до мене молодї листи посилав. (Хотїнь).
5569. Ой зацвила сина цвітка в зеленім ячмени,
 Ой вже прийшов від милого дрібний лист до мене.
 А я той лист возьму в рукі, тай перечитаю,
 Чогось я ся, мій миленький, тебе вже встидаю.
 Ой зацвила сина цвітка, тай на роздорожу,
 Щом любила, том забула, а тебе не можу. (Кобилівка).
5570. а) Ой написав любко карту, сьозами ї сканав:
 Щобис знала, дівчинонько, щом за тобов плакав. (Іванівц).
5571. б) Пописав, пописав, сльозами поканав:
 Подиви ся, моя мила, щом по тобі плакав. (Вільки Має).
5572. Ой пасут ся білі гуси при тії мураві,
 Ой поїхав козаченько в далекїї краї.
 Ой поїхав козаченько тай го не видати,
 Іно пише звідти листи, щоби го чекати.
 Тай пише лист до сестри, сестра відписала:
 Ой не буде дівчинина на тебе чекала. (Біла).
5573. Ой поїхав мій миленький з гурманами, з сілю,
 А до мене листи пише, що я дома дію.
 А я єму молоденька борше відписала:
 Ой не пиши, любку, листе, я сі вже віддала.
 А я єму відписала на тоненькім лубку:
 Най він знає та най видит, в якім я прибутку. (Постя).

5574. А мій милий в Бережинах, а я в Підгородю,
Він до мене листи пише, що я бідна робю.
А я єму відписую, що в коршні гуляю,
Я вничого любка маю, за тебе не дбаю. (Дусанів).
5575. Та мій люпко в Тернополи, пиши лист до мене:
Як єс, люпцю, справедлива, то чикай на мене.
А я єму відписую на біленькім лисьці,
Що вже моя терпилівисьць — дитина в колисьці. (Врб.).
5576. А мій милий на чужині пише листи мині:
Ой шануй ся, дівчинонько, бо я на чужині.
А я єму відписала на біленькім листі,
Що я своє закоханє колишу в колисьці. (Красне).
5577. А мій милий в Буковині, пише в листі мині:
Справуй же ся, моя мила, бо я на чужині.
А я йому відписую, що я сі справую,
Попід чужі воротонька що ночи начую.
А я йому написала на біленькім листі,
Ой вже мов справуванє — дитина в колисьці. (Вовків).
5578. а) Там на горі на високі сойка щибтала,
А Касуні молоденька книжочку читала. (Іванівці).
5579. б) Ой у лісі на горісі сиділа кокошка,
А я того хлопця люблю, що збиточний трощка.
Ой у лісі на орісі⁴) сойка щebetала,
А молода дівчинонька книжочку читала. (Хотінь).
Кропивник Н.: 1) На тій лісі.

14. П я н с т в о .

А.

5580. а) Коби пити, коби пити, коби сі не впити,
Коби знати, що казати, я с ким говорити. (Матіївці).
Пор. Гол. II, ст. 343, ч. 524.
5581. б) Коби пити, коби пити тоту горілочку,
Та коби се не качети по тім заріночку.
Коби пити, коби пити, коби се не впити,
Щоби знати, що сказати тай поговорити. (Задарів).
Пор. Кол. ст. 81, 651.

5582. Ой ци пити, ци не лити тоту горівочку,
Щоби сі тай не валети по тім зарівочку.
Ой пив би я горівоньку, тай брав до домоньку,
Щоби мене ни качила понад долиноньку. (Іванівці, Угрянів Гор.).
5583. Запрігайти воли лисі, запрігайти чорні,
Дайти ми сі що напшти, бо ми засхло в горлі. (Іванівці).
Пор. Кол. ст. 78, ч. 433.
5584. Горівочко оковито¹⁾, Жиди ті палили,
За столиком яворовим легіники²⁾ пили. (Грабовець, Слобачівка).
Кропивник Н.: 1) Оковитко. 2) Парубочки.
5585. Мене мати породила, тай позолотила,
Іно мені на горівку рот повеличила. (Боберка).
5586. а) А я вутку пію, пію, як ся вутка зове?
А за вутку, баламутку: дай Боже здоровє. (Кнг.).
5587. А Господи милосердний¹⁾, ек си вутка зове?
Але²⁾ вутка баламутка, дай Боже здоровє. (Ясенів Гор.).
Грабовець: 1) Пане брате товаришу. 2) А та.
5588. Горілонько воковито, даю за ті злото,
А ти мене молодого провадиш в болото. (Жур.).
5589. Мальовані порцівчки, мальовані фіяші,
Напиймо сі горівочки, приятелі наші. (М. Яцків).
Пор. Ж. Павлі, ст. 205.
5590. Гей кукала зазулиця там горі на пеньку,
Будем пити медівочку у Жида на шеньку.
(Гол. II, ст. 438, ч. 614).
5591. Огирочки, лупіночки, тут ся розвивайте,
А ви, наші молодчики, медок попивайте.
(Гол. II, ст. 267, ч. 114).
5592. Ой я люблю, що не робю, в мене ручки білі,
Я сі люблю напивати кожної неділі.
А я люблю, що не робю, лиш напиваю ся,
Не мила ми роботонька, лиш позираю ся. (Волосів).
Пор. Гол. II, ст. 292, ч. 254.
5593. Кажут люди, що я піяк, що сі напиваю,
Ой най сі той напиває, котрий гроші має. (Михайловичі).

5594. Ой пюж бо я горівочку, буду попивати,
Аби мині не жаль було, як буду вмирати. (Ж. Павлі, ст. 193).
5595. Ей чи пити, чи не пити тую джиджируху,
Там то вона вигравас та по моім бжуху. (Глядки).
5596. а) Як сі напю, товаришу, тої чемерухи,
Станут очі як тарелі, а Жиди як мухи. (Жураки).
5597. б) А я с тої гривоти напю сі парухи,
Стане мині сьвіт як банька, а люди як мухи. (Іванівка).
5598. в) Ой трєсу сі, товаришу, трєсу сі, трєсу сі,
Та як тої чемерухи напю сі, напю сі.
Ой та як я бай напю сі тої чмерухи,
Станут очі як тарелі, а Жиди як мухи. (М. Яцків)
5599. А я їду, горівку пю, горівка не вода,
Дайте куждий по їрийцару, бо єдного чкода. (Мшанець).
5600. Ой пюж бо я горілоїку, і ще буду пити,
Доле моя нещєслива, як я буду жити?
Ой пюж бо я горілоїку, ще маю надїю,
Долеж моя нещаслива, де я сі подїю? (Батятчі).
5601. Горівка сі, брате, пила, люлька сі курила,
Не по правді файна любка з нами говорила. (Чортовець).
5602. Горілочко оковита, лише би тя пити,
Ой як гірко заробити, тебе заплатити.
Горілочко оковита по чотири дудці,
Не буду сам тебе пити, но понесу любці.
(Гол. II, ст. 302, ч. 309).
Пор. Гол. II, ст. 343, ч. 526.
5603. Пила би сі горівонька, пила би сі пила,
Коби прийшла, заплатила дївка чорнобрива. (Іванівці).
5604. Пила би я горілочку, пила би я, пила,
Коби була така душа, щоби заплатила. (Батятчі).
5605. Ой із тої полонинки студененький віс,
Не пє любка горілочки, відай вна змарнїв.
(Гол. II, ст. 259, ч. 66).
5606. Чалап, чалап по болоті до тої Жидівки,
Щоби дала напити се міцної горівки. (Задарів).

5607. а) Ой горівко, оковитко, виплю тя¹⁾ до капки,
Щобис мене²⁾ не ставила на³⁾ дорозі цапки. (Охрим., Біла, Черче).
Іванівці: 1) Ой пив бим я горівочку, пив бим я. 2) Та щобис
ме. 3) По. — Кульчиці: 2) Жибис мене. 3) По.
5608. б) Горилиці-оковита, пила бим до цяпки,
Абис мене не піклала на дорозі цапки. (Войнилів).
5609. в) Горівочко й оковито, віплю ті до цяпки,
Кобис во мнов не ставала по дорогах цапки.
Ой як будеш, горівочко, добрий гонір вести,
То буду ті в коршмі пити тай до дому вести. (Волосів).
5610. Ой піду я на ярмарок, ой тото уплю ся,
Покажу вам тої штуки, що переверну ся.
(Гол. II, ст. 274, ч. 154).
5611. Ой уплю ся, повалю ся і так не яло ся,
Видит ми ся, моя любко, що посваримо ся.
(Гол. II, ст. 254, ч. 42).
5612. Ой наплю ся, повалю ся, так ми не яло ся,
Як же любку не любити, коли придало ся?
(Гол. II, ст. 389, ч. 698).
5613. Та вже як пєш, товаришу, пий же і до мене,
Котра дівка чорнобрива: Ком цу мір, до мене. (Грабовець).
Пор. више ч. 2992.
5614. Напиймо сі, браті нині, при двеленім вині,
Бо вже завтра не будемо, бо сі розійдемо.
А як ми сі розійдемо та так сі зійдемо,
Таки ми сі, молоденькі горівки напємо. (Волосів).
Пор. Гол. II, ст. 259, ч. 68 і ст. 305, ч. 323.
5615. Напиймо сі, пани брати, напиймо, напиймо,
Хто нам буде на зрадоньці¹⁾, того сі набиймо. (Сгр., Бяг.).
Батятичі: 1) Зваді.
Пор. Гол. II, ст. 305, ч. 323.
5616. а) Напиймо сі, пане брате, трунку дорогого,
Пан Біг знає, де будемо¹⁾ роченьку другого²⁾. (Острів, Бяг.).
Батятичі: 1) Хто діждає. 2) Такого. — Желдець: 1) Де ми будем.
2) Оден від другого.

5617. б) Напємо се, пане брати трупку дорогого,
Та Біг знає, де будемо еден від другого.
Напю се я, напеш се ти, оба се напиймо,
Хто нам буде на заваді, того се набиймо. (Бшши).
5618. Напємо сі, пане брате, горівки міцної,
Господь знає, де будемо неділі другої. (Войняків).
5619. Ой ци пити, ци не пити тото пиво квасне,
Ци лишити, ци любити²⁾ тото дівчя красне? (Кропив. Н.).
Іванівці: 1) Ой чи брати, чи нехати.
5620. Ни буду я пити пива, бо то пиво диво,
Напю я сі горівоньки, до кого ми мило. (Іванівці).
5621. Ой не буду пиво пити, чужі недопивки,
Напю я сі горівочки з нової кватирки. (Нагуевичі).
5622. Напю я сі горівоньки, та напю сі пива,
Та до тої дівчиноньки, котра чорнобрива. (Іванівці).
5623. а) Горівка мя запалила, пиваж менї дайте,
Як ми пиво не поможе, по rybку бігайте. (Кропив. Н.).
5624. б) Горівка мнї запалила, а пива ми дайте,
Як мнї пиво не поможе, по любку махайте.
Горівка мнї запалила, ой пива ми пива,
Як мнї пиво не поможе — любка чорнобрива.
Кажут люди, що я шпак, хіба кожух скину,
Кажут люди, най так буде, що люблю дівчину.
А я люблю, а я люблю, такой сі не таю,
Що я собі серед села дівчину кожаю. (Жураки).
5625. Напийти сі горівоньки й мецу солодкого,
Бо Біг знає, хто дїждає роченьку такого. (Іванівці).
5626. Ой напю си горілочку тай плету ногами,
Іно я си підшираю носом тай зубами. (Кобак).
5627. Коли пити, пане брате, то лиш до пожитку,
Щоб два вели за під боки, а третій ніс шипку. (Біла).
5628. Не я паний, не я паний, горілочка пiana,
Відведи мя до домоньку, дівчино кохана. (Задарів).
5629. Напив я сі, товаришу, напив сі, напив сі.
Нікому я чести ни дав, сам бідов зробив сі. (Іванівці).

5630. Ой напив ся мій товариш, напив ся, напив ся,
Нікого він не зниважав, ані з ким не бив ся. (Ш. Ст. Б., Журів).
5631. Ой напив сі мій товариш, напив сі, напив сі,
Тай сів собі на коника, мало не втопив сі. (Угрянів Дол.).
5632. Ой напив ся я, напив, як той старий баран,
Та що кому та до того, я ся о то старав. (Вільні Маз.).
5633. Кажут люде, що я впив ся, а я зажурих ся,
І мясниці вже минули, я не оженив ся.
(Гол. II, ст. 260, ч. 71).
5634. Ой упала звізда з неба, та упали штири,
Та на того подвіренько, де парубки пили. (Іванівці).
5635. Ой пили ми вчера, нині, на зеленім вині,
Ой ще будем пити завтра, де велика кварта.
Ой пили ми горівочку ай на заріночку,
Не пропили ми волика, ані коровочку. (Чортовець).
5636. Ой пивали два ледіні, пивали, пивали,
Доти они допивали, що грошей не мали.
(Гол. IV, ст. 491, ч. 26).
5637. А два браті в одній хаті, оба молодії,
Пропивають що виділі по два золотії.
Та щоби¹⁾ то золотії, а то по два²⁾ гроші.
Пропивають³⁾ що виділі, бо хлопці⁴⁾ хороші. (Пісочна).
Пісочна: 1) Ой коби. 2) Добрі, 3) Напувають. 4) Дівчата.
Пор. Ж. Павлі, ст. 193.
5638. А в в лісі такий дуб, била би крукова,
Заніс курку за горівку Гаврилів Микола.
А як жи він її ніс, ни встидно му било?
Попід пахі тулив курку, а фіст видно било.
А Жидівка ни така та горівки даї,
А ту курку до пивниці на голову пхаї. (Ожомля).
5639. Ой щож мнї робитоньки биз тої горівки?
Биру паце на мотузок, виду до Жидівки. (Іванівці).
5640. Ой пішов я до коршмоньке, впив ся я горівков,
В дома жінка буде бити, щом продал ялівку. (Ветляна).
5641. Поки моя коровиці на вборі ревала,
Поти мнї арендарка горівки давала. (Нагубичі).

5642. а) Не давном се, пане брате, зачев¹⁾ напивати,
 Прийшли Жиди, везли воли, нема чим орати. (Голгочі).
 Михайловичі: 1) Заля я сі, стара мати, зачев.
5643. б) Ой два брати, ой два брати взяли напивати,
 Прийшли Жиди, везли воли, чим будем орати?
 І ти здоров і я здоров, обасьмо здорові,
 Пропалисьмо сиві воли, пропиймо корови. (Люб.).
5644. а) А ек прийду до коршмоньки, стану попивати,
 Були бики, Жиди везли, час було впрігати.
 А ти Жиде арендарю, будь на мене ласкав,
 Верни бики, бери жінку до неділі в застав. (Ясенів Гор.).
5645. б) Не давном ся, пане брате, як став напивати,
 Прийшли Жиди, везли бики, варт було впрігати.
 Арендарю, богатарю, будь на мене ласкав,
 Бики верни, жону возьми до неділі в застав.
 Ой ви діти дрібненькіі, заплачте ви ревне,
 Чей арендар удурів, тай вам маму верне. (Милатинці).
 Пор. Гол. IV, ст. 475, ч. 230.
5646. Ой мій тато п'яниченька¹⁾, пропив бумбви яму,
 Прийшли Жиди хараїми²⁾, берут тата й⁴⁾ маму.
 Ци ви Жиди подуріли, ци ви біснуваті?
 Тата беріт, маму лишіт, бо я сам у хаті. (М. Яцків).
 Зубрець: 1) П'ячина. 2) Везли воли. 3) Тай зза п'єца.
 Пор. Врабель, ст. 35, ст. 133.
5647. Пила би сі горівочка я в зелені фляшці,
 Напиймо сі товаришу, заки в добрій ласці.
 А як ми сі с товаришем везли напивати,
 Прийшли Жиди, везли бички, щож буду впрігати?
 Жінка плаче, жінка плаче, Господь би ті побив,
 Міні мати дала бички, а ти гунцвот пропив.
 Ой не бій сі, моя мила, коби я здоровий,
 Вчера пішли сірі бички, щей підут корови.
 Вчера пішли сірі бички, пиймо на барана,
 Купю любці горівочки, любка не погана.
 Купив любці горівочки, вна питає, за що?
 Як і свисну тричі в лице, аж всі пальці значно.
 Ой летіла дика гуска, біле піре губит,
 Ой не бий ні, мій миленький, дітько таке любить. (Матіівці).

5648. За коробку черешень, за літру горівки,
Тато маму проміняв, сам пішов до дівки. (Озеряни).
5649. Ой ти пеш та гайнуєш, а я дома сиджу,
Ой ти прийдеш, мене беш, я бідочку виджу.
Ой ти бо пеш на медочку, а я на горівці,
Ой ти пропив штири воли, а я лиш дві вівці.
(Гол. II, ст. 618, ч. 15).
Пор. Ж. Павлі, ст. 200.
5650. Ой яли ся Куликівци часто напивати,
Сиві воли як соколи яли пропивати,
Сиві воли як соколи яли пропивати,
Тай овечки біленькії з малими ягняти.
Ой овечки біленькії в траві зашуміли,
Відав війдеш, моя мила, поза нові сіни. (Перегіньсьо).
5651. Журили сі сусідочки, шо буду робити,
Шо горівку підү пити, нема чим платити.
Та я буду тай платити тии дудочками,
Шо заробю, загіркую своїи ручками. (Орелець).
5652. Гей думаю, товаришу, думаю, думаю,
Не дай за мні свою доньку, бо ся напиваю.
Не дай за мні свою доньку, бо ся напиваю,
В тебе грошей не позичу, хоть своїх не маю. (Молодятив).
5653. А мій тато пняиченько тай я в него вдав сі,
Низом, низом поїд плоти, в колонії сховав сі. (Волосів).
5654. Не дивуйте, добрі люде, шо я обідрав ся,
Няньо у мя пнячиско і я в нього вдав ся.
(Гол. II, ст. 439, ч. 617).
Пор. Врабель, ст. 34, ч. 133.
5655. А мій тато пняченько, пропив кониченька,
А я прію ще другого, шо кому до того? (Михайловичі).
5656. Добрий вечір, орендарю, та як ми сі маєш?
Тепер ми сі порахуймо, як рахунку знаєш.
Стопедесеть кварт горівки, кватирок сімнацїть,
Півкватирок вісімдесеть, кілшків сто двацїть. (Волосів).
5657. а) Кобис знала, дівчинонько, який я, який я,
Від видїлі до видїлі пняий я, пняий я. (Жур.).

5658. б) Ти виділа, дівчиночко, який я, який я,
Від неділі до неділі п'яний я, п'яний я.
Ти виділа, дівчиночко, який я опришок,
Я би віпив горівочки хоть би й десять флешок. (Волосів).
Пор. Кольберг, III, ст. 66, ч. 657—658.

5659. Кажут люди, що я піяк, горівки не пив бим,
За горівки півкватирки штири дни косив бим. (Жураки).

5660. Ой чиї то тарносливи у саду зацвили?
Ой нашого пана віїта, що має три снини.
Оден пішов на паньщину, а другий до млина,
А сам пішов до коршмоньки тай напив ся вина.
Ой прийшов син а найменший, шипочку тримає:
Ой ходіт но, татуненьку, бо уже свитає! (Ж. Павлі, ст. 79).

5661. а) Чому село не веселе? Вориндар багатий,
Продав воли тай корови із вашої хати. (Михайловичі).

5662. б) Чому село не веселе? Арендар багатий!
Через тебе, арендарю, ходжу не жонатий.
Чому село не веселе? Арендарка вбрана!
Через тебе, арендарко, ходжу не віддана.
(Гол. II, ст. 378, ч. 673).

Пор. Ж. Павлі, ст. 200. — Кольберг, III, ст. 35, ч. 289—290. —
Де-Волланъ, ст. 89.

5663. Котре село дуже бідне, то вже мож пізнати,
Бо там хати так як кучі, корчми як палати.
Бо там хати так як кучі, такі облупані,
Попід корчму люди ходят, голодні тай п'яні. (Жураки).

5664. Ой туду, ду, ду, ду, ду, ду, меже дудочками,
Що заробю, усьо пріплю із молодичками. (Нагуєвичі).

5665. Ой гудруду, де я буду мед горівку пити,
Ой гудруду, де я буду дівчину любити? (Біла, Волцаїв,
Жураки, Григорів).

5666. Горівочко оковита, медом перебита,
Та не една дівчинонька через тебе бита. (Нагуєвичі).

5667. Горівочко оковита та в ярого жита,
Гуляй, гуляй, дівчиночко, покись не завита. (Скобичівка).

5668. Ходи, любко, танцювати, тай ходи, тай ходи,
Та напем сі горівочки, як гусета води. (Рябно).

5669. Чи чулистьи добрі люди, таку привелівку
Тут і грают і співають, а не пють горівку. (Скобичівка).
5670. Покладу я горівочку на стіл яворовий,
Та пий, любко, не жури сі, поки я здоровий. (Березів).
5671. Ой горівка бутялівка, вода студененька,
А дівчина молоденька, як мід солоденька. (Жураки).
4672. Їден любить медок, медок, другий горівочку,
Але третій молодицю, четвертий дівочку. (Жураки).
5673. А сей вусок любить медок, а сей горівочку,
А сей любить молодицю, а сей дівчиночку. (Грабовець).
5674. Гей до тої дівчиночки, до тої, до тої,
В неї постіль застелена, горівка на столі. (Григорів).
5675. Гей до тої дівчиночки, до тої, до тої,
Що давала горівочки з флещини білої. (Григорів).
5676. Скочив баран на той паркан, де ти йдеш бурцуню?
Солодонька горівонька віт тебе, лющуню. (Жур).
5677. Коби борше до вечера, піду до дівчини,
Коби дала горівоньки з білої флящини. (Біла).
5678. а) Пішла дівка по горівку до міста¹⁾ до Жида,
Ані дівки²⁾, ні горівки, що там за вогида³⁾? (Жур).
Подумальна: 1) До Жида. 2) Ні дівчини. 3) Востатна. — Григорів: 3) Чи то не. — Книгини: 1) До крайного. 3) Остатна.
5679. б) Пішла дівка по горівку, ой до пана Жида,
Нема дівки, ні горівки, що то за огида.
Нема дівки в пенеділок, нема і в вісторок,
Прийшла дівка без горівки, тай ще без пацьборок.
(Гол. IV, ст. 475, ч. 229).
Пор. Кольберт, III, ст. 66, ч. 651—653.
5680. Ідут кози по під лози, а вівці лавками,
Не пий, не пий, кучерявий¹⁾, горівку з дівками. (Нагуєвичі).
Ходовичі: 1) Парубочку.
Пор. Гол. II, ст. 265, ч. 101.
5681. а) Ідут¹⁾ кози по під²⁾ лози, а вівці боками³⁾,
Сором дівці на⁴⁾ горівці межі парубками. (П. Ст. Б.).
Підзахарич: 1) Пішли. 2) Пова. 3) Вівці долинами. 4) При.
Пор. Гол. II, ст. 265, ч. 105. — Купчанко, ст. 400, ч. 42—43.

5682. б) Пасут вівці по дубрівці, кози долинами,
Сором дівці при горівці межи парубками.
Та як тобі, дівчиночко, сором меже нами,
Купи собі горівочки, віпій межи псами. (Кобакн, І.).
5683. в) Пасут кози попід лози, вівці долинами,
Сором дівці при горівці межи парубками.
А ек тобі сором пити межи парубками,
Купи собі горівчини тай пий межи псами.
Парубочок ек дубочок, а то біда дівка,
Засидит си за парубка, от ек силаїнка. (Берегомет).
5684. Дай жи, Божи, добрий час, жиби баби пили,
То по штири, то по петь за лоб сї водили. (Жур).
5685. Ой за гаєм за зеленим, за гаєм, за гаєм,
Там ся мила напивала з молодим гільтаєм. (О. Коцап).
5686. Не гнївай сї, моя мила, що горівки нема,
Нїш я війшов на долину, шинькарочка легла. (Рабно).
5687. Буду пити, буду пити, буду гайнувати,
Ци не будеш, біла дівко, за мнов банувати? (Уйбард).
5688. Ей дівки, каже, дівки, я не пив горівки,
А я віплю по келїшку тай за вами свисну. (Гвіад).
5689. Горівочка оковита а з ярого жита,
Напиймо си до дівчини, закїм не завита.
А як будут дівчиночку люди завивати,
Та будут си з дівчинчкі всі люди сьміяти. (Печенїжин).
5690. Чорнявая, білявая колопнї мочила,
Я горівку не знав пити, вна мене навчила.
Я горівку не знав пити, медок солоденький,
А вна мене бай навчила на чїсок маленький. (Печенїжин).
5691. Ой мамуню, мамунечко, дай за мене дочку,
Заречу сї, що не буду пити горівочку.
Заречу сї, що не буду горівочку пити,
Заречу сї, що не буду твою дочку бити. (Цуцалів).
Пор. висше ч. 4645.
5692. а) Мати моя старенькая, не свари на мене,
Що я наплю, нагуляю, заплаати за мене.
Мати моя старенькая, дай за мене дочку,
Зарічу сї пити пива, буду горівочку. (Івачів).

5693. б) Моя мати старенькая, не свари на мене,
Я си напю горівочки, заплати за мене. (Кропив. Н.).
5694. Три рази ся зарікав горілоньку пити,
Ані раз ся не зарікав дівчини любити. (Хотівь).
5695. Ой із гори на долину, тай на долиночку,
Ой ци будеш, моя мила, пити горівочку? (Нагуєвичі).
5696. Дай шинкару горівочки та дай добренької,
Та най я сі, каже, напю та до миленької, (Ж. Павлі, ст. 206).
5697.
А я іще не сьпівав, лише зачинаю.
Дай горівки, арендарю, дай горівки, Жиде,
Та най я в цев любков напю, закїм друга прийде. (Криворіччя).
Пор. Гол. II, ст. 439, ч. 615.
5698. а) Куда їду, туда їду, корши не минаю:
Дай, шинкарко, горілочки, хоть грошей не маю!
Дай же мені горілочки, ти Жидику, Жиде,
Нех ся напю до милої, закїм жінка прийде.
(Гол. II, ст. 257, ч. 59).
Пор. Врабель, ст. 36, ч. 141.
5699. б) Куда їду, куда¹⁾ їду, корши не минаю,
Ой дай²⁾, Жиде, горівочки, хоть грошей не маю
Ой дай²⁾, Жиде, горівочки, ой дай²⁾, Жиде вудки,
А він міні³⁾ повідає, що по штири дутки⁴⁾.
А я Жиди за бороду тай веду до пана,
А він міні³⁾ повідає⁵⁾, що горівка тана. (Григорів, Тухля,
О. Коцан, Жур.).
Мечниців: 1) Туда. 2) Давай. 3) Жидівка. — Підзахарч
4) Шустки. 5) Зараз каже.
5700. в) Весіле ся зачинає, гуляти ся хоче,
Давай, Жиде, горівоньки, захляпати очи.
Давай, Жиде, горівоньки, давай, Жиде, вудки,
А Жидівка повідає, шо по штири дудки.
А я Жиди за чуурину тай веду до пана,
А Жидівка повідає, шо горівка тана. (Охрим.).
5701. Куда їду, туда їду, корши не минаю:
Дай, шинкарко, на борг пива, бо грошей не маю.
А хоть маю, а хоть маю, то все таларями,
А десь моя дівчинонька с чорними бровами.
(Гол. IV, ст. 471, ч. 206).

5702. Ой дай, Жиде, горівочки, та дай, Жиде, меду,
Та за тогу запасоньку, що маю с переду.
Та дай, Жиде, горівочки, та дай цілу кваргу,
Най напою дівчиноньку, най не кричит ївалту. (Бульчиці).
5703. Ой як я си вус підкручу, бороду підголю,
Хоть би яка дівчинонька, я її підною. (Хотінь).
5704. Ой пий, любцю, горілоньку, стихонька втирай сі,
Ни буду ті нігди бити, лиш вистирігай сі.
Ни довго я буду пити, я сі ни забавлю,
Два пугарі лиш викилю, тай назад поставлю. (Чорні Ослави).
5705. А в нашой Ганусеньки за хатов ліщина,
Давай, любко, горівочки, най росте дівчина.
А в нашой Ганусеньки за хатов дубочок,
Давай, любко, горівочки, най росте синочок. (Манява).
5706. Ой Марпуню, забавпуню, забавилас мене,
Штири воли як соколи визирают мене.
Та най вони визирают, та най вони ричут,
Коли мене добрі люди на горівку кличут. (Пасічна).
5707. Ішла баба із христин, тай сі дужи впила,
Ішла вона понад бериг, тай сі утопила. (Іванівка).
5708. а) Ішли свахи з висіле, дужи сі попили,
Брили вони чирна річку тай сі потопили. (Іванівці).
5709. б) Було добри висіле, свахи сі попили,
Та як ішли понад річку, тай сі потопили. (Іванівці).
5710. Від коли я горівку пю, я си розпустошив,
Гроші пропив, жінку убив, діти розполошив.
Коби ми, хло, тай ни пили, були бих богаті,
Та мали бих доста грошей і спокій у хаті. (Кобани).
5711. а) І ти не пеш, і я не пю, а хтож буде пити ?
А хтож буде на жидівські бахори¹⁾ робити ? (Батятічі).
Матівці: 1) Бенькарти.
Пор. Гол, II, ст. 439, ч. 616. — Врabelь, ст. 155, ч. 490.
5712. б) Журила ся мати мною, як риба водою :
Не пий сину горівочку, бо станеш¹⁾ бідною.
Та²⁾, як мені, моя мати³⁾ горівку⁴⁾ не пити,
Та²⁾ хто-ж буде на жидівські букарти робити ? (Кропив. Н.).
Кульчиці: 1) Не будеш. 2) Ой. 3) Молодому. 4) Горівки.
Пор. Гол, II, ст. 269, ч. 127. — Мат. V, ст. 131, ч. 133.

5713. Ой не пийте горівочки, горівка весела,
Бо вже Жиди з за горівки покупили села. (Ясенів Гор.).
5714. Ой ви тату, тай ви мамо, не пийте горівки,
Бо я видів, як вискочив дїтько із горівки. (Жураки).
Пор. Мат. V, ст. 148, ч. 242.
5715. Поки си горівка пила, потив біда була,
Бо ни одна молодиця від обуха рула. (Ясенів Гор.).
5716. Я гадаю і думаю, що то з того буде,
Як горівка не загине, то загинут люде! (Батятичі).

Б.

5717. Ой учера я з вечера легінь напивав сі,
Тай на себе пригодочки тай не сподівав сі. (М. Яцків).
5718. Ой красенький мій миленький, красенький, красенький,
В коршмі сидит, грішми звенит, а сам тверезенький. (Кропив. Н.).
5719. Ой пий, любцю, горілоньку, горілонька добра,
А я тоту горілоньку заплатити годна. (Чорні Ослави).
5720. А Гафія kota вбила, Марія лупила,
Та понесла до Сигота, сороківку ввела.
А увела сороківку та ще звище дутку,
Та купила горівочки: напїймо сі, любку.
А я тої горівочки не хочу, не хочу,
Бо ти береш та купуеш за шкіру коточу. (Хотїнь).
5721. Пий горівку, люби дівку, іно не впивай сі,
Люби мене молоденький, йно вистерігай сі. (Кульчиці).
5722. Ой не сїдай коло мене, а й коло Жидівки,
Ой жиби ти повірила кватирку горівки. (Мшанець).
5723. Ой піду я у ліс, у ліс, вирубаю вили,
А хлопці сі облявуют, бо горівку пили. (Івавіці).
5724. А із гори на долину горох покотив сі,
Долеж моя нещаслива, мій миленький впив сі.
Ой бодай він вже напив сі тьжкої хороби,
Що він мене молодую з розуму виводив. (Волиців).
5725. Бодай же тя Іван Біг побив, та побив, та побив,
Мені мати руту дала, а ти взяв та пропив. (О. Коцан).

5726. Ой ти дуб, ой ти дуб, а я березенька,
Ой ти п'яний, мій коханий, а я тверезенька. (Нагуєвичі).
5727. Ой напив сі мій миленький на шеньку, на шеньку,
То на тебе, моя мила, на твою втішеньку. (Підмихайлівці).
5728. Ой мій милий напиває на горівці в шеньку,
Заціпає гудзичками чорну камізелку. (Нагуєвичі).
5729. Ой пила я мід та пиво на шеньку, на шеньку,
Та все того, мій миленький, на твою кишеньку. (Хотівъ).
5730. Я не знала, мій Миханю, що ти мій миленький,
Була бим ті закликала на мід солоденький. (Вовків).
5731. Ой прошила мене мати, прошила, прошила,
Та за кварту молока і за гарнец пива. (П. Ст. В.).
5732. Ой прошила мати дочку, прошила, прошила,
Нех-но прийде літна пора, чим буде робила.
Нех-но прийде літна пора, чужую наняти,
Нераз будеш, моя мамо, мене споминати.
Бо наняти кухарочку, треба заплатити,
А на її роботоньку гідко ся дивити. (Нивиці).
5733. Ай татуню, татуніку, татуню рідненький,
Не дай мене за п'яка, я буду бідненька. (Кропив. Н.).
5734. а) Ой татуню, татуненьку, татуню богачу,
Та не дай ні за п'яницю, бо я ті проплачу.
Бо п'яниці недбалиці, не хоче робити,
Це горівку без встанівку, тай ще хоче бити. (Іванівка).
5735. б) Ой тату мій, каже, тату, тату мій богачу,
Не дай мене за п'яницю, бо я тя проплачу.
Волиш мене, ой мій тату, за злодія дати,
Бо злодія тай повісят, я буду гуляти. (Жет. Павлі, ст. 191).
Пор. вище ч. 5388. — Сал. ст. 44, ч. 135.
5736. Ой на що ми, моя мамо, та гіршої муки,
Та щоби я допала ся п'якови в руки!
(Гол. II, ст. 268, ч. 119).
5737. А в п'яка ні сердака, ні руба сорочки,
Шкода тому п'якови хорошої дочки. (Рев.).
5738. Ой кувала завуленька, кувала, кувала,
Шкода, мати, того хліба, щос ня годувала.
Шкода, мати, того хліба, тої паланиці,
Щос ня, мати, годувала для того п'яниці.

Шкода, мати, того хліба, тай тих пироженьків,
Щось ня, мати, годувала для тих вороженьків. (Таврія).
Пор. вище ч. 3451.

5739. Мене мати одну мала, одну одиницю,
Мині долю вибрала — дала за паницю. (Жет. Павлі, ст. 204).
5740. а) Мамко моя старенькая, тос ні одну мала,
Тос ми долю вибрала, за бідус ні дала.
Тос ми долю вибрала я в нову неділю,
Вибралас ми паниченька тай ще завидію. (Волосів).
5741. б) Ой кувала зазуленька нежи воробцем,
Вибрала мамка долю нежи молодцем.
Вибрала мамка долю зраненька в неділю,
Та вибрала паниченька тай ще й заведію. (Пасічна).
5742. Сама я¹) си молоденька того наробила,
Я¹) виділа, шо ти піяк²), на шом тя³) любила? (Печеніжин).
Вар.: 1) Ти. 2) Я чумах. 3) На щос ня.
5743. Вродила ні моя мамка в неділю до служби,
Дала мене за піяка, напив би си нужди! (Рев.).
5744. Чи я тобі не казала: Піяку, покай сі,
Кинь килішок, півквартирку, за літро хапай сі. (Волосів).
5745. До дому йди, паниченько, до дому, до дому,
Не заваджай у корчмисьці нікому, нікому?
(Гол. II, ст. 621, ч. 30).
5746. Тай рада, не рада,
Шо веде го тай в коршмочкі цілая громада,
Ой я свого миленького я ввес звичай знаю,
В миски страви насипаю, вікном утікаю. (Топорівці).
5747. Ой то-ж моя родинька, ой то-ж моя мати,
То-ж то мені напшти ся, в корчмі погуляти. (П. Ст. Б.).
5748. Було-ж бо ся не дивити тай на мою вроду,
Ой пю-ж бо я горівоньку, як студену воду. (О. Коцав).
5749. Напиймо сі, мій миленький, солодкого мідку,
Та чей же ми забудемо, мій миленький, бідку. (Ж. Павлі, ст. 200).
5750. Пила би ся згорілонька в Сиготі во бовті,
Та коби і купували кучерики жовті.
(Гол. II, ст. 424, ч. 542).
5751. Пила би ся горілочка, коби нова склянка,
Коби на ня поклонила Василькова мамка.
(Гол. II, ст. 424, ч. 543).

5752. Ходит собі парубочок понад бережочок,
Носит собі горівочки повен боклажочок.
Як би того парубочка д собі привабити,
Щоби дав сі в боклажочка горівки напити ! (М. Яцків).
Пор. Гол. II, ст. 368, ч. 646.
5753. Ой кувала зааулечка та на заріночку :
Дякую ти, парубочку, ой за горілочку !
(Гол. II, ст. 267, ч. 113).
5754. Віт коли мене моя мати на світ народила,
Щем такої солодкої горівки не пила (Постолівка).
5755. Там то ми сі, дівчинонько, обі находили,
Там то ми сі від парубків медочку напали ! (Батятичі).
5756. Прийди, прийди, мій миленький, та в ранній вечери,
Та принеси горівочку у правій кашени. (Хотінь).
5757. Ой щоби то до вечері, щоби як найборше,
Ой щоби то зобачити любка коло коршми.
А я прийшла до коршмоньки, любко в коршмі сидів :
Ходи, мила, куплю пива, вжем ті давно видів. (Вовків).
5758. Серед села коршма нова, шинілями побита,
Сидит пуд нев біла дівка шовком перевита. (Уйбард).
Пор. Гол. II, ст. 411, ч. 477. — Врabelь, ст. 68. ч. 235.
5759. Ой братуню, братуненьку, братчику рідненький,
Дай сеструни цванцігера на мід солоденький. (Вовків).
5760. Ой любочку солодонький, не свари на мене,
Напилам ся горівочки, ти плати за мене. (Нагуєвичі).
5761. Купи, любку, горівочки, купи, любку, пива,
Та люби ні, мій миленький, бо я чорнобрива. (Хомаківка).
5762. А від меду болит живіт, від пива голова,
Я напю ся горівоньки, тай буду здорова. (Іванівці).
5763. Ой на горі косарі, на долині жепці,
Купивсе ми горілоньке, купи мої неньці. (Чорні Ослави)
5764. Ей дана, моя дана, іще я ни пiana,
Тай кватирку горівочки пила бим до рана.
Тай кватирку горівочки, барилейку меду,
Бо я хора, бо я слаба, голови ни зведу. (Ожоня).
5765. Ой дана моя дана, коршма деревяна,
Хоч бим пила цілу нічку, не була бим пiana. (Нагуєвичі).

5766. Ой та дана, дана, дана, горівка вівсяна,
Ой я пила цілу нічку, тай си ще не п'яна. (Нагуєвичі).
5767. Ой та дана, дана, дана, горівка вівсяна,
Ой не вірте добрі люде, ще пшенична буде. (Нагуєвичі)
5768. Ой ти мислиш, дурний дурню, що я тя любила,
Я си з тебе тільки кшила, щобим си напила. (Печеніжин).
5769. Тай сьвітку, каже сьвітку, як маковий цьвітку,
Завезала лиха доля конец перемітку.
Завезала лиха доля на штирнайцят гудеів,
Бо ти мині подарував кориц кукурудзів.
А я тії кукурудзи на печі сушила,
По мищині в запашні до коршин носила. (Русів).
5770. Ой дана моя дана, чого я не п'яна,
Ей маю я надію на другу неділю. (Вольки Мас.).
5771. Не я п'яна, не я п'яна, горілойка п'яна :
Що я собі наробила, машуню кохана ! (Батятичі).
5772. Не я п'яна, не я п'яна, горівочка п'яна,
Купи, милий, горівочки, вицю гарнец сама. (Нагуєвичі).
5773. а) Кажут люди, що я п'яна, а я ни твиреза,
Чим би хату замітала, як би ни б'реза ? (Іванівці).
5774. б) Ой п'єна я, моя мамко, п'єна, ни твиреза,
Ой чим би я хатку мела, як би ни береза ? (Чорні Ослави).
Пор. Кол. ст. 55, 187.
5775. А не так я ся напила, як ся величаю,
Два шельюжки вже пропила, тай ще елен маю. (П. Ст. Б., 1866).
5776. Ой кувала зазуленька в stodолі на рові,
Ой гуляла дівчинонька п'яна на дорозі. (Буцинів).
5777. Я в неділю п'яна була¹⁾, в понеділок спала,
А в вівторок своців сорок пшениці²⁾ нажала.
У середу усушила³⁾, в четвер молотила⁴⁾,
А в п'ятницю продавала⁵⁾, в суботу пропила. (Михайловичі).
Мшанець : 1) Была. 2) Пшаниці. 3) А в середу привезла. 4) Змолотила. 5) Ізвігла.
Пор. Кол. ст. 230, 2247.
5778. Пи́ла би я горіло́йки, ой пи́ла, во́й пи́ла,
Що́би за мнов молодейко́в варта ни ходила.
Пи́ла би сі́ горіло́йка ой кварта, во́й кварта,
Що́би за мнов молодейко́в ни ходила варта ! (Ожомля).

5779. Ой с під гори високої вилетіла кані,
Сидит дівка за столом до самого рані.
Не сиди но, дівчинонько, тай йди ми до дому,
Наладь мамі на вобід, прийди си потому.
Сидит дівка за столом, пиво попиває,
А на нюю за порогом шось десет чекає. (Іванівка).
5780. Ой піду-ж я до коршмоньки, стану на порозі,
Всі парубки пьот, гуляють, мій милий в дорозі.
Ой піду-ж я та до церкви, тай попрошу Бога,
Щоби мому миленькому щаслива дорога.
(Гол. II, ст. 349, ч. 557).
5781. Гей, кукала завулечка в зеленім забої,
Минули ся від милого дорогі напої.
Минули ся напоечки, тай обіманочки,
Лише мене не минули тяжкі здиханочки.
(Гол. II, ст. 419, ч. 117—118).
5782. Вчорам пила, нині пю, тай ще завтра буду,
А як прийду до домоньку, мужа бити буду. (Іванівцї).
5783. Прела би сі кудилина, коби пачіскова,
Пила би сі горівочка, коби любчикова.
Пила би сі горівочка, а пив би сі мід, мід,
А іти би до дочочку, буде бити дід, дід. (Сев. Обст.).
5784. а) Горівочко оковита з ярогого жита,
Ой не раз а, горівочко, через тебе бита.
Ой бита, каже, бита, тай не боронена,
Паличечка, тростівочка на нї поломлена. (Матїївцї).
5785. б) Та попита горівочка, попита, попита,
Та ни раз я, горівочко, через тебе бита.
Та ни раз я була бита, та ни боронена,
А паличка, тростівочка, до рук поломнена.
А паличка тростівочка іс самої трости:
Ни ме-ж мене милий бити, бо ни має злости.
Сегоднішне подарує, вчирашне забуде,
А завтрішне нагадає, тай ше мині буде. (Підвазарич).
Пор. Мат. V, ст. 133, ч. 147.
5786. в) Горілочко оковита, медом перелста!
Через тоту горілочку булам вчера бита.
Ой бита, каже, бита, бита по битому,
Щоби я ся не дивила в очи жонатому.
(Гол. II, ст. 266, ч. 108).
Пор. више ч. 3342.

5787. Здибали сі я в коршмоньці штири господні,
То за сесе, то за тото напиймо сі нині. (Нагуевичі).
5788. Пішли наші господарі в село з польовими,
А ми собі, господні, напиймо ся нині.
Єдна дала часнику, а друга цибульки,
А третая за покладки, справимо ся гульки. (П. Ст. В., 1865).
5789. Напиймо ся, компанійо, горівки доброї,
Пан Біг знає, де будемо една від другої. (Біла).
5790. Ні я пiana, ні я пiana, ні я тверезенька,
Така моя вже натура, що я веселенька. (Григорів).
Пор. Сам. ст. 82, ч. 50.
5791. Ой на ставу при березі рибка водов плила,
Там дівчата шмате прали, риба говорила:
Ци видите, дівчатонька, як я виграваю?
Хоч коршмоньки я не знаю, хороше сьпіваю. (Жураки).
5792. Бо то наші громадочка так постановила,
Щоби жадна молодиці горівки не пила. (Жураки)

З М І С Т.

	СТОРОНА
VII. Природа	1—64
1. Природні явища (Вітер, Вода, 1; Дощ, 1—2; Зьвізди, 2—3; Місяць, 3—4; Роса, Сніг, Сонце, 5)	1— 5
2. Земля (Гаї, 5; Гори, 5—6; Ліси, Майдан, 6; Полонини, 6—9; Поляни, Царинки, 9)	5— 9
3. Растини (Барвінок, 9—10; Бразилія, Васильок, 10; Дуб, 10—11; Зіле, 11; Калина, 11—12; Коноплі, Липа, Ліщина, Меліса, Ожини, 12; Отава, Пшениця, Розмайрин, 13; Рожа, Росада, Рута, Садовина, Татарка, Трава, 14; Тринда, Чічки, Явір, 15; ріжні рослини, ст. 16)	9—16
4. Зьвірі (Вівці, 16—17; Вовки, 17; Воли й корови, 17—18; Заяць, 18—19; Коні, 19—23; Кози, Лис, 23; Пси, Свиші, 24; ріжні зьвірі в суміш, 24—25; Бузьни, 25; Воробці, Гуси, Жайворонок, Журавлі, 26; Залуля, 26—30; Качки, Кіс, Коростіль, 30; Кури, 30—33; Лебеді, Орел, 33; Орябла, Перепелиця, Синиця, Сікора, Сова, 34; Сокіл, 34—35; Соловій, 35—36; Яструб, Риби, Пчоли, Воші, 36)	16—36
5. Части тіла (Брови, 36—37; Волос (волоса, кучері, коса), 37—41; Лице, 41—42; Ноги, 42; Очи, 42—46; Уста, 46—47)	36—47
6. Пожива (Бомбони, Вудженина, 47; Гриби, 47—48; Кава, 48; Картофля, 48—49; Каша, Кисіль, Колаг, Кукурудди, 49; Обарінки, Оріхи, Паска, 50; Пирогги, 50—51; Плячки, Редька, Сало, Самокиш, Сир, Хліб, Чир, 51; Яблона, 51—52; ріжні potravи в суміш, 52—53; Тютюн, 53)	47—53
7. Недуги	54—64
VIII. Родинне жите	65—198
1. Родичі й діти (Батьки, 65; При колісці, 65—67; Коло матери, 67—69; Батьківська кара, 69—73; Сии, 73—77; Донька, 77—82)	65—82

2. Рідня (Рід, 82; Бабуня, Тета, Вуйки, Брати, 83; Сестри, Свати, Теща, 84; Свекроха, 84—88; Невістка, 88—89; Нанашка, 89; різні кривні, 90)	82—90
3. Одинаки	90—94
4. Сироти	94—101
5. Каліки і ґироди	101—103
6. Насьмішки (Мужчинські насьмішки, 104—113; Жіноцькі насьмішки, 113—116)	104—116
7. Дурні	117—126
8. Вороги	127—132
9. Брехні (Посуд, 133—134; Обмова, 134—136; Брехня 136—247)	133—147
10. Проклони	147—157
11. Чари	157—164
12. Забави	164—165
13. Робітні і нероби	166—169
14. Заняття (А. Господарка: Вожене ґною, 169—170; Орание, 170—171; Сїяние, Волочене, 171; Полене, Сапане, Коло конопель, 172; Простелюване льну, 172—173; Кісьба, 173—175; Громадьба, 175—176; Жатьба, 176—178; Молотьба, Оббиране кукурузи, 178; Саджене і копане бараболь, 178—179; Прядене, 179; По воду, 180; При печі, Прание, Шитье, 181; Довне, 182—184; Їзда, Рубане, 183; Б. Зарібки, 183—184; В. Ремесла: Ремісники, 184; Бодварь, 184—185; Веретеньярь, Гончарь, Капелюшник, 185; Коваль, 185—187; Колисарь, Колодій, Ложкарь, 187; Лупій, Млярь, Мельник, Смаровіс, 188; Ткач, 188—189; Фірмани і фірманка, Чумаки, 189; Швець, 189—190)	169—190
15. Нічлігі (Дома, 190—196; На пасовиску, 196—198)	190—198
IX. Громадське житє	199—312
1. Сусіди	199—204
2. Куни	204—207
3. Побратимство (Побратими, 207—209; Товариші, 209—211; Посестри, 211—212; Компанїя, 212; Товаришки, 212—213)	207—213
4. Богачі і бідні (Богачі, 213—220; Бідні, 220—229)	213—229
5. Гаразд і біда	229—232
6. Пани і панщина (Пани, 232—235; Паничі, 235—240; Панщина, 240—242; Шляхта, 243)	232—243
7. Двораки (Отамани, 243—244; Економи, 244—245; Лісничі, Побережники, Нагонці, 245; Наставники, 245—246; Послугачі, 246—247; Фірмани, 247—248; Форналі, 248—250)	243—250
8. Наймити і пастухи (Наймити, 250—253; Конюхи, 253—254; За товаром, 254—256; Волярі, 256—261; Вівчарі, 261—268; Ковлярі, Свинярі, 268; Гуслярі, 269)	250—269

	СТОРОНА
9. Попи і дяки	269—272
10. Власть (Староста, 272; Комісарі, Інженіри, 273; Війти, 278— 276; Писарі, 276—277; Жандарми, Фінансові стражники, Будники, Посіпаки, 277; Різна старшина 278)	272—278
11. Злочинці (Опришки, 278—282; Гайдамаки, 282—284; Злодії, 284; Кримінал 285)	278—285
12. Вандрівка	285—289
13. Письменні	290—293
14. Пияцтво	293—312
Зміст	313—315

